חלק 4

משמעת וסדר

חלק 4

משמעת וסדר

בחלק זה מובאות ההוראות שנקבעו בחוקים, בתקנות, בהחלטות הממשלה, בהסכמים ובהסדרים, בדבר היעדרות מעבודה, איסורים וחובות המוטלים על העובדים, איסור התנכלות לעובדים חושפי שחיתויות וכן טיפול בעבירות משמעת ובעבירות פליליות של עובדי המדינה.
המקור העיקרי של הוראות חלק זה בדבר עבירות משמעת ושיפוט משמעתי, הוא חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, וחקיקת המשנה שלפיו. החוק הנ"ל חל על כל עובדי המדינה, למעט עובדים ארעיים לסוגיהם.

פרק 40 - משמעת וסדר - הוראות כלליות
פרק 41 - טרם הוקצה
פרק 42 - איסורים וחובות המוטלים על העובדים
פרק 43 - המשך פרק 42 - איסורים וחובות המוטלים על העובדים
פרק 44 - היעדרויות מהעבודה
פרק 45 - נקיטת אמצעים משמעתיים ודיווח על עבירות פליליות
פרק 46 - השעיה
פרק 47 - שיפוט משמעתי

פרק 40 - משמעת וסדר - הוראות כלליות

בפרק זה מובאות הוראות כלליות הנוגעות למשמעת בעבודה, לעבירות משמעת, לעבירות פליליות ולנקיטת אמצעים משמעתיים.

40.1 - אקדמות

40.10 הגדרות / 40.11 חלות / 40.12 עוזר לענייני משמעת

40.10 - הגדרות

40.101
להלן הגדרות ופירושים למונחים שכיחים בחלק זה (הגדרות ופירושים אלה באים בנוסף לכללים, להגדרות ולפירושים שבסעיף 01.11):

"אב בית הדין למשמעת"	-	אב בית הדין למשמעת, שנתמנה על-ידי שר המשפטים בהתייעצות עם שר האוצר (ראה פסקה 47.303);
"בית הדין"	-	בית הדין למשמעת של עובדי המדינה (ראה סעיף 47.30);
"תובע"	-	פרקליט המדינה, או מי שהוסמך לכך על ידיו או על-ידי נציב שירות המדינה;
"חוקר"	-	מי שנתמנה על-ידי נציב שירות המדינה להיות חוקר;
"ממונה בכיר (משמעת)"	-	מי שנתמנה על-ידי נציב שירות המדינה;
"עוזר לענייני משמעת"	-	עובד המשרד שהוטל עליו התפקיד של עוזר לענייני משמעת (ראה פסקה 40.121).

40.11 - חלות

40.111
הוראות חלק זה, שמקורן בחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, וחקיקת המשנה לפיו, חלות על כל סוגי העובדים בשירות, למעט עובדים ארעיים לסוגיהם. ההוראות על עובדים ארעיים לסוגיהם מפורטות בפסקה 40.112 .
(חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, ס' 1)

40.112
להלן פירוט הוראות חלק זה החלות על עובדים ארעיים:
פרקים 43-42- איסורים וחובות המוטלים על העובדים; פרק 44 - היעדרויות מהעבודה; פרק 45 (למעט פרקי משנה 45.2 ו-45.4) - נקיטת אמצעים משמעתיים וטיפול בעבירות פליליות; פסקה 45.221 - מתן הערה.

40.12 - עוזר לענייני משמעת

40.121
האחראי רשאי להטיל על אחד מעובדי המשרד את התפקיד של עוזר לענייני משמעת; האחראי ימסור על כך הודעה בכתב לממונה בכיר (משמעת), בנציבות שירות המדינה, ויפרסם את דבר המינוי בחוזר לעובדי המשרד.

40.122
תפקידי העוזר לענייני משמעת במשרד הם, בין היתר, לסייע בידי האחראי לקיים את הוראות המשמעת במשרד, לעקוב אחר ביצוע ההוראות בענייני המשמעת ולהנחות את היחידות במשרד בכל הנוגע להפעלת סדרי המשמעת בעבודה (ראה גם סעיף 45.12).

40.123
העוזר לענייני משמעת כפוף לאחראי במשרד, ופועל לפי הוראותיו ועל-פי ההנחיות המקצועיות של ממונה בכיר (משמעת) בנציבות שירות המדינה. (עג/12)

40.2 - עבירות משמעת

40.21 הגדרת עבירות משמעת / 40.22 אחריות פלילית ואחריות משמעתית / 40.23 שיפוט משמעתי ושיפוט אחר / 40.24 התיישנות עבירות משמעת / 40.25 מחיקת הליכי משמעת בדין המשמעתי

40.21 - הגדרת עבירות משמעת

40.211
עבירות משמעת של עובדי המדינה מוגדרות בסעיף 17 לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, כדלהלן:
"עובד המדינה שעשה בישראל או בחוץ-לארץ אחת מאלה, אשם בעבירת משמעת:
(א) עשה מעשה, או התנהג באופן שפגע במשמעת שירות המדינה;
(ב) לא קיים את המוטל עליו כעובד המדינה על- פי נוהג, חוק או תקנה, או הוראה כללית או מיוחדת שניתנו לו כדין, או התרשל בקיום המוטל עליו כאמור;
(ג) התנהג התנהגות שאינה הולמת את תפקידו כעובד המדינה, או התנהג התנהגות העלולה לפגוע בתדמיתו או בשמו הטוב של שירות המדינה;
(ד) התנהג התנהגות בלתי הוגנת במילוי תפקידו או בקשר אתו;
(ה) השיג את מינויו בשירות המדינה במסירת ידיעה כוזבת או בהעלמת עובדה הנוגעת לעניין, או בשימוש באיומים או בכוח או באמצעים פסולים אחרים;
(ו) הורשע על עבירה שיש עמה קלון".

40.212
עובד המדינה שהיה שותף לעבירת משמעת, באופן שהיה עושה אותו אחראי בפלילים לפי פרק ד' לחוק העונשין, התשל"ז-1977, וכן סעיפים 260 ו-261 לחוק האמור, אילו הייתה העבירה עוון או פשע - אשם אף הוא בעבירת משמעת.
(החוק הנ"ל, ס' 18)

40.22 - אחריות פלילית ואחריות משמעתית

40.221
(א) אחריות של עובד לפי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, בשל עבירת משמעת פלונית אינה גורעת מאחריותו הפלילית בשל אותו מעשה או מחדל, על כן מותר לנקוט נגדו אמצעי משמעת, אף אם נענש או זוכה על אותו מעשה או מחדל בבית המשפט בדיון הפלילי;
(ב) על אף האמור בנסמן (א), לא תשמש אמרתו של נאשם בהליך לפי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, ראייה נגדו בהליך בפלילים;
(ג) לא יינקטו הליכים משמעתיים נגד עובד בשל עבירת משמעת שממנה זוכה בהליך לפי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963.
(החוק הנ"ל, ס' 61, 61ב, 62)

40.222

(א) הוגשה קובלנה נגד עובד לפי פסקה 45.241 , והוגש בשל אותו מעשה או מחדל גם כתב אישום לבית משפט על עבירה פלילית, או שהיועץ המשפטי לממשלה הודיע לאב בית הדין שבכוונתו להגיש כתב אישום כזה, יעוכבו, על אף האמור לעיל, ההליכים לפי הוראות חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, עד גמר ההליכים בפלילים. הוא הדין אם הוגשה הקובלנה לאחר הגשת כתב האישום כאמור;

(ב) נגמרו ההליכים בפלילים, או שהיועץ המשפטי לממשלה הודיע לאב בית הדין שחזר בו מכוונתו להגיש כתב אישום, ימשיכו בהליכים משמעתיים לפי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963;

(ג) הוראות נסמן (א) לא יחולו אם נתקיימו אחת מאלו:

1. העובד שעליו הוגשה הקובלנה הסכים שיישפט תחילה בבית הדין למשמעת;
2. בית הדין החליט, על-פי בקשת היועץ המשפטי לממשלה, כי נסיבות המקרה מחייבות להקדים הליכים לפי החוק הנ"ל להליכים בפלילים;

(ד) שום דבר בסעיף זה לא יגרע מן הסמכויות בדבר השעיה לפי הוראות פרק 46 .

(החוק הנ"ל, ס' 61א)

40.23 - שיפוט משמעתי ושיפוט אחר

40.231

עובד שנשפט שיפוט משמעתי לפי חיקוקים אחרים הקובעים שיפוט משמעתי לסוגים מסוימים של עובדי המדינה, לא יישפט פעם נוספת בשל אותו מעשה או מחדל, שיפוט משמעתי לפי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963.

(החוק הנ"ל, ס' 63(א))

40.232

עובד, הנמנה גם עם בעלי מקצוע הכפופים לפי כל חיקוק לשיפוט משמעתי שלא במסגרת השירות בלבד (כגון עורכי דין, רופאים), מותר לשפוט אותו לפי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, אפילו נשפט כבר בשל אותו מעשה או מחדל לפי אותו חיקוק, וכן מותר לשפוט אותו לפי אותו חיקוק, אפילו נשפט כבר כאמור לפי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963.

(החוק הנ"ל, ס' 63(ב))

40.233

חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963 אינו גורע מהוראות חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954, או חוק אחר הדן בבטיחות בעבודה בדבר נקיטת אמצעי משמעת כלפי עובד על אי קיום כללי בטיחות בעבודה; עובד שנקטו נגדו אמצעי משמעת כאמור, לא יישפט עוד בשל אותו מעשה או מחדל שיפוט משמעתי לפי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963.

(החוק הנ"ל, ס' 63(ג))

40.24 - התיישנות עבירות משמעת

40.241

עבירת משמעת שנודעה לשר, למנהל כללי או לאחראי במשרד או ביחידת הסמך, לנציב שירות המדינה או ליועץ המשפטי לממשלה, שנתיים או יותר לפני הגשת הקובלנה לתובע (לפי פסקה 45.241) או לפני מועד הגשת תלונה (לפי פסקה 45.231) - מתיישנת, ואין לנקוט אמצעי משמעת לפי חוק המשמעת נגד אותו עובד בשל אותה עבירה.

בחישוב התקופה של שנתיים יותר כאמור לעיל, לא יובא בחשבון משך זמן חקירת המשטרה או הדיון הפלילי בבית המשפט בשל אותו מעשה או מחדל. לעניין פסקה זו רואים דיון פלילי כנגמר כאשר אין עוד ערעור עליו.

(החוק הנ"ל, ס' 64)

40.25 - מחיקת הליכי משמעת בדין המשמעתי

40.251

(א) מחיקת הליכי משמעת תיעשה בהתאם לאמור בסעיף זה;

(ב) מי שנמחק אמצעי משמעת שהוטל עליו לפי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963 (להלן - "חוק המשמעת"), ייחשב לעניין כל דין כאילו לא הוטל אמצעי כאמור, וכל פסול שנפסל בשל כך בטל מיום המחיקה; אולם אין במחיקה כדי להשפיע על מה שנעשה עקב הטלת אמצעי המשמעת.

40.252

הרשעות משמעתיות שמקורן בהליך פלילי אשר נוהל בבית משפט

הרשעה משמעתית בבית הדין למשמעת שמקורה בהליך פלילי שהתנהל בבית משפט, תימחק בחלוף תקופת המחיקה של ההרשעה הפלילית, לפי חוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט-2019, אך בכול מקרה לא לפני חלוף 17 שנים מיום מתן פסק הדין החלוט של בית הדין למשמעת.

(פג/3)

40.253

הרשעה משמעתית

(א) הרשעה משמעתית שמקורה בפסק דין של בית הדין למשמעת, תימחק בחלוף 17 שנים מיום מתן פסק הדין החלוט;

(ב) אם במהלך תקופת המחיקה ננקט כנגד העובד הליך משמעתי נוסף, בין אם המדובר בהרשעה משמעתית שניתנה על ידי בית הדין למשמעת ובין אם בהליך משמעתי שננקט נגדו לפי סעיף 31 לחוק המשמעת), יימסר מידע על ההרשעה הקודמת / ההליך המשמעתי הקודם כל עוד לא תמה תקופת המחיקה של ההרשעה הנוספת או ההליך לפי סעיף 31 לחוק המשמעת.

40.254

מחיקת הליכים משמעתיים לפי סעיף 31 לחוק המשמעת

(א) נזיפה - נזיפה משמעתית שמקורה בסעיף 31 לחוק המשמעת תימחק בחלוף שבע שנים מיום קבלתה, אלא אם במהלך התקופה האמורה ננקט כנגד העובד הליך משמעתי נוסף, בין אם המדובר בהרשעה משמעתית שניתנה על ידי בית הדין למשמעת ובין אם בהליך משמעתי לפי סעיף 31 לחוק המשמעת;

(ב) התראה - התראה משמעתית שמקורה בסעיף 31 לחוק המשמעת תימחק בחלוף חמש שנים מיום קבלתה, אלא אם במהלך התקופה האמורה ננקט כנגד העובד הליך משמעתי נוסף, בין אם המדובר בהרשעה משמעתית שניתנה על ידי בית הדין למשמעת ובין אם בהליך משמעתי לפי סעיף 31 לחוק המשמעת.

40.255

חריג

החלטה בדבר מחיקה לא תחול מקום בו עובד מגיש את מועמדותו למשרה שמינויה טעון את אישור הממשלה, או למשרה שהנושא בה צריך להיות כשיר להתמנות כשופט בית משפט שלום או מחוזי (בהתאם לחוק בתי המשפט, התשמ"ד-1984). במקרים אלה, יוכל הגורם הממנה להיחשף לעברו המשמעתי של העובד, אלא אם קבע נציב שירות המדינה אחרת.

(עב/19)

40.3 - מעמד היועץ המשפטי במשרדי הממשלה וביחידות הסמך

40.31 כללי וחלות / 40.32 הקשר בין עובד המדינה לבין בתי המשפט / 40.33 חוות דעת היועצים המשפטיים למשרדי הממשלה / 40.34 הימנעות או פעולה לפי הודעת יועץ משפטי / 40.34 פניות ליועץ המשפטי לממשלה ולמחלקת יעוץ וחקיקה במשרד המשפטים / 40.35 פניות לנושאי תפקידים במשרדי הממשלה / 40.36 מתן ייעוץ משפטי בוועדות ובצוותים בין-משרדיים / 40.37 דרישות נגד המדינה / 40.38 רכישת שירותים משפטיים חיצוניים על-ידי משרדי הממשלה

40.31 - כללי וחלות

40.311

(א) תפקיד הייעוץ המשפטי הוא לייעץ ולהנחות את כלל גורמי המשרד בהיבטים המשפטיים של פעולתם, להעמיד לרשות המשרד את הכלים והאמצעים המשפטיים הדרושים ליישום מדיניות המשרד;

(ב) במילוי תפקידו זה עליו להקפיד להיות "שומר הסף" כדי להבטיח כי פעילות המשרד ונושאי המשרה בו תתבצע על-פי דין וכללי המנהל התקין ויתר עקרונות היסוד של שיטת המשפט הישראלית, המחייבים את השירות הציבורי. על היועץ המשפטי למשרד לפעול לשם קיומו וחיזוקו של שלטון החוק;

(ג) ככלל, הוראות בעניין היועצים המשפטיים למשרדי הממשלה מוסדרים בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה מס' 9.1000.

40.312

הוראות פרק משנה זה חלות על כל סוגי העובדים בשירות, אלא אם נאמר דבר אחר לעניין מסוים.

40.32 - הקשר בין עובד המדינה לבין בתי המשפט

40.321

בסעיף זה "בית משפט" - לרבות בית דין מנהלי, ועדת ערר, ועדת השגה וכל ערכאה שיפוטית או מעין שיפוטית.

40.322

הנחיות כלליות

(א) עובד בכל דרגה או מעמד אינו רשאי לבוא בדברים במישרין עם בית משפט בקשר לכל התדיינות בעניין הקשור לתפקידו של העובד במישרין או בעקיפין, בין לגופו של עניין ובין בקשר לסדרי הדין באותו עניין, אלא בהתאם להוראות סעיף זה. יובהר, כי אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע מהעובד לפנות לערכאות למיצוי זכויותיו;

(ב) ככלל, עובד מדינה לא יתייצב למתן עדות בעל פה, בין בהליך פלילי ובין בהליך אזרחי, מקום בו ניתן לקבל את עדותו באמצעות תעודת עובד ציבור או תעודה ציבורית כמשמעותן בפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, וזאת בהתאם להנחיית היועץ המשפטי במשרד ובהתייעצות עם הפרקליטות כפי שיפורט להלן, אלא אם הוזמן על ידי בית המשפט להתייצב לדיון;

(ג) עובד המדינה שלא הוסמך לכך לא יציג כל עמדה פורמלית או בנושא מדיניות מטעם הרשות המוסמכת;

(ד) עובד שמסר, ללא סמכות כדין, ידיעה שהגיעה אליו בתוקף תפקידו לאדם שלא היה מוסמך לקבלה, עובר עבירת משמעת ובמקרים מסוימים אף עבירה פלילית לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977. ככל שנדרש עובד לעניין זה - יתייעץ עם היועץ המשפטי במשרדו;

(ה) מקום בו מדובר בהתדיינות בבית משפט בעניין שאינו קשור במישרין או בעקיפין לתפקידו של העובד, למקום עבודתו בשירות המדינה בעבר או בהווה, או לתחום מומחיותו - לא יחולו הוראות סעיף זה;

(ו) משהובא לידיעת היועץ המשפטי במשרד מידע בדבר הליכים משפטיים כאמור בסעיף זה - יתייעץ עם פרקליט המחוז הרלוונטי להליך ככל שימצא לנכון;

(ז) מקום בו קיימת סתירה בין הוראות סעיף זה להוראות הדין תחייבנה הוראות הדין.

40.323

עובד אשר מוזמן להעיד בהליך פלילי יפעל כדלקמן:

(א) עובד מדינה אשר נחקר בחקירה על-פי דין והוזמן להעיד בפני בית המשפט כעד מטעם התביעה - אינו נדרש בתיאום עם היועץ המשפטי במשרדו;

(ב) עובד מדינה אשר נחקר בחקירה על-פי דין והוזמן להעיד על ידי בית המשפט כעד מטעם ההגנה - יעדכן את היועץ המשפטי במשרד בו הוא מועסק;

(ג) עובד מדינה שלא נחקר בחקירה על-פי דין והוזמן כעד מטעם ההגנה - יתייצב לעדות מטעם ההגנה מקום בו הוזמן על-ידי בית המשפט להתייצב לדיון. העובד יעדכן את היועץ המשפטי במשרד בו הוא מועסק על עצם זימונו לעדות בלבד, וזאת מבלי שישוחח עמו בנושא המשפט;

(ד) פגישת הכנה לעדות עם סנגור ככל שהעובד מעוניין בכך, תתקיים במשרדו של העובד, בתיאום עם היועץ המשפטי במשרד בו מועסק העובד, לאחר שהסנגור יעביר לו בכתב האם עדותו נדרשת לצורך נושאים עובדתיים או בנושאי מדיניות.

40.324

עובד אשר מוזמן להעיד בהליך אזרחי (לרבות בית הדין לעבודה, בית משפט לענייני משפחה, בית משפט לעניינים מנהליים) יפעל כדלקמן:

(א) <u>עובד מדינה אשר הוזמן למסור עדות בהליך שהמדינה היא צד לו</u>

1. עובד מדינה שהוזמן למסור עדות כעד מטעם המדינה בקשר למילוי תפקידו - על העובד לעדכן על כך את היועץ המשפטי במשרד בו הוא מועסק;
2. עובד מדינה שהוזמן למסור עדות שלא מטעם המדינה בקשר למילוי תפקידו - על העובד לעדכן על כך את היועץ המשפטי במשרדו. היועץ המשפטי יעדכן את פרקליט המחוז הרלוונטי, על מנת לשקול אם יש צורך בזימון אותו עד כעד מטעם המדינה, הגשת בקשה לביטול הזימון לעדות, או הגשת כל בקשה אחרת לבית המשפט;
3. עובד מדינה שהוזמן למסור עדות כאמור בנסמן 2 לעיל, לא יבוא במגע עם עורך דין שאינו נציג המדינה ולא ימסור לו כל תצהיר או מידע, אלא באישור היועץ המשפטי במשרד שיתאם זאת עם פרקליט המחוז הרלוונטי;
4. בעניין מתן חוות דעת רפואית של רופא עובד מדינה שעשויה לשמש ראיה נגד המדינה או אחד ממוסדותיה - תחול פסקה 42.434.

(ב) <u>עובד מדינה אשר הוזמן למסור עדות בהליך שהמדינה אינה צד לו</u>

1. מקום בו מדובר בהתדיינות בבית משפט בעניין הקשור לתפקידו של העובד במישרין או בעקיפין - על העובד לעדכן את היועץ המשפטי במשרדו על זימונו לעדות;
2. היועץ המשפטי במשרד יעדכן את פרקליט המחוז הרלוונטי, על מנת לשקול אם יש צורך בהגשת בקשה לביטול הזימון לעדות, או הגשת כל בקשה אחרת לבית המשפט.

(ג) <u>עובד מדינה אשר הוזמן למסור עדות בנושא שבמומחיות</u>

ככלל, עובד מדינה אשר הוזמן למסור עדות בנושא שבמומחיות הקשורה לתחום עיסוקו בשירות המדינה, בתביעה שהמדינה אינה צד לה, יעשה זאת באמצעות תעודת עובד ציבור, כמשמעותה בפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, בכפוף להנחיות היועץ המשפטי במשרדו.

40.325

עובד מדינה אשר הוזמן להעיד במדינה זרה

עובד מדינה אשר הוזמן להעיד במדינה זרה, לרבות העברת ראיות ומסמכים, יפנה למחלקה הבין לאומית בפרקליטות המדינה, באמצעות היועץ המשפטי במשרדו.

שכר טרחה והוצאות

(א) עובד המדינה לא יקבל שכר טרחה ו/או הוצאות בעד מתן עדות בבית משפט, אם מתן העדות נדרש מהעובד במסגרת תפקידו בשירות המדינה;

(ב) בעניין קצובת אש"ל, החזר הוצאות, והיעדרות מתפקיד של עובד מדינה בהליכים המפורטים בסעיף זה - ראו סעיף 26.27.
(עד/13)

40.33 - חוות דעת היועצים המשפטיים למשרדי הממשלה

40.331
חוות דעתו של יועץ משפטי במשרד ממשלתי בשאלה משפטית קובעת, מבחינתם של כל עובדי המשרד, את המצב המשפטי הקיים, כל עוד לא נפסק אחרת על-ידי בית משפט מוסמך.

40.332
התעורר ספק או קושי בקשר לחוות דעתו של יועץ משפטי במשרד, יכול השר, המנהל הכללי של המשרד או היועץ המשפטי שהכין את חוות הדעת, לפנות אל היועץ המשפטי לממשלה ולבקשו לעיין בחוות הדעת ולהביע את דעתו באותו עניין. ככל הניתן, הפנייה אל היועץ המשפטי לממשלה תהיה פנייה משותפת ומתואמת.

40.333
הימנעות או פעולה לפי הודעת יועץ משפטי
עובד המקבל הודעה מיועץ משפטי של משרדו או של יחידתו, כי לפי צו של בית משפט או לאור התחייבות שניתנה לפני בית משפט יש להימנע מפעולה מסוימת או שיש לפעול פעולה מסוימת - ינהג על-פי אותה הודעה, כל עוד לא בוטלה או שונתה על-ידי הודעה אחרת של אותו יועץ משפטי או של יועץ משפטי אחר במשרד המוסמך לעניין זה.

40.34 - פניות ליועץ המשפטי לממשלה ולמחלקת יעוץ וחקיקה במשרד המשפטים

40.341
(א) פנייה ליועץ המשפטי לממשלה, או למשנה ליועץ המשפטי לממשלה, תיעשה על-ידי היועץ המשפטי עצמו באחד או יותר מהמקרים הבאים:

1. אישור - בבעיות ונושאים בעלי רגישות מיוחדת, ציבורית או אחרת, או בשאלות עקרוניות בעלות השלכות רוחב משמעתיות על משרדים נוספים, או בעלות השלכות בתחומי העונשין, וכן לשם קבלת גיבוי מקצועי בשל קושי פנימי מול הנהלת המשרד;
2. הכרעה - בעניין בו קיימת מחלוקת בין גורמים הכפופים להנחיית היועץ המשפטי לממשלה, כגון שני משרדי ממשלה;
3. התייעצות - כאשר יועץ משפטי למשרד חש בצורך להתייעץ, בשל היעדר מומחיות מקצועית בבעיה קונקרטית שנתקל בה, או מטעם אחר.

(ב) כל הפניות תלוינה בחוות דעת ראשונית לפחות של הפונה ולאחר בירור וליבון עם משרדים וגופים אחרים הנוגעים בדבר.

40.342
ככלל, הפניות ליועץ המשפטי לממשלה או למשנה ליועץ המשפטי לממשלה הנוגע בדבר, תעשינה רק באמצעות היועץ המשפטי למשרד ולא באופן ישיר מהדרגים המקצועיים במשרד, זולת במקרים בהם התעורר ספק או קושי בקשר לחוות דעת של יועץ המשפטי למשרד כאמור, שאז יוכלו לפנות גם המנהל הכללי או השר, תוך יידועו של היועץ המשפטי של המשרד.

40.343
בפניות שעניינן אישור או הכרעה כאמור לעיל, הפנייה תיעשה על-ידי היועץ המשפטי למשרד או על דעתו, ולא על-ידי צוות לשכתו.

40.35 - פניות לנושאי תפקידים במשרדי הממשלה

40.351
נושא תפקיד במשרד ממשלתי הפונה בכתב אל נושא תפקיד במשרד ממשלתי אחר, בעניין אשר יש לו היבטים משפטיים, יציין כמכותב את היועץ המשפטי של אותו משרד, זולת במקרים שבהם לא ניתן לעשות כן מטעמים של סיווג ביטחוני.

40.36 - מתן ייעוץ משפטי בוועדות ובצוותים בין-משרדיים

40.361
ככלל, בוועדות ובצוותים בין-משרדיים לסוגיהם יינתן הליווי והייעוץ המשפטי על-ידי יועצים משפטיים של המשרדים והגופים הנוגעים בדבר. כבכל עניין, יביאו יועצים משפטיים אלה סוגיות שיימצאו כי הן מחייבות התערבות או התייעצות, בהתאם לסוג האמור בפסקה 40.341, בפני משרד המשפטים. השתתפות של נציגי משרד המשפטים בצוותים או בוועדות הנזכרות תיעשה במקרים הנמצאים באחריות ישירה של המשרד, או בנושאים בעלי חשיבות או רגישות מיוחדת.

40.37 - דרישות נגד המדינה

40.371
הוגשה אל משרד ממשלתי או יחידת סמך, תביעה, דרישה לתשלום או לפיצוי או התראה שלא באמצעות בית משפט (להלן - "דרישה") כלפי המדינה, בה מועלית טענה שעשויה להוות עילה לתובענה, תופנה הדרישה על-ידי הגורם במשרד שקיבל אותה, אל היועץ המשפטי של המשרד הנוגע בדבר, בצירוף המסמכים והפרטים הנחוצים לבירור הדרישה.

40.372
היועץ המשפטי של המשרד יבדוק את כל העובדות המתוארות בדרישה, יקבל את הערותיהם של גורמי המשרד הנוגעים לעניין ויגבש את חוות דעתו באשר לדרישה.

40.373
חקירת איש השירות המשפטי הציבורי במשטרה
כאשר יועץ משפטי במשרד ממשלתי, לרבות יחידות הסמך, או משפטן המועסק בגוף ציבורי שהוא בעל כתב הסמכה מהיועץ המשפטי לממשלה כבא כוחו בהליכים פליליים או אחרים, צפוי להיחקר במשטרה כחשוד, יובא הדבר לידיעת היועץ המשפטי לממשלה בטרם החקירה, ולמצער - אם שיקולי דחיפות מונעים זאת - מיד לאחריה.

40.38 - רכישת שירותים משפטיים חיצוניים על-ידי משרדי הממשלה

40.381
(א) הוראות בעניין רכישת שירותים משפטיים חיצוניים על-ידי משרדי הממשלה מוסדרים בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה מס' 9.1001;

(ב) בפסקה זו:

"עבודה משפטית" -	לרבות ייעוץ משפטי, ניסוח הצעות חוקים ותקנות, ניסוח חוזה, עריכת מחקר משפטי, ייצוג משפטי בערכאות;
"משרד ממשלתי" -	לרבות יחידות סמך של המשרד וועדות ציבוריות הפועלות ליד המשרד;
"יועץ משפטי חיצוני" -	עורך דין או משפטן שאינו עובד המדינה;
"הוועדה לאישור העסקתם של יועצים משפטיים חיצוניים במשרדי הממשלה" -	ועדה בראשות המנהל הכללי של משרד המשפטים, ובה חברים: משנה ליועץ המשפטי לממשלה, משנה לפרקליט המדינה, פרקליט מחוז וסגן בכיר לחשב הכללי (להלן -"הוועדה").

40.382
ככלל, תבוצע עבודה משפטית עבור משרדי הממשלה ויחידות סמך, לרבות ועדות ציבוריות הפועלות ליד המשרד/היחידה, על-ידי היועץ המשפטי של המשרד ובמקרים המתאימים, בשיתוף הגורמים המקצועיים במשרד המשפטים. עם זאת, אין בכך כדי למנוע היעזרות בשירותים משפטיים חיצוניים, במקרים מתאימים, תחת פיקוחו של היועץ המשפטי כמפורט להלן.

40.383

העסקת יועצים משפטיים חיצוניים במשרדי ממשלה באישור היועץ המשפטי של המשרד

(א) יועץ משפטי של משרד ממשלתי רשאי, בכפוף לקיום ההליכים הנדרשים על-פי דין ובהם דיני המכרזים, ובכפוף לאמור בסעיף 40.38 בפרק משנה זה, להעביר ביצוע של עבודה משפטית מסוימת ליועץ משפטי חיצוני, אם מדובר בעבודה משפטית מוגדרת הדורשת מומחיות מיוחדת שאינה מצויה בשירות המדינה, או כשמדובר בנושא מוגדר שאינו מעורר רגישות מיוחדת, אשר הלשכה המשפטית של המשרד הממשלתי מתקשה לטפל בו במועד סביר בשל עומס עבודה;

(ב) יועץ משפטי לא יאשר העסקת יועץ משפטי חיצוני בעבודה משפטית המחייבת גיבוש מדיניות משפטית, או בעבודה שהיא בגדר הפעילות השוטפת של הלשכה המחייבת גיבוש מדיניות משפטית, או בעבודה אשר אינה מתייחדת במאפיין כלשהו שיכול להצדיק ביצועה באמצעות משפטי חיצוני;

(ג) בחירת היועץ המשפטי החיצוני תיעשה בהתחשב בכישוריו וניסיונו המקצועי לביצוע העבודה המשפטית המבוקשת, ובעבודות משפטיות אחרות שביצע עבור המשרד או משרדי ממשלה אחרים והיקפן, תוך התחשבות בצורך ליצור איזון ראוי בין המומחיות שרכש בעבודתו שיש בה כדי לסייע לביצוע העבודה שלעניין, לבין החשיבות ברענון השורות ובביזור התקשרויות משרדי הממשלה בין נותני שירותים שונים;

(ד) יועץ משפטי של משרד ממשלתי ידאג לתחימת תקופת ההעסקה של יועץ משפטי חיצוני למינימום הנדרש לביצוע העבודה, בהתאם לנסיבות המקרה ותוך קביעת הסדרי פיקוח נאותים שיבטיחו, בין היתר, שהיועץ המשפטי החיצוני יעבוד תחת פיקוח והנחייה של היועץ המשפטי של המשרד הממשלתי;

(ה) היועץ המשפטי למשרד יסדיר נושא של חשש לניגוד עניינים, לרבות באמצעות הגבלות על עיסוק בתום תקופת ההתקשרות, באמצעות הסדר פיקוח על העבודה או בדרך אחרת.

40.384

העסקת יועצים משפטיים חיצוניים במשרדי ממשלה באישור הוועדה

(א) יועץ משפטי של משרד המבקש כי פעולה משפטית תתבצע על-ידי יועץ משפטי חיצוני, יודיע ליו"ר הוועדה לפחות שבעה ימים טרם תחילת העסקתו ויצרף המסמכים אשר בהם יציין היועץ המשפטי של המשרד את:

1. הטעמים המצדיקים ביצוע העבודה המשפטית באמצעות עורך דין חיצוני;
2. זהות עורך הדין הפרטי שמבקשים להעסיקו (כאשר אין צורך במכרז);
3. תקופת ההעסקה הנדרשת;
4. השכר המבוקש בשים לב למגבלות התעריף;
5. הסדרי הפיקוח על ביצוע העבודה ומניעת חשש לניגוד עניינים;
6. פרטים בדבר דרך בחירת היועץ המשפטי החיצוני, ההתקשרות עם עורך הדין (מכרז/פטור ממכרז) וכל היוצא באלה פרטים הצריכים לעניין. לבקשה יצורף פרוטוקול הוועדה המשרדית אשר אישרה את ההתקשרות על-פי דיני המכרזים;

(ב) ראש הוועדה רשאי להודיע ליועץ המשפטי של המשרד כי הוא מעכב את העסקת היועץ המשפטי החיצוני לצורך הבאת העניין בפני הוועדה, אם סבר כי בנסיבות העניין היא מסוג ההעסקות הטעונות אישור הוועדה;

(ג) אלה הם המקרים אשר טעונים קבלת אישור הוועדה טרם אישור העסקת יועץ משפטי חיצוני על-ידי משרד ממשלתי:

1. היקף ההתקשרות או ההתקשרויות הכולל עם היועץ המשפטי החיצוני עולה על הסכום שבהנחיות היועץ המשפטי לממשלה מס' 9.1001;
2. הנושא הוא בעל רגישות מיוחדת מבחינה משפטית או ציבורית;
3. מדובר בייעוץ משפטי בנושאים חוקתיים, טוהר המידות בשירות הציבורי או בבדיקה פרטנית של עובדים או נותני שירותים למשרדי הממשלה בהקשר של טוהר המידות;
4. ייצוג בוועדות בכנסת;
5. העסקה מתמשכת וכללית של יועץ חיצוני לפרויקט שאינו מוגדר;
6. העסקה של אותו יועץ משפטי חיצוני או משרד עורכי דין מעל שש שנים בפרויקט אחד או בפרויקטים דומים של אותו משרד ממשלתי.

40.385

(א) במקרים הטעונים אישור הוועדה, משרד ממשלתי לא יתקשר עם עורך דין פרטי והיועץ המשפטי של המשרד לא יאשר התקשרות כאמור, אלא לאחר שהתקבל אישור הוועדה להעסקתו של עורך הדין. על מסירת ביצוע פעולה משפטית לעורך דין פרטי לאחר אישור כאמור, יודיע היועץ המשפטי של המשרד לחשב המשרד והלה ידווח על כך לחשב הכללי;

(ב) אין בהוראות אלו כדי לגרוע מן הצורך בקבלת הסמכה או יפוי כוח מאת היועץ המשפטי לממשלה לצורך ייצוג המשרד בפני בית המשפט או בפני גוף מעין משפטי;

(ג) למען הסר ספק, הוראות אלו חלות על כל התקשרות לביצוע עבודה על-ידי יועץ משפטי חיצוני.
(שע/20)

40.39 - תיאום מול נציבות שירות המדינה בהליכי חקיקה הכוללים הוראות בעניין מינויים בשירות המדינה

40.391

יועצים משפטיים העוסקים בהכנת הצעות חוק ממשלתיות ובהצעות החלטת ממשלה, הכוללת קביעה או הוראה שעניינה במינוי עובדים או בניהול כוח אדם בשירות המדינה או שכוללות התייחסות לנושאים אשר יש בה כדי להשפיע על נושאים אלה, או מקצתם, יפעלו בהתאם להנחיות הר"מ:

(א) להביא את עיקרי ההצעות בפני הלשכה המשפטית של נציבות שירות המדינה, לצורך קבלת עמדתה, עוד בשלב גיבוש טיוטת תזכיר החוק או הצעת מחליטים וזמן סביר לפני הגשתה למזכירות הממשלה;

(ב) לציין את עמדת נציבות שירות המדינה בהצעת המחליטים תחת העמודה "השפעת ההצעה על מצבת כוח אדם";

(ג) במידת הצורך ובכל מקרה של מחלוקת, יש לקיים התייעצות משותפת עם הלשכה המשפטית של נציבות שירות המדינה אצל מחלקת ייעוץ וחקיקה (ייעוץ) במשרד המשפטים.
(עה/7)

פרק 41 - טרם הוקצה

פרק 42 - איסורים וחובות המוטלים על העובדים

בשני פרקים אלה מובאת רשימת האיסורים המוטלים על העובדים על-פי חוקים, תקנות, הסכמי עבודה והוראות אחרות. האיסורים והחובות הם: מילוי הוראות ותפקידים, סיוג פעילות מפלגתית, עבודה פרטית, עבודה נוספת ופרקטיקה פרטית, מסירת ידיעות, פרסום ברבים ופרסום ספרים, חריגה מסמכות, פרסים, מתנות וטובות הנאה, התרמות גביית כספים ומתן חסות, פעילות עסקית, שימוש ברכוש של המדינה, יציאה לחוץ-לארץ, ייצוג המשרד בפני ועדות הכנסת, הטרדה מינית, איסור התנכלות לעובדים חושפי שחיתויות, הגבלות לאחר פרישה ומתן הגנה משפטית לעובדי המדינה.

42.1 - הוראות כלליות

42.11 חלות / 42.12 איסורים וחובות - כללי /
42.13 איסור שידול, פיתוי וסיוע

42.11 - חלות

42.111
הוראות הפרקים 42 - 43 חלות על כל סוגי העובדים בשירות, אלא אם נאמר דבר אחר לעניין מסוים.

42.12 - איסורים וחובות - כללי

42.121
האיסורים והחובות המובאים בפרקים אלה אינם מהווים רשימה מלאה של האיסורים והחובות המוטלים על העובדים. אפשר לנקוט אמצעי משמעת נגד עובד, אף אם המעשה או המחדל שעשה מהווים הפרת איסור או חובה שהתקשי"ר אינו דן בהם במפורש, בתנאי שהמעשה או המחדל הם בגדר הגדרת עבירות המשמעת המפורטות בפסקה 40.211.

42.122
הובא עובד לפני בית הדין למשמעת, בשל הפרת איסור או חובה שלא צוינו במפורש בפרקים אלה, יקבע בית הדין אם חל האיסור או החובה האמורים על העובד; רק לאחר שהחליט על כך בחיוב, ידון בהאשמה נגד העובד.
(עג/12)

42.13 - איסור שידול, פיתוי וסיוע

42.131
עובד לא ישדל, לא יפתה ולא יסייע לעובד אחר לעבור עבירת משמעת.

42.2 - מילוי הוראות ותפקידים

42.21 מילוי הוראות ותפקידים / 42.22 סדרי עבודה תקינים / 42.23 פגישות בענייני עבודה / 42.24 לבישת מדים / 42.25 מילוי תפקידים זמני / 42.26 עבודה בשעות נוספות / 42.27 מתן המלצה ו/או מכתב הערכה / 42.28 איסור שאלות על השתייכות מפלגתית

42.21 - מילוי הוראות ותפקידים

42.211
במילוי תפקידיו חייב עובד לקיים כל נוהל שנקבע וכל הוראה שניתנה לו כדין וכל הוראה שניתנה על-ידי מי שהוסמך לכך או שהיא נובעת מהתפקיד המוגדר שלו, בין אם התפקיד הוא קבוע ובין אם הוא זמני.

42.212
עובד חייב למלא כל הוראה אשר נקבעה בתקשי"ר, בכל הודעה של נציבות שירות המדינה וכל הוראה כללית אחרת שניתנה על-ידי מי שמוסמך לכך.

42.213
עובד חייב למלא את עבודתו ואת התפקידים המוטלים עליו ללא השהייה, בנאמנות, בחריצות ולפי מיטב יכולתו, והוא חייב בעבודתו במשמעת ובדייקנות.

42.22 - סדרי עבודה תקינים

42.221
במילוי תפקידיו חייב כל עובד לקבל את מרותו של כל ממונה עליו, לרבות שר המשרד, המנהל הכללי, האחראי וכל אדם אחר המוסמך לכך.

42.222
(א) עובד חייב להקפיד על שמירת השקט, הסדר והניקיון במקום עבודתו, להימנע מכל הפרעה בעבודה ומהתעסקות בעניינים שאינם קשורים בביצוע עבודתו;
(ב) התנהגותו והופעתו של עובד, בין בזמן עבודתו ובין שלא בזמן עבודתו, צריכה להיות הולמת את תפקידיו ואת מעמדו כעובד (על התנהגות בעת קבלת קהל - ראה סעיף 61.16).

42.223
(א) עובד חייב לשמור על דיוק בהופעה לעבודה, ולא יעזוב את מקום עבודתו לפני תום השעה שנקבעה לסיום העבודה, אלא אם קיבל רשות מהממונה עליו;
(ב) עובד רשאי לעזוב את מקום עבודתו בתוך שעות עבודתו רק לצורך ביצוע העבודה, רק אם מילא אחר ההוראות וההסדרים שנקבעו במשרד בקשר לכך.

42.224
עובד חייב לנהוג בנימוס כלפי הממונים עליו, כלפי העובדים הכפופים לו וכלפי יתר חבריו לעבודה.

42.225
עובד חייב לשמור על בטיחות וגיהות ולהקפיד במילוי כל ההוראות הנוגעות לכך.

42.226
עובד, אשר איננו מבצע את עבודתו בצורה המניחה את הדעת, או שאיננו מקיים הוראות או נוהל שעליהם ניתנה לו הודעה כדין, חייב הממונה על אותו עובד להעיר לו על כך (ראה פרק משנה 45.2) ולנקוט בצעדים לתיקון המצב. במקרה הצורך יודיע על כך לאחראי.

42.227
לא יבקש ממונה מהעובדים הכפופים לו הלוואה כספית או טובת הנאה. הוראה זו לא תחול לגבי הלוואה או טובת הנאה פעוטת ערך המקובלות בנסיבות העניין. כמו כן לא ידרוש ממונה מעובדים הכפופים לו לחתום על ערבות כספית.

42.228
לא ידרוש ממונה מעובדים הכפופים לו לבצע עבורו פעילויות שאינן קשורות עם תפקידיו הרשמיים בשירות המדינה, שהן בחזקת ניצול לרעה.

42.229
לא ייתן ממונה לכפוף לו הוראה הסותרת כל דין או נוהל מחייב בשירות המדינה.
(עז/10)

42.23 - פגישות בענייני עבודה

42.231
(א) פגישות בענייני עבודה, עם עובדים או עם קהל, יתקיימו במשרד או במקום העבודה, אם של העובד עצמו או של הפונים שאתם הוא נפגש, הכול לפי העניין ולפי צורכי העבודה;
(ב) על עובד להימנע ככל האפשר מלקיים פגישות אלו במסעדות, בבתי קפה, בבתי מלון ובמקומות ציבוריים אחרים בהם מוגשות ארוחות;
(ג) אסור לקבל הזמנה לארוחה במקומות אלה על חשבון המזמין אלא באישור מפורש של המנהל הכללי של המשרד.

42.232
הוראות פסקה 42.231 אינן חלות על מנהל כללי של משרד ועל עובד במעמד של מנהל כללי.

42.233
הוראות פסקה 42.231 אינן גורעות מן האמור בסעיף 42.72 ובפסקה 42.731 (בעניין איסור קבלת טובות הנאה).

42.24 - לבישת מדים

42.241
עובד, המקבל מדים, ישתמש בהם רק לצורכי העבודה שלשם ביצועה ניתנו לו המדים. (ראה גם סעיף 28.43).

42.242
בעת לבישת המדים, יקפיד העובד במיוחד על התנהגות ההולמת עובד המדינה יתנהג באדיבות ובנימוס אל הקהל ולא ינצל את לבישת המדים לאיזו מטרה החורגת מן השירות.

42.25 - מילוי תפקידים זמני

42.251
ממונה על עובד רשאי להטיל עליו תפקידים זמניים, אף אם אינם בתחום פעולתו הרגילה, הן בדרך העברת העובד למשרה אחרת, הן בדרך של הטלת תפקידים נוספים על תפקידיו הרגילים והן בדרך מינוי בפועל (ראה פרק משנה 18.2).

42.252
עובד חייב למלא כל תפקיד שהוטל עליו לפי פסקה 42.251, כל עוד אין בהטלת התפקידים משום פגיעה בו ואין הם מעל יכולתו, בתנאי שהטלת תפקיד זמני על עובד לתקופה ארוכה משישה חודשים - תהייה טעונה הסכמתו. מילוי כל תפקיד שהוא בתחום האחריות הכוללת של עובד במילוי תפקידו, ביחידה בה הוא מועסק - אין בו, בשום מקרה, משום פגיעה בעובד.

42.253
סבור עובד כי בתפקיד הזמני שהוטל עליו, לפי פסקה 42.251, יש משום פגיעה בו או כי הוא מעל יכולתו, ואין הממונה על העובד מקבל את טענתו, רשאי העובד לבקש את התערבות ועד העובדים, והוועד רשאי לבקש התערבות הוועד המקומי או המחוזי של הסתדרות עובדי המדינה, אך אין בכך כדי לפטור את העובד מחובת מילוי התפקיד הזמני.

42.254
הכריז ועד מקומי או מחוזי של הסתדרות עובדי המדינה על סכסוך, בהתאם לסעיף 06.22, בעקבות טענת עובד לפי פסקה 42.254, רשאי העובד להפסיק את מילוי התפקיד הזמני עד למתן החלטת הוועדה הפריטטית או כל עוד לא עבר הזמן המרבי לדיוניה (ראה פסקה 06.225), הכל לפי המועד המוקדם יותר.

42.26 - עבודה בשעות נוספות

42.261
נדרש עובד על-ידי הממונה עליו לעבוד שעות נוספות בהתאם לצורכי העבודה, חייב הוא לעשות כן, אלא אם קיימות סיבות אישיות, המתקבלות על דעת הממונה שבגללן אין העובד יכול להיענות (ראה גם פסקה 27.121).

42.27 - מתן המלצה ו/או מכתב הערכה

42.271
ממונה של עובד רשאי, לתת לעובד העוזב את השירות מכתב המלצה ו/או מכתב הערכה המפרט את התפקידים אשר העובד מילא בתקופת שירותו, והמעריך את פעולתו בשירות המדינה, את כושר עבודתו, את אופיו ואת התנהגותו.

42.272
לצורך סעיף זה "ממונה" - עובד שדרגתו 19 ומעלה בדירוג המינהלי לרבות דרגה מקבילה בדירוגים האחרים, אשר עובד אחר כפוף לו במדרג, בין במישרין ובין באמצעות עובדים אחרים.

42.273
מותר לשלוח המלצה, חוות דעת או פרטים אחרים בנוגע לעובד, למוסד או לאדם המתכוון להעסיק את העובד, אם העובד בעצמו ביקש זאת או אם הסכים לכך. הוראות פסקה זו אינן חלות על מסירת פרטים למשרד ממשלתי אחר המתכוון להעסיק עובד כנ"ל, בהתאם להוראות סעיף 14.13.

42.274
הממונה כאמור הנותן את מכתב ההמלצה ו/או מכתב הערכה לעובד, יקפיד על חוות דעת אמיתית וכנה אשר תשקף בצורה נכונה את תפקודו של העובד במשרד / יחידת הסמך.
(סב/9)

42.28 - איסור שאלות על השתייכות מפלגתית

42.281
מוסד ממשלתי אינו רשאי לשאול בכתב או בעל-פה אדם או גוף כלשהו על השתייכותו המפלגתית, (ראה גם פסקה 12.367).

42.3 - סיוג פעילות מפלגתית

42.30 חלות והוראות כלליות / 42.31 פעילות מדינית ומפלגתית / 42.32 פעילות מדינית ומפלגתית - סוגים מסוימים של עובדים / 42.33 פעילות הקשורה בבחירות לכנסת ולרשויות המקומיות / 42.34 הצגת מועמדות לכנסת וחברות בממשלה / 42.35 הצגת מועמדות למועצה של רשות מקומית / 42.36 פעילות ב"חוג-בית" / 42.37 בחירות להסתדרות העובדים הכללית החדשה / 42.38 איסור שימוש בכספי ציבור לצורך תעמולת בחירות לכנסת ולרשויות המקומיות / 42.39 איסור השתתפות בגוף בוחר

42.30 - חלות והוראות כלליות

42.301
הוראות פרק משנה זה מבוססות, ברובן, על חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959 ועל חוקים אחרים הנוגעים לבחירות לכנסת ולרשויות מקומיות. חלק מהוראות אלו נוגע לכלל עובדי המדינה, יהיו דירוגם, דרגתם ותפקידם אשר יהיו, וחלק מההוראות נוגע אך ורק לעובדים בדרגה מסוימת, בדירוג מסוים או בתפקיד מסוים.
(ההוראות בדבר פעילות מדינית ומפלגתית של עובדי המוסד לביטוח לאומי, שירות התעסוקה ובנק ישראל אינן מובאות בפרק משנה זה).

42.302
לאור אופיין של ההוראות הכלולות בפרק משנה זה, יש להקפיד במיוחד על מילוין. על כן, אם עבר עובד על הוראה מהוראות אלה, על האחראי לבוא, מיד וללא כל דיחוי, בדברים עם נציבות שירות המדינה בעניין ההליכים המשמעתיים שיש לנקוט נגד אותו עובד.

42.31 - פעילות מדינית ומפלגתית

42.310
הוראות סעיף זה חלות על כל סוגי העובדים בשירות, בכל הדרגות ובכל התפקידים.

42.311
לא ייערכו במשרד ממשלתי, במוסד או במתקן ממשלתי, בשעות העבודה או לאחריהן, אסיפה, הרצאה או פעילות דומה מטעם מפלגה, או על בסיס של השתייכות מפלגתית, או בעלת אופי מפלגתי.

42.312
לא יארגן עובד הפגנה או תהלוכה בעלת אופי מדיני.
(חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959, ס' 4)

42.313
עובד המדינה לא יעסוק בשעות העבודה בפעילות מטעם מפלגה או למען מפלגה, כגון: שכנוע אדם להצטרף כחבר למפלגה, או עריכת מפקד של חברי מפלגה, או הפצת הזמנות לפעילות מפלגתית, או תליית מודעות מטעם מפלגה במשרד וכדומה.

42.314
עובד המדינה לא יעסוק בפעילויות הנזכרות בפסקה 42.313 בין כתלי המשרד, המוסד או המתקן הממשלתי, גם לאחר שעות העבודה.

42.315
עובד המדינה אינו רשאי להשתמש ברכוש ובשירותים המשרדיים לפעילות מטעם מפלגה או למען מפלגה.

42.316
עובד המדינה לא ייתן את הסכמתו, בעל-פה או בכתב, לפרסום שמו מטעם מפלגה, אם מצורף לו תואר תפקידו בשירות המדינה.

42.32 - פעילות מדינית ומפלגתית - סוגים מסוימים של עובדים

42.321

על העובדים הבאים חלים האיסורים המפורטים בפסקה 42.322, ובפסקאות 42.536 ו - 42.537:

(א) עובדי המדינה שדרגתם היא אחת מארבע הדרגות העליונות של דירוג המינהלי;

(ב) עובדים בדירוגים המקצועיים כדלקמן:

1. עובדי המדינה בדרגה מקצועית שמשכורתם היסודית ההתחלתית איננה נמוכה מן המשכורת היסודית ההתחלתית של הדרגה השלישית שמתחת לדרגה העליונה של הדירוג המינהלי (להלן – "דרגה מקבילה");
2. עובדי המדינה מהדרגה שלישית שמתחת לדרגה העליונה של הדירוג המינהלי, אם לתפקידם נקבע מתח הדרגות הכולל את הדרגה השלישית האמורה או דרגה מקבילה.

(ג) שופטים, דיינים, חברי בתי דין דתיים, וכל נושאי משרה שיפוטית אחרת;

(ד) רבנים וכוהני דתות אחרות ששכרם או חלק משכרם משתלם מאוצר המדינה;

(ה) שוטרים, סוהרים, פקחים וכל נושאי משרה שיש עמה סמכות חקירה, חיפוש או מעצר;

(ו) נושאי משרה שיש עמה סמכות להעניק רשיונות או היתרים, או סמכות להמליץ על הענקתם;

(ז) עובדי שירות התעסוקה;

(ח) עובדי סעד;

(ט) עובדי השירות המשפטי;

(י) קציני המחוז;

(יא) פקידי שומה;

(יב) פקידי גבייה;

(יג) עובדים שהורשו לעשות עסקות מטעם המדינה;

(יד) עובדים שבסמכותם לקבל עובדים לשירות המדינה, או להמליץ על קבלת עובדים כאמור;

(טו) מנהלי עבודה;

(טז) פקידים העוסקים במתן שיכון מטעם המדינה;

(יז) אחיות ציבוריות.

(הודעה על סוגים של עובדי המדינה שעליהם יחולו האיסורים המנויים בחוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959 (י"פ 1536, התשכ"ט, עמ' 1792; י"פ 2301, התשל"ז, עמ' 938)

42.322

ואלה האיסורים החלים על העובדים המפורטים בפסקה 42.321:

(א) איסור להיות חברים בהנהלה הפעילה של מפלגה או של גוף מדיני;

(ב) איסור לארגן אסיפה פומבית בעלת אופי מדיני, לשבת בשולחן הנשיאות של אסיפה כאמור ולנאום בה;

(ג) איסור להשתתף בהפגנה או בתהלוכה בעלות אופי מדיני;

(ד) איסור להשתתף בתעמולה פומבית, בכתב או בעל-פה, לבחירות לכנסת או למועצה של רשות מקומית או לבחירות שעליהן חל חוק הבחירות לגופים ציבוריים, התשי"ד-1954 (ראה גם פסקה 42.331);

(ה) איסור להשתתף באסיפות פומביות של מפלגות או של גופים מדיניים כדי לתת הרצאות על איזה נושא שהוא, כיוון שעצם הופעתו של העובד מעל במה מפלגתית עלול ליצור רושם של זיקה מפלגתית.

(על איסור פרסום ביקורת - ראה פסקה 42.536).

(החוק הנ"ל, ס' 1)

42.33 - פעילות הקשורה בבחירות לכנסת ולרשויות המקומיות

42.331

לעובדים, המנויים בפסקה 42.321 , אסור להשתתף בתעמולה פומבית, בכתב או בעל-פה, לבחירות לכנסת או למועצה של רשות מקומית (ראה פסקה 42.322).

הוראות פסקה זו חלות, ככל יתר הוראות פרק משנה זה, אף על עובד הנמצא בחופשה, בין במשכורת ובין שלא במשכורת. אך על עובד, ששמו נכלל באחת מרשימות המועמדים לכנסת ושירותו הופסק בהתאם להוראות פסקה 42.345, לא חל האיסור להשתתף בתעמולת בחירות לכנסת לפי האמור לעיל.

(החוק הנ"ל, ס' 1)

42.332

(א) אסור לכל עובד, ללא הבדל דרגה, שהוא בעל סמכות מינהלית או תפקיד שכרוך בו מגע עם קהל, לקחת חלק בתעמולת בחירות לכנסת, בין אם היא ברבים ובין אם אינה כזאת, בכל אזורי הארץ;

(ב) כן אסור לעובד כאמור, לקחת חלק בתעמולת בחירות, אם ברבים ואם לא ברבים, לרשויות מקומיות בתחום הרשות המקומית שבה מתקיימות הבחירות;

(ג) מתקיימות הבחירות לרשות המקומית ביום שבו מתקיימות הבחירות לכנסת, חל האיסור האמור על תעמולת בחירות לכל רשות מקומית;

(ד) "סמכות מינהלית" בפסקה זו - כל סמכות, אם לפי דין ואם לא לפי דין, שיש עמה הכוח להכריע הכרעות כלפי אנשים מן הציבור, ובכלל זאת סמכותם של הממונים על בעלי סמכויות על-פי דין וסמכותם של עובדים לנקוט צעדים שאינם מעוגנים בחוק כלל.

(חוק הבחירות לכנסת, [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, ס' 130(א)); חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, ס' 75(א), (ב))

42.333

תעמולת בחירות לכנסת ולרשויות המקומיות באיזו צורה שהיא בתוך מוסדות ממשלתיים אסורה, בין על-ידי עובדים ובין על-ידי אנשים או מוסדות אחרים.

42.34 - הצגת מועמדות לכנסת וחברות בממשלה

42.341

עובד המדינה שדרגתו היא אחת מארבע הדרגות העליונות בכל סולם דירוג, או עובד בדרגה נמוכה מהדרגה השלישית שמתחת לדרגה העליונה בכל דירוג, אם לתפקידו נקבע מתח דרגות הכולל את הדרגה השלישית האמורה - לא יהיה מועמד לכנסת, זולת אם חדל להיות עובד המדינה לפחות 100 ימים לפני יום הבחירות.

(חוק יסוד: הכנסת, ס' 7(8); חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, ס' 56)
(נב/32)

42.342

עובד אשר התפטר מהשירות לפי פסקה 42.341, כדי להציע את מועמדותו לכנסת, ואשר שמו נכלל למעשה באחת מרשימות המועמדים שהוגשו, זכאי לפיצויי פיטורים.

42.343

עובד שנהיה לשר, שעה שהוא מכהן במשרה המונעת ממנו מלהיות מועמד לכנסת בטרם התפטר מהשירות (ראה פסקה 42.341), נפסקת כהונתו באותה משרה עם היותו לשר.

(חוק יסוד: הממשלה, ס' 5(ב))

42.344

חבר הכנסת או מועמד לכנסת שנבחר או נתמנה למשרה בשירות המדינה שדרגתה כאמור בפסקה 42.341, חברותו בכנסת או מועמדותו לכנסת, לפי העניין, נפסקת עם בחירתו או עם התמנותו למשרה כאמור; לעניין זה, "מועמד לכנסת" - מי ששמו כלול ברשימת מועמדים לכנסת, מיום הגשת הרשימה עד יום תחילת כהונתו כחבר הכנסת.

(פב/2)(נב/32) (חוק יסוד: הכנסת, ס' 42)

42.345

(א) עובד שאינו נמנה עם סוגי העובדים הנזכרים בפסקה 42.341 ושמו נכלל באחת מרשימות המועמדים לכנסת, יופסק שירותו מיום הגשת רשימות המועמדים ועד יום הבחירות. תקופת הפסקת העבודה, כאמור לעיל, תיחשב כתקופת חופשה ללא משכורת, או, אם העובד ביקש זאת, תיחשב כחופשת מנוחה, אם חופשה זו מגיעה לו;

(ב) אם נבחר לכהן כחבר כנסת (ו/או כשר בממשלה) ובחר לכהן בתפקיד זה, יחדל לשרת כעובד המדינה ממועד בחירתו לכנסת וינותקו ממועד זה יחסי עובד-מעסיק בינו לבין המדינה (לעניין תעמולת בחירות על-ידי עובד כזה - ראה פסקה 42.331).

(חוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 ס' 56(ב))
(כללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים - החלטת ממשלה מספר 2445 מיום 4.10.2000)
(שע/13)

42.346

עובד שאינו נמנה עם סוגי העובדים הנזכרים בפסקה 42.341, ושמו נכלל באחת מרשימות המועמדים לכנסת, ימסור על כך מיד למנהל היחידה אשר יודיע על כך בטופס הודעה על שינויים אישיים (מדף 2717) ויציין בטופס אם החופשה היא ללא משכורת.

42.347
לא ישמש עובד חבר או ממלא מקום של חבר בוועדת הבחירות המרכזית לכנסת, אך הוא רשאי לשמש חבר או ממלא מקום של חבר בוועדת בחירות אזורית או בוועדת קלפי.
(החוק הנ"ל, ס' 16(ו))

42.35 - הצגת מועמדות למועצה של רשות מקומית

42.350
רשות מקומית הינה: עירייה, מועצה מקומית ומועצה אזורית

(א) כל עובד ללא הבדל מעמד או דרגה בשירות המדינה, המציג את מועמדותו לראשות רשות מקומית או למועצה של רשות מקומית, חייב להודיע על כך לאחראי במשרדו, בציון תפקידו ודרגתו, מיד עם הצגת מועמדותו;

(ב) האחראי יפנה ליועץ המשפטי של המשרד, תוך ציון פרטיו האישיים של העובד, תיאור התפקיד המדויק, מהות עבודתו בפועל, לאיזו רשות מקומית הציג את מועמדותו והתייחסותו האם לדעתו תפקידיו של אותו עובד כלולים ברשימת התפקידים המנויים בפסקה 42.351;

(ג) היועץ המשפטי של המשרד יבחן כל בקשה בנדון ביחס להוראות סעיף 42.35, ויודיע לאחראי האם רשאי אותו עובד להגיש את מועמדותו כאמור, ואם עליו להתפטר או לצאת לחופשה ללא משכורת. במקרה של ספק, ניתן להתייעץ עם היועץ המשפטי בנציבות שירות המדינה ומשרד המשפטים;

(ד) בקשה של עובד שמתח הדרגות הצמוד לתקן משרתו הוא 23-21 ומעלה בדירוג המינהלי או בדרגות המקבילות בדירוגים המקצועיים, תועבר לבחינת היועץ המשפטי בנציבות שירות המדינה, בצירוף המסמכים הנדרשים בנסמן (ב) לעיל, וכן חוות דעת היועץ המשפטי של המשרד כאמור בנסמן (ג) לעיל;

(ה) על האחראי להודיע ללא דיחוי לעובד את מסקנות חוות הדעת של היועץ המשפטי של המשרד או היועץ המשפטי של נציבות שירות המדינה, לפי העניין. האחראי יעביר העתק מהודעה זו למפקח הארצי על הבחירות במשרד הפנים ולנציבות שירות המדינה;

(ו) אישור כהונה במועצה של רשות מקומית יהיה בכפוף לסייגים הקבועים בפסקה 42.421(א).
(עח/17)(עג/19)

42.351
(א) העובדים המנויים להלן אינם רשאים להציע את מועמדותם בבחירות לרשות מקומית:

1. פקחים ונושאי משרות שיש עימהן סמכות חקירה, חיפוש או מעצר;
2. נושאי משרות שיש עימהן סמכות, בתחום הרשות המקומית הנוגעת בדבר, להעניק רשיונות או היתרים או להמליץ על הענקתם, בין שהסמכות מוגבלת לאותה רשות מקומית בלבד ובין שאינה מוגבלת כך;
3. נושאי משרות שיש עימהן סמכות, בתחום הרשות המקומית הנוגעת בדבר, לקבל לעבודה או להפנות לעבודה, בין שהסמכות מוגבלת לתחום אותה רשות מקומית ובין שאינה מוגבלת כך;
4. עובדי סעד, שתפקידם הוא לתת סעד, בדרך כלל או בתחומי הרשות המקומית הנוגעת בדבר בלבד, או להמליץ על מתן סעד בדרך כלל או בתחומים האמורים;
5. פקידי שומה וכן פקידי גבייה, שמקום עבודתם הוא בתחום הרשות המקומית הנוגעת בדבר;
6. מנהלי עבודה בעבודות ציבוריות היזומות בידי הממשלה, שמקום עבודתם הוא בתחום הרשות המקומית הנוגעת בדבר;
7. פקידים שבסמכותם לתת שיכון או שתפקידם הוא להמליץ על מתן שיכון או לבחור מועמדים לקבלת שיכון.

(ב) ההגבלות האמורות חלות גם על מועמד לראש רשות מקומית;
(חוק הרשויות המקומיות, (הגבלת הזכות להיבחר), התשכ"ד-1963, ס' 2 והתוספת; חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש רשות סגניו וכהונתם), התשל"ה-1975, ס' 4(ב))

(ג) בנוגע להגשת מועמדות למועצה אזורית כאמור בסעיף 1 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958, עובד המדינה במשכורת, יהיה זכאי להיכלל ברשימת מועמדים באזור ולהיבחר כחבר מועצה אך ורק אם עבודתו אינה קשורה בענייני המינהל המחוזי או בשלטון המקומי, ואין היא עלולה להביא לידי סתירה או אי התאמה בין תפקידו בשירות המדינה ובין תפקידיו כחבר מועצה;
(צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958, ס' 19(א)(5))
(עח/17)(סב/25)

(ד) בנוגע להגשת מועמדות לוועד מקומי כאמור בסעיף 1 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958, עובד המדינה במשכורת, יהיה זכאי להיכלל ברשימת מועמדים בישוב ולהיבחר כחבר ועד מקומי, אך ורק אם עבודתו אינה קשורה בענייני המינהל המחוזי או בשלטון המקומי, ואין היא עלולה להביא לידי סתירה או אי התאמה בין תפקידו בשירות המדינה ובין תפקידיו כחבר ועד מקומי.
(צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958, ס' 19(א)(5), ס' 99 (עח/17) (עא/15)

42.352
עובד הנמנה עם העובדים הנקובים בפסקה 42.351, המבקש להציג את מועמדותו למועצה של רשות מקומית, חייב להתפטר מן השירות ולהגיש את התפטרותו בעוד מועד כדי שתוקף ההתפטרות (בתום תקופת ההודעה המוקדמת) יהיה לפני יום הגשת רשימות המועמדים לאישור.

42.353
חבר מועצה של רשות מקומית, שהתקבל לשירות במשרה מן המשרות המנויות בפסקה 42.351 בזמן כהונתו כחבר המועצה של הרשות המקומית, יחדל לכהן כחבר המועצה.
(החוק הנ"ל, ס' 3 והתוספת)

42.354
עובד אשר הוראות פסקה 42.351 אינן חלות עליו, פסול לכהן כחבר במועצה של רשות מקומית אם הוא עובד המדינה בשכר, ואם:
(א) עבודתו קשורה בענייני המינהל המחוזי או השלטון המקומי; או
(ב) עבודתו עלולה להביא לידי סתירה או אי התאמה בין תפקידיו בשירות לבין תפקידיו במועצת הרשות המקומית.
עובד המכהן כחבר מועצה של רשות מקומית, למרות שהוא פסול לכך בגלל האמור לעיל - עובר עבירה פלילית.
(פקודת העיריות (נוסח חדש), ס' 120; צו המועצות המקומיות (א), התשי"א-1950, ס' 101; צו המועצות המקומיות (ב),התשי"ג-1953, ס'5; צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958, ס'11)

42.355
נבחר עובד למועצה של רשות מקומית, והוא פסול מלכהן בה על-פי הוראות פסקה 42.354, יוכל לכהן כחבר במועצה רק אם התפטר מן השירות, או אם אושרה לו חופשה ללא משכורת לפי הוראות פרק-משנה 33.4.

42.356
עובד הנמנה עם העובדים הנקובים בפסקה 42.351, המתפטר מהשירות עקב הכללת שמו באחת מרשימות המועמדים למועצה של רשות מקומית, וכן עובד המתפטר מהשירות כדי לא להיות פסול לשמש כחבר במועצה של רשות מקומית, כאמור בפסקה 42.354, זכאי לפיצויי פיטורים (ראה פסקה 83.311).

42.357
עובד אשר הוראות פסקה 42.351 אינן חלות עליו, ושמו נכלל ברשימת מועמדים לבחירות לרשות מקומית, יופסק שירותו מיום הגשת רשימת המועמדים ועד הבחירות. תקופת הפסקת העבודה האמורה, תיחשב כתקופת חופשה ללא משכורת; או, אם ביקש זאת העובד, כחופשת מנוחה, אם חופשה זו מגיעה לו.
(חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, ס' 42ב)

42.358
עובד אשר הוראות פסקה 42.351 אינן חלות עליו, ושמו נכלל ברשימת מועמדים לרשות מקומית, ימסור על כך למנהל היחידה, והוא יודיע על כך בטופס הודעה על שינויים אישיים (מדף 2717), ויציין בטופס את התקופה הנזקפת לחשבון חופשת מנוחה ואת התקופה שהיא חופשה ללא משכורת.

42.359
עובד רשאי לכהן כיו"ר או כחבר בוועדת קלפי בבחירות לרשויות המקומיות וכן רשאי הוא לכהן כמזכיר הוועדה.

42.361
על עובד בכל דרגה שהיא, שהוא בעל סמכות מינהלית או בעל תפקיד שכרוך בו מגע עם קהל, אסור לארח "חוג בית" המיועד לתעמולת בחירות לכנסת, או לנאום ב"חוג בית" כאמור.

42.362
על עובד בכל דרגה שהיא, שהוא בעל סמכות מינהלית או בעל תפקיד שכרוך בו מגע עם קהל, אסור לארח "חוג בית" המיועד לתעמולת בחירות לרשות מקומית, אם "חוג הבית" מתקיים בתחום הרשות המקומית בה מתקיימות הבחירות. מתקיימות הבחירות לרשות המקומית ביום שמתקיימות הבחירות לכנסת, חל האיסור האמור על חוגי בית המתקיימים בכל רשות מקומית שהיא.

42.363
על העובדים המנויים בפסקה 42.321 אסור לארח "חוג בית" המיועד לתעמולה פומבית לבחירות לכנסת או לרשות מקומית,או לנאום ב"חוג בית" כאמור. תעמולת בחירות במסגרת "חוג בית" תיראה כפומבית, אם לדוגמה התקיים אחד מאלה:

(א) נשלחו ל"חוג הבית" הזמנות בכתב, שבהן נכתב שמו של העובד כמארח או כנואם, בין אם נמענה ההזמנה לאנשים מסוימים ובין אם לאו, בין אם התקיים בפועל "חוג הבית" ובין אם לאו;

(ב) התקיים "חוג בית" בעקבות הזמנה לציבור, אפילו לציבור מסוים (כגון עובדי משרד אחד), תהיה אשר תהיה צורת ההזמנה ויהיה אשר יהיה הפרסום אשר ניתן לה;

(ג) ב"חוג בית" נוכחים כתבים או מקליטים, שבאו למקום כדי לתת דו"ח על הדברים המושמעים בו;

(ד) "חוג הבית" מתקיים בצורה כזאת, שגם מי שלא מוזמן עשוי לראות או לשמוע, למשל אם "חוג הבית" מתקיים על כר דשא ליד בית או אם משתמשים בו ברמקול.

42.37 - בחירות להסתדרות העובדים הכללית החדשה

42.371
עובד המדינה רשאי להציג את מועמדותו לוועידת ההסתדרות, לוועידת "נעמת", למועצת הפועלים וכן למוסדותיה האחרים של ההסתדרות הכללית ואין הוא חייב להתפטר מעבודתו או להפסיק את עבודתו בשירות המדינה בשל כך.

42.372
הוראות פסקאות 42.322 ו-42.332 יחולו על הבחירות להסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל ולמוסדותיה.

42.373
לא ישמש עובד המדינה חבר או ממלא מקום של חבר בוועדת הבחירות המרכזית להסתדרות, אך הוא רשאי לשמש כחבר או כממלא מקום של חבר בוועדת בחירות אזורית או בוועדת קלפי.

42.374
(א) תעמולת בחירות אסורה בתוך מוסדות ממשלתיים בכל צורה שהיא, בין על-ידי עובדים ובין על-ידי אנשים או מוסדות אחרים;

(ב) אין לקיים אסיפות בחירות במשרדי הממשלה, במתקני הממשלה ובמוסדות השייכים לממשלה;

(ג) אין להציג בין כתלי מוסדות המדינה מודעות, כרוזים ופרסומים אחרים בעלי אופי מדיני או מפלגתי לרבות הצבת קלפיות או כל צורה אחרת היכולה להתפרש כתעמולה מדינית או מפלגתית.

42.375
הוראות פסקאות 42.361 ו-42.363 יחולו על הבחירות להסתדרות העובדים הכללית החדשה של העובדים בארץ ישראל ולמוסדותיה.

42.38 - איסור שימוש בכספי ציבור לצורך תעמולת בחירות לכנסת ולרשויות המקומיות

42.381

לא ייעשה שימוש בקשר עם תעמולת בחירות בכספים של גוף מבוקר כמשמעותו בפסקאות (1), (2), (3) ו-(4) של סעיף 9 לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב], או של תאגיד שהממשלה, משתתפת בהנהלתו או בהונו.

(חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959, ס' 2א)

42.382

הגופים הנמנים בסעיף 9 לחוק מבקר המדינה, שעליהם חל האיסור האמור, הם:

(א) כל משרד ממשלתי;

(ב) כל מפעל או מוסד של המדינה;

(ג) כל אדם או גוף המחזיק, שלא לפי חוזה ברכוש המדינה, או המנהל אותו או המפקח עליו מטעם המדינה;

(ד) כל רשות מקומית.

42.383

המפר את האיסור האמור בפסקאות 42.381 ו-42.382 בדבר שימוש בכספי ציבור לצורך תעמולת בחירות -

(א) עובר עבירה ודינו מאסר שישה חודשים או קנס, כקבוע בחוק;

(ב) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי לתת צו המונע את ביצוע העבירה או המשכתה. האחריות הפלילית לפי חוק זה, על שימוש בכספי הציבור לצורך תעמולת בחירות, חלה גם על מי שהחזיק בכספים או בנכס שנעברה בהם עבירה או היה ממונה על החזקתם או שמירתם, זולת אם הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו או שנקט באמצעים סבירים למניעתם.

(החוק הנ"ל, ס' 17, 17ב)

(חוק לתיקון דיני הבחירות לרשויות מקומיות, התשע"ח-2018, ס' 4ט(ב))

(עח/17)

42.39 - איסור השתתפות בגוף בוחר

42.390

בסעיף זה:

"גוף בוחר" - גוף שתפקידו או אחד מתפקידיו לבחור מועמדים לכנסת או לכהונת ראש הממשלה או שר בממשלה, או לכל תפקיד ברשות מקומית, בהסתדרות הציונית העולמית או בסוכנות היהודית לארץ ישראל, למעט בחירות ישירות שבהן משתתפים כלל החברים של מפלגה או גוף מדיני.

(נא/22)

42.391

(א) עובד המדינה שדרגתו היא אחת מארבע הדרגות העליונות בכל סולם דירוג, לא יהיה חבר בגוף בוחר. הממשלה, בהתייעצות עם ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאית לקבוע, בהודעה שתפורסם ברשומות, סוגים נוספים של עובדי המדינה אשר איסור זה יחול עליהם;

(ב)

1. עובדי המדינה שהם חברים בגוף בוחר, לא ישתתפו בבחירות הנערכות באותו גוף בוחר, שבהן בוחרים מועמדים לתפקידים כאמור בפסקה 42.390, אלא אם כן ההצבעה באותן בחירות היא הצבעה חשאית;
2. לעניין חברות בגוף בוחר שהוא גם הנהלה פעילה של מפלגה או של גוף מדיני, יחולו ההוראות לפי סעיף 42.32 ולא יחולו הוראות פסקה זו.

(ג) מי שבהיותו חבר בגוף בוחר נתמנה להיות עובד המדינה, תיפסק כהונתו כחבר בגוף הבוחר, עם מינויו. מי שהופסקה חברותו בגוף בוחר כאמור בנסמן זה, יוכל לשוב ולהיות חבר באותו גוף בוחר, בכפוף להוראות נסמן (א) לאחר שחלפו ארבע שנים מיום מינויו לעובד המדינה, ואם הפסיק להיות עובד המדינה קודם לכן - ביום שבו הפסיק להיות עובד המדינה;

(סא/24)

(ד) להלן פירוט העובדים בדירוגים העיקריים שעליהם נאסר להיות חברים ב"גוף בוחר", כמשמעותו בחוק (מרכזי מפלגות ופורומים בעלי פונקציות דומות):

הדרגות	הדירוג
22 ומעלה	המינהלי
43 ומעלה	המח"ר
43 ומעלה	מהנדסים
43 ומעלה	הנדסאים וטכנאים
43 ומעלה	עיתונאים
א4 ומעלה	משפטנים
א4 ומעלה	פרקליטים
ג ומעלה	עובדים סוציאליים
א4 ומעלה	בכ"מ ועמ"מ
א4 ומעלה	רוקחים
9 ומעלה	רופאים
9 ומעלה	רופאים וטרינריים
ג ומעלה	עובדי מחקר
18 ומעלה	אחיות
14 ומעלה	עובדי רנטגן
7 ומעלה	מרפאים בעיסוק
7 ומעלה	פזיותרפיסטים
7 ומעלה	פארה-רפואיים
14 ומעלה	מקצ"ט
14 ומעלה	מקצ"ט ביטחון

דירוג עובדי הוראה -

1. מפקחים שהם מנהלי מחוזות, אגפים, מינהלים ומעלה;
2. מפקחים שהם:
   א) פועלים מכוח סימן ו' לתקנות חינוך ממלכתי (סדרי הפיקוח);
   ב) ממונים באופן ישיר על עבודתם של עובדי הוראה.
3. מנהלי בתי ספר

כל אלה על-פי רשימה מפורטת שתיקבע על-ידי נציבות שירות המדינה עם משרד החינוך, בהתאם לעקרונות הנ"ל.

עובדים המועסקים בחוזה בשכר כולל - דרגתם לעניין החוק היא דרגת התקן הצמודה למשרה.
(נט/13)

(ה) עובד המתקבל לשירות המדינה באחת הדרגות העליונות או עובד מתוך השירות המועלה לדרגה כאמור, חייב להצהיר בטופס מדף 2315 כי על-פי חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959, נאסר עליו להיות ב"גוף בוחר" כמשמעו בחוק; עותק מן ההצהרה יתויק בתיקו האישי של העובד ועותק אחר בתיקו בנציבות שירות המדינה;

(ו) האחראי יפיק מדי חודש דו"ח של רשימת העובדים אשר עלו לדרגות אלה. האחראי ידאג כי עובדים אלה ימלאו את ההצהרה כמפורט בנסמן (ה), ויעבירם לנציבות שירות המדינה. במקביל ידווח הממונה על משאבי אנוש במשרד, למערכת ניהול ההון האנושי כי העובד מילא הצהרה כאמור.
(עח/17)

42.392

מעורבות עובדי מדינה במשא ומתן קואליציוני בלבד

עובדי המדינה במשרדי הממשלה לא ייטלו חלק בעריכת הסכמים קואליציוניים בעת הקמת ממשלה או לצורך שינויים בהרכבה. מעורבות הדרג המקצועי בהליך המשא והמתן הקואליציוני תותר רק בהתאם למפורט להלן:

(א) הקשר עם נציגי המפלגות או הסיעות בנושא המשא והמתן הקואליציוני יכול להיערך רק לאחר תום הבחירות לכנסת;

(ב) בכל משרד ימונה איש קשר לצורך המשא ומתן הקואליציוני (להלן - "איש הקשר"). איש הקשר יכול להיות מנכ"ל המשרד או אדם אחר שימונה על-ידו, שיהיה עובד מדינה הנמנה על הדרג המקצועי הבכיר במשרד, הבקיא במכלול פעילות המשרד. בנוסף, ישמשו הגורמים הבאים כאנשי קשר ייעודיים: במשרד האוצר, בשאלות תקציביות ובשאלות של רפורמות כלכליות מבניות איש הקשר יהיה הממונה על התקציבים; בשאלות משפטיות, איש הקשר יהיה היועץ המשפטי לממשלה או מי שימנה לצורך כך מטעמו; בשאלות הנוגעות למבנה משרדי הממשלה, איש הקשר יהיה נציב שירות המדינה או מי שימנה לצורך כך מטעמו;

(ג) יובהר, כי עובדי מדינה המכהנים במשרות האמון בלשכת השר לא ישמשו כאנשי הקשר מטעם המשרד ויימנעו ממעורבות במשא ומתן הקואליציוני;

(ד) לאחר הבחירות לכנסת, המנהל הכללי של כל משרד ממשלתי ימסור למזכירות הממשלה הודעה על זהות איש הקשר מטעמו לצורך המשא ומתן הקואליציוני ופרטי ההתקשרות עימו. רשימת אנשי הקשר תרוכז במזכירות הממשלה ותועבר לנציגי המפלגות לפי הצורך;

(ה) הקשר בין נציגי המפלגות לבין הדרגים המקצועיים במשרדי הממשלה ייעשה רק באמצעות איש הקשר שימונה בכל משרד, כמפורט לעיל. איש קשר מטעם המשרד יערב במידת הצורך בעלי תפקידים נוספים במשרד בדרגה מקבילה או נמוכה יותר, ובלבד שהמגעים ירוכזו על ידיו ושלא ייעשו פניות ישירות לעובדים אחרים במשרד שלא באמצעותו. במקרה הצורך, או לבקשת נציג המפלגה, ניתן לקיים שיחה משותפת של נציגי המפלגות עם בעלי תפקידים אחרים במשרד, יחד עם איש הקשר, וזאת כאשר המידע הרלוונטי מצוי בידי אותם בעלי תפקידים, או מפאת מורכבות העניין;

(ו) איש הקשר לעניין זה יעמוד בקשר רק עם נציגי מפלגות המנהלות משא ומתן קואליציוני. יש להבטיח כי הקשר יתקיים רק עם גורם שהוסמך לכך על ידי יושב ראש המפלגה או עם יושב ראש המפלגה בעצמו;

(ז) איש הקשר המשיב לפניה בנוגע למשא והמתן הקואליציוני ימסור לנציגי המפלגות הפונים אליו מידע עובדתי ומידע מקצועי. בכלל זה, רשאי איש הקשר למסור מידע הנוגע למגבלות המעשיות העשויות להשפיע על היתכנות של מהלך שהוא נשאל לגביו, וכן לתאר בקווים כלליים משמעויות הנגזרות מהמהלך המוצע, כמו גם יתרונות וחסרונות ביחס למהלך ולחלופות העומדות על הפרק. המידע האמור יעמוד לרשות כל מפלגה המנהלת משא ומתן קואליציוני אשר תבקש לקבלו. עם זאת, איש הקשר יימנע מלהעלות ביוזמתו הצעות לצדדים במשא ומתן הקואליציוני, בנוגע לנושאים שהוא לא נשאל לגביהם;

(ח) מלבד האמור לעיל, איש הקשר יוכל להציע למפלגות אשר פנו אליו, כמצוין לעיל, לקבל מידע כמפורט לעיל, מתן סקירה כללית בתחומים המקצועיים המסורים לתחומי אחריותו של המשרד;

(ט) איש הקשר או כל עובד מדינה אחר לא ייטול חלק במשא ומתן ולא ינכח במקום המשא ומתן;

(י) איש הקשר יתעד בכתב את פעולותיו הנוגעות למשא והמתן הקואליציוני ואת המענה הניתן על ידיו לפניות; ככלל, יש לשאוף לכך שהמענה האמור יימסר מראש בכתב. בנוסף, איש הקשר ידאג לריכוז כלל התשובות שניתנו מטעם המשרד במסגרת המשא ומתן. התיעוד האמור יישלח למנכ"ל המשרד (במקרים שבהם הוא לא ישמש כאיש הקשר) וליועץ המשפטי של המשרד ויישמר על ידם;

(יא) איש הקשר יקדיש את המשאבים הנדרשים בכדי לאפשר לכל נציגי המפלגות להסתייע בו - בין אם מדובר בפניה מצד מפלגה שעל העומד בראשה הוטלה או צפויה להיות מוטלת משימת הרכבת הממשלה, ובין אם הפניה היא מצד כל מפלגה אחרת המנהלת משא ומתן קואליציוני. ההיענות של איש הקשר לפניות מאת נציגי המפלגות השונות תיעשה באופן שוויוני וללא משוא פנים, בשים לב לאופי הפניות ותוכנן;

(יב) במסגרת המענה לפניות בנוגע למשא ומתן קואליציוני, על אנשי קשר להימנע מחיווי דעה משפטית אודות חוקיות של המהלכים הנדונים. במקרים חריגים שבהם עולה חשש שבמשא ומתן נדון מהלך הכרוך באי חוקיות מובהקת, יעדכן איש הקשר המשרדי את היועץ המשפטי לממשלה או את איש הקשר שמונה מטעמו.

האמור לעיל יחול גם על משא ומתן קואליציוני הנערך במהלך כהונתה של הממשלה ביחס לשינוי הרכב הקואליציה, בשינויים המחויבים.

(פ/2)

42.4 - עבודה פרטית, עבודה נוספת ופרקטיקה פרטית

42.40 הוראות כלליות והגדרות / 42.41 היתרים, תנאים וסייגים לעבודה פרטית / 42.42 הגבלת שעות והגבלת השתכרות בהיתר לעבודה פרטית ועבודה נוספת במסגרת שירות המדינה / 42.43 רופאים - פרקטיקה פרטית, עבודה פרטית, עבודה בתאגיד בריאות, מתן חוות דעת רפואית / 42.44 עבודה פרטית של עובד המועסק בתנאים מיוחדים / 42.45 עבודה פרטית של עובד הנמצא בחופשה ללא-משכורת, עובד מושעה ועובד שפרש מן השירות / 42.46 עבודה פרטית של עובד המשרת בחוץ-לארץ / 42.47 חברות בוועדות / 42.48 פעולות הדרכה של עובדי המדינה, הוראה ומחקר / 42.49 נהלים לקבלת היתר לעבודה פרטית וועדה מרכזית

42.40 - הוראות כלליות והגדרות

42.401

עקרונות יסוד

(א) עובד בשירות המדינה הינו נאמן של הציבור ומצופה ממנו להקדיש את מלוא תשומת ליבו למילוי התפקיד שנתמנה לו ולשמור על תדמית השירות וערכיו. מתוך כך חלים על עובד המדינה המעוניין לעבוד בעבודה פרטית מגבלות וסייגים על מנת לוודא כי מחויבותו לשירות המדינה לא תפגע;

(ב) עבודה פרטית של עובד מחוץ למסגרת עבודתו בשירות המדינה אינה זכות מוקנית ולכן כל עובד המעוניין לעסוק בעבודה פרטית נדרש לקבל היתר לכך;

(ג) בעת טיפול בנושא זה על הגורם המוסמך לבחון מחד את הטעמים והשיקולים האישיים העומדים ביסוד הבקשה להיתר עבודה פרטית ומאידך את מכלול ההשלכות הנובעות ממתן היתר כזה, לרבות השפעה על צרכי המערכת, השלכות ארגוניות וציבוריות וכן שיקולים של מעמד העובד ותפקודו;

(ד) על הגורם המוסמך להביא בחשבון את מידת תרומתה ככל שקיימת של העבודה הפרטית המבוקשת למטרות וליעדים של שירות המדינה בכלל ושל המשרד בפרט, כגון שמירה על כשירות מקצועית, קשר עם האקדמיה, הרחבת ידע מקצועי, הפריה הדדית, שיפור מיומנות;

(ה) על-פי צירוף ושקלול כל הגורמים הנ"ל, ובהתאם להוראות המפורטות להלן, יחליט הגורם המוסמך אם להיענות לבקשתו של העובד ובאילו תנאים.

(עט/18)

42.402
הגדרות בפרק משנה זה:

"עובד" - לרבות עובד בחופשה, בין בשכר ובין שלא בשכר;

"עבודה פרטית" - עיסוק קבוע, זמני או חד-פעמי, שהוא אחד מהבאים:

(א) עבודה בשכר;

(ב) עיסוק כעצמאי;

(ג) עיסוק בעסק שמטרתו היא קבלת הכנסה או רווחים או עיסוק אחר המאפשר לעוסק בו לקבל הכנסה, רווחים או טובת הנאה, כהגדרתה בפסקה 42.701;

(ד) תפקיד ניהולי בתאגיד - לרבות חברה, עמותה, שותפות, אגודה, או הקדש - למעט חברות בהתנדבות בהנהלה של מוסד ללא כוונת רווח;

(ה) בעלות במניות או בעסק, ובלבד שבנסיבות העניין עשויה להידרש מבעל המניות או העסק השתתפות בניהול העסק;

(ו) חברות במותב של רשות שיפוטית, משמעתית או מעין שיפוטית (כגון: רשות שיפוט של ההסתדרות, בית-הדין למשמעת של לשכת עורכי הדין).

והכל כאשר העיסוק נעשה מחוץ למסגרת תפקידו של העובד בשירות;

"פרקטיקה פרטית" - לעניין פרקטיקה פרטית של רופאים, ראה פסקה 42.431;

"עבודת עובדי מדינה בתאגיד בריאות" - לעניין עבודת עובדי המדינה בתאגיד בריאות, ראה פסקה 42.435.

42.403
עבודה פרטית בהיתר בלבד

עובד אינו רשאי לעסוק בכל עבודה פרטית מחוץ לתפקידו, אלא אם קיבל היתר לכך, כמפורט להלן בפרק משנה זה.

42.404
פעילות התנדבותית -

(א) אין צורך בקבלת היתר לפעילות התנדבותית ולכל עיסוק אחר שאינו מכניס שכר או מאפשר לעוסק בו לקבל רווחים או טובת הנאה, לרבות חברות בהנהלת מוסד ללא כוונת רווח (להלן - "פעילות התנדבותית"). בכלל זה, אין צורך בקבלת היתר לעסוק בפעולה התנדבותית במוסד ציבורי או ביטחוני, כגון שמירה במשמר האזרחי, התנדבות במגן דוד אדום וכדומה, והכל בתנאי שאין ולא עלול להיווצר בפעילות ההתנדבותית מצב של התנגשות אינטרסים עם תפקידו או עם עבודתו של העובד בשירות;

(ב) על עובד המעוניין לבצע פעילות התנדבותית מוטלת החובה לוודא, טרם תחילת הפעילות ההתנדבותית, כי אף אחד מהסייגים המנויים בפסקאות 42.411 ו-42.412 אינו מתקיים, וכי הפעילות ההתנדבותית אינה עוברת על הגבלת הזמן המותר כמוגדר בפסקה 42.421;

(ג) במקרה של ספק בדבר עמידה בסייגים, יש לפנות ליחידת משאבי אנוש במשרד/יחידת הסמך;

(ד) הוראות פיסקה זו לא יחולו על עובד המבקש לעבוד ללא שכר בתפקיד ניהולי או בעיסוק אחר בעסק הפועל לכוונת רווח - במקרה כזה יש צורך בקבלת היתר לעבודה פרטית.

(עט/18)

42.405
אי מילוי הוראות פרק משנה זה בעניין עבודה פרטית ועבודה נוספת היא עבירה על חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963.

42.41 - היתרים, תנאים וסייגים לעבודה פרטית

42.411

סייגים למתן היתר לעבודה פרטית

לא יינתן היתר לעבודה פרטית בהתקיים אחת או יותר מן העילות המפורטות להלן:

(א) אם יש בעבודה הפרטית כדי לפגוע באינטרס של שירות המדינה או באינטרס של הציבור הרחב;

(ב) אם יש בעבודה הפרטית כדי לפגוע במישרין או בעקיפין בתדמית שירות המדינה או כדי לפגוע במעמדו כעובד המדינה וכנושא תפקיד מטעם המדינה;

(ג) אם העבודה הפרטית קשורה במישרין או בעקיפין בתפקידו של העובד, ובפרט אם היא עלולה להעמיד את העובד בניגוד עניינים עם תפקידו או עבודתו בשירות המדינה;

(ד) אם העבודה הפרטית תקשור את העובד עם יחיד, תאגיד, מוסד או גורם ממשלתי העומדים בקשר כספי, מסחרי או ענייני עם המשרד/יחידת הסמך שבה מועסק העובד;

(ה) אם העבודה הפרטית תפגע בתפקודו של העובד ובאופן ביצוע עבודתו בשירות המדינה;

(ו) אם יש בעבודה הפרטית משום ניגוד או סתירה עם חוק או הוראה כלשהי. בדבר כהונה כחבר מועצה או כראש רשות מקומית - ראה פסקה 42.354;

(ז) אם לא ניתן לתחם את שעות העבודה בעבודה הפרטית לשעות עבודה לאחר שעות העבודה הנהוגות במקום עבודתו של העובד בשירות המדינה;

(ח) אם העבודה הפרטית היא באחד מהעיסוקים המפורטים להלן, שבהם מעצם טיבה ואופיה של העבודה הפרטית, מתקיימות נסיבות השוללות את מתן ההיתר:

1. עובד מדינה בעל רישיון לעריכת דין אף אם אינו נמנה על עובדי השירות המשפטי, אינו רשאי לעסוק בעבודה פרטית בכל תחום מתחומי עיסוקו של עורך דין פרטי בעריכת דין; אימות חתימה על מסמכים המתבצע באופן מזדמן וללא תמורה אינו מהווה עבודה פרטית ועל כן אינו חייב בהיתר, ואולם על עובד המדינה להימנע מכך אם המסמך עשוי לשמש ראייה בהליך שהמדינה היא צד לו, או אם מדובר במסמך העשוי להיות מוגש לאותו משרד שהעובד מועסק בו;
2. לא יינתן היתר לעסוק במסגרת עבודה פרטית בחקירות פרטיות, אם כשכיר ואם כחוקר פרטי עצמאי;
3. לא יינתן היתר לעסוק בעסקי ביטוח או כסוכן ביטוח;
4. לא יינתן היתר לעסוק בעסקי תיווך למיניהם;
5. לא יינתן היתר לעסוק בראיית חשבון, אם כשכיר ואם כעצמאי;
6. לא יינתן אישור לעסוק בהוראת נהיגה.

(ט) מבלי לגרוע מן האמור בנסמן (ח) לעיל, במקצועות הבאים יחולו מגבלות כמפורט להלן:

1.

א) לא יינתן היתר לעובדים המועסקים בתפקידי נהיגה בשירות המדינה או שעיקר תפקידם בנהיגה, לעבודה פרטית שעיקרה נהיגה, לאחר שעות העבודה, למעט בימי שישי, במשרדים בהם הונהג שבוע עבודה של חמישה ימים;

ב) למרות האמור בנסמן 1א) לעיל, לא יינתן היתר לעובדים המועסקים בתפקידי נהיגה בשירות המדינה או שעיקר תפקידם בנהיגה ואשר חלות לגביהם המגבלות המפורטות בסעיף 168(א) לתקנות התעבורה, אלא בכפוף להתחייבות העובדים לפעול בהתאם למגבלות האמורות;

2. לא יינתן היתר לעבודה פרטית לרופא וטרינר שהוא בעל סמכויות סטטוטוריות לעסוק ברפואה וטרינרית פרטית בתחום מקצועו, שיש בה כדי להעמידו במצב של ניגוד עניינים עם תפקידו במדינה, בין אם הוא מועסק במשרה מלאה או חלקית;
3. במקצועות טיפוליים (כגון: רופאים, אחים, מקצועות פארה-רפואיים, עובדים סוציאליים, פסיכולוגים וכדומה) ניתן לאשר עבודה פרטית לעובד המבקש לטפל בחולים או מטופלים אחרים, אם נתמלאו כל התנאים הבאים:

א) הובטח על-ידי הממונה על העובד מעל לכל ספק שלא תהיה הפניית חולים או מטופלים לעובד מבית החולים או מהמוסד בו הוא מועסק;

ב) ברור לממונה על העובד באופן שאינו מותיר כל ספק, כי הזדקקותו של האזרח לעבודה הפרטית של העובד אין בה משום הטבה לעובד, היינו שעל העובד לא היתה מוטלת ממילא החובה לבצע את אותה עבודה במסגרת תפקידיו בשירות המדינה.

42.412
מגבלות על עבודה פרטית
נוסף על הסייגים המנויים לעיל, יסויג מתן ההיתר לעבודה פרטית כדלקמן:

(א) לא יורשה עובד לעבוד בעבודה פרטית במסגרת שעות העבודה הנהוגות במקום עבודתו, בין אם נהוגות על-פי הוראה כללית או על-פי הוראה משרדית;

(ב) לא יורשה עובד להשתמש בשירותי כוח-אדם מהמשרד הממשלתי בו מועסק לצרכי עבודתו הפרטית, כגון: שירותי מזכירות, שירותי מינהלה;

(ג) לא יורשה עובד להשתמש לשם ביצוע עבודתו הפרטית בציוד או ברכוש שהועמדו לרשותו מטעם המדינה לשם מילוי תפקידו, כגון: חדר עבודה, מכונת צילום, משלוח דואר, פקסימיליה;

(ד) לעובד שקיבל היתר לעסוק בעבודה פרטית אסור לתת חוות דעת שעשויה לשמש ראייה נגד המדינה או אחד ממוסדותיה בהליך שהמדינה או אחד ממוסדותיה צד לו.

42.42 - הגבלת שעות והגבלת השתכרות בהיתר לעבודה פרטית ועבודה נוספת במסגרת שירות המדינה

42.421
הגבלת שעות
לעניין נסמן זה מכסת שעות העבודה מתייחסת אך ורק לימי העבודה הנהוגים במשרדו של העובד (ימים א'-ה' או א'-ו' כנהוג בכל משרד) או לימי העבודה בהתאם להסדרים המיוחדים שחלים על העובד (כגון: ימי עבודה בהם מועסק במתכונת של משמרות על-פי סידור עבודה משתנה).

(א) לא יינתן היתר לעבודה פרטית למספר שעות בשבוע העולה על 25% ממכסת שעות העבודה בשבוע הנהוגה במקום עבודתו הקבוע של העובד; לעניין זה השעות הנוספות לא יבואו במניין מכסת שעות העבודה;

(ב) הגורם המוסמך כמפורט בפסקה 42.492 רשאי ליתן היתר גם להיקף שעות נמוך מהמבוקש, בהתחשב במכלול השיקולים הרלוונטים, לרבות צרכי העבודה ביחידה, פוטנציאל השפעת ההיתר על תפקודו של העובד, והשעות הנוספות המבוצעות על-ידי העובד;

(ג) לגבי עובד ששבוע עבודתו התקני נמוך מ-40 שעות שבועיות (שלא בגין עבודה בהיקף משרה חלקי), יחושב היקף המשרה המצטבר המרבי על בסיס משרה מלאה של 40 שעות שבועיות (דהיינו, עד היקף מצטבר של 50 שעות שבועיות בכל מקרה). לעניין עובד במשרה חלקית, ראו פיסקה 42.441; הוראות אלה יחולו גם על עבודה פרטית שאינה מתבצעת על בסיס שעתי; לעניין זה יקח הגורם המוסמך בחשבון את הצהרת העובד בדבר היקף שעות העבודה הצפוי, אך הוא רשאי להביא בחשבון היקף שעות עבודה שונה מזה שאותו העריך העובד;
(פד/10)

(ד) על אף האמור לעיל, למפקחים בדירוג עובדי הוראה במשרד החינוך תאושר עבודה פרטית ו/או עבודה נוספת, לפי קריטריונים שנקבעו על-ידי משרד החינוך ואושרו על-ידי נציבות שירות המדינה;

(ה) לעובד המועסק בחוזה מיוחד במשכורת כוללת, אשר שכרו כולל תשלום בעד שעות נוספות, לא יינתן היתר לעבודה פרטית למספר שעות העולה על ארבע שעות בשבוע (לצורך חישוב מספר שעות העבודה הפרטית תילקח בחשבון עבודה ביום שישי).

42.423 - 42.422
פסקאות מבוטלות
(סז/2)

42.424
הגבלת השתכרות
לא יינתן לעובד היתר לעבודה פרטית שבה הוא עשוי להשתכר למעלה מהגבוה מבין שני אלה:

(א) 50% ממשכורת החודשית הכוללת במקום עבודתו;

(ב) מחצית מהשכר הממוצע במשק.

"משכורת" - לעניין פסקה זו תיראה משכורתו של עובד, הן במדינה והן בעבודתו הפרטית, כחלק ה-12 של שכר הברוטו השנתי למעט החזר הוצאות. יובהר כי תשלומים שנתיים כגון ביגוד והבראה יכללו בחישוב השנתי.

42.425
עובדים הנמנים על הסגל הבכיר

(א) לא יינתן היתר עבודה פרטית לעובד הנמנה על הסגל הבכיר, למעט לצורך הרצאות במוסדות להשכלה גבוהה בישראל שהוכרו על-ידי המועצה להשכלה גבוהה, בכפוף להוראות פרק משנה זה, ובלבד שמשך זמן ההרצאות לא יעלה על ארבע שעות הוראה אקדמיות בשבוע;

(ב) הוראה זו לא תחול על עובדים הנמנים על הסגל הבכיר שחלים לגביהם הסדרים מיוחדים לעניין עבודה פרטית;

(ג) על אף האמור בנסמן (א), במקרים חריגים, תיבחן בקשתו של עובד הנמנה על הסגל הבכיר לכהן כדירקטור בחברה שאינה חברה ממשלתית כהגדרתה בפסקה 42.477(א). הבקשה תיבחן על- ידי הוועדה המרכזית למתן היתר לעבודה פרטית כהגדרתה בפסקה 42.497, לאחר התייעצות עם מנהל הסגל הבכיר בנציבות שירות המדינה. הוועדה תשקול את הבקשה בהתאם למדיניות שתיקבע על-ידה, ובשים לב למידת התרומה של הכהונה בחברה למטרות וליעדים של שירות המדינה בכלל, ושל המשרד בפרט, כמפורט בפסקה 42.401 בעניין עקרונות היסוד;
(פד/4)

(ד) הוראות פסקה זו חלות גם לגבי עבודה פרטית המתבצעת בימי שישי.
(עא/2)

42.426
עבודה נוספת במסגרת שירות המדינה

(א) על עבודה נוספת של עובד במשרדו, במסגרת תפקידו, יחולו הוראות פרק משנה 27.2;

(ב) על עבודה נוספת של עובד במשרדו או במשרד אחר בשירות המדינה, שלא במסגרת תפקידו, יחולו הוראות פרק משנה זה;

(ג) על עבודת הדרכה בשעות העבודה או מחוץ לשעות העבודה - ראה פרק משנה 52.3.
(עט/18)

42.427
<u>עבודת עובדי המדינה בוועדת הבחירות המרכזית לכנסת ולהלן הכללים:</u>

(א) <u>היתר כללי לעבודה עבור ועדת הבחירות המרכזית</u>

1. על ניהולם של הבחירות לכנסת ומשאל עם, מופקדת ועדת הבחירות המרכזית לכנסת שהוקמה לפי חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969;
2. ניהול הבחירות דורש גיוסם של עובדים מיומנים לפרק זמן קצוב. מאז ומתמיד, נרתמו לעבודת הוועדה עובדים מקרב שירות המדינה. אף סעיף 150 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 מורה לאמור כל משרדי הממשלה והרשויות המקומיות יגישו את העזרה שתדרוש מהן הוועדה המרכזית;
3. נציבות שירות המדינה רואה בסיועם של עובדי המדינה למערך הבחירות לכנסת משימה חשובה לקידום הדמוקרטיה בישראל ועל-כן, ניתן היתר כללי, כמפורט בנסמן זה. יחד עם זאת, לנגד עינינו גם האחריות לכך שמערך שירות המדינה, על מגוון משימותיו, לא ייפגע;
4. נסמן זה נועד לאזן בין הצרכים השונים ולהבטיח כי תינתן הדעת לכך שעבודתם השוטפת של יחידות הממשלה תימשך כסדרה;
5. לעובד המדינה מותר לעבוד לקראת הבחירות לכנסת וביום הבחירות עצמו עבור ועדת הבחירות המרכזית בתפקידים ניהוליים ומינהליים, (למעט חבר בוועדת הבחירות המרכזית וכן, כחבר וכממלא-מקום חבר בוועדת בחירות אזורית ובוועדת קלפי). כן, מותר לעובד המדינה לעבוד בתפקידים כגון: מזכיר ועדת קלפי, הדרכה והרצאות לעובדי ועדת הבחירות, סדרנות, שירותי מידע ביום הבחירות וכיוצא בזה, בהתאם למפורט בפסקה זו.

(ב) <u>עבודה בשעות העבודה הרגילות</u>

1. עובדים כאמור בנסמן (א)5 לעיל, למעט עובדים שנסמן (ד) להלן חל עליהם, אשר יועסקו בוועדת הבחירות המרכזית בשעות העבודה הרגילות, ייצאו לחופשה בעת שימלאו תפקידים אלה;
2. הואיל וחוק חופשה שנתית, התשי"א-1951, אוסר על עובד לעבוד בתקופת חופשת המנוחה שנקבעה באותו החוק, ניתן לנצל לעניין נסמן זה כחופשה בתשלום רק אותם ימי חופשה שנתית צבורים אשר עומדים לזכות העובד והעודפים על ימי החופשה לפי החוק;
3. יובהר, כי ניתן לנצל עד מקסימום 63 ימי חופשה ממכסת ימי החופשה הצבורה של העובד לצורך כך. חריגה מהוראה זו מצריכה אישור פרטני מנציב שירות המדינה;

4. אם לא עומדים לרשות העובד די ימי חופשה כאמור, יחויב לצאת לחופשה ללא משכורת, כתנאי לתחולת ההיתר לפי נסמן זה.

עבודה בשעות שלאחר שעות העבודה הרגילות

5. על עובדים כאמור בנסמן (א)5 לעיל, אשר יועסקו לאחר שעות העבודה הרגילות לא תחול הגבלה כלשהי, ובלבד שהדבר לא יפגע בעבודתו השוטפת של העובד בשירות המדינה;
6. עובד אשר יגיע לעבודה במשרדו למספר שעות, יחויב מאזן ימי חופשתו במספר השעות הדרושות להשלמת התקן היומי. יובהר, כי החישוב הוא על בסיס יומי ולא ניתן להעביר שעות עבודה מיום ליום להשלמת תקן יום העבודה;
7. עובד הזכאי למכסת כוננויות במסגרת תפקידו הקבוע בשירות המדינה, יוכל לדווח על שעות כוננות באותו יום, ובתנאי שעבד במשרתו הקבועה חמש שעות לפחות.

(ג) עובדים בחוזים הכוללים תמורה גלובלית בגין עבודה בשעות נוספות

עובד בחוזה הכולל בתוכו תמורה גלובלית בגין עבודה בשעות נוספות (כגון: חוזה בכירים, חוזה משכורת כוללת) אשר יבקש לעבוד במסגרת ועדת הבחירות המרכזית, יחול עליו ההיתר הכללי המיוחד לעבודה זו, בתנאים הבאים:

1. עבודה מעבר לשעות העבודה הרגילות
בגין היעדרות מעבר לשעות העבודה על-פי התקשי"ר, ינוכה באופן כולל מסך כל ימי החופשה העומדים לזכות העובד בשירות המדינה יום חופשה אחד בגין כל עשרה ימי העסקה מצטברים בוועדת הבחירות המרכזית;
2. עבודה בשעות העבודה הרגילות
בגין ימי העסקה שלמים בוועדת הבחירות המרכזית, ינוכו בהתאמה ימי חופשה שלמים ממאזן החופשה של העובד בשירות המדינה ויחול האמור לעניין זה בנסמן (ב)2 לעיל;
3. עובדים המדורגים במשרות שדרגת השיא 45 בדירוגים המקצועיים ומקביליהם
העסקת עובדים אלו בוועדת הבחירות המרכזית, למעט לגבי העסקה כעובדים ביום הבחירות או בתפקידי הדרכה, תהא באישור נציב שירות המדינה.

(ד) אישור הממונה

1. נדרש אישור אישי בכתב ומראש על-ידי הממונה על העובד ומנכ"ל המשרד או מנהל יחידת הסמך, אם הם אינם הממונה הישיר, להיעדרותו מן העבודה בתקופת ההעסקה בוועדת הבחירות המרכזית;
2. הממונה לא יאשר במידה והוא סבור כי העבודה השוטפת במשרד עלולה להיפגע כתוצאה ממתן האישור כל זאת, בין היתר, בהתייחס לכלל העובדים להם ניתן אישור ביחידה;
3. יובהר, כי עובד שחל עליו ההיתר הכללי המיוחד לעבודה בוועדת הבחירות המרכזית לפי הודעה זו, אינו זקוק להיתר אישי לעבודה פרטית, ובלבד שיפנה כאמור מראש לקבלת אישור המשרד כאמור בנסמן 1 לעיל בגין עבודתו בוועדת הבחירות המרכזית לפי פסקה זו;
4. האחראי בכל משרד יעביר לנציב שירות המדינה, בסמיכות למתן האישור, את רשימת העובדים שאושרה להם העסקה בוועדת הבחירות המרכזית תוך פירוט תפקידם ומקום עבודתם.

(ה) איסור ייצוג מפלגות בוועדת בחירות

1. מובהר בזאת, כי ההיתר הנ"ל ניתן לעובדי המדינה שיעבדו לצורך הבחירות לכנסת מטעם ועדת הבחירות המרכזית ועל-ידה בלבד;
2. אין ההיתר חל על העסקת עובדים מטעם מפלגה כלשהי, או על ייצוגה של מפלגה כלשהי בוועדת קלפי או בוועדת בחירות אזוריות וכיוצא בזה.

(ו) נוכחות במשרד

1. עובד אשר קיבל אישור לעבוד בוועדת הבחירות המרכזית, יקפיד על החתמת כרטיס הנוכחות הן בוועדת הבחירות והן במשרד;
2. ועדת הבחירות המרכזית תעביר מידי חודש בחודשו למשרדו של העובד את דו"ח הנוכחות של ועדת הבחירות;
3. האחראי במשרד יבצע בדיקה חודשית של דוחות הנוכחות הן המשרדיות והן של ועדת הבחירות המרכזית.

(ז) - (ח) נסמנים מבוטלים.

(עח/17) (עח/9)

42.428

עבודת עובדי המדינה בבחירות לרשויות מקומיות (עיריות, מועצות מקומיות ומועצות אזוריות)

ניהול הבחירות

(א) על ניהולן של הבחירות מופקד המפקח הארצי על הבחירות במשרד הפנים (להלן - "המפקח על הבחירות"), באמצעות מנהלי הבחירות הממונים לכל רשות מקומית;

(ב) ניהול הבחירות דורש גיוסם של עובדים מיומנים לפרק זמן קצוב;

(ג) נציבות שירות המדינה רואה בסיועם של עובדי המדינה למערך הבחירות לרשויות המקומיות משימה חשובה לקידום הדמוקרטיה בישראל ועל-כן, ניתן היתר כללי לעובדי המדינה לסייע במערכת הבחירות, כמפורט להלן. יחד עם זאת, לנגד עינינו גם האחריות לכך שמערך שירות המדינה, על מגוון משימותיו, לא ייפגע;

(ד) הכללים נועדו לאזן בין הצרכים השונים ולהבטיח כי תינתן הדעת לכך שעבודתם השוטפת של יחידות הממשלה תימשך כסדרה.

להלן הכללים

(ה) היתר כללי לעבודה

1. לעובד המדינה מותר לשמש כמנהל בחירות עבור המפקח הארצי על הבחירות. כמו כן, מותר לעובד המדינה לעבוד בתפקידים כגון: מזכיר ועדת קלפי, הדרכה והרצאות מטעם המפקח על הבחירות, סדרנות, שירותי מידע בתקופת וביום הבחירות, סיוע ליחידת הפיקוח על הבחירות בהיערכות לבחירות וכן בתפקידים הקשורים לעבודת מנהל הבחירות וכיוצא באלה הכול בהתאם לצרכי המפקח על הבחירות, ובהתאם למפורט בפסקה זו;
2. נציבות שירות המדינה נתנה לעובדים כאמור בנסמן 1 לעיל, היתר כללי מיוחד לעבודה פרטית, בהתאם לפסקה 42.426, ובכפוף לתנאים המפורטים להלן:

א) תחולת ההיתר

ההיתר ניתן בין אם העסקת העובדים בתפקידים האמורים בנסמן (ה)1 לעיל תיעשה באמצעות העסקתם כעובדי המדינה, ובין אם העסקתם תיעשה בדרך אחרת.

ההיתר לעבודה נוספת לעובדים המדורגים במשרות שדרגת השיא שלהן היא 45 ומעלה בדירוג המח"ר או בדירוגים המקצועיים המקבילים, למעט לגבי העסקה כעובדים ביום הבחירות או בתפקידי הדרכה, תהא באישור נציב שירות המדינה;

ב) בחינת ניגוד עניינים

משרד הפנים יערוך בחינת ניגוד עניינים בטרם מינויו של עובד המדינה לתפקיד מטעם המפקח הארצי על הבחירות, לרבות בחינת ניגוד העניינים בין תפקידי העובד בשירות המדינה, לבין תפקידו מטעם המפקח על הבחירות במשרד הפנים. בהקשר זה, יובהר כי עובד מדינה לא ישובץ לתפקיד מטעם המפקח הארצי במידה והשיבוץ עלול להעמידו בניגוד עניינים בין אם ניגוד העניינים נובע מתפקידו כעובד מדינה ובין אם הוא נובע ממקום עבודתו, מקום מגוריו או עניין אישי אחר שלו או של קרוב משפחתו כהגדרתו בשאלון ניגוד העניינים שיועבר למועמד טרם מינויו;

ג) כפיפות להסדרים של המפקח הארצי

עובד מדינה שנתמנה לשמש כמנהל בחירות לרשות מקומית, ישמש בתפקיד זה על-פי הסדרים שיקבעו על-ידי המפקח הארצי על הבחירות במשרד הפנים. בפסקה זו "מנהל בחירות" לרבות סגן מנהל בחירות או מנהל אזורי במערך ניהול הבחירות או כל תפקיד אחר שמונה לו העובד על ידי המפקח הארצי על הבחירות;

ד) ההעסקה תהיה שלא במסגרת שעות העבודה.

1. העובד יבצע את תפקידו בבחירות שלא במסגרת שעות העבודה במקום עבודתו הקבוע;
2. במקרים בהם יהיה על העובד למלא את תפקידו בבחירות בשעות העבודה, יהיה רשאי לנצל ימי חופשה ממכסת ימי החופשה הצבורה לו במקום עבודתו הקבוע באותם ימים;
3. הואיל וחוק חופשה שנתית, התשי"א-1951, אוסר על עובד לעבוד בתקופת חופשת המנוחה שנקבעה באותו החוק, ניתן לנצל לעניין נסמן זה כחופשה בתשלום רק אותם ימי חופשה שנתית צבורים אשר עומדים לזכות העובד והעודפים על ימי החופשה לפי החוק;
4. אם לא עומדים לרשות העובד די ימי חופשה כאמור, יחויב לצאת לחופשה ללא משכורת, כתנאי לתחולת ההיתר לפי נסמן זה;
5. על עובדים כאמור בנסמן ה(1) לעיל, אשר יועסקו לאחר שעות העבודה הרגילות לא תחול הגבלה כלשהי, ובלבד שהדבר לא יפגע בעבודתו השוטפת של העובד בשירות המדינה;
6. עובד אשר יגיע לעבודה במשרדו למספר שעות, יחויב מאזן ימי חופשתו במספר השעות הדרושות להשלמת התקן היומי. יובהר, כי החישוב הוא על בסיס יומי ולא ניתן להעביר שעות עבודה מיום ליום להשלמת תקן יום העבודה;
7. עובד הזכאי למכסת כוננויות במסגרת תפקידו הקבוע בשירות המדינה, יוכל לדווח על שעות כוננות באותו יום, ובתנאי שעבד במשרתו הקבועה חמש שעות לפחות;

8. בגין ימי העסקה מלאים באחד מהתפקידים כמפורט בנסמן (ה) 1, ינוכו בהתאמה ימי חופשה שלמים ממאזן החופשה של העובד בשירות המדינה ובלבד שהדבר לא יפגע בעבודתו השוטפת של העובד בשירות המדינה.

ה) אישור הממונה

1. נדרש אישור אישי בכתב ומראש על-ידי הממונה על העובד ושל האחראי, להיעדרותו מן העבודה בתקופת ההעסקה על-ידי המפקח הארצי;
2. הממונה או האחראי לא יאשר לעובד, אם סבור כי העבודה השוטפת במשרד עלולה להיפגע כתוצאה ממתן האישור וזאת בהתייחס לכלל העובדים להם ניתן אישור ביחידה;
3. יובהר, כי עובד שחל עליו ההיתר הכללי המיוחד, אינו זקוק להיתר אישי לעבודה פרטית, ובלבד שיפנה כאמור מראש לקבלת אישור המשרד כאמור בנסמן 1 לעיל;
4. האחראי בכל משרד יעביר לנציב שירות המדינה, בסמיכות למתן האישור, את רשימת העובדים שאושרה להם העסקה על-ידי המפקח על הבחירות תוך פירוט תפקידם ומקום עבודתם.

ו) איסור ייצוג מפלגות

1. מובהר בזאת, כי ההיתר הנ"ל ניתן לעובדי המדינה שיעבדו לצורך הבחירות ברשויות המקומיות מטעם המפקח על הבחירות ועל-ידו בלבד;
2. אין ההיתר חל על העסקת עובדים מטעם מפלגה כלשהי, או על ייצוגה של מפלגה כלשהי בוועדת קלפי או בוועדת בחירות מקומית וכיוצא בזה.

(ז) היעדרות מעבודה בתקופה שלפני יום הבחירות

נתמנה עובד לשמש כמנהל בחירות, לרבות תפקיד סגן מנהל בחירות או תפקידים אחרים הקשורים בניהול הבחירות ברשות המקומית שמונו על-ידי המפקח הארצי על הבחירות או לשמש בסיוע ארגון הבחירות במסגרת יחידת הפיקוח על הבחירות, מוסמך המפקח על הבחירות להנחות את העובד כי יצא לחופשה מעבודתו הרגילה בתקופה של עד 45 ימים לפני הבחירות , וזאת בהתאם לצרכי תפקידו בבחירות כפי שיוגדר בידי המפקח על הבחירות. אם לא עומדים לרשות העובד די ימי חופשה כאמור, יחויב לצאת לחופשה ללא משכורת בכפוף לאישור האחראי והממונה.

(פג/4) (עח/17)

42.43 - רופאים - פרקטיקה פרטית, עבודה פרטית, עבודה בתאגיד בריאות, מתן חוות דעת רפואית

42.431

פרקטיקה פרטית

"פרקטיקה פרטית" - הגדרה:

מתן טיפול ו/או שירות רפואי, תמורת תשלום, לרבות יעוץ רפואי, במסגרת קליניקה פרטית, שנמצאה בבעלותו של הרופא, או שהינו שותף או בעל מניות בה, או שנהנה מכל זכות אחרת בה, לרבות מתן שירותים או העסקה בדרך אחרת - כרופא עצמאי, כגון באחת מקופות החולים; (פא/16)

(א) רופא מומחה הרוצה לעסוק בפרקטיקה פרטית, רשאי לעשות זאת על-פי אישור המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהוסמך לכך על ידו, ואושר על-ידי נציבות שירות המדינה;

(ב) ניתן לרופא אישור לעסוק בפרקטיקה פרטית, ינוכו 5% ממשכורתו, אם הוא מועסק במשרה מלאה. לרופא המועסק במשרה חלקית לא ינוכו 5% ממשכורתו;

(ג) אישור לפרקטיקה פרטית יינתן לתקופה של חמש שנים. שינוי כלשהו בפרטי הבקשה שאושרה במהלך תקופה זו או הארכת תוקף ההיתר, מחייב פנייה מחודשת למתן היתר.
המנהל הכללי או מי שהוסמך על-ידו כאמור בנסמן(ב) לעיל, רשאי להאריך את תוקף ההיתר כל פעם בחמש שנים נוספות;

(ד) סייגים למתן היתר לפרקטיקה פרטית:

1. רופא אינו רשאי לעסוק בפרקטיקה פרטית אם יש בכך משום התנגשות אינטרסים עם תפקידו או עם עבודתו בשירות, או אם עלול להיווצר מצב כזה;
2. לא יינתן היתר לפרקטיקה פרטית במסגרת שעות עבודה הנהוגות במקום עבודתו של העובד, בין אם עסק על-פי הוראה כללית או על-פי הוראה משרדית, לרבות בזמן כוננויות מתוכננות ותורניות;
3. רופא לא יורשה להשתמש לשם ביצוע פרקטיקה פרטית הן בשכר והן שלא בשכר, בציוד או ברכוש שהועמדו לרשותו מטעם המדינה לשם מילוי תפקידו (כגון: חדר עבודה, ציוד, טלפון, משלוח דואר, רכב ממשלתי וכיוצא בזה). (סג/3)

42.432

עבודה פרטית

אישור לפרקטיקה פרטית אינו מהווה אישור לעבודה פרטית. רופא שאושרה לו פרקטיקה פרטית הרוצה לעבוד גם בעבודה פרטית חייב להגיש בקשה כמקובל.

"עבודה פרטית" - עבודה כשכיר במוסד או גוף חיצוני כמוגדר בפסקה 42.402 לרבות:

(א) השתתפות בוועדות רפואיות:
השתתפות בוועדות רפואיות בתשלום בשעות העבודה הנהוגות - אסורה;
השתתפות בוועדות כאלו שלא בשעות העבודה הנהוגות, טעונה היתר לעבודה פרטית;

(ב) חברות בהנהלת תאגידים - לעניין חברות בהנהלת תאגידים, ראה סעיף 43.02:

(ג) על פעילות הוראה והדרכה של רופא יחולו הוראות פסקה 53.396. (עב/18)

42.433
עבודת עובדי המדינה בתאגיד בריאות

(א) על עבודה פרטית של עובד המדינה בתאגיד בריאות כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסוד התקציב, התשמ"ה-1985, הפועל באותו בית החולים הממשלתי בו מועסק העובד, לא יחולו הוראות סעיפים 42.41 ו-42.42 למעט פסקה 42.411(ח)1;
על עובד כנ"ל יחולו ההוראות והתנאים שנקבעו בתקנות יסודות התקציב (כללים להפעלת תאגיד בריאות), התשס"ב-2002 והתוספות לתקנות אלו (להלן - "כללים להפעלת תאגיד בריאות");

(ב) עבודת עובד מדינה בתאגיד בריאות שלא בהתאם לכללים להפעלת תאגיד בריאות, תיחשב עבירת משמעת לפי סעיף 17 לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, כפי שנקבע בסעיף 16 לכללים כאמור;

(ג) על עובד המדינה המבקש לעבוד בעבודה פרטית נוספת בנוסף לעבודתו הפרטית בתאגיד הבריאות באותו בית חולים בו הוא מועסק, יחולו הוראות סעיפים 42.41 ו-42.42.
(סג/3)

42.434
מתן חוות דעת רפואית

(א) לרופא עובד המדינה אסור לתת חוות דעת רפואית שעשויה לשמש ראיה נגד המדינה או אחד ממוסדותיה, בהליך שהמדינה או אחד ממוסדותיה צד לו. איסור זה חל גם אם חוות הדעת תינתן במסגרת עיסוקו בעבודה פרטית או בפרקטיקה פרטית שאושרה לו;

(ב) רופא יכול להעיד על עובדות הידועות לו אישית בנוגע לטיפול בחולה. עדות זו על מצב בריאותו של החולה, אפשר שתינתן בעל-פה או בתעודה רפואית לפי פקודת הראיות, שתכלול ממצאים של בדיקה ולעיתים גם המלצה או הוראות בדבר טיפול;

(ג) מנהל המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה והמנהל הכללי של משרד הבריאות, או מי שהוסמך לכך על ידו, ישמשו ועדת חריגים לעניין זה. רופא מומחה המבקש לתת חוות דעת רפואית, יפנה לוועדה ויבקש את אישורה.
הוועדה תברר את נסיבות העניין, את מומחיות המבקש ואת קיומם של מומחים נוספים בתחום הנדון. הוועדה תבדוק אם ניתן להגיש את חוות דעתו של המומחה בהסכמה בין הצדדים. כמו כן, תיבדק האפשרות שהרופא ייתן את חוות דעתו כחלק מעבודתו בשירות המדינה, והתמורה עבור חוות דעתו תועבר לאוצר המדינה.
הוועדה תאשר מתן חוות דעת כמבוקש, אם שוכנעה:

1. שהרופא המבקש הוא מומחה יחיד, או מומחה יחיד הניתן להשגה שהוא עובד המדינה;
2. במקרים מיוחדים - אם אין שרופא המבקש מומחה יחיד - מנימוקים שיירשמו.

(ד) הוראות פסקה זו לא יחולו על תחומים רפואיים אשר יפורטו ברשימה המתפרסמת באתר האינטרנט של משרד הבריאות ואשר תעודכן מעת לעת עם נציבות שירות המדינה. רופא העוסק בתחומים רפואיים אלה רשאי ליתן חוות דעת רפואית מטעמו בהליכים כנגד המדינה, ללא צורך בפנייה לוועדת חריגים.
אין באמור כדי להוות היתר למתן חוות דעת בניגוד לכל דין, ובכלל זה כאשר הרופא נתון במצב של ניגוד עניינים הנובע מתפקידו או נסיבות המקרה. במקרה של ספק יוכל הרופא לפנות בשאלה אל ועדת החריגים, שתוכל להכריע בשאלת ניגוד העניינים.
(שע/22)

(ה) ניגוד עניינים לעניין זה ייחשב:

1. מתן חוות דעת כנגד המוסד בו עובד עורך חוות הדעת או מי מעובדיו;
2. רופא הממלא תפקיד שלטוני, כגון: הפעלת סמכות פיקוח או רישוי על-פי דין ומתן חוות דעת באותו תחום;
3. רופא שעיקר עיסוקו הינו במתן חוות דעת רפואית.

(עב/6)

(ו) הוראות פסקה זו לא יחולו על רופא עובד המדינה שהתמנה כמומחה מטעם בית המשפט או רופא המוסכם על שני הצדדים להליך המשפטי, ובתנאי שיש לרופא זה אישור עבודה פרטית או פרקטיקה פרטית לפי העניין, וכן שמתן חוות הדעת לא ניתנת בניגוד לדין אחר או במצב של ניגוד עניינים.
(עט/14)

42.435
רופא שקיבל ממעסיקו אישורים לעבודה פרטית, ו/או לפרקטיקה פרטית, רשאי בזמן שאינו חלק משעות העבודה בסידור עבודה גמיש שלו כמוגדר בהסכם הקיבוצי מיום כ"ה באב התשע"א (25.8.2011), לעסוק בפרקטיקה פרטית או בעבודה פרטית, על-פי הוראות פרק משנה זה.
(עב/18)

42.44 - עבודה פרטית של עובד המועסק בתנאים מיוחדים

42.441
עבודה פרטית של עובד במשרה חלקית
בפסקה זו "משרה חלקית" - חלקיות ההעסקה של 2/3 משרה מלאה ומטה.

(א) משרד המעוניין להעסיק עובד במשרה חלקית יפעל לפי ההוראות הבאות:
1. המשרד יקבל מהמועמד פירוט מלא של עיסוקיו;
2. המשרד יבדוק את עיסוקיו האחרים, ויבטיח כי הם תואמים את הסייגים ואת המגבלות בדבר מתן היתר לעבודה פרטית כמפורט להלן;
3. משיינתן לעובד אישור להסדר המשלב עבודה חלקית כעובד המדינה עם עבודה במקום עבודה אחר, הוא יהווה היתר לעבודה פרטית בקשר לעיסוקיו האחרים, ואולם:
א) אם חל שינוי בנסיבות בנוגע לעבודתו הפרטית של העובד או בנוגע לעבודתו בשירות המדינה - על העובד לדווח על כך לאחראי;
ב) בכל מקרה, האחראי רשאי לבחון מחדש את ההיתר אם חל שינוי המצדיק זאת לדעתו.
(עא/2)

(ב) על אישור העסקתו של עובד במשרה חלקית כאמור, יחולו הוראות פרק משנה זה, למעט החריגים הבאים:
1. הסייגים בפסקה 42.411(ח)6 ו-(ט)1 יחולו בימים בהם מועסק העובד בימי עבודה מלאים על-פי המקובל במשרה מלאה;
2. הגבלת השעות בפסקה 42.421 לא תחול על עובד כאמור;
3. הגבלת ההשתכרות בפסקה 42.424 לא תחול על עובד כאמור.

(ג) יובהר, כי על בקשה לעבודה פרטית של עובד המועסק בחלקיות העסקה של למעלה מ-2/3 של משרה מלאה יחולו כל הוראות פרק משנה זה, לרבות הגבלות השעות וההשתכרות בפסקאות 42.421 ו-42.424; יחד עם זאת, היקף השעות המצטבר של עבודתו הפרטית ועבודתו בשירות המדינה לא יעלה על 52.5 שעות שבועיות;

(ד) הסמכות למתן היתר לעבודה פרטית לעובד כאמור היא כמפורט בפסקה 42.492, וההיתר יינתן על-פי הנהלים המפורטים בפסקה 42.494.
(עט/18)

42.442
עבודה פרטית לפי הסכם מיוחד

(א) האמור בפרק משנה זה אינו גורע מהסדרים מיוחדים שנקבעו בהסכם עבודה או בהסכם מיוחד, בדבר קבוצת עובדים מסוימת או בדבר מקצוע מסוים בנוגע לעבודה פרטית או עבודה נוספת; במקרים אלה ינהגו על-פי הכללים וההסדרים שנקבעו באותו הסכם;

(ב) נקבע בהסכם כנ"ל כי ההיתר לעבודה פרטית יהיה על-פי ההוראות הנהוגות, ינהגו על-פי הוראות פרק משנה זה.

42.45 - עבודה פרטית של עובד הנמצא בחופשה ללא משכורת, עובד מושעה ועובד שפרש מן השירות

42.451
עובד הנמצא בחופשה ללא משכורת

(א) על עובד הנמצא בחופשה ללא משכורת יחולו כל ההוראות, התנאים והסייגים הכלולים בפרק משנה זה, בשינויים הבאים:
1. על עובד כאמור לא יחולו הסייגים בדבר הגבלת שעות עבודה או הגבלת השתכרות, כמפורט בסעיף 42.42;

2. על עובד כאמור לא יחולו הסייגים בפסקה 42.411(ח) ו-(ט).

(ב) עובד המגיש בקשה לחופשה ללא משכורת, יפרט בבקשתו את העבודה הפרטית שהוא עתיד לעסוק בה בתקופת שהותו בחופשה ללא משכורת;

(ג) מבקש עובד לצאת לחופשה ללא משכורת לשם עבודה במוסד ציבורי שיש למדינה עניין בה (נסמן (ב)6 בפסקה 33.423), או עבודה במוסד ציבורי שהעובד מועמד לעבור אליו (נסמן (ב)7 בפסקה הנ"ל), או ניסיון של עובד להיקלט בעבודה מחוץ לשירות המדינה, והוא מבקש גם היתר לעבודה פרטית בנסיבות שבהן צפויה פרישתו של העובד מן השירות והישארותו במקום עבודתו הפרטית בתום החופשה, רשאית נציבות שירות המדינה, בהתחשב בנסיבות העניין, להחליט על מתן ההיתר, גם אם הבקשה אינה ממלאת אחר כל התנאים לאישור עבודה פרטית המפורטים בפסקה 42.411, ובלבד שהיא עומדת בדרישות הוראות חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969 ובפרק משנה 43.6.
(עט/18)(סט/21)

42.452
עובד מושעה

(א) עובד מושעה שמשכורתו איננה משתלמת לו במלואה, רשאי לעבוד עבודה פרטית, ובלבד שלא ייצג אדם או תאגיד כלפי המדינה או מוסד ממוסדותיה (למעט בתי המשפט), ולא יעסוק בעבודה שיש בה כדי ליצור התקשרות בינו לבין מי שיש לו קשר כספי או מסחרי או ענייני עם היחידה בה הועסק לאחרונה;

(ב) עובד מושעה אינו חייב לבקש היתר לעבודה פרטית אולם הוא חייב להודיע לחשב המשרד או לחשב יחידת הסמך בכל חודש, תוך חמישה ימים מתום החודש הנדון, אם השתכר או לא השתכר באותו חודש.
(חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, ס' 50)

42.453
השתכר עובד מושעה, ימסור בהודעתו כמה השתכר. ההודעה תימסר בטופס השתכרויות בתקופת השעיה מן העבודה (מדף 2770); החשב יעביר עותק אחד מהטופס לנציבות שירות המדינה (ראה סעיף 46.36).
(תקנות שירות המדינה (משמעת) (השתכרות בתקופת השעיה), התשכ"ד-1963, ת' 1)

42.454
עובד שפרש מן השירות
עובד שפרש מן השירות יפוג תוקף ההיתר שניתן לו במועד פרישתו, אולם יחולו עליו ההגבלות שנקבעו בחוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969 והוראות סעיף 43.62.

42.46 - עבודה פרטית של עובד המשרת בחוץ-לארץ

42.461
עובד השוהה בחוץ-לארץ בתפקיד או בשליחות מטעם המדינה, או בהשתלמות במשכורת, או השוהה בחופשה ללא משכורת במדינה בה שירת ערב חופשתו, אינו רשאי לעשות שם, תמורת שכר או תמורת טובת הנאה כלשהי, אף אחד מאלה:
לפרסם או לכתוב מאמר בעיתון, לפרסם ספר, לתת הרצאה, להעניק ריאיון ברדיו, להופיע בטלוויזיה או בכל אמצעי מדיה אחר, אלא אם קיבל היתר מיוחד מאת ועדת ההיתרים כאמור בפסקה 42.462.

42.462
מנהל כללי של משרד המעסיק עובדים בחוץ-לארץ, ימנה מבין עובדי המשרד ועדת היתרים שסמכותה לתת היתרים לעניין פסקה 42.461 ויודיע לנציבות שירות המדינה על הרכבה.

42.463
עובד השוהה בחוץ-לארץ המבקש לעבוד עבודה פרטית, יפנה לוועדת ההיתרים של המשרד בו הוא מועסק בהתאם לנוהל שנקבע בכל משרד.

42.464
ועדת ההיתרים תיתן היתר חד-פעמי, במקרה יוצא מן הכלל, כאשר מדובר בפעולה בודדת ובתנאי שלא תהיה התנגשות בין הפעולה שהעובד ביקש היתר לה לבין תפקידו, עבודתו או מעמדו של העובד, ובתנאי שאינטרס של המדינה מצדיק מתן היתר; הוועדה תנמק את החלטותיה.

42.465
האחראי ידווח לנציבות שירות המדינה על כל היתר שניתן מיד לאחר נתינתו.

42.466
עובד שגמר למלא תפקיד בשירות הציבור בחוץ-לארץ, יחולו עליו ההגבלות שנקבעו בחוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969, והוראות פסקה 43.624.
(סז/2)

42.47 - חברות בוועדות

42.471
מציע שר למנות עובד להיות חבר ועדה או גוף בהתאם לחיקוק (כגון: מינוי נציג ציבור בבית הדין לעבודה או חברות בוועדת ערר), והעובד מוכן לקבל את המינוי, יבקש העובד היתר לעבודה פרטית בהתאם להוראות פרק זה. הסייגים בפסקה 42.412(א)-(ג) לא יחולו בעניין זה.

42.472
מצא היועץ המשפטי של המשרד או היחידה, לפי העניין, כי עקב המינוי קיימת אפשרות של ניגוד עניינים בינו לבין עבודתו הרגילה של העובד, או מצא הגורם המוסמך שהבקשה להיתר עבודה פרטית אינה ממלאת אחר ההוראות שנקבעו בפרק משנה זה (42.4), יבוא בדברים בקשר לכך עם השר המציע למנות את העובד לחבר הוועדה או הגוף.

42.473
במקרה של מחלוקת בין המשרד לבין השר, תכריע נציבות שירות המדינה.

42.474
מונה עובד להיות חבר בוועדה או בגוף, רשאי הוא לקבל את התשלום או את שכר הטרחה שנקבע בעד השתתפות בישיבות הוועדה או הגוף - אם נקבע כך, בהתאם למגבלות הקיימות לעניין זה בפסקה 42.424.
(סה/2)

42.475
ישב העובד בישיבות הוועדה או הגוף בשעות עבודתו, יודיע על כך לממונה הישיר עליו, והעובד יהיה חייב להשלים או להחזיר את הזמן שבו ישב בישיבות הוועדה או הגוף.

42.476
ישב העובד בישיבות הוועדה או הגוף במשך כל שעות עבודתו בנסיבות שתמנענה ממנו לבצע כלל את עבודתו באותו יום, יודיע על כך לממונה הישיר עליו, ויום זה ייזקף לחשבון חופשת המנוחה של העובד.
(עט/18)

42.477
כהונה כדירקטור בחברה ממשלתית

(א) הגדרות

"חברה ממשלתית" - לרבות תאגיד שהוקם על-פי חוק, חברה ממשלתית, חברת בת ממשלתית, חברה מעורבת כמשמעותה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 ועמותה;

"דירקטוריון" - לרבות מועצה, מינהלה או גוף מנהל אחר של חברה ממשלתית.

(ב) עובד המדינה המכהן כדירקטור מטעם המדינה בחברה ממשלתית, עושה זאת בתוקף תפקידו כעובד המדינה והשתתפותו בישיבות הדירקטוריון או בישיבות של ועדות משנה של הדירקטוריון נחשבת לעבודה בשירות המדינה. העובד כאמור אינו זכאי לתשלום עבור עבודה בשעות נוספות ו/או להחזר הוצאות תשלומי אש"ל ונסיעות מן החברה, אלא מן המשרד בו הוא מועסק ואינו רשאי לקבל כל טובות הנאה אחרות מן החברה בין כסף ובין בשווה כסף, למעט מתנה קטנת ערך בכפוף לאמור בפרק משנה 42.7. לעניין זה, אין זה משנה אם העובד מכהן כדירקטור או כיו"ר דירקטוריון;

(ג) מוצע לעובד המדינה לכהן כדירקטור בחברה ממשלתית שלא מטעם המשרד בו הוא מועסק, אלא מטעם משרד ממשלתי אחר, חייב העובד לקבל את אישור מנכ"ל המשרד או מנהל יחידת הסמך, וזאת לאחר שמנכ"ל המשרד או מנהל יחידת הסמך קיבלו התייחסות משפטית של היועץ המשפטי של המשרד או יחידת הסמך, באשר לקיום חשש אפשרי של ניגוד עניינים.
(סט/13)

42.478
חברות במותב שיפוטי

(א) על חברות במותב של רשות שיפוטית, משמעתית או מעין שיפוטית (כגון: רשות שיפוט של ההסתדרות, בית-הדין למשמעת של לשכת עורכי הדין) יחולו כל ההוראות הנוגעות לעבודה פרטית. העובד חייב להגיש בקשה למתן היתר לעבודה פרטית לקבלת היתר לחברות האמורה. הבקשה תוגש בהתאם לנוהל הגשת בקשות להיתר לעבודה פרטית כמפורט בפסקה 42.494;

(ב) המשרד יבצע בחינת הבקשה, בכפוף לסייגים שבפסקאות 42.403 ו-42.404 תוך בדיקה אם תפקידו ומהות עבודתו של העובד בשירות אינו עלול להביא לניגוד עניינים עם חברותו ברשות כאמור;

(ג) המשרד לא יאשר למי שבמסגרת הגדרת תפקידו בשירות המדינה, בין באופן פורמלי ובין אם לאור סוג העניינים הבאים לטיפולו דרך כלל, אמור לטפל בסוגיות הנוגעות לרשות השיפוטית הרלוונטית;

(ד) עובד המדינה יימנע מכל מצב של חשש לניגוד עניינים במהלך היותו מותב ברשות השיפוטית;

(ה) בכל מקרה של ספק, הבקשה תועבר לבחינת הוועדה המרכזית.
(עט/18)(עב/6)

42.48 - פעולות הדרכה של עובדי המדינה, הוראה ומחקר

42.480
הדרכה בשירות

(א) השתתפות בפעולות הדרכה על-ידי עובדי המדינה במסגרת שירות המדינה (בקורסים או בימי עיון הנערכים על-ידי נציבות שירות המדינה או על-ידי המשרדים) איננה נחשבת לעבודה פרטית; אולם יחולו עליה ההוראות, הכללים והנהלים לקבלת היתר שנקבעו בנושא הדרכה בשירות, כמפורט בחלק 5;

(ב) השתתפות בפעולות הדרכה כנ"ל במסגרת שירות המדינה מותרת גם אם מועסק העובד בעבודה פרטית על-פי היתר שניתן.

42.481
הדרכה מחוץ לשירות

השתתפות עובדי המדינה בפעולות הדרכה מחוץ לשירות המדינה, בקורסים או בימי עיון או בכל מסגרת אחרת המוגדרת בחלק 5 כ"הדרכה מחוץ לשירות", דינה כדין עבודה פרטית ועל העובד לקבל היתר לכך על-פי הוראות פרק משנה זה. בדבר מתן הרצאות במוסדות אקדמיים על-ידי עובדים המדורגים בדירוג עובדי המחקר - ראה פסקה 53.393 .

42.482
למרות האמור לעיל אין עובד חייב לקבל היתר לעבודה פרטית לצורך הרצאה חד-פעמית או הרצאת אורח הניתנת באופן חד-פעמי וללא הסדר של קבע ושאינה עולה על ארבע שעות בחודש.

42.483
הוראה ומחקר

הייתה הבקשה להיתר לעבודה פרטית נוגעת לתפקידי הוראה, מחקר או פיתוח בענפי הטכנולוגיה, יינתן היתר לעבודה פרטית רק אם נתמלאו כל התנאים הבאים:

(א) העובד התחייב בכתב למסור הודעה למנהל הכללי של המשרד בו הוא מועסק על כל המצאה שימציא אגב ביצוע העבודה הפרטית;

(ב) המוסד שבמסגרתו יבצע העובד את העבודה הפרטית התחייב בכתב שלא לתבוע זכויות בהמצאה שימציא העובד, בעת ביצוע העבודה הפרטית, בשיעור העולה על 50% מהזכויות בהמצאה;

(ג) העובד הביע את הסכמתו בכתב כי על חלוקת הזכויות בהמצאה, אשר על-פי נסמן (ב) לעיל אינן רכוש המוסד האמור, יחולו הוראות פרק משנה 72.2, כאילו הומצאה ההמצאה בעת שמילא העובד את תפקידיו הרגילים במשרד.

42.484

(א) עובדי מחקר
הגיש עובד, המשובץ בדירוג עובדי המחקר, בקשה לקבלת היתר לעבודה פרטית, יינתן לו ההיתר, בכפיפות להוראות פרק משנה זה, אם המליץ על כך מנהל המכון בו הוא מועסק, ובלבד שהכנסתו של העובד מן העבודה הפרטית לא תהיה גבוהה מ-50% ממשכורתו הכוללת.
על קבלת היתר לעבודת הוראה של עובד מחקר - ראה פסקה 53.393;

(ב) עובדים בדירוג הרפואיים והפארה-רפואיים
לגבי קבלת היתר לעבודה פרטית לצורכי הכשרה והוראה של עובדים בדירוגים הרפואיים והפארה-רפואיים - ראה פסקה 53.395.
(סז/14)

42.485

עריכת בחינות ובדיקתן

בפסקאות 42.486 עד 42.488 -

"עבודת בחינות" -	פירושה חיבור שאלונים למבחנים בכתב, בדיקת מבחנים בכתב, או עריכת בחינות בעל-פה;
"עבודת בחינות בשירות" -	פירושה עבודת בחינות המיועדת רק לעובדים בשירות המדינה או למועמדים לשירות המדינה.

על תעריפים בעד עבודת בחינות - ראה פרק משנה 53.3.

42.486

עבודת בחינות, המבוצעת מחוץ למסגרת תפקידיו של עובד, היא בגדר עבודה פרטית, וחלות עליה הוראות פרק משנה זה.

42.487

(א) עובד שאינו נמנה עם העובדים הנקובים בפסקה 42.488, העומד לעסוק בעבודת בחינות בשירות, רשאי האחראי להתיר לו לבצע עבודה זו;

(ב) לא יאשר האחראי העסקת עובד בשעות העבודה בחיבור שאלוני מבחנים בכתב או בבדיקתם. עם זאת אין מניעה שיינתן לעובד אישור להיות בוחן בבחינה בעל-פה, המתקיימת בשעות העבודה.

42.488

(א) העובדים המנויים להלן אינם זכאים לתשלום בעד עבודת בחינות בשירות המבוצעת בשעות העבודה:

1. עובד שתפקידיו כוללים הדרכה או בחינות בנושאים מסוימים - בעד עבודת בחינות באותם נושאים;
2. עובדי הדרכה, בחינות בנציבות שירות המדינה;
3. עובדי הדרכה, בחינות ביחידות אחרות - בעד עבודת בחינות במשרדיהם;
4. עובדים אחרים - בעד בחינות של עובדים הכפופים להם ביחידותיהם.

(ב) בעד בחינות בשירות הנעשות אחרי שעות העבודה, זכאים העובדים המנויים לעיל לתשלום בעד שעות נוספות לפי רישום.

42.489

פסקה מבוטלת
(סז/2)

42.49 - נהלים לקבלת היתר לעבודה פרטית וועדה מרכזית

42.491

היתר כוללני

(א) ככלל, אין לתת היתר כוללני ללא ציון פרטי המעסיק בעבודה הפרטית המבוקשת;

(ב) אם עקב אופי העבודה או מיקומה אי אפשר לתת פירוט מלא - על המוסמך לאשר את הבקשה לקבוע בתנאי ההיתר סייגים שימנעו ניגוד עניינים או אי עמידה בהוראות פרק משנה זה;

(ג) ניתן היתר כוללני בנסיבות האמורות, על העובד לדווח במפורט - מדי שישה חודשים - על האנשים או הגופים בעבורם ביצע את העבודה הפרטית;

(ד) הדיווח ייבדק על-ידי האחראי. אם יתברר כי הופרו הוראות פרק משנה זה, יבוטל ההיתר.
(עט/18)

42.492
סמכות למתן היתר לעבודה פרטית
הגורם המוסמך להעניק לעובד היתר לעבודה פרטית לפי הוראות פרק משנה זה -

(א) לגבי עובד מדינה שאינו נמנה על הסגל הבכיר - מנכ"ל או מנהל יחידת סמך או האחראי אם הוסמך על-ידי המנכ"ל או מנהל יחידת סמך לעניין זה;

(ב) לגבי עובד המדינה הנמנה על הסגל הבכיר - מינהל הסגל הבכיר בנציבות שירות המדינה או מי מטעמו.

42.493

(א) **בקשת היתר לעבודה פרטית של עובד שאינו נמנה על הסגל הבכיר**
החלטת האחראי תתקבל לאחר קבלת חוות דעת היועץ המשפטי של המשרד/יחידת הסמך בדבר עמידה בתנאים ובסייגים המנויים בהוראות פרק משנה זה. החלטת האחראי תירשם בטופס, לרבות הנימוקים.

(ב) **בקשת היתר לעבודה פרטית של עובד הנמנה על הסגל הבכיר**
הבקשה תועבר למינהל הסגל הבכיר בנציבות שירות המדינה לאחר שהמנכ"ל/מנהל יחידת סמך או האחראי אם הוסמך על-ידי המנכ"ל/מנהל יחידת סמך לעניין זה חיווה דעתו בצירוף חוות דעת היועץ המשפטי של המשרד/יחידת הסמך.

(ג) קבע היועץ המשפטי כי אין הבקשה תואמת את הוראות התקשי"ר ואילו הגורם המוסמך לאשר את הבקשה סבור כי יש לאשר את הבקשה, יעבירנה בצירוף נימוקיו, להחלטת הוועדה המרכזית למתן היתר לעבודה פרטית (ראה פסקה 42.497);

(ד) בקשת עובד להארכת היתר קיים, הזהה לחלוטין לפרטי הבקשה שאושרה בעבר, כאשר לא חל כל שינוי בתפקידו של המבקש, אינה חייבת בקבלת חוות דעת נוספת של היועץ המשפטי; במקרים אלה יצוין בטופס הבקשה הארכה של היתר קיים באותם תנאים;

(ה) אושרה הבקשה על-ידי הגורם המוסמך לפי העניין, תועבר ההחלטה בכתב לעובד ולרשימת התפוצה כמפורט בטופס;

(ו) החליט הגורם המוסמך לפי העניין שלא לאשר את הבקשה, יודיע על כך לעובד בכתב ויפרט את הנימוקים להחלטתו.

נציבות שירות המדינה רשאית בכל עת לבטל היתר לעבודה פרטית, אם התברר כי הוא ניתן שלא בהתאם להוראות.

42.494
נוהל קבלת היתר

(א) עובד המבקש היתר לעבודה פרטית, יגיש במערכת המקוונת בקשה בטופס בקשה לאישור עבודה פרטית;

(ב) לאחר מילוי פרטי המבקש והבקשה יעביר העובד את הבקשה לגורמים המוסמכים בהתאם להנחיות המפורטות בטופס;

(ג) בקשה לקבלת היתר לעבודה פרטית תוגש 45 יום לפחות לפני מועד תחילתה;

(ד) כל היתר לעבודה פרטית יינתן לתקופה שלא תעלה על חמש שנים, ותוקפו יהיה כל עוד מכהן העובד במשרה אשר צוינה בטופס הבקשה, וכל עוד לא חל שינוי במתכונת ההעסקה של העובד, ולא חל שינוי במקום העבודה הפרטי, היקף ההעסקה וגובה ההשתכרות;

(ה) עובד המעוניין להמשיך בעבודתו הפרטית, חייב לחדש את בקשתו לפני תום חמש שנים, אגב ציון מחדש של כל הפרטים האישיים, ובקשתו תיבדק מחדש;

(ו) עובד שקיבל היתר לעבודה פרטית ועבר למשרה אחרת, או שחל שינוי במתכונת העסקתו, בטל ההיתר והעובד חייב לחדש את בקשתו וידונו בה על-פי התנאים של משרתו החדשה או מתכונת העסקתו החדשה;

(ז) החובה לבקש את חידושו של ההיתר מוטלת על העובד. לא ביקש עובד לחדש את ההיתר, הוא יפוג בתום המועד שנקבע;

(ח) אין הוראות פסקה זו חלות על עובד בעבודה חלקית אשר אושר לו הסדר המשלב עבודה חלקית בשירות המדינה עם עבודה במקום עבודה אחר, כל עוד לא חל שינוי כלשהו בתפקידיו בשירות המדינה או בתפקידיו במקום העבודה האחר או בהיקפם;

(ט) עובד שקיבל היתר לא יתקשר עם מעסיק פרטי לתקופה ארוכה מתוקף ההיתר ולא יקבל אצלו קביעות, למעט עובד המועסק בעבודה חלקית במדינה בהתאם לפסקה 42.441.

42.495

רשאי המשרד ורשאית נציבות שירות המדינה להשעות או לבטל כל היתר שניתן, גם לפני תום המועד שנקבע, אם הדבר נדרש לאור צורכי העבודה או אם נתגלו עובדות המצדיקות לנהוג כך.

(סג/10)

42.496

ערר על החלטות

עובד שבקשתו להיתר לעבודה פרטית לא אושרה על-ידי המוסמך לכך על-פי הוראות פסקה 42.492, רשאי לערער על כך בפני הוועדה המרכזית למתן היתר לעבודה פרטית כמפורט בפסקה 42.497.

42.497

ועדה מרכזית למתן היתר לעבודה פרטית

(א) נציב שירות המדינה ימנה ועדה מרכזית למתן היתר לעבודה פרטית:

(עח/18)

(ב) הוועדה המרכזית תקבע את מדיניות מתן ההיתרים לעבודה פרטית ותתווה את שיקול הדעת הנתון למשרדים;

(ג) הוועדה מוסמכת לדון בסוגיות עקרוניות ורוחביות, לפטור קבוצות עובדים מחובת קבלת היתר לעבודה פרטית משיקולים שונים ולתת היתר מיוחד במקרים חריגים שאינם בסמכות המשרד, הן למקרה מסוים והן לקבוצה מסוימת של מקרים או במקרים שאינם ניתנים לפתרון במסגרת ההוראות הקיימות;

דיון הוועדה, במקרים חריגים אלה, יתקיים לאור נימוקים מיוחדים שיוצגו. החלטת הוועדה תפרט הנימוקים המיוחדים לדיון ואת הכרעתה באותו מקרה;

(ד) הוועדה תביא לידיעת הגורמים המוסמכים במשרדי הממשלה החלטות עקרוניות שהתקבלו על ידה;

(ה) הוועדה תדווח לנציב שירות המדינה פעם בשנה על מגמות, יוזמות, היתרים כללים, החלטות עקרוניות.

42.498

יחידות נציבות שירות המדינה רשאיות להביא להכרעת הוועדה המרכזית כל מקרה שייראה בעיניהן, אם לגבי עובד מסוים, מקרה מסוים, קבוצה או סוג מסוים, לשם קבלת הכרעה עקרונית.

(עט/18)(עא/2)

42.5 - מסירת ידיעות, פרסום ברבים ופרסום ספרים

42.51 הוראות כלליות והגדרות / 42.52 איסור
וסמכות למסור ידיעות / 42.53 פרסום ברבים
וביקורת / 42.54 פרסום ספרים

42.51 - הוראות כלליות והגדרות

42.511
הוראות פרק משנה זה מבוססות, בחלקן, על הוראות חוק העונשין, התשל"ז-1977.

42.512
בפרק משנה זה:

"ידיעה" - לרבות ידיעה שאינה נכונה, וכל תיאור, תכנית, סיסמה, סמל, נוסחה, חפץ או חלק מהם המכילים ידיעה או העשויים לשמש מקור לידיעה;

"עיתונאי" - אדם הנושא תעודת עיתונאי מטעם לשכת העיתונות הממשלתית;

"ספר" - ספר, חוברת וכיוצא באלה;

"פרסום ברבים" - פרסום מאמרים או מכתבים בעיתונות, עריכת עיתונים, פרסום ספרים, הרצאות או ויכוחים ברבים, ברדיו ובטלוויזיה וכן ידיעה הנמסרת בעל-פה או בכתב לאיזה אדם שהוא; עובד נחשב כמפרסם ברבים כשהוא מפרסם בין בעצמו ובין באמצעות אדם אחר, בין בשמו, בין בשם אדם אחר ובין בעילום שם.
(חוק העונשין, התשל"ז-1977, ס' 91)

42.52 - איסור וסמכות למסור ידיעות

42.521
(א) בסעיף זה, "עובד" - עובד קבוע, עובד זמני, עובד ארעי, עובד על-פי חוזה מיוחד, עובד מושאל משירות המדינה וכן עובד שפרש מן השירות;

(ב) לא ימסור עובד, ללא סמכות כדין, ידיעה שהגיעה אליו בתוקף תפקידו, לאדם שלא היה מוסמך לקבלה;

(ג) לא יחזיק עובד, ללא סמכות כדין, מסמך שהגיע אליו בתוקף תפקידו.עובד הפורש מן השירות וכן עובד המועבר ממשרד למשרד, דרך קבע או זמנית, יחזיר לאחראי את כל המסמכים שהגיעו אליו בתוקף תפקידו; ראה גם פרק משנה 63.2;

(ד) לא ימסור ועד העובדים או גורם אחר במשרד רשימות שמיות או פרטים אישיים של עובדי משרדם, בין במישרין ובין בעקיפין, לתאגיד מסחרי או לנותן שירותים המטפלים במכירות או במתן שירותים לעובדים;

(ה) עבירה על הוראות פסקה זו היא עבירה פלילית לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977, וכן עבירת משמעת.
(לעניין איסור וסמכות למסור ידיעות על עבודת ועדות בשירות המדינה - ראה סעיף 64.17).
(החוק הנ"ל, ס' 117 (א), (ג))
(נא/2)

42.522
כללים לעניין היתרים לפרסום בידי עובדי ציבור, נקבעו על-ידי הממשלה ופורסמו בילקוט הפרסומים 2097, התשל"ה-1975, עמ' 1316 ; לעניין היתרים כנ"ל:

"פרסום" - ספר או חוברת, בין שהם מתפרסמים בקובץ אחד ובין בסדרה, לרבות סדרה העומדת להתפרסם כספר או כחלק מספר;

"עובד ציבור" - עובד המדינה לפי חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, או לפי חוזה או בדרך אחרת, לרבות חייל ושוטר וכן מי שהיה בין המנויים בהגדרה זו וחדל להיות אחד מאלה.

42.523
עובד המבקש לכלול ידיעה שהגיעה אליו בתוקף תפקידו בפרסום (כמוגדר בפסקה 42.522) אותו הוא עומד לפרסם, יגיש את בקשתו למזכירות הממשלה בצירוף טיוטת הפרסום שבדעתו לפרסם. אם הפרסום עבר את בדיקת הצנזורה לפי תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945, יציין בו העובד את הקטעים שנפסלו על- ידי הצנזורה.
את הבקשה יגיש העובד באמצעות המנהל הכללי של המשרד בו הוא מועסק, או, אם הוא פרש כבר משירות המדינה, באמצעות המנהל הכללי של המשרד בו היה מועסק. המנהל הכללי יעביר את הבקשה בצירוף הערותיו למזכירות הממשלה והעתק ממנה ישלח לנציבות שירות המדינה . הבקשה כאמור תועבר על-ידי מזכיר הממשלה להחלטת ועדת שרים שהוקמה על-ידי הממשלה.

42.524
אין האמור לעיל בא לפגוע בהוראות סעיף 42.54 בדבר פרסום ספרים אלא אם המדובר בספר המכיל ידיעה שאסור לעובד למסרה על-פי הוראת פסקה 42.521.

42.525
מסירת ידיעות לעיתונאי אסורה אלא אם הוסמך העובד למסרן על-פי הוראות פסקה זו או על-פי הוראות פסקה 42.526.
כל שר יסמיך במשרדו עובדים בכירים לשוחח עם עיתונאים על עניינים הנמצאים בתחום עבודתם. עובדים אלה רשאים למסור לעיתונאים ידיעות שבאותו תחום, אם אינן סודות המדינה. לעובדים אלה אסור למסור ידיעות על פעולות משרדים אחרים.

42.526
במקרים יוצאים מן הכלל, כשעבודתו של עובד, שלא הוסמך למסור ידיעות על-פי פסקה 42.525, נעשית חשובה מבחינת העניין הציבורי שבה, יוסמך אותו עובד על-ידי השר או המנהל הכללי של משרדו למסור לעיתונאים ידיעות על העניין שהוא מטפל בו, והעובד יהיה רשאי למסור ידיעות על אותו עניין לעיתונאים.

42.527
הוסמכו עובדים למסור ידיעות לעיתונאים על-פי הוראות פסקאות 42.525 או 42.526, יביא האחראי לידיעת מזכיר הממשלה את שמותיהם, את תואר משרתם ואת דרגתם של העובדים שהוסמכו לכך.

42.528
הואשם עובד הנמצא בשירות או עובד שפרש מן השירות, בעבירה על האיסור למסירת ידיעות, יהיה משום הגנה טובה לו בעובדה שהידיעה כבר פורסמה ברבים על-פי סמכות כדין או הועמדה לעיון הרבים על-פי סמכות כדין. נוסף על כך, אם הואשם עובד, שפרש מן השירות, בעבירה על האיסור למסור ידיעות, יהיה משום הגנה טובה לו בעובדה שהידיעה נמסרה כעבור חמש שנים מיום פרישתו של העובד ושהידיעה לא נגעה לביטחון המדינה או ליחסי חוץ שלה ושבמסירת הידיעה לא היה משום פגיעה בדבר שיש לציבור זיקה בו או פגיעה בזכותו של יחיד.
(חוק העונשין, התשל"ז-1977, ס' 117(ד))

42.53 - פרסום ברבים וביקורת

42.531
לא יפרסם עובד ברבים את תוכנם של כל מסמך רשמי או של כל ידיעה שהגיעו אליו עקב שירותו, אלא אם קיבל רשות לכך מאת המנהל הכללי של משרדו או מאת עובד אחר שהוסמך לכך על-ידי המנהל הכללי, ורק אם פרסום ברבים כזה הותר לו.

42.532
לא יפרסם עובד ברבים דבר הקשור לתפקידו הרשמי או הקשור לעניינים שבהם הוא מטפל בתוקף תפקידו הרשמי, אלא אם קיבל רשות לכך מאת המנהל הכללי של משרדו או מאת עובד אחר שהוסמך לכך על-ידי המנהל הכללי. ורק אם פרסום ברבים כזה הותר לו (ראה גם הוראות פסקה 42.541 המאפשרות התניית מתן הרשות בכך שהפרסום ייצא כפרסום רשמי).

42.533
עובד, המבקש לפרסם ברבים, שלא בתוקף תפקידו ולצורכי עבודתו בשירות, מסמך או תעודה המצויים ברשות מוסד ממוסדות המדינה, יפנה בבקשה אל שר משרדו באמצעות האחראי; מצא השר כי יש להרשות את הפרסום, יביא את הבקשה לאישור הממשלה.

42.534
הוראות פסקה 42.533 אינן חלות על חומר ארכיוני שהופקד בגנזך (ארכיון מדינת ישראל) בהתאם לחוק הארכיונים, התשט"ו-1955 ; על פרסום חומר זה חלות הוראות החוק האמור.

42.535
עובד רשאי לפרסם ברבים בכל המקרים שאינם נזכרים בפסקאות 42.531 עד 42.533 (בכפוף לאיסור שבפסקה 42.536). על פרסום כזה ברבים, תמורת שכר, חלות הוראות פרק משנה 42.4 בדבר עבודה פרטית ועבודה נוספת. לגבי פרסום ברבים תמורת שכר, הנעשה באופן אקראי או חד-פעמי (כמוגדר בפסקה 42.402),ראה פסקה 42.414.

42.536
למרות האמור בפסקה 42.535 -
(א) אסור על העובדים המנויים בפסקה 42.321 לבקר את הכנסת וועדותיה, ובכלל זה חוקים והחלטות שנתקבלו על ידיהם, במסיבת עיתונאים, בריאיון עם עיתונאי, בנאום במקום פומבי, בשידור, בעיתון או בספר ;
(ב) אסור על העובדים המנויים בפסקה 42.321 לראיין אישים בנושאים פוליטיים או מדיניים, בין בשכר ובין שלא בשכר, בעיתון, במסיבת עיתונאים, ברדיו, בטלוויזיה, בספר או במקום פומבי ; איסור זה חל גם על ריאיון הנערך לאחר שעות העבודה ;
(ג) אסור על עובד באיזו דרגה שהיא לבקר, בצורה מעליבה או פוגעת, את הכנסת וועדותיה, ובכלל זה חוקים והחלטות שנתקבלו על ידיהם, במסיבת עיתונאים, בריאיון עם עיתונאי, בנאום במקום פומבי, בשידור, בעיתון או בספר ;
(ד) שר רשאי להסמיך עובד משרדו להגיב על ביקורת שנמתחה על-ידי הכנסת, ועדותיה או חברי כנסת על החלטה או עניין הנוגעים למשרדו.

42.537
(א) אסור על העובדים המנויים בפסקה 42.321 לבקר את הממשלה ומשרדיה ובכלל זה מדיניותם, במסיבת עיתונאים, בראיון עם עיתונאי, בנאום במקום פומבי, בשידור, בעיתון או בספר ;
(חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959, ס'1(5); החלטת הממשלה, י"פ 701, התשי"ט-1959, ע' 1904)
(ב) אסור על העובדים המנויים בפסקה 42.321 לבקר ממשלה שכיהנה בעבר או מדיניות קודמת של משרדי הממשלה, במסיבת עיתונאים, בראיון עיתונאי, בנאום במקום פומבי, בשידור, בעיתון או בספר ;
(ג) אסור על עובדים באיזו דרגה שהיא לבקר, בצורה מעליבה או פוגעת, את הממשלה המכהנת באותה עת ומשרדיה, ו/או כל ממשלה שכיהנה בעבר ו/או מדיניות קודמת של משרדי הממשלה.
(נח/21)

42.54 - פרסום ספרים

42.541
מבקש עובד לפרסם ספר בעניין הקשור בתפקידו הרשמי או הקשור בעניינים שבהם הוא מטפל בתוקף תפקידו הרשמי, ונוטה המנהל הכללי, או מי שהוסמך לכך על ידו, להרשות את פרסום הספר, כולו או מקצתו, ברבים (ראה פסקה 42.532), מוסמך הוא להתנות את רשותו בכך שהספר יוצא כפרסום רשמי.

42.542
הותנה מתן הרשות לפרסם ספר בכך שייצא כפרסום רשמי, בהתאם לפסקה 42.541, זכאי העובד לשכר הסופרים שעליו הוסכם בינו לבין האחראי, ושלא יהיה גבוה מהשכר לפי התעריף המוסכם בין אגודת המו"לים לבין אגודת הסופרים, או לשכר בשיעור אחר שייקבע באישור נציבות שירות המדינה (ראה גם פסקה 42.543).

42.543
זכותו של עובד לקבל שכר סופרים לפי פסקה 42.542 מותנית במילוי שני תנאים אלה ;
(א) כתיבת ספרים או מאמרים בשביל המשרד אינה חלק מתפקידיו הרגילים של העובד ;
(ב) הספר נכתב כולו בזמנו הפנוי של העובד ומחוץ לשעות עבודתו הרגילות.

42.6 - חריגה מסמכות

42.61 חריגה מסמכות - הוראות כלליות / 42.62 חריגה מסמכות בעניין העסקת עובדים / 42.63 הוועדה לבירור העסקת עובדים שלא כדין / 42.64 נוהל טיפול בחריגה מסמכות הקשורה בהעסקת עובדים / 42.65 נקיטת אמצעים עקב חריגה מסמכות / 42.66 נוהל טיפול בחריגה מסמכות שאינה קשורה בהעסקת עובדים / 42.67 נקיטת אמצעי משמעת עקב חריגה מסמכות שאינה קשורה בהעסקת עובדים

42.61 - חריגה מסמכות - הוראות כלליות

42.611
לא יתחייב עובד בשם המדינה ולא ישלם כספים מאוצר המדינה, אלא אם הוסמך לכך כדין.
הוראות שאר פסקאות פרק משנה זה אינן באות לגרוע מכללות הוראות פסקה זו.

42.612
לא יתחייב עובד בשם המדינה, אם לא הוסמך לכך על-פי חוק נכסי המדינה, התשי"א-1951, וכן לא יתחייב עובד בשם המדינה מעבר לסמכותו, כפי שנקבעה לפי החוק הנ"ל.

42.62 - חריגה מסמכות בעניין העסקת עובדים

42.621
לא יעסיק עובד אדם בשירות, באיזה מעמד שהוא, אם לא הוסמך לכך בהתאם להוראות התקשי"ר.

42.622
לא יתחייב עובד בשם המדינה לשלם כספים לעובד אלא במסגרת החוק, הוראות התקשי"ר או הוראות התכ"ם ולא ייתן הוראה לשלם כספים כנ"ל.

42.623
נתגלה לאחראי מקרה של חריגה מסמכות, הקשור בהעסקת עובדים (באיזה מעמד שהוא) במשרדו, יברר את העניין ויבדוק אם יש מקום להפסיק את עבודתו של העובד שהועסק שלא כדין. מצא האחראי, כי יש מקום להפסיק את עבודתו של העובד כאמור, יורה מיד על הפסקת עבודתו.

42.624
במקביל לפעולה האמורה לעיל, יועבר כל מקרה של חריגה מסמכות בהעסקת עובדים לטיפולה של הוועדה לבירור העסקת עובדים שלא כדין כמפורט בסעיף 42.63 .

42.63 - הוועדה לבירור העסקת עובדים שלא כדין

42.631
ליד נציבות שירות המדינה פועלת ועדה לבירור העסקת עובדים שלא כדין ועיכוב תשלום משכורת.

42.632
תפקידי הוועדה הם:
(א) לברר מקרים של העסקת עובדים בשירות המדינה ללא אסמכתא כדין או על-ידי מי שאיננו מוסמך לכך בהתאם לחוק, לתקנות, להוראות התקשי"ר או בהתאם להוראה אחרת בעניין זה שניתנה כדין;
(ב) לברר מקרים של עיכוב בתשלום משכורתם של עובדים בשירות המדינה.

42.633
סמכויות הוועדה הן:
(א) להמליץ על הפעלת הוראות סעיף 44 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959; כלומר, לחייב להחזיר לאוצר המדינה כל סכום ששולם למי שנתקבל לשירות בניגוד לחוק;
(ב) להמליץ על נקיטת צעדים משמעתיים;
(ג) להמליץ על תיקונים מינהליים או ארגוניים;
(ד) להחליט,שבנסיבות העניין אין מקום לאיזו פעולה שהיא;
(ה) להמליץ כל המלצה אחרת שתיראה לוועדה.

42.634
הרכב הוועדה
הוועדה לבירור העסקת עובדים שלא כדין תהיה מורכבת כדלהלן:
ממונה בכיר (משמעת) בנציבות שירות המדינה - יו"ר
נציג החשב הכללי - חבר
האחראי של המשרד הנוגע בדבר או נציגו - חבר .
כתובת הוועדה: ממונה בכיר (משמעת), נציבות שירות המדינה, ירושלים.

42.64 - נוהל טיפול בחריגה מסמכות הקשורה בהעסקת עובדים

42.641
נתגלה לחשב משרד או לגזבר יחידת סמך מקרה של חריגה מסמכות הקשור בהעסקת עובד, באיזה מעמד שהוא, במשרד או ביחידת סמך או באחת מהיחידות המינהליות יודיע על כך מיד בכתב לאחראי. האחראי יפעל על-פי הוראות פסקאות 42.623 ו-42.624.

42.642
על כל מקרה של חריגה מסמכות הקשור בהעסקת עובדים יודיע האחראי בכתב - תוך 14 יום - לוועדה לבירור העסקת עובדים שלא כדין בנציבות שירות המדינה. בהודעתו יפרט האחראי את נסיבות המקרה, את הערותיו, את הערות מנהל היחידה הנוגעת בדבר ואת שם העובד אשר חרג מסמכותו כאמור. להודעתו יצרף האחראי את כל המסמכים הקשורים לעניין.

42.65 - נקיטת אמצעים עקב חריגה מסמכות

42.651
נתגלה לאחת היחידות בנציבות שירות המדינה מקרה של חריגה מסמכות על-ידי משרד או על-ידי יחידה מיחידות המשרד הקשור בהעסקת עובדים שלא כדין, תועבר ההודעה במישרין לממונה בכיר (משמעת) בנציבות שירות המדינה, אשר יפעיל את הוועדה האמורה. העתק מהודעה זו יישלח בכל מקרה אל האחראי במשרד הנוגע בדבר.
(12/עג0

42.652
נתגלה לממונה על התקציבים במשרד האוצר או לחשב הכללי במשרד האוצר מקרה של חריגה מסמכות על-ידי משרד או על-ידי יחידה מיחידות המשרד הקשור בהעסקת עובדים שלא כדין, תועבר ההודעה לוועדה לבירור העסקת עובדים שלא כדין. העתקים מהודעה זו יישלחו לאחראי ולחשב המשרד הנוגע בדבר.

42.653
קיבלה הוועדה הודעה על חריגה מסמכות או על העסקת עובדים שלא כדין או על עיכוב תשלום משכורת, תבדוק את העניין ותגיש את המלצותיה לנציב שירות המדינה.

42.654
נמצא, לאור המלצות הוועדה, כי עובד חרג מסמכותו, ביודעין או שלא ביודעין, אך לא הוצאו או לא יוצאו כספים עקב זאת או הוצאו או יוצאו כספים, יחליט נציב שירות המדינה אם ובאילו אמצעי משמעת יש לנקוט נגד העובד.

42.66 - נוהל טיפול בחריגה מסמכות שאינה קשורה בהעסקת עובדים

42.661
נתגלה לחשב משרד או לגזבר יחידת סמך מקרה של חריגה מסמכות או של הוצאת כספים שלא כדין וללא אישור, שאינו קשור בהעסקת עובדים במשרד, יודיע על כך למנהל הכללי ולחשב הכללי. העתק מהודעתו ישלח חשב המשרד, או גזבר יחידת הסמך, לאחראי.

42.662
המנהל הכללי יברר את העניין וישלח לחשב הכללי - תוך 21 יום - את הערותיו. העתק מהערותיו ישלח המנהל הכללי לחשב המשרד או לגזבר יחידת הסמך, לפי העניין.

42.663
מצא החשב הכללי כי אכן חרג עובד מסמכותו כאמור, או הוצאו כספים שלא כדין וללא אישור, יודיע על כך לנציבות שירות המדינה. העתק מהודעתו ישלח החשב הכללי למנהל הכללי של המשרד.

42.664
קיבלה נציבות שירות המדינה הודעה לפי פסקה 42.663, תבדוק את העניין ואת נסיבותיו.

42.67 - נקיטת אמצעי משמעת עקב חריגה מסמכות שאינה קשורה בהעסקת עובדים

42.671
נמצא, בבדיקה שערכה נציבות שירות המדינה, כי חרג עובד מסמכותו, אך לא הוצאו, או לא יוצאו, כספים עקב זאת, יחליט נציב שירות המדינה אם ואילו אמצעי משמעת יש לנקוט נגד העובד.

42.672
נמצא, בבדיקה שערכה נציבות שירות המדינה, כי חרג העובד מסמכותו ביודעין, או נמצא כי חרג עובד מסמכותו בלא יודעין והוצאו או יוצאו כספים עקב זאת, יורה נציב שירות המדינה על נקיטת אמצעי משמעת נגד העובד.

42.7 - פרסים, מתנות וטובות הנאה

42.70 הגדרות ופרשנות / 42.71 כללי / 42.72 טובות הנאה אסורות / 42.73 טובות הנאה מותרות / 42.74 מינוי ועדה משרדית והטיפול בקבלת מתנה / 42.75 רישום מתנות ושמירתן / 42.76 מסירת מתנות למקבל, ולהצבה במשרד / 42.77 ועדת היתרים בראשות שופט / 42.78 ספירת מלאי ומצאי המתנות

42.70 - הגדרות ופרשנות

42.701

בפרק משנה זה:

"אדם" - לרבות מוסד, מפעל, גוף, חברה, התאחדות או חבר של בני-אדם, בין שהם מאוגדים ובין שאינם מאוגדים; ועד עובדים או נציגות עובדים;

"טובת הנאה" - כסף, שווה כסף, נכס מוצר לרבות מתנה, תשורה, הענקה, ערבות, הנחה, הזכות לקבלת טובת הנאה- וכן כל טובת הנאה בעלת ערך חומרי, בין שצורתה מוחשית ובין שאינה מוחשית, ובכלל זה:

(א) תלושי קנייה ומתנות לחגים או לציון אירועים מיוחדים;

(ב) הזמנות, כרטיסי מנוי או כרטיסים לאירועים או למתקנים שהכניסה אליהם היא בתשלום (כגון: מתקני ספורט ובילוי, חדרי כושר, מוזיאונים, מסעדות, בתי מלון, הצגות, קונצרטים וכיו"ב);

(ג) הנחות בקשר לרכישת מצרך או קבלת שירות מעבר להנחה המקובלת לגבי כלל הציבור, או שדרוג מצרך או שירות מעבר לרמה לגביה ניתן תשלום (למשל, החלפת מכשירי הטלפון הסלולארי מעבר למה שניתן לכלל הציבור);

(ד) השתלמות על חשבון גופים עסקיים וגופים אחרים שאינם בשירות המדינה, שלא באישור הגופים המוסמכים במשרד.

(סו/16)

"קבלה" - לרבות בקשה או הסדרת טובת הנאה בדרך כלשהי, בין שהעובד נהנה בפועל מטובת ההנאה ובין שטרם נהנה כאמור;

"ממונה" - מנהל יחידת משאבים חומריים (בנא"מ) במשרד, או עובד אחר שנקבע על-ידי המנכ"ל, משמש גם כחבר ועדת המתנות המשרדית;

"הבודק" - נציג אגף הביטחון, שתפקידו, בין היתר, לבדוק בנסיבות מסוימות את המתנות, אם אינן מהוות סיכון ביטחוני;

"החוק" - חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ם-1979;

"התקנות" - תקנות שירות הציבור (מתנות), התש"ם-1980;

"המקבל" - מקבל המתנה;

"ועדה משרדית" - ועדה לטיפול במתנות בה יכהנו היועץ המשפטי והחשב של המשרד הממשלתי, או נציגיהם וכן מנהל יחידת משאבים חומריים (בנא"מ), או נציג אחר שיקבע המנהל הכללי של המשרד, והמשמש כאחראי על חדר המתנות;

"חדר מתנות" - חדר שיוקצה במשרד לשם אחסונן הזמני של המתנות;

"מקבילים" - מנהלי לשכות שרים, מנכ"לים, יועצי שרים וכל מי שיוסמך על-ידי המנכ"ל;

"מתנה" (מתנות) - הקנית נכס שלא בתמורה, או מתן שירות או טובת הנאה אחרת שלא בתמורה, בין שההקניה נעשתה בארץ ובין בחוץ-לארץ;

"מתנה אישית" - כל מתנה הניתנת לעובד ציבור באשר הוא עובד ציבור, כגון: מתנה לרגל אירוע אישי או משפחתי, מתנת חג, מתנה מוועד עובדים וכיוצא בזה;

"מתנה קטנת ערך"	-	מתנה שאינה עולה בערכה בשקלים של שווה ערך ל-300 ₪, למעט מתנה הניתנת בכסף;
"מתנה רשמית"	-	מתנה הניתנת לעובד ציבור בהיותו עובד ציבור;
"מתנות שבסמכות המשרד להשאיר אצלו"	-	מתנות שיש להן ערך סמלי, לאומי או תצוגתי;
"ספר המתנות"	-	ספר בו נרשמות, לפי סדר רץ, המתנות המתקבלות;
"עובד ציבור"	-	נושא משרה או תפקיד מטעם המדינה, לרבות חייל;
"רל"ש"	-	ראש לשכת השר, ראשי לשכות השרים וראש לשכת מקבילי השרים; כל מונח אחר בפרק משנה זה יפורש כהגדרתו בחוק ו/או בתקנות.

42.702
הדוגמאות בפרק משנה זה הובאו לצורך הבהרה בלבד, ואין בהן כדי לצמצם את ההוראות הכלליות אותן הן באות להדגים.

42.71 - כללי

42.711
עובד מקבל משכורת ותשלומים אחרים המגיעים לו מאוצר המדינה בלבד, ואין הוא רשאי לקבל בעד עבודתו או בקשר עמה טובת הנאה מאדם, אלא אם הדבר מותר לפי הוראות פרק משנה זה.
על כהונת עובד המדינה כדירקטור או כיו"ר דירקטוריון מטעם המדינה בחברה ממשלתית - ראה פסקה 42.477.

42.712
(א) עובד יימנע להיענות להזמנה לאירוע משפחתי, חברתי או אחר, מאת אדם שאיננו חבר לעבודה, הנזקק להחלטתו, להמלצתו, לטיפולו או לכל שירות אחר, במישרין או בעקיפין, הקשורים במילוי תפקידו, באחריותו ובסמכויותיו וכן יימנע עובד להזמין אדם כזה לאירוע כאמור לעיל;
(ב) הוראות נסמן (א) לעיל לא יחולו על עובד המקיים עם המזמין קשר אישי שנוצר לפני מגעיו של העובד, בתור שכזה, עם המזמין ובלבד שגם בהיענות להזמנה לפי נסמן זה - לא ינהג העובד באופן שבו לא יוכל או ייחשד שלא יוכל, לנהוג עם המזמין ללא משוא פנים, הכל בכפוף לאיסורים ולהיתרים של פרק משנה זה;
(ג) קצין מבחן המוזמן לאירוע משפחתי, חברתי או אחר על-ידי קטין שבטיפולו או על-ידי אדם שהיה בטיפולו, או על-ידי בן משפחתם - ייענה להזמנה לאחר שיקבל על כך אישור ממדריכיו או מקצין המבחן המחוזי. קיבל קצין המבחן אישור כאמור, יירשם הדבר בגיליון הרישום השוטף בתיק המטופל בציון הנימוקים לאישור.

42.72 - טובות הנאה אסורות

42.721
על עובד ציבור לנהוג בדרך ההולמת את מעמדו, תפקידו וחובותיו כעובד ציבור. בכלל זה אסור לעובד הציבור לקבל מתנה, לא מעובד אחר ולא מכל אדם מקרב הציבור, אלא על-פי התנאים שנקבעו לכך בחוק ובתקשי"ר.

42.722
עובד ציבור, אשר הוצעה לו מתנה באשר הוא עובד ציבור, יסרב לקבלה, הואיל והדבר עלול להתפרש כטובת הנאה, אשר ניתנת בכדי להשפיע עליו ועל תפקודו בעבודתו. במקרים אלו המתנה אינה מתקבלת, תוך מתן הסבר מתאים לנותן המתנה.

42.723
אם הסירוב לקבלת המתנה עלול להתפרש כפגיעה בנותן, או כפגיעה בגוף שהנותן מייצג, ניתן לקבל את המתנה, אך על עובד הציבור להודיע מיד על קבלת המתנה לוועדה המשרדית ולהעביר את המתנה לטיפולה.

42.724
טובת הנאה שאסור לעובד לקבלה במישרין, אסור לו גם לקבלה בעקיפין או באמצעות אדם. כמו כן, חייב העובד להשתמש בסמכותו ובהשפעתו כדי שגם קרוב משפחה שלו (כגון: בן-זוג, הורה, בן, בת, אח, אחות, גיס, גיסה,חותן, חותנת/חם, חמות, חתן, כלה, נכד/ה), לא יקבל טובת הנאה בנסיבות אלו. נודע לעובד כי קרוב משפחה שלו קיבל טובת הנאה כאמור, עליו להודיע על כך לאחראי, למנהל היחידה או לעובד הממונה עליו במשרד.

42.725
האחריות להימנע מהיקלעות למצב של עבירה על הוראות פרק משנה זה והנחיותיו, מוטלת בראש ובראשונה על עובד הציבור. בכל מקרה של ספק לגבי התקיימות התנאים ותחולתם ביחס לעובד, על עובד הציבור להיוועץ תחילה ביועץ המשפטי של משרד או של יחידת הסמך, למסור לו המידע הרלוונטי ולפעול לפי הנחיותיו.

42.73 - טובות הנאה מותרות

42.731
נוהל זה אינו חל על קבלת מתנות אישיות כגון:
(א) מתנה הניתנת לעובד ללא קשר להיותו עובד המדינה;
(ב) מתנה הניתנת לעובד מחבריו לעבודה;
(ג) מתנה הניתנת לעובד מוועד העובדים;
(ד) מתנה הניתנת לעובד לרגל אירוע אישי או משפחתי, שניתנה לפי הנהוג בנסיבות העניין;
(ה) פרסים הניתנים לעובד מאוצר המדינה שנוהל זה אינו חל עליהם;
(ו) פרסים הניתנים לעובד שלא מאוצר המדינה, אך בתיאום מלא עם מוסדותיה, ואשר ניתן להעניקם פומבי בעיתון יומי, ברדיו, בטלוויזיה או ברשומות, כגון: פרסי "עובד מצטיין";
(ז) נסמן מבוטל.
(סח/4)

42.732
פעילות הקשורה למילוי תפקידו של עובד הציבור הכרוכה בטובת הנאה, אין לראותה, ככלל, כטובת הנאה אסורה, וזאת בסייג שקבלת טובת ההנאה לא עלולה להשפיע, ולא להיראות כעלולה להשפיע, על מילוי תפקידו של עובד הציבור. בהתאם לכך, ככלל, השתתפות עובד הציבור ללא תמורה כמקובל, באירועים דוגמת האירועים המפורטים להלן, הכרוכים לגבי כלל הציבור בתשלום, אליהם הוזמן עובד הציבור בתוקף תפקידו כעובד הציבור, לא תהיה בגדר טובת הנאה אסורה:
(א) אירוע ממלכתי או אירוע בעל אופי ציבורי רשמי (כגון: אירוע לציון מאורע בתולדות המדינה);
(ב) אירוע שהכנסותיו מיועדות למטרה ציבורית בו עובד הציבור נושא דברים, או משתתף בדרך אחרת לשם קידום המטרה הציבורית;
(ג) אירוע פומבי בעל משמעות ציבורית מיוחדת בו משמש עובד הציבור אורח כבוד. ככלל, באירוע מסוג זה לא נמנים אירועים שגרתיים, כגון: תחרויות ספורט או מופעי תרבות הנערכים דרך שגרה למינויים או לצופים מזדמנים אשר אין כל הצדקה שיהיו בהם אורחי כבוד;
(ד) כנסים, השתלמויות, ימי עיון או אירועים דומים שבהם משתתף עובד הציבור כמרצה או דובר.
(עב/6)

42.733
עוד מובהר, כי האיסור על קבלת טובת הנאה כמפורט בפרק משנה זה, בגין השתתפות באירועים דוגמת אלה המפורטים בפסקה 42.732 אינו חל לגבי עובד ציבור שתפקידו הרשמי מחייב אותו להיות נוכח פיזית במקום האירוע או המופע לשם מילוי תפקידו, כגון לשם בדיקת היבטי בטיחות, רישוי עסקים, סדר ציבורי וכדומה. עובד ציבור כאמור רשאי להיות נוכח באירוע תרבות או ספורט הפתוח לציבור בתשלום ככל הנדרש לצורך מילוי תפקידו. במקרים אלה היוזמה לביקור במקום אמורה להיות של עובד הציבור ולא בדרך של חלוקת כרטיס או הזמנה מצד מארגן האירוע.

42.734
ככל שמשרד או יחידת סמך או גוף סבורים כי השתתפות עובד הציבור מטעמם באירוע מסוים דרושה במסגרת תפקידו של אותו גוף או במסגרת תפקידו של עובד הציבור, אין מניעה, ככלל להשתתפותו באירוע בתמורה מלאה כמקובל.
(סו/16)

42.74 - מינוי ועדה משרדית והטיפול בקבלת מתנה

42.741
(א) **מינוי ועדה משרדית ואחראי לטיפול במתנות**
1. בכל משרד ממשלתי תמונה ועדה לטיפול במתנות שקיבל עובד או נושא משרה במשרד (להלן - "הוועדה המשרדית");

2. כחברי הוועדה המשרדית יכהנו היועץ המשפטי והחשב של המשרד הממשלתי, או נציגיהם וכן ראש אגף משאבים חומריים (בנא"מ), או נציג אחר שיקבע המנהל הכללי של המשרד;
(פא/14)
(הרכב הוועדה של "רשות ביטחון" כהגדרתה בתקנות שירות הציבור (מתנות), יכול להיות שונה מהרכב זה, ובלבד שבוועדה יכהן היועץ המשפטי של רשות הביטחון או נציגו);
3. המינוי ייעשה בכתב על-ידי מנכ"ל המשרד ותוקפו יהיה לשנה אחת.
(יש לחדש המינוי מדי שנה).

(ב) **מינוי ממונה לחדר המתנות**

1. המנכ"ל או מי שהוסמך על-ידו, ימנה כממונה לחדר המתנות את מנהל אגף משאבים חומריים (בנא"מ), או עובד אחר שנקבע על-ידו;
2. המינוי ייעשה בכתב, יימסר לאחראי ויפורסם בהוראות שעה של המשרד.

42.742

(א) עובד ציבור שקיבל מתנה שהחוק חל עליה, יעביר את המתנה לוועדה המשרדית תוך 15 יום מיום שהתקבלה או מיום שנודע על קבלתה לפי המאוחר, בצירוף טופס הודעה על קבלת מתנה (מדף 6010);

(ב) הוועדה המשרדית תנהל רישום של הודעות ומתנות שקיבלה בספר המתנות של המשרד הממשלתי (מדף 6011) (להלן - "ספר המתנות"), וכן של כל החלטה שקיבלה או פעולה שנקטה בקשר עם המתנה.

42.743

בדיקה ביטחונית (במקרים שהדבר נדרש על-פי הוראות אגף הביטחון של המשרד)

(א) בדיקה ביטחונית תיעשה על-פי הוראות אגף הביטחון;

(ב) לאחר מסירת ההודעה על קבלת המתנה כאמור לעיל, ימסור המקבל את המתנה לבודק באגף הביטחון;

(ג) הבודק יאשר את קבלת המתנה לבדיקה, ירשום את תאריך קבלתה בתחתית טופס ההודעה על קבלת מתנה, ירשום את שמו, יחתום על הטופס ויחזיר את המקור למקבל;

(ד) אם מתגלה חשש ביטחוני כלשהו, יש לנהוג לפי הוראות אגף הביטחון;

(ה) דבר החשש הביטחוני יירשם בטופס הודעה על קבלת מתנה (מדף 6010).

42.744

מתנות מזון

מתנת מזון סבירה ומקובלת בנסיבות העניין תימסר למקבל לשימוש ביחידתו.

42.75 - רישום מתנות ושמירתן

42.751

ספר המתנות

ספר המתנות (מדף 6011) ישקף נאמנה את מקום הימצאותה של כל מתנה ומתנה, בכל עת.

42.752

רישום בספר המתנות (קליטה במערכת הממוחשבת)

(א) בספר המתנות תירשמנה כל המתנות, לרבות מתנות קטנות ערך (מדף 6011);

(ב) רישום בספר המתנות ייעשה על-ידי הממונה בלבד;

(ג) ספר המתנות יישמר בארון סגור (כספת) והמפתחות יהיו בידי הממונה;

(ד) באותו ארון יישמרו טפסי ההודעות על המתנות, לפי תאריך קבלתן.

42.753

סימון המתנה

(א) בעת רישום המתנה בספר המתנות, יירשם על המתנה מספרה הסודר, בהתאם לרישום בטופס ספר המתנות (מדף6011);

(ב) הרישום ייעשה תוך התאמה לחומר ממנו עשויה המתנה, ומבלי לפגוע בערכה או בצורתה. ככלל - תודבק על המתנה מדבקה, עליה יירשם מספרה הסודר של המתנה.

42.754
אחסון המתנה

(א) המתנות יאוחסנו בחדר המתנות באופן זמני לפי המספר הסודר על-מנת לאפשר את בחירתן האפשרית להצבה, או למסירה למקבל המתנה או להעברתן לאפוטרופוס הכללי;

(ב) הממונה על חדר המתנות יאחסן את המתנה בארונות, מדפים, תאים, או בכל אמצעי אחסון מתאים אחר, תוך הקפדה על שלמותה ואיכותה;

(ג) במקרים מיוחדים, באישור ועדת ההיתרים, ניתן לאחסן את המתנה מחוץ למשרד, כדי לשמור על שלמותה (כגון ספר עתיק).

42.755

(א) הממונה על חדר המתנות ינקוט בכל האמצעים המתחייבים להגנה על המתנה;

(ב) האמצעים יותאמו לחומרים מהם עשויה המתנה, ובהתאם לרגישויות המיוחדות שלהם, כגון:

1. רגישות לטמפרטורה לא מתאימה או לחות;
2. רגישות לאור;
3. הצבה יציבה;
4. ועוד.

(ג) בחדר המתנות יותקנו במידת האפשר גלאי עשן, גלאי חום וכדומה;

(ד) אמצעי כיבוי שרפה יותקנו בחדר המתנות, או בקרבת מקום אליו;

(ה) על דלתות חדר המתנות יותקנו סוגרים מתאימים, או תותקן דלת פלדה;

(ו) הכניסה לחדר המתנות תיעשה רק בנוכחות הממונה ובאחריותו;

(ז) מפתחות החדר יישמרו בידי האחראי;

(ח) הממונה ידווח מיד לראש אגף הביטחון ולסמנכ"ל על כל התרחשות בלתי סבירה בחדר המתנות.

42.76 - מסירת מתנות למקבל, ולהצבה במשרד

42.761
מסירת מתנה קטנת ערך למקבל

(א) עובד הציבור חייב לפנות לוועדה המשרדית בבקשה לקבוע אם המתנה שקיבל היא מתנה קטנת ערך וסבירה, שניתנה לפי הנהוג בנסיבות העניין;

(ב) הוועדה המשרדית רשאית לבקש מהעובד להציג ראיות לעניין שווייה של המתנה;

(ג) הוכח לוועדה כי המתנה היא אכן קטנת ערך וסבירה שניתנה לפי הנהוג בנסיבות העניין, ושאין בהענקתה למקבל טובת הנאה אסורה - תורה הוועדה על הקניית המתנה למקבלה;

(ד) הנחיות החשב הכללי בעניין ינחו את הוועדה המשרדית בהחלטותיה.
(סח/4)

42.762
הצבת מתנות במשרד

(א) הוועדה המשרדית רשאית להחליט על שמירת המתנה במשרד הממשלתי לשם הצגתה במקום ולתקופה שתחליט; החלטה כאמור תירשם בספר המתנות;

(ב) מסירת מתנה רשמית בעלת משמעות סמלית או ייצוגית למקבל תהיה לתצוגה בלבד. עובד ציבור שקיבל מתנה רשמית בעלת משמעות סמלית או ייצוגית ומעוניין בהצבתה במשרד לצמיתות, ימלא טופס פנייה לקבלת מתנה - בקשה מיוחדת (מדף 6012);

(ג) הפונה ירשום בטופס את הסיבות לבקשת המתנה ויתחייב להחזירה בעת פרישתו מהעבודה, מכל סיבה שהיא (כגון: התפטרות, פיטורים, פרישה לפנסיה וכדומה);

(ד) החלטת הוועדה המשרדית בבקשה להצבת המתנה ומיקומה יירשמו בספר המתנות.

42.77 - ועדת היתרים בראשות שופט

42.771

(א) ועדת ההיתרים תהיה בהרכב של שלושה חברים שימונו על-ידי שר המשפטים;

(ב) בראש הוועדה יעמוד שופט וחבריה יהיו חבר שהציע נציב שירות המדינה מקרב עובדי נציבות שירות המדינה וחבר נוסף שקבע היושב ראש מקרב עובדי גופים ציבוריים שחוק שירות הציבור (מתנות) חל עליהם ומקרב הציבור.

42.772
סמכויותיה

(א) לתת היתר לקבלת מתנות, הן לגבי סוגים של מתנות או למתנה מסוימת. ההיתר יכול שיינתן מראש, או בסמוך לאחר הענקת המתנה;

(ב) להחליט בדבר הקניית המתנה, כולה או מקצתה למקבלה, בין שכבר נמסרה על-ידיו לוועדה המשרדית ובין שטרם נמסרה;

(ג) להחליט בדבר שחרור עובד הציבור מתשלום השווי כולו או מקצתו של מתנה שאין בה קניין;

(ד) להחליט בדבר הפקדת המתנה, כולה או מקצתה, בידי מקבלה ובדבר תנאי ההפקדה;

(ה) הוועדה לא תיתן היתר, לא תקנה המתנה למקבלה, לא תשחרר העובד מתשלום שווי המתנה ולא תרשה את ההפקדה אם יש בהקניית המתנה משום חשש לפגיעה בטוהר המידות, או אם יש במתנה ערך בעבור המדינה מלבד ערכה הכלכלי.

42.773
נוהל הפנית בקשה להקניית מתנה על-ידי הוועדה להיתרים

(א) עובד המבקש כי תוקנה לו מתנה שקיבל, יפנה לוועדה המשרדית בבקשה מנומקת על גבי טופס פניית המקבל/ת המתנה לצמיתות (מדף 6013) (הבקשה יכולה להיות מצורפת להודעתו על המתנה);

(ב) הוועדה המשרדית תעביר את הבקשה לוועדת ההיתרים, ורשאית היא לצרף לבקשה את חוות דעתה.
אם הוועדה המשרדית סבורה כי הבקשה אינה עולה בקנה אחד עם הוראות חוק שירות הציבור (מתנות) והתקנות שהותקנו מכוחו, רשאית היא להודיע על כך למבקש בצירוף נימוקיה. במידה שהעובד עומד על בקשתו לאחר קבלת עמדת הוועדה, תועבר הבקשה לוועדת ההיתרים בצירוף חוות דעת הוועדה המשרדית.
המתנות יישארו במשרד (בחדר המתנות) עד להחלטת ועדת ההיתרים;

(ג) במסגרת הדיון בבקשה, רשאית ועדת ההיתרים לפנות לשמאי מוסמך לשם קביעת שוויה של המתנה (או לקבוע את שוויה בדרך אחרת), ולהטיל את הוצאות הערכת השווי על המבקש;

(ד) ועדת ההיתרים תעביר העתק מהחלטותיה לוועדה המשרדית;

(ה) החליטה הוועדה להקנות לעובד הציבור את המתנה, יועבר התשלום שהוטל על עובד הציבור תמורת המתנה לאוצר המדינה/האפוטרופוס הכללי;

(ו) האפוטרופוס הכללי ינפק למשרדים שוברי תשלום שיהיו לפקודתו, בציון מס׳ חשבון הבנק אליו ייפרע התשלום;

(ז) הוועדה המשרדית תהא אחראית על גביית התשלום קודם למסירת המתנה לעובד הציבור, ותדווח על כך לאפוטרופוס הכללי בטופס דיווח על הקניית מתנות למקבליהם (מדף 6014).

42.774
סמכויות האפוטרופוס הכללי

(א) המתנות שלא נקבע לגביהן אחרת, תימסרנה מהמשרדים לידי האפוטרופוס הכללי אחת לשנה בתיאום עמו, בטופס נלווה להעברת מתנות (מדף 6015).
הוועדה המשרדית רשאית, כאמור לעיל, להחליט על שמירת המתנה במשרד הממשלתי לשם הצגתה במקום, לתקופה שתחליט;

(ב) מתנה שנמסרה לאפוטרופוס הכללי תימכר על-ידו, ותמורתה תועבר לאוצר המדינה.
האפוטרופוס רשאי למסור המתנה לגוף ציבורי הפועל למטרות צדקה או להשמדה - והכל על-פי נהלים שיקבע האפוטרופוס הכללי בהתייעצות עם החשב הכללי.

42.78 - ספירת מלאי ומצאי המתנות

42.781
בסיכום כל שנה תבצע הוועדה המשרדית ספירת מלאי ומצאי של מתנות ותאשר בדיקתה, בטופס תוצאות ספירת מלאי ומצאי של מתנות (מדף 6016).

42.782
הוועדה המשרדית תעביר לאפוטרופוס הכללי בטופס דו״ח שנתי - קבלת ומסירת מתנות (מדף 6017) אודות כמות המתנות שהתקבלו ונמסרו או הושארו במשרד.

42.8 - התרמות גביית כספים ומתן חסות

42.81 איסור התרמה וגביית כספים / 42.82
איסור מתן חסות

42.81 - איסור התרמה וגביית כספים

42.811
לא יתרים עובד כספים לאיזו מטרה שהיא, ולא יגבה ולא יקבל כספים שנתרמו לאיזו מטרה שהיא, זולת לאוצר המדינה ובתוקף תפקידו (ראה גם פסקאות 42.814-42.813). הוראות פסקה זו חלות גם על תרומות או דמי חבר למפלגה.
(חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959, ס' 5)

42.812
האיסור בפסקה 42.811 אינו בא למנוע את הניכויים הבאים, המותרים לפי סעיף 25 לחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, ממשכורתו / משכורו של עובד:

(א) סכום שחובה לנכותו או שמותר לנכותו, על-פי חיקוק;

(ב) תרומות שהעובד הסכים בכתב כי תנוכינה;

(ג) דמי חבר בארגון עובדים שהעובד חבר בו, שיש לנכותם מן המשכורת / השכר על-פי הסכם קיבוצי או חוזה עבודה שהעובד הסכים בכתב כי ינוכו, והתשלומים הרגילים לוועד העובדים במשרד או ביחידה;

(ד) תוספת לדמי חבר המיועדת למימון פעילות מפלגתית;

(ה) דמי טיפול מקצועי-ארגוני מעובד שאיננו חבר בשום ארגון עובדים;

(ו) סכום שהוטל כקנס משמעת בהתאם להסכם קיבוצי או על-פי חיקוק;

(ז) תשלומים רצופים לקופת גמל, ובלבד שתשלומים כאמור לקופת גמל שהעובד בלבד חייב לשלם לה, לא ינוכו משכורו של העובד אם הוא הודיע למעסיקו בכתב על התנגדותו לתשלומים;

(ח) חוב על-פי התחייבות בכתב מהעובד למעסיק, בתנאי שלא ינוכה על חשבון חוב מהסוג האמור יותר מרבע שכר העבודה;

(ט) מקדמות על חשבון שכר העבודה.
(החוק הנ"ל, ס' 6; חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, ס' 25(א))

42.813

(א) הממשלה רשאית להתיר למטרה ציבורית, בדרך כלל או למקרה מסוים, פעולה האסורה לפי פסקה 42.811;

(ב) הממשלה החליטה להתיר לעובדי המדינה להתרים כספים לטובת קרן היסוד - המגבית המאוחדת לישראל וכן לטובת קרן קיימת לישראל, ולגבות ולקבל כספים שנתרמו לטובת קרנות אלו, בארץ או בחוץ-לארץ, ובלבד שפעולות אלו, כשתיעשינה בארץ, לא תיעשינה בשכר;

(ג) כמו כן החליטה הממשלה לאצול לשר החינוך, את הסמכות להתיר למנהל מוסד חינוך לגבות ולקבל כספים שנתרמו על-מנת להשתמש בהם לטובת אותו מוסד, תלמידיו וועדי ההורים הקשורים במוסד או במוסדות כיוצא בו, בהתאם לתנאים שייקבעו בכתב ההיתר;

(ד) הממשלה החליטה להתיר לעובדי מדינה אשר יאושרו לכך על-ידי שר הבריאות, להתרים בארץ ובחוץ-לארץ לטובת אגודת ידידים של בתי חולים ממשלתיים, ולגבות ולקבל כספים שנתרמו לטובת גופים אלה, ובלבד שפעולות אלו לא ייעשו בשכר.
(החוק הנ"ל, ס' 7; החלטת הממשלה, י"פ 737, התש"ך, עמ' 821; החלטות הממשלה, י"פ 2276, התשל"ז, עמ' 408; י"פ התשל"ז, עמ' 1913; החלטת ממשלה מס' 388 מ-16.9.1990)
(נא/3)

42.814

(א) לא ירשה האחראי, מנהל יחידה או כל עובד אחר המופקד על סדרי עבודה, שאדם כלשהו, בין אם הוא עובד המדינה ובין אם לאו, יתרים עובד בין כותלי מוסד ממשלתי לטובת מפלגה, מוסדות צדקה או לאיזו מטרה שהיא, או להחתים אותו שם על התחייבות לתרום;

(ב) הוראות פסקה זו אינן חלות על התרמה או התחייבות לתרומה בעד עובד המשרד או בן משפחתו הזקוקים לטיפול רפואי, או עובד הזקוק לסיוע עקב מצוקה כלכלית קשה, ובלבד שההתרמה אושרה על-ידי מנכ"ל המשרד או מנהל יחידת הסמך.
(סה/4)

42.82 - איסור מתן חסות

42.821
בסעיף זה:
"עובד ציבור" - עובד מדינה וכן שר או סגן שר;

"גוף חיצוני" - אדם או תאגיד מחוץ לשירות המדינה, בין אם פועל למטרות רווח ובין אם לאו, למעט רשות מקומית וגוף שהממשלה משתתפת בהנהלתו (כגון: חברה ממשלתית, עמותה ממשלתית ותאגיד ציבורי);

"מתן חסות" - מעשה העשוי ליצור רושם כי עובד הציבור או המשרד הממשלתי שאליו הוא משתייך תומך בגוף חיצוני או בפעילות שהוא עורך, או שפעילות זו נעשית מטעמו או באישורו של עובד הציבור או המשרד הממשלתי האמור; ובכלל זאת, השתתפות פעילה באירועים ובכנסים (לדוגמא, בדרך של נשיאת דברים), סיוע בפרסום או בגיוס תרומות ומתן המלצה או ברכה, בין אם באופן קבוע ובין אם באופן זמני או חד-פעמי. לעניין זה אין נפקות לעובדה כי עובד הציבור אינו אמור לקבל, או אינו מקבל בפועל, כל תמורה בגין הפעולה המבוקשת ממנו;

"הנחיית היועץ" - הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1700;

"שיתוף פעולה מובנה" - התקשרות של המדינה עם גוף חיצוני, אשר נבחנה ואושרה על-ידי הגורמים המוסמכים לעניין, כדוגמת מיזם משותף לפי תקנה 3(30) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993 או חסות ממשלתית שאושרה על-ידי ועדת החסויות המשרדים או הבין-משרדית בהתאם להוראת תכ"ם 15.3.1 וכד'.

(א) (הנחיות היועמ"ש לממשלה מס' 1.1700 מיום י"ז בכסלו התשע"ו, 29.11.2015)

42.822
הליך בחינת בקשה למתן חסות
ככלל, לצורך מתן חסות נדרשת בחינה מקדימה וקבלת אישור מראש מהגורם שהוסמך לכך (להלן - "הגורם המאשר"):

(ב) עובד מדינה אשר נתבקש ומעוניין ליתן חסות לגוף חיצוני יפנה לקבלת אישור ממנכ"ל המשרד הממשלתי או מנהל יחידת הסמך בה הוא מועסק, לפי העניין; ביחידה ארגונית שבראשה עומד מנהל בדרגת משרה המקבילה למשרת מנכ"ל (גם אם היא אינה בגדר יחידת סמך, כגון: החשב הכללי והממונה על התקציבים במשרד האוצר), יפנה העובד לקבלת האישור מגורם זה;

(ג) מנכ"ל משרד ממשלתי, מנהל יחידת הסמך, מנהל בדרגת מוקבל מנכ"ל כאמור, וכן שר או סגן שר, אשר נתבקשו ומעוניינים ליתן חסות לגוף חיצוני, יבחנו את הבקשות ויכריעו בהן (בלא צורך בקבלת אישור מגורם נוסף) בהתאם לאמות המידה המפורטות בהנחיית היועץ;

(ד) מנכ"ל משרד ממשלתי, מנהל יחידת סמך או מנהל בדרגת מוקבל מנכ"ל כאמור לעיל, רשאים להסמיך גורם בכיר תחתיהם לבחון ולהעניק אישורים כאמור לעובדי משרדם/יחידתם; הגורם האמור רשאי להעניק אישור פרטני ביחס לבקשה ספציפית למתן חסות, או אישור כללי יותר ביחס לסוג מסוים של חסות או לצורך מתן חסות לגורם חיצוני מסוים;

(ה) אישור יינתן בכתב, ועל העובד לשמור תיעוד של פרטי החסויות שאותם העניק;

(ו) מקום בו הגורם המאשר מעוניין להיעתר לבקשה למתן חסות, על אף שמתקיימת לגביה אחת מן הנסיבות המפורטות בסעיף 6(ב) להנחיית היועץ (נסיבות אשר בהן ככלל אין להיעתר לבקשת חסות), עליו לפנות באופן מנומק לקבלת חוות-דעתו של היועץ המשפטי למשרד או ליחידת הסמך, ולפעול בהתאם להנחיותיו.

42.823

המידע הרלוונטי לצורך בחינת בקשת חסות
לצורך הכרעה בבקשה למתן חסות, על עובד הציבור להניח בפני הגורם המאשר (ובמקרים המצריכים בדיקה משפטית - גם בפני היועץ המשפטי למשרד), את תשתית העובדתית המלאה לעניין מבקש החסות ולעניין החסות המבוקשת, וזאת ככל הניתן בנסיבות העניין וכמפורט בסעיף 5 להנחיית היועץ.

42.824
אמות המידה להכרעה בבקשה
התנאי הבסיסי לצורך מתן חסות לגוף חיצוני הינו כי קיימת חשיבות ציבורית בפעילות מושא החסות ובהשתתפות עובד הציבור בה; כי מתן החסות עולה בקנה אחד עם מדיניות הממשלתית הנוגעת בדבר, ככל שקיימת מדיניות כאמור; וכי לא מתקיימות נסיבות אחרות השוללות את מתן החסות, כמפורט בסעיף 6 להנחיית היועץ.

42.825
מקרים שבהם אינו נדרש אישור למתן חסות
במקרים הבאים, רשאי עובד להשתתף באירוע או בפעילות של גוף חיצוני העשויה להיות כרוכה במתן חסות, ללא צורך בקבלת האישור הנדרש:

(א) דיון ציבורי המאורגן על-ידי גוף עיתונות, גוף אקדמיה המוכר על-ידי המועצה להשכלה גבוהה, ארגון עובדים או איגוד מקצועי (כגון: לשכת עורכי הדין, לשכת רואי החשבון, התאחדות התעשיינים וכד'), אשר מהווה מסגרת ראויה להצגת מידע בעל עניין לציבור, והשתתפות עובד הציבור בו נועדה להציג את עמדת המשרד הממשלתי בפני הציבור;

(ב) אירוע או פעילות של גוף חיצוני שמתקיים בינו לבין המשרד הממשלתי שאליו משתייך עובד הציבור שיתוף פעולה מובנה, ומתן החסות קשור לשיתוף הפעולה האמור;

(ג) אירוע או פעילות מטעם גורם ממשלתי זר, כגון: שגרירות, ממשלה או פרלמנט, או פעילות הנעשית בשיתוף-פעולה בין המדינה לבין גורם שלטוני זר כאמור.

יודגש כי גם במקרים אלה, ההיתר להשתתפות עובד באירוע אינו גורע מאחריותו לקבל אישורים אחרים הנדרשים לצורך השתתפותו. במקרה של ספק, על העובד לפנות ליועץ המשפטי למשרד.

42.826
אופן מתן החסות
הגורם המאשר רשאי להתנות את מתן החסות בתנאים או לסייגה, בין היתר לעניין יצירת הפרדה בין החלק בו משתתף עובד הציבור לבין חלקים אחרים באירוע בו ניתנת החסות; צורת החסות; תוכן החסות; הצורך בהצגת מגוון דעות באירוע בו ניתנת החסות; וכן לעניין הגבלת השימוש בתוצרי החסות.
(פג/10)

פרק 43 - המשך פרק 42 - איסורים וחובות המוטלים על העובדים

43.0 - פעילות עסקית

43.01 פעולות עסקיות של המדינה / 43.02 חברות בהנהלת תאגידים / 43.03 פעולות רישוי / 43.04 קניית סחורות מהממשלה / 43.05 פעילות מסחרית במוסדות הממשלתיים

43.01 - פעולות עסקיות של המדינה

43.011

(א) עובד הקשור במישרין או בעקיפין, במסגרת תפקידיו, אחריותו וסמכויותיו, בפעולה או בעסקה של המדינה ויש או עלול להיות לו עניין אישי בביצועה או אי-ביצועה או שעלולה לצמוח לו, לקרובו, לשותפו או לידידו תועלת אישית מכך - יודיע על כך מיד לממונה עליו, ולא ייתן ידו לקיומה או אי-קיומה של הפעולה או של העסקה, בכל דרך שהיא, אלא לאחר קבלת אישור הממונה עליו;

(ב) בפסקה זו, "קרוביו", של עובד פירושם הקרובים הבאים שלו או של בן זוגו: סבא, סבתא, אב, אם, בן זוג, ילד וצאצאיו, ילדה וצאצאיה, אח וצאצאיו, אחות וצאצאיה, דוד וצאצאיו, דודה וצאצאיה.

43.012

הוראות פסקה 43.011 אינן חלות על עסקות או על פעולות של המדינה שבעשייתן יש לעובד עניין או טובת הנאה עקב כהונתו מטעם הממשלה במשרה בהנהלה של חברה ממשלתית.

43.02 - חברות בהנהלת תאגידים

43.024 - 43.021
פסקאות מבוטלות
(עט/18)

43.025

מינוי עובד בוועד עמותה עמה משתף המשרד פעולה:

(א) לא ישתתף עובד בוועד עמותה שבה אין לממשלה שליטה.
"שליטה" לעניין זה - כאשר המדינה היא בעלת יותר ממחצית כוח ההצבעה באסיפה הכללית או הזכות למנות יותר ממחצית מספר חברי הוועד.

(ב) סברה ועדת עמותות של משרד, למרות האמור בנסמן (א), כי יש מקום שעובד המשרד יהיה חבר בוועד עמותה, תבקש את אישורה של נציבות שירות המדינה.
(נא/18)

43.03 - פעולות רישוי

43.031

עובד המוסמך לתת היתר, רישיון, פטור או שחרור מכל סייג, תנאי או הגבלה המוטלים על-פי דין, המוסמך להעניק טובת הנאה שאינה ניתנת כדין לכל דורש (להלן - "רישוי"), וכן עובד הממונה על עובד מוסמך לתת רישוי-לא יעשה אחד מאלה:

(א) לא ייתן או יורה לתת רישוי לעצמו, או לתאגיד אשר יש לו בו, במישרין או בעקיפין, חלק או עניין;

(ב) לא ייתן ולא יורה לתת רישוי לאדם המוכר לו כקרובו או כשותפו, או לתאגיד אשר בו יש לאדם המוכר לו כקרובו או כשותפו, במישרין או בעקיפין, חלק או עניין (קרוב של עובד לצורך זה כמפורט בפסקה 43.011);

(ג) לא ירכוש ולא יהיה בעל זכות בעסק או בתאגיד שלו נתן רישוי או הוראה לתת רישוי.

43.041
עובד אינו רשאי לקנות סחורה מהממשלה על-פי הסכם מיוחד (להבדיל מקנייה במחיר קבוע, או במכירת פומבית או במכרז פומבי); קניית סחורה מהממשלה בידי עובד על-פי הסכם מיוחד מותרת רק כשהסחורה דרושה לעובד לרגל מילוי תפקידו הרשמי ובאישור מוקדם ומיוחד של החשב הכללי.

43.042
במקרים הבאים אסור לעובד לקנות סחורה מהממשלה, אף כשהיא נמכרת במחיר קבוע או במכירה פומבית או במכרז פומבי:
(א) יש, או הייתה, לעובד, לרגל תפקידו הרשמי, גישה לסחורה המיועדת למכירה או ידיעות נוספות ביחס למצבה, לטיבה או לערכה; או
(ב) יש, או היה, לעובד חלק בקביעת הסידורים בדבר מכירת הסחורה, קביעת מחירה או מועד מכירתה; או
(ג) בכוונת העובד לקנות את הסחורה לשם מכירתה ולא לשימושו הפרטי.

43.043
למרות האמור בפסקה 43.042, רשאי עובד לקנות סחורות הנמכרות על-ידי הממשלה בכל המקרים בהם יכול כל אדם אחר לקנותן במחיר קבוע, כגון מקרים בהם נמכרת הסחורה לציבור באופן חופשי (למשל: פרסומים ממשלתיים); כן רשאי עובד בבית-ספר או במוסד חקלאי לקנות את התוצרת החקלאית של אותו בית-ספר או מוסד חקלאי, ובלבד שהכמויות שיקנה תהיינה סבירות ומיועדות לצריכה אישית שלו ושל בני משפחתו בלבד, ובמחיר שאינו נמוך מהמחיר הסיטוני של התוצרת בניכוי 10%.

43.044
קנייה האסורה לעובד על-פי סעיף זה, אסור לעובד לערוך אותה אף באמצעות סוכן או שליח.

43.045
עובד חייב להשתמש בהשפעתו כדי למנוע מבני משפחתו הסמוכים על שולחנו קניית סחורה האסורה עליו על-פי סעיף זה.

43.046
אין הוראות סעיף זה באות לגרוע ממה שנקבע:
(א) בתכ"מ (תקנון לענייני כספים ומשק) או בהוראות אחרות של החשב הכללי בדבר מכירות סחורות על-ידי גופים ממשלתיים;
(ב) בתקנות המיוחדות אשר פורסמו בנדון, בהתאם לחוק, בדבר יחידות ממשלתיות מסוימות, כגון משטרת ישראל ואגף המכס ומע"מ.

43.05 - פעילות מסחרית במוסדות הממשלתיים

43.051
לא ירשה האחראי, מנהל יחידה וכל עובד אחר המופקד על סדרי משרד שסוחרים, רוכלים, או סוכנים, ייכנסו למוסדות הממשלתיים על מנת לעשות עסקים עם העובדים, לרבות מכירת סחורות, החתמה על קניית ספרים וכיוצא באלה.

43.052
לא ירשה האחראי, מנהל יחידה וכל עובד אחר המופקד על סדרי משרד לקיים פעילות מסחרית במוסדות ממשלתיים, לרבות בזארים או כל תצוגה מסחרית אחרת, בשעות העבודה או לאחר שעות העבודה.

43.053
ועד עובדים המבקש להציג דוגמות של שי מוצע לעובדים, יעשה זאת באישור האחראי, במקום מוצנע ולא במסדרון.

43.1 - שימוש ברכוש של המדינה

43.11 שמירת ציוד של המדינה / 43.12 שימוש בטפסים ובדואר רשמי / 43.13 נסיעות פרטיות / 43.14 פרסום מודעות ברכה או אבל / 43.15 לשכת הפרסומים הממשלתית

43.11 - שמירת ציוד של המדינה

43.111
עובד חייב לשמור על הציוד, על החומרים ועל שאר הנכסים של המדינה הנמסרים לשימושו, לטיפולו או להשגחתו ועליו לנהוג בהם, או בהחלטות שיקבל לגבי השימוש בהם בידי אחרים, באופן חסכוני ויעיל ובהתאם ליעוד שנקבע לשימוש בהם.
(סו/16)

43.12 - שימוש בטפסים ובדואר רשמי

43.121
האיסורים הכלולים בסעיף זה חלים אף על ועדי העובדים ועל יתר נציגויות העובדים.

43.122
לא ישתמש עובד בניירות ובמעטפות של הממשלה, בדואר הרשמי ובמברקה הרשמית לשום מטרה שאינה אחת המטרות המוטלות עליו בתוקף תפקידו.

43.123
(א) לא תודפס, לא תפורסם באיזו צורה שהיא, ולא תישלח על חשבון הממשלה כל ברכה לשנה החדשה או לקראת החגים;
(ב) איסור זה אינו חל על העובדים השולחים בתוקף תפקידם ברכות לקראת החגים והשנה החדשה, היהודיים או הלא-יהודיים, לאנשים או למוסדות בחוץ-לארץ, או לנציגים דיפלומטיים ולמוסדות בינלאומיים, הן בארץ והן בחוץ-לארץ;
(ג) איסור זה לא יחול על מנהלים כלליים או בעלי תפקידים המוקבלים למנהלים כלליים, השולחים כרטיסי ברכה בתוקף תפקידם, אגב ציון התפקיד (ללא שם בן-זוגם).
(תחולה: י"ט באלול התשמ"ד (16.9.1984))
(נו/49)

43.124
על נוהל סיום מכתבים הנשלחים ממשרדי הממשלה לקראת השנה החדשה והמועדים-ראה פסקה 61.334.

43.13 - נסיעות פרטיות

43.131
עובד אינו רשאי להשתמש ברכב ממשלתי או ברכב שכור על חשבון הממשלה, אלא למטרת נסיעה בתפקיד.
השימוש ברכב ממשלתי למטרות פרטיות מותר רק לעובד שמחויב בזקיפת הטבה בגין השימוש ברכב.

43.132
נסיעה מן הבית אל מקום העבודה ולהיפך אינה נסיעה בתפקיד, ואין עובד רשאי לנסוע מן הבית למקום עבודתו או ממקום עבודתו הביתה על חשבון הממשלה, בין אם ברכב ממשלתי ובין אם ברכב שכור או פרטי, למעט עובד שמחויב בזקיפת הטבה בגין השימוש ברכב.
(על קצובת הנסיעה ראה פרק משנה 28.3).
(סו/24)

43.133
בעל רכב שירות או רכב אישי רשאי לתבוע תשלום בעד נסיעות במכוניתו רק באותן הנסיבות בהן עובד רשאי לנסוע על חשבון הממשלה.

43.134
נסיעה על חשבון הממשלה בניגוד להוראות דלעיל דינה כדין השגת תשלומים מהממשלה על סמך הצהרה כוזבת (ראה סעיף 45.34).

43.14 - פרסום מודעות ברכה או אבל

43.141
(א) הגדרות

בן זוג, הורה, צאצא, אח או אחות; - "בן משפחה"

שר, סגן שר, חבר כנסת, מי שממלא תפקיד בגוף ציבורי, לרבות מי שנבחר לכהונה בגוף ציבורי על-פי דין; - "בעל תפקיד ציבורי"

כאמור בנסמן 01.111; - "משרד/יחידת סמך"

לרבות, פרסום חד-פעמי או עיתי, שתפוצתו ארצית או מקומית; - "עיתון"

פרסום מודעה בעיתון בתמורה שניתנה במישרין או בעקיפין. - "פרסום"

(ב) איסור פרסום

1. משרד או יחידת סמך לא יממן פרסום בעיתון של מודעת ברכה או מודעת אבל המתייחסת לבעל תפקיד ציבורי או לבן משפחתו, ולא ישתתף במימון הפרסום כאמור, במישרין או בעקיפין;
2. לעניין נסמן זה פרסום על-ידי משרד או יחידת סמך, לרבות פרסום מטעם מנהל של אותו משרד או יחידת הסמך או של העובד בו, או פרסום שמצויין בו שמו של המשרד או יחידת הסמך, של המנהל, או של עובד בו, המתייחסים לבעל התפקיד הציבורי או לבן משפחתו.

(ג) על אף האמור בנסמן (ב) לעיל נפטר עובד או נבחר ממשרד או מיחידת סמך או עובד או נבחר שכיהנו בעבר במשרד או ביחידת הסמך, לרבות בני משפחתם (בן זוגו של עובד או נבחר, הורהו, ילדו, אחיו או אחותו), רשאי המנהל של אותו משרד או יחידת סמך או מי מטעמו, לפרסם מודעת אבל בשם הנהלת המשרד/יחידת סמך.
(החוק הנ"ל, ס' 3)

(ד)
1. מודעת אבל כאמור בנסמן (ג) לעיל תכלול דברי תנחומים למשפחה בשם הנהלת המשרד הממשלתי בלבד ולא ניתן יהיה לציין בה את שמם או תוארם של עובדי ציבור המכהנים במשרד;
2. מודעות האבל תותר לפרסום בשני עיתונים יומיים ועל לוחות המודעות ברחובות;
3. מודעות אבל בשיתוף עם ועד העובדים תותר לפרסום, בכפוף לכך שההוצאות הקשורות בכך תתחלקנה באופן שווה בין הוועד לבין אוצר המדינה;
4. גודל מודעת אבל שתפורסם בעיתון לא יעלה על 3 אינצ'ים על שני טורים, והיא תפורסם בעמוד פנימי;
5. גודל מודעה על לוח מודעות ברחוב לא יעלה על 50X35 ס"מ.

(ה) אין לפרסם מודעות אבל לרגל יום השלושים או לרגל יום השנה לפטירה.
(הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1705) (הוראת תכ"ם מס' 15.3.2)
(עז/13)

43.142

(א) מי שאישר פרסום בניגוד לאמור בפסקה 43.141 ישלם באופן אישי את הוצאות הפרסום;

(ב) מי ששמו או תוארו מופיעים בפרסום ייחשב לאחראי לפרסום, אלא אם כן יוכיח שהפרסום נעשה שלא בידיעתו או שהוא נקט אמצעים סבירים למנוע אותו;

(ג) האחראי לפרסום אסור צפוי, אם יורשע על-ידי בית המשפט, לקנס, וכן לעונשים נוספים הקבועים בחוק.

(החוק הנ"ל, ס' 5,4)

(נר/39)

43.15 - לשכת הפרסומים הממשלתית

43.151

פרסום כל מודעה שהיא בעיתונות תיעשה אך ורק באמצעות לשכת הפרסומים הממשלתית.

43.152

לשכת הפרסומים הממשלתית תפיץ בין המשרדים ויחידות הסמך את הטפסים שתקבע לפרסום מודעות ממשלתיות בעיתונים.

43.2 - יציאה לחוץ-לארץ

43.21 יציאת עובד לחוץ-לארץ / 43.22 יציאת עובד לשירות בחוץ-לארץ / 43.23 התנהגות עובדי המדינה בשירות בחוץ-לארץ

43.21 - יציאת עובד לחוץ-לארץ

43.211
עובד היוצא לחוץ-לארץ בתפקיד או להשתלמות, ימלא, זמן סביר לפני יציאתו, טופס יציאה לחוץ-לארץ (מדף 2490), במקור ובהעתק, וימסור אותו למנהל יחידתו. הוראה זו תחול גם על עובד היוצא לחוץ-לארץ שלא בתפקיד, כאשר ממונה הביטחון קבע לגביו חובת דיווח בכל נסיעה לחוץ-לארץ, או שהעובד נמנה על בעלי תפקידים או משתייך לגופים, שנקבעה לגביהם חובת דיווח בכל יציאה מהארץ.
(סג/15)

43.212
קיבל האחראי העתק הטופס כאמור בפסקה 43.211, רשאי הוא לתת לעובד הוראות בדבר ביטחונם האישי של העובד ושל בני משפחתו הנלווים אליו, והעובד חייב למלא אחר כל הוראה כזאת.

43.213
עובד היוצא לחוץ-לארץ בתפקיד או להשתלמות, על חשבון הממשלה, חייב לעמוד במגע מתמיד עם נציגות ישראל הפועלת בארץ שהותו ולכוון את פעולותיו מתוך הסכמה הדדית אתה.

43.214
לשם ביצוע הוראות פסקה 43.213, חייב העובד לבקר, מיד בהגיעו למחוז חפצו, בנציגות ישראל (שגרירות, צירות או קונסוליה) הקרובה למקום בואו באותה ארץ, ולהודיע לראש הנציגות או לעובד אחראי בה על שליחותו ועל תוכניותיו; אם אין הביקור אפשרי מטעמים מעשיים, על העובד להתקשר עם הנציגות בטלפון או בכתב, ולדאוג לכך שראש הנציגות או עובד אחראי בה יידע על בואו ועל מקום הימצאו.

43.215
הוראות סעיף זה יחולו בשירותי הביטחון, בשינויים המחויבים מאופי העבודה והיציאה לחוץ-לארץ, בהתאם לנהלים החלים בשירותי הביטחון.
(עא/5)

43.22 - יציאת עובד לשירות בחוץ-לארץ

43.221
בטרם תאושר נסיעת עובד לשירות בחוץ-לארץ (למעט נסיעה לצורך השתתפות בוועידות, בקונגרסים, או בכנסים בין-לאומיים), יחתום העובד על התחייבות בכתב, שלפיה הוא לא יקבל על עצמו, במשך שנתיים מיום סיום שירותו בחוץ-לארץ, כל תפקיד, עיסוק או שירות, בארצות שבהן ישרת; או ימלא כל תפקיד שהוא, במשך כל פרק זמן שהוא, בשנתיים האחרונות לפני סיום שירותו בחוץ-לארץ, אלא אם אבקש ואקבל מראש היתר בכתב לכך בהתאם לחוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969;

43.222
ההתחייבות לפי הוראות פסקה 43.221 תמולא בשלושה עותקים לפי הנוסח דלהלן או נוסח קרוב לו ככל האפשר, בהתאם לנסיבות, ותימסר לאחראי;

(א) אני הח"מ ..... (מספר הזהות) ..... אשר כתובתי הקבועה בישראל היא ..... עומד לנסוע לחוץ-לארץ לשירות/לשליחות מטעם משרד ..... בתפקיד .....;

(ב) הנני מתחייב בזאת שלא לקבל על עצמי, במשך שנתיים מיום סיום שירותי או שליחותי בחוץ- לארץ, כל תפקיד, עיסוק או שירות בארצות שבהן אשרת; או אמלא איזה תפקיד שהוא, במשך כל פרק זמן שהוא, בשנתיים האחרונות לפני סיום שירותי או שליחותי בחוץ-לארץ, אלא אם אבקש ואקבל מראש היתר בכתב לכך בהתאם לחוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969;

(ג) ידוע לי שאי מילוי התחייבותי זו מהווה עבירה על חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969;

(ד) הנני מסכים לכך כי הממשלה, המשרד, נציב שירות המדינה או כל מוסמך לכך מטעמם, יהיו רשאים לנקוט את כל האמצעים המינהליים, המשמעתיים, או השיפוטיים, הקשורים בקיום התחייבותי זו;

(ה) הנני מסכים לכך כי השיפוט על איזה עניין שהוא הקשור בהתחייבותי זו או הנובע ממנה, אם יגיע לערכאות באיזו צורה שהיא, יהיה נתון אך ורק לבתי המשפט בישראל.

.....	.....	.....
תאריך	שם	חתימה
.....	.....	.....
עד לחתימה הנ"ל	מס' זהות	חתימה

43.223
רוצה עובד לקבל על עצמו תפקיד, עיסוק או שירות כאמור בפסקה 43.221, צריך הוא לקבל היתר על כך מן הוועדה הנזכרת בפסקה 43.625.

43.23 - התנהגות עובדי המדינה בשירות בחוץ-לארץ

43.231
בסעיף זה:
"עובד" - עובד המועסק בחוץ-לארץ על-פי חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, לרבות על-פי סעיף 40 לחוק, וכן כל עובד שהוא אזרח או תושב ישראל.

43.232
(א) עובד היוצא בשליחות משרדו לחוץ-לארץ, בין לתקופה קצרה ובין לתקופה ממושכת, חלות עליו כל ההוראות הנובעות מחוקי שירות המדינה והוראות התקשי"ר בהתאמות המתאימות;
(ב) עובד היוצא לחוץ-לארץ בשליחות משרדו ממשיך להיות עובד המשרד על כל הנובע מכך וחלות עליו כל ההוראות המיוחדות של המשרד הנוגעות לעובדיו הנמצאים בחוץ-לארץ.

43.233
(א) עובד הנמצא בשליחות משרדו בחוץ-לארץ חייב לקיים את החוקים המקומיים הנהוגים באותה ארץ בכפיפות להוראות הנציגות הרשמית המכהנת באותה ארץ;
(ב) עובד המשרת בחוץ-לארץ יתנהג התנהגות ההולמת את מעמדו ותפקידו כנציג מדינת ישראל.

43.234
(א) לא ישתמש ולא ינצל עובד כנ"ל את מעמדו המיוחד לקידום אינטרסים אישיים שלו וידאג שכל פעולותיו יהלמו את תפקידו הרשמי;
(ב) עובד כנ"ל יעשה שימוש בזכויות החסינות המוקנות לו בצורה סבירה ובהתאם לנהוג בנציגות הרשמית של המדינה באותה ארץ ובין היתר עליו להקפיד על כיבוד חוקי התנועה המקומיים לרבות ההוראות הנוגעות להחניית כלי רכב וכדומה;
(ג) העובד ישתמש בזכויות המוענקות לו לקניית מוצרים פטורים ממס וממכס במידה סבירה ובמסגרת המקובלת בנציגות הרשמית של ישראל אך לא יעשה כל פעולה לשם הפקת רווחים אישיים או טובות הנאה אישיות או עסקים כלשהם.

43.235
(א) עובד כנ"ל לא יבצע כל פעולה שאינה הולמת את תפקידו ואת מעמדו ולא יעסוק בפעילות כלשהי, מסחרית, או אחרת או בכל עבודה שהיא מחוץ למילוי תפקידו הרשמי;
(ב) עובד כנ"ל לא יבצע כל עסקה במקרקעין, פרט לשכירות דירה לצורכי מגוריו ושל משפחתו למשך תקופת השירות ובכפיפות לנהלים הנהוגים בנציגות בה הוא משרת. כמו כן לא יעסוק במסחר בבורסה, לא יהמר ולא ישקיע כספים בעסקים כלשהם;
(ג) לא יעשה עובד המשרת בחוץ-לארץ כל מעשה הפוגע במנהגים ובערכי הדת היהודיים והמקומיים וכן לא יעשה מעשה שיש בו משום פגיעה באינטרסים של מדינת ישראל או מעשה שיש בו פגיעה במעמד העובד.

43.236
התעורר ספק בדבר כללי ההתנהגות החלים על עובד המדינה המשרת בחוץ-לארץ, יתייעץ עם ראש היחידה או עם ראש הנציגות הרשמית בה הוא עובד או עם הנהלת משרדו בארץ בדרכים המקובלות.

43.237
על העסקת בן משפחה של עובד בחוץ-לארץ - ראה סעיף 13.34.

43.3 - ייצוג המשרד בפני ועדות הכנסת

43.31 כללי / 43.32 ייצוג המשרד בפני ועדה של הכנסת / 43.33 חובת ההופעה בפני ועדה של הכנסת

43.31 - כללי

43.311
היועץ המשפטי של המשרד וכל עובד אחר של המשרד (להלן – "עובד המדינה") עשויים להיקרא להופיע בפני ועדה של הכנסת בכדי להציג ולהסביר הצעת חוק שאושרה על-ידי הממשלה, או בכל נושא אחר הקשור להחלטות ומדיניות הממשלה.
(סב/18)

43.32 - ייצוג המשרד בפני ועדה של הכנסת

43.321
עובד המדינה הנקרא להופיע בפני ועדה של הכנסת, בכדי לייצג את משרדו בדיון בהצעת חוק או בכל נושא אחר הקשור להחלטות ומדיניות הממשלה, חייב לייצג את עמדת המשרד ואת החלטות ומדיניות הממשלה בנאמנות. אסור לו להציג עמדה שיש בה משום התנגדות או סטייה מהותית מהצעת החוק המקורית שאושרה על-ידי הממשלה או מהחלטות ומדיניות הממשלה.

43.322
התעוררו חילוקי דעות בין נציגי הממשלה או נטייה לשנות את הצעת החוק, ניתן להתייעץ עם היועץ המשפטי לממשלה או עם מי שהוסמך לכך על-ידיו. לחילופין, ניתן לבקש לקיים דיון בין-משרדי מחוץ למסגרת הדיון בוועדה של הכנסת בכדי להגיע לעמדה מוסמכת ומוסכמת בנדון. הוא הדין בעמדה כלפי הצעת חוק פרטית או תקנות הדורשות אישור ועדה מוועדות הכנסת.

43.33 - חובת ההופעה בפני ועדה של הכנסת

43.331
(א) עובד מדינה הנקרא להופיע בפני ועדה של הכנסת, כאמור בפסקה 43.311, מחויב להופיע בפני הוועדה, למסור מידע שבידו על פעילות הגוף שבו הוא מכהן, זולת אם יש בגילוי משום פגיעה בחוק, בחובה מקצועית או בחובת אמונים שהוא חב בה על-פי דין. הזימון ייעשה באמצעות השר הנוגע בדבר או בידיעתו, או באמצעות ראש הגוף שהמוזמן פועל בשירותו;
(ב) הודיע השר הממונה או ראש הגוף המוזמן לוועדה כי הוא עצמו יופיע במקום העובד בהתאם לאמור בסעיף 21(ב) לחוק יסוד: הכנסת ("ואולם רשאי השר הממונה או ראש הגוף שהמוזמן פועל בשירותו, להודיע לוועדה כי הוא עצמו יופיע במקום מי שזומן"), יהיה העובד שנקרא פטור מהחובה.

43.332
עובד המוזמן להופיע כאמור, יובטחו לו זכויות של עד בבית המשפט.

43.333
אי קיום האמור בהוראות פרק זה מהווה עבירת משמעית, על כל המשתמע מכך.
(סד/26)

43.4 - הטרדה מינית

43.41 חלות והגדרות / 43.42 חלק א - מהן הטרדה מינית והתנכלות / 43.43 חלק ב - התוצאות של הטרדה מינית והתנכלות / 43.44 חלק ג - מדיניות ואחריות שירות המדינה כמעסיק / 43.45 חלק ד - מניעת הטרדה מינית והתנכלות / 43.46 חלק ה - מה לעשות אם הוטרדת מינית, או אם התנכלו לך / 43.47 חלק ו - הליך תלונה אצל מעסיק וטיפול באחריות מעסיק / 43.48 חלק ז - שונות

43.41 - חלות והגדרות

43.411

(א) תקנון זה לפי סעיף 7(א)(2) לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998 (להלן - "החוק"), המותאם לשירות המדינה, נועד להבהיר את עיקרי הוראות החוק והתקנות למניעת הטרדה מינית (חובות מעסיק), התשנ"ח-1998 (להלן -"התקנות"), ולקבוע את הסדרי המשמעת והטיפול בתלונות בשירות המדינה שמקורן בהטרדה מינית והתנכלות. במקרה של סתירה בין תקנון זה לבין החוק והתקנות על-פיו, החוק והתקנות הם הקובעים;

(ב) הוראות פרק משנה זה חלות על כל העובדים בשירות המדינה, לרבות:

"עובד הסכם" - עובד אשר הוראות חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, וחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, אינן חלות על העסקתו, המועסק בכפוף להוראות הסכם קיבוצי מיוחד החל על עובדי אותה יחידה מסוימת בה מועסק (לדוגמה: עובדי הסכם במערכת הביטחון, עובדי הסכם טלוויזיה חינוכית ועוד) או על-פי הסכם קיבוצי מיוחד החל על עובדים מסוג מסוים (לדוגמה: מתמחים במשפטים, סטז'רים לרפואה וכדומה).

"עובד חוץ" - עובד של קבלן כוח-אדם או כל עובד חיצוני המועסק בפועל במשרד ממשלתי, אם באמצעות גוף אחר (לדוגמה: באמצעות "עמותה" או "חברה למתן שירותים") ואם דרך אחרת.

(ג) בפרק משנה זה, כל האמור בלשון זכר - אף נקבה במשמע.

43.42 - חלק א - מהן הטרדה מינית והתנכלות

43.421

מהי הטרדה מינית

(א) הטרדה מינית יכולה להיעשות הן על-ידי גבר והן על-ידי אישה, כלפי גבר או אישה, והחוק למניעת הטרדה מינית מכסה את כל האפשרויות האלה;

(ב) על-פי החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998 (להלן - "החוק"), הטרדה מינית היא אחת מחמש צורות התנהגות אסורות, ואלה הן:

1. סחיטת אדם לביצוע מעשה בעל אופי מיני; לדוגמא: ממונה המאיים לפטר עובדת אם היא תסרב לקיים אתו יחסי מין, או קשר אינטימי;
2. מעשה מגונה כהגדרתו בסעיפים 348 ו-349 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. הגדרתו של מעשה מגונה בחוק העונשין הוא: מעשה לשם גירוי מיני, או החושף את עצמו בפניה;
3. הצעות חוזרות בעלות אופי מיני, כאשר האדם שאליו מופנות ההצעות הראה שאינו מעוניין בהן;
4. התייחסויות חוזרות למיניותו של אדם, כאשר האדם שאליו מופנות ההתייחסויות הראה שאינו מעוניין בהן;

לדוגמא: התייחסויות חוזרות לפן המיני במראהו או בלבושו של אדם או לאברי גופו, למרות הבהרותיו שהדבר מפריע לו.

ואולם, בהתייחס לנסמן 3 ו-4 לעיל, אין צורך להראות אי הסכמה במקרים אלה:

א) ניצול של יחסי מרות בעבודה;
לדוגמא: ממונה המנצל יחסי מרות כלפי מזכירתו.

ב) ניצול של יחסי מרות, תלות, חינוך או טיפול בקטין, בחסר ישע, או במטופל;
לדוגמא: עובד במעון או בבית חולים המנצל יחסי תלות של מטופל, או יחסי מרות או חינוך כלפי חניך.

ג) ניצול תלות במסגרת טיפול נפשי או רפואי - של המטופל במטפל.

5. התייחסות מבזה או משפילה למינו או לנטייתו המינית של אדם, בין אם הוא הראה שהדבר מפריע לו ובין אם לאו.

א) פרסום תצלום, סרט או הקלטה של אדם המתמקד במיניותו, בנסיבות שבהן הפרסום עלול להשפיל את האדם או לבזותו, ולא ניתנה הסכמתו לפרסום.
בנסמן זה, "תצלום, סרט או הקלטה" - לרבות עריכה או שילוב של כל אחד מהם, ובלבד שבנסיבות העניין ניתן לזהות את האדם.
(פ/10)

(ג) <u>אי הסכמה</u>
אי הסכמה מראים בין במילים ובין בהתנהגות.

43.422
מה אינו הטרדה
למרות ניסיון המחוקק להגדיר בצורה מפורטת מהי הטרדה מינית, מטבען של ההגדרות שתמיד ייוותר תחום אפור. לדוגמא: קשה להגדיר מראש כל מה שייחשב להתייחסות "מבזה" או "משפילה" ביחס למינו או למיניותו של אדם. עם זאת, האיסור על הטרדה מינית איננו איסור על חיזורים הנעשים ברוח טובה ובהסכמה הדדית.

43.423
מהי התנכלות
(א) על-פי החוק למניעת הטרדה מינית, וחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988, התנכלות היא כל אחד מאלה, אם המעשה מתבצע במסגרת יחסי עבודה (ראה פסקה 43.424):

1. מעסיק, או ממונה מטעמו, פוגע בעובד או בדורש עבודה - כאשר מקור הפגיעה הוא הטרדה מינית.
ואולם, לגבי הטרדה מינית מהסוג של הצעות חוזרות בעלות אופי מיני והתייחסויות חוזרות למיניותו של אדם, די שמקור הפגיעה יהיה הצעה אחת בלבד, או התייחסות אחת בלבד.
דוגמאות:
ממונה המונע את קידומה של עובדת או פוגע בתנאי העסקתה עקב סירובה להצעתו החד-פעמית למגע מיני או לקשר אינטימי;
מעסיק המפטר עובדת עקב סירובה להצעתו החד-פעמית למגע מיני.
2. מעסיק או ממונה מטעמו פוגע בעובד או בדורש עבודה - כאשר מקור הפגיעה הוא תלונה על התנכלות כאמור בסעיף זה, או תביעה משפטית בשל התנכלות כאמור;
3. מעסיק או ממונה מטעמו פוגע בעובד או בדורש עבודה - כאשר מקור הפגיעה הוא סיוע של עובד לעובד אחר בקשר לתלונה או תביעה משפטית של התנכלות, כאמור בסעיף זה.
לדוגמה: עובדת מסרה עדות בקשר להתנכלות כלפי עובד אחר; המעסיק או הממונה מרעים את תנאי העבודה שלה בשל כך.

(ב) הגנת תלונת שווא/תביעת שווא במשפט על התנכלות; כאמור בנסמן (א) 2 או 3, יוכלו המעסיק והממונה לטעון להגנתם כי העובד דורש העבודה ידע כי התביעה או התלונה הוגשו על סמך פרטים שאינם נכונים.

43.424
"מהי מסגרת יחסי עבודה?"
על-פי החוק למניעת הטרדה מינית, הטרדה מינית או התנכלות ב"מסגרת יחסי עבודה" מתקיימת בכל אחת מארבע נסיבות אלה:

(א) במקום העבודה;

(ב) במקום אחר שבו מתנהלת פעילות מטעם המעסיק;
דוגמאות:
מכון להכשרה או להשתלמות, שבו מתקיים קורס מטעם המעסיק;
מסעדה שבה מתקיימת מסיבה מטעם המעסיק לעובדיו.

(ג) תוך כדי עבודה;
לדוגמא: נסיעה הנעשית בזמן העבודה במסגרת העבודה, כגון לשם ישיבת עבודה מחוץ למקום העבודה;

(ד) תוך ניצול מרות ביחסי העבודה בכל מקום שהוא (כגון בביתו של ממונה).

43.43 - חלק ב - התוצאות של הטרדה מינית והתנכלות

43.431
הטרדה מינית והתנכלות הן בלתי חוקיות:

(א) הטרדה מינית והתנכלות על רקע מיני מהוות התנהגות בלתי חוקית הפוגעת בכבוד האדם, בחרותו, בפרטיותו, בשוויון בין המינים;

(ב) הטרדה מינית והתנכלות מהוות (על-פי חוק למניעת הטרדה מינית, ולעניין התנכלות - גם על-פי חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988):

1. עבירה פלילית, היכולה לגרום למאסרו של המטריד או המתנכל, או לחייבו בקנס;
2. עילה אזרחית, שבגינה ניתן להגיש תביעה משפטית; בתביעה כזו ניתן לתבוע פיצוי כספי וסעדים אחרים, קבועים או זמניים, מהמטריד, מהמתנכל, ובמקרים מסוימים - מהמעסיק של אלה.

43.432
הטרדה מינית והתנכלות מהוות עבירות משמעת חמורות, שעליהן יכול המטריד או המתנכל להתחייב בעונש משמעתי.
ההליך המשמעתי אינו בא במקום ההליך הפלילי או האזרחי כמפורט בפסקה 43.431(ב) ו-43.461.

43.44 - חלק ג - מדיניות ואחריות שירות המדינה כמעסיק

43.441
(א) הטרדה מינית והתנכלות נוגדות את מדיניות שירות המדינה. הטרדה מינית והתנכלות פוגעות ביחסי העבודה, ושירות המדינה לא ישלים עמן. בשירות המדינה נקבע כבר בשנת 1988 כי הטרדה מינית הינה עבירת משמעת.

(ב) אחריות שירות המדינה כמעסיק:

1. נוסף על איסור החל על המעסיק, כעל כל אדם, להטריד ולהתנכל, החוק מטיל עליו אחריות מיוחדת על מעשיהם של עובדיו ושל ממונים מטעמו, במסגרת יחסי עבודה; מעסיק צריך לנקוט אמצעים סבירים, כמפורט בתקנון זה, משלושה סוגים:
   א) מניעת הטרדה מינית והתנכלות (ראה סעיף 43.45);
   ב) טיפול ביעילות בהטרדה מינית או בהתנכלות שידע עליהן (ראה סעיף 43.47);
   ג) תיקון הפגיעה עקב הטרדה מינית או התנכלות, או עקב הגשת תלונה או תביעה על אלה (ראה סעיף 43.47).
2. לפי החוק, מעסיק שלא נקט אמצעים כאמור בסעיף זה, יהיה אחראי להטרדה מינית או להתנכלות שביצע עובד שלו או ממונה מטעמו במסגרת יחסי העבודה, וניתן לתבוע את המעסיק בתביעה אזרחית בשל כך.

43.45 - חלק ד - מניעת הטרדה מינית והתנכלות

43.451
(א) צעדי מנע

1. שירות המדינה דורש מכל ממונה מטעמו ומכל עובד, לרבות עובדי הסכם ועובדי חוץ, להימנע ממעשים של הטרדה מינית והתנכלות במסגרת יחסי עבודה, ולעשות כל שביכולתו כדי למנוע מעשים כאמור, והכל כדי ליצור סביבת עבודה בלא הטרדה מינית והתנכלות, השומרת על השוויון בין המינים;
2. שירות המדינה דורש מכל ממונה מטעמו ליטול חלק פעיל ומוביל במניעת הטרדה מינית והתנכלות במסגרת יחסי עבודה;
3. בפעולות כאמור, המאורגנות בפרקי זמן סבירים על-ידי גורמים אחרים, כמו ארגון עובדים יציג או ארגוני נשים, ובלבד שאין בכך כדי לפגוע במהלך התקין של העבודה, ולאחר מתן אישור של האחראי במשרד ושל הממונה על ההדרכה.

(ב) שיתוף פעולה עם נציגות העובדים: שירות המדינה משתף פעולה עם ארגון העובדים במקום העבודה, בפעולות הסברה והדרכה בדבר איסור הטרדה מינית והתנכלות.
ארגון העובדים הנוגע לעניין במקום עבודה הוא ועד עובדים במשרד או ביחידת הסמך.

(ג) קבלת מידע, וממי:
עובד, לרבות עובד הסכם ועובדי חוץ, זכאי:

א) בהתאם לתקנות - לעיין בכל אחד מאלה ולקבל צילומים מהם -
* החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998;
* נוסח התקנות למניעת הטרדה מינית (חובות מעסיק), התשנ"ח-1998;
* הוראות תקנות שירות המדינה לעניין הטרדה מינית והתנכלות.

ב) לקבל מידע על פעולות הסברה והדרכה בדבר איסור הטרדה מינית והתנכלות ומניעתן;

ג) עובד יוכל לדרוש קבלת חומר ומידע כאמור מהאחראית לעניין זה, שהיא הממונה על מעמד האישה במשרד.

43.46 - חלק ה - מה לעשות אם הוטרדת מינית, או אם התנכלו לך

43.461

(א) אם אדם סבור שהטרידו אותו מינית או שהתנכלו לו, פתוחות לפניו שלוש אפשרויות לפי החוק:

1. טיפול באחריות המעסיק: אם ההטרדה או ההתנכלות התבצעה "במסגרת יחסי עבודה", הנפגע יכול להגיש תלונה במקום העבודה; הפרוצדורה לעניין זה מפורטת בסעיף 43.47;
2. הליך פלילי: הנפגע יכול להגיש תלונה במשטרה;
3. הליך אזרחי: הנפגע יכול להגיש, בתוך שלוש שנים, תביעה בבית המשפט (בדרך כלל - בבית הדין האזורי לעבודה) נגד המטריד או המתנכל בעצמו; ואם הוא טוען שהמעסיק אחראי, גם נגד המעסיק (ראה פסקה 43.441 (ב) לעניין אחריות המעסיק).

(ב) מה הקשר בין ההליכים השונים המפורטים לעיל:
נפגע מהטרדה מינית או התנכלות יכול לבחור אם ליזום אחד או יותר מההליכים האמורים.

43.47 - חלק ו - הליך תלונה אצל מעסיק וטיפול באחריות מעסיק

43.471

מי יכול להגיש תלונה, ובאילו נסיבות?
התלונה יכולה להיות מוגשת על-ידי אחד מאלה:

(א) עובד, לרבות עובד הסכם ועובד חוץ, שטוען כי ממונה או עובד אחר, לרבות עובד הסכם ועובד חוץ, הטריד אותו מינית או התנכל לו במסגרת יחסי עבודה;

(ב) אדם אחר שטוען כי עובדו של המעסיק או הממונה מטעמו, לרבות עובד הסכם או עובד חוץ, הטריד אותו מינית או התנכל לו במסגרת יחסי עבודה;

(ג) אחר מטעמו של אדם כאמור לעיל - במקרה כזה מוצע להביא ראיה על כך שאותו אדם מסכים להגשת התלונה (למשל, מכתב חתום בידי אותו אדם).

43.472

בפני מי מתלוננים

(א) תלונה יש להגיש לאחראית כאמור בפסקה 43.451(ג)(ג), להלן לממונה על קידום ושילוב נשים בשירות המדינה;

(ב) תלונה לא תוגש לאחראית אם היא בעלת נגיעה אישית לנושא התלונה או למעורבים, או מכל סיבה אחרת; במקרה כזה התלונה תוגש ישירות לממונה על קידום ושילוב נשים בשירות המדינה, או למנהל אגף חקירות משמעת בנציבות שירות המדינה, או לכל חוקר אחר באגף החקירות, שמנהל האגף הסמיכו לטפל בתלונה;

(ג) אם הנילון הוא עובד הסכם, תוגש התלונה לאחראית מטעם המשרד, בהתאם לאמור בנסמנים (א) ו-(ב). הבירור יבוצע על-ידי אגף החקירות בנציבות שירות המדינה, בהתאם לקבוע בפסקה 43.475 להלן לגבי כלל עובדי המדינה. ההליך המשמעתי יבוצע בהתאם לקבוע בהסכם הקיבוצי החל על עובדי ההסכם;

(ד) אם הנילון הוא עובד חוץ המועסק בפועל במשרד-

1. תוגש התלונה לאחראי מטעם קבלן כוח האדם, או לאחראי מטעם מעסיקו הפורמלי של עובד החוץ, או לאחראית מטעם המשרד או לכל אחד מהמנויים בפסקה 43.472(ב) (לפי העניין);
2. אם הוגשה התלונה לאחראי מטעם הקבלן או לאחראי מטעם מעסיקו הפורמלי של עובד החוץ, אותו אחראי רשאי להעביר את הטיפול בבירור התלונה למנהל אגף החקירות בנציבות שירות המדינה. ואם הועבר הטיפול כאמור - האחראי מטעם הקבלן או האחראי מטעם מעסיקו הפורמלי של עובד החוץ יודיע על כך למתלונן;

(ה) כל אחד מהמנויים לעיל בנסמנים (א)- (ג) יוגדרו להלן - "מקבל התלונה";

(ו) מובהר בזאת כי במידה שהתלונה תימסר לאדם שאינו מן המנויים בנסמנים (א)-(ג), מוטלת החובה על אותו אדם להעביר את התלונה לכל אחד מן המנויים לעיל.

43.473

התלונה תכלול את תיאור המקרה, לרבות:

(א) פירוט זהות המעורבים במקרה, ועדים, אם ישנם;

(ב) מקום האירוע;

(ג) יום ושעת האירוע, במידת האפשר;

(ד) במקרה שנטען כי בוצע מעשה של הטרדה מינית-אחד מאלה:

1. האם המוטרד הראה למטריד שההתנהגות מפריעה לו;
2. האם יש בין המטריד למוטרד יחסי תלות, מרות וכדומה.

43.474

(א) אופן הגשת התלונה וקבלתה:

1. ניתן להגיש תלונה בכתב או בעל-פה;
2. הוגשה תלונה בעל-פה:
   א) מקבל התלונה ירשום את תוכן התלונה;
   ב) המתלונן או מי שמגיש את התלונה יחתום על הרישום של מקבל התלונה לאשר את תוכן הדברים;
   ג) מקבל התלונה ימסור למתלונן עותק מהרישום החתום.

(ב) התקבלה תלונה בקשר להטרדה מינית או להתנכלות על-פי החוק, מקבל התלונה יידע את המתלונן באשר לאפשרות על-פי דין לטיפול בתלונות אלה כאמור בסעיף 43.46, אף אם לא תוגש תלונה, הכל על-פי נסיבות העניין (ראה נסמן (ה) להלן);

(ג) אחראית לא תטפל בקבלת תלונה אם היא בעלת נגיעה אישית לנושא התלונה או במעורבים בה. אחראית שהיא בעלת נגיעה אישית כאמור, תעביר הטיפול בקבלת התלונה למנויים בפסקה 43.462;

(ד) מובהר בזאת כי אחראית ו/או הממונה על קידום ושילוב נשים בשירות המדינה שקיבלו תלונה, לא תבררנה את התלונה, אלא תעברנה אותה לחקירה לאגף החקירות בנציבות שירות המדינה בלבד, כפי שמפורט בנסמן (ה) להלן, ולא תמסור כל מידע הקשור לתלונה לכל גורם אחר במשרד או מחוצה לו;

(ה) נודע למשרד על מקרה של הטרדה מינית או התנכלות במסגרת יחסי עבודה, ולא הוגשה תלונה או שהמתלונן חזר בו מתלונתו, יעביר את המקרה, לאחר התייעצות עם ראש אגף החקירות או עם הממונה על התביעה, לבירורו של אגף החקירות בנציבות שירות המדינה; הועבר מקרה כאמור לבירורו של אגף החקירות או נודע לאגף החקירות על מקרה כאמור, יקיים אגף החקירות, ככל שניתן, בירור על אודות המקרה לפי סעיף זה, בשינויים המחויבים, ואם המתלונן חזר בו מתלונתו, יברר גם את סיבת החזרה מהתלונה, ככל שניתן.

43.475

בירור וחקירת התלונה על-ידי אגף החקירות בנציבות שירות המדינה

(א) חקירת התלונה תיעשה על-ידי אגף החקירות בנציבות שירות המדינה. לפיכך, אם מקבל התלונה אינו אגף החקירות, יעבירה מקבל התלונה לחקירה באגף החקירות;

(ב) חקירת התלונה תיעשה ביעילות ותינתן לה עדיפות במידת האפשר, ביחס לתלונות האחרות שנחקרות באותה עת באגף החקירות.

1. חקירות תלונה על-ידי אגף החקירות בנציבות שירות המדינה ייעשו תוך הגנה מרבית על עבודתם ופרטיותם של המתלונן, הנילון ועדים אחרים, ובין היתר-

א) מתלונן לא ייחקר על עברו המיני, למעט חקירה הנדרשת בנסיבות העניין בדבר קשר מיני קודם עם הנילון. ניתן לחקור על עבר מיני של המתלונן, בנסיבות בהן אין קשר מיני עם הנילון, אם קבע מנהל אגף החקירות כי חקירה זו חיונית כדי להגיע לחקר האמת;

ב) חקירה על עברו המיני של מתלונן לפי הוראות נסמן (א) תיעשה תוך שמירה קפדנית על כבודו ופרטיותו של המתלונן.

2. מתלונן זכאי שאדם המלווה אותו, לפי בחירתו, יהיה נוכח בעת חקירתו בגוף החוקר, אלא אם כן סבר מנהל אגף החקירות כי יש בכך כדי לפגוע בחקירה;

3. תחול הגבלה על מסירת פרטים אישיים של מתלונן בהתאם לעקרונות המותווים בסעיף 7 לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001.

(ג) המשרד ונציבות שירות המדינה מחוייבים להגן על המתלונן במהלך חקירת התלונה מפני פגיעה בענייני עבודה, כתוצאה מהגשת התלונה או מפני פגיעה אחרת במסגרת יחסי עבודה שיש בה כדי לשבש את חקירת התלונה; בין היתר תפעל נציבות שירות המדינה להרחקת הנילון מהמתלונן, ככל שניתן, וככל שנראה לה נכון בנסיבות העניין ותיתן הוראות בעניין זה למשרד;

(ד) היה הנילון עובד חוץ המועסק בפועל במשרד - לאחר חקירת התלונה בעניינו, יתואם המשך הטיפול בעניין עם קבלן כוח-האדם או מעסיקו הפורמלי של עובד החוץ;

(ה) היה הנילון עובד הסכם - לאחר חקירת התלונה בעניינו על-ידי אגף החקירות בנציבות שירות המדינה, יועברו המלצות אגף החקירות להנהלת המשרד אשר יפעל בהתאם להסדר המשמעת החל על העסקת הנילון (על-פי הקבוע בהסכם הקיבוצי או בכל הסדר רלוונטי אחר).

43.476

טיפול ממונה בכיר (משמעת) בנציבות שירות המדינה, במקרה של הטרדה מינית או התנכלות

(א) ממונה בכיר (משמעת), רשאי בכל שלב ליתן הוראות לעובדים המעורבים במקרה, לרבות בדבר כללי התנהגות ראויים במסגרת יחסי עבודה והרחקת הנילון מהמתלונן, וכן נקיטת צעדים בענייני עבודה, והכל כדי למנוע את הישנות המעשה של הטרדה מינית או התנכלות, או כדי לתקן את הפגיעה שנגרמה למתלונן עקב ההטרדה או ההתנכלות;

(ב) לאחר קבלת חומר החקירה מאגף החקירות, רשאי ממונה בכיר (משמעת), לנקוט בין השאר בכל אחת מהפעולות הבאות:

1. להעביר את התלונה לחקירה פלילית;

2. להורות על פתיחת הליכים משמעתיים לפי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963;

3. להורות על סגירת התיק.

(ג) מתלונן זכאי לקבל מידע על השלב שבו מצוי ההליך המשמעתי בקשר לתלונה שהגיש; ואולם לא ייכלל במידע לפי סעיף קטן זה, מידע שמסירתו אסורה לפי כל דין, או שיש במסירתו, לפי שיקול דעתו של הממונה על החקירה או על התביעה, כדי לפגוע בחקירה או בפרטיותו או בשלומו של אדם.

(עג/12)

43.48 - חלק ז - שונות

43.481

עובד חוץ המועסק בפועל במשרד ועובדי הסכם

(א) על-פי החוק והתקנות:

1. כל מה שנאמר בפרק זה לגבי "עובד" כולל גם עובדי הסכם ועובדי חוץ;

2. כל מה שנאמר בפרק זה לגבי "מעסיק" כולל גם את מעסיקו בפועל של עובד החוץ ואת הממונים על עובדי ההסכם.
לכן, מעסיק בפועל והממונה על עובדי הסכם נושא באותה אחריות שנושא מעסיק רגיל (ראה סעיף 43.44) בגין הטרדה מינית והתנכלות, שמבצע עובד חוץ או עובד הסכם המועסק אצלו.

(ב) הוראות מיוחדות לעניין זה מצויות בפסקאות 43.472(ג) ו-43.475(ה).

43.482

עובדי שירות הביטחון הכללי ועובדי המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים

הוראות פרק זה יחולו על עובדי שירות הביטחון הכללי ועל עובדי המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, בכפוף להוראות נוהל ליישום החוק והתקנון בנושא מניעת הטרדה מינית בשרותי הביטחון, מיום 29.2.2004.

(סו/21)

43.5 - הגנה על עובדים חושפי עבירות ופגיעה בטוהר המידות או במינהל התקין

43.51 מטרת ההוראה / 43.52 חשיפת עבירות
ופגיעה בטוהר המידות או במינהל התקין /
43.53 תעודת הוקרה / 43.54 בדיקות פוליגרף

43.51 - מטרת ההוראה

43.511
פרק משנה זה הינו בעל שתי מטרות: מחד, להגן על העובדים החושפים שחיתויות במקום העבודה וחשופים עקב כך להתנכלויות שונות, ומאידך למנוע תלונות שווא על-ידי העובדים.

43.512
הוראות פרק משנה זה חלות על כל העובדים בשירות, בכפוף לאמור להלן.

43.52 - חשיפת עבירות ופגיעה בטוהר המידות או במינהל התקין

43.521
הגדרות
בפרק משנה זה :

"בעל סמכות" - אחראי, ממונה ישיר, ממונה עקיף, לרבות כל מי שהוסמך במסגרת תפקידו ועל-פי שיקול דעתו להעניק זכות לעובד או להמליץ על הענקת זכות כאמור, או לקבוע או להמליץ על קביעת תנאי עבודה, או לקבל או לפטר עובד או להמליץ על אלה;

"עובד" - מי שנתמנה לשירות המדינה לפי חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, לרבות עובד על-פי חוזה מיוחד כאמור בסעיף 40 לחוק המינויים;

"רשות מוסמכת בשירות המדינה" - ממונה בכיר (משמעת) בנציבות שירות המדינה, או האחראי במשרד או ביחידת הסמך; (עג/12)

"רשות מוסמכת" - כל גוף המוסמך על-פי דין לבדוק או לחקור בעניין המשמש נושא התלונה, לרבות רשות מוסמכת בשירות המדינה.

43.522
דרך הגשת תלונה

(א) עובד המבקש להגיש תלונה, יפנה במכתב חתום על-ידיו, בליווי כל מסמך היכול לתמוך בתלונתו, לרשות המוסמכת בבקשה לבדוק או לחקור בעניין המשמש נושא התלונה.
רשות מוסמכת בשירות המדינה אליה הוגשה תלונה, או אליה הועבר העתק מתלונה שהוגשה לרשות מוסמכת אחרת, לפי העניין, רשאית לברר את התלונה בכל דרך שתיראה לה, ואינה קשורה להוראות שבסדר דין או בדיני הראיות, והיא תקבע אם יש להוסיף ולבררה או אם אין בה ממש, ותודיע על כך לעובד המתלונן ולכל עובד אחר המוזכר בה, אלא אם קיימים טעמים מיוחדים שלא לעשות כן;

(ב) החליטה הרשות המוסמכת בשירות המדינה להוסיף ולברר את התלונה, תפעל בהתאם לכללי הצדק והביקורת המקובלים ותבקש תגובתו של כל עובד המוזכר בה, אלא אם קיימים טעמים מיוחדים לפעול לבירור התלונה בדרך אחרת;

(ג) החליטה הרשות המוסמכת בשירות המדינה, לאחר בירור התלונה כאמור בנסמן (ב) לעיל, כי אין התלונה מוצדקת, תודיע על כך לעובד המתלונן ולכל עובד אחר המוזכר בה; החליטה הרשות המוסמכת בשירות המדינה כי התלונה לכאורה מוצדקת או שיש אפשרות שהיא מוצדקת, תעביר את העניין לגוף המוסמך על-פי דין לחקור או לטפל בתלונה;

(ד) הרשות המוסמכת בשירות המדינה לא תזדקק לתלונה לאחר שחלפו 12 חודשים מיום שנוצרה עילתה.

(חוק הגנה על עובדים (חשיפת עבירות ופגיעה בטוהר המידות או במינהל התקין), התשנ"ז-1997, ס' 4(3) ו-5)

43.523
הגנה על עובד שהגיש תלונה

(א) לא יפגע בעל סמכות בתנאי עבודתו של העובד המתלונן ולא יפטרו בשל כך שהגיש תלונה, או שסייע לעובד אחר להגיש תלונה;
(חוק הנ"ל , ס' 2)

(ב) ההגנה כאמור בנסמן (א) תינתן רק לגבי תלונה שנתקיימו בה כל אלה:
1. התלונה הוגשה בתום לב;
2. התלונה הוגשה על הפרת חיקוק במקום העבודה, או על הפרת חיקוק בקשר לעבודת העובד, או בקשר לעסקו או לפעילותו של המעסיק, או על פגיעה בטוהר המידות או במינהל התקין;
3. התלונה הוגשה בדרך שנקבעה להגשת תלונה כמפורט בפסקה 43.522;
(חוק הנ"ל, ס' 4)

(ג) פעל בעל סמכות בניגוד לאמור בנסמן (א), מעשהו מהווה עבירת משמעת;

(ד) האמור בנסמן (א) לעיל לא יחול, אם מצא בית הדין האזורי לעבודה כי תלונת העובד הייתה תלונה שווא בנסיבות שהמתלונן ידע על כך או שהיה עליו לדעת על כך;
(חוק הנ"ל, ס' 3(ג))

(ה) האמור בנסמן (א) לעיל לא יחול מיום שקבעה הרשות המוסמכת כי אין בתלונה ממש, או כי איננה מוצדקת, אם קבעה;

(ו) מובהר, כי אין באמור בהוראות פרק זה כדי לעכב הליכים משמעתיים הננקטים נגד עובד, בשל כך שהעובד הגיש תובענה לבית הדין לעבודה, או הגיש תלונה לרשות המוסמכת, בגין פגיעה כלשהי שארעה לו בשל הגשת התלונה;

(ז) עובד שהממונה עליו פגע בו, בתגובה על שהעובד הודיע בתום לב ועל-פי הנהלים המפורטים בפרק משנה זה על מעשי שחיתות במקום העבודה, יכול להתלונן על כך לפני מבקר המדינה בתפקידו כנציב תלונות הציבור.
תנאי להגנה שתינתן לעובד, הוא כי הפגיעה שפגע בו הממונה עליו באה בתגובה לחשיפת מעשי השחיתות. כלומר, צריך שיתקיים קשר סיבתי בין החשיפה ובין הפגיעה, ולא כך הוא הדבר כאשר הודעת העובד על מעשי השחיתות באה רק לאחר הפגיעה בו או בלא קשר אליה.
מצא נציב תלונות הציבור כי תלונתו של העובד מוצדקת, רשאי הוא לתת כל צו שימצא לנכון ולצודק כדי להגן על זכויות העובד ולמנוע את הפגיעה בו. בכלל זה רשאי הוא לבטל את פיטוריו של עובד שפוטר עקב חשיפת מעשי שחיתות, לצוות על מתן פיצויים מיוחדים לעובד, או על העברתו למשרה אחרת בשירות מעסיקו;
(הודעה בדבר עיקרי הוראות סעיפים 45א עד 45ה לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב], י"פ 5014, י"א באלול התשס"א, 30.8.2001)

(ח) בתובענה של עובד בשל הפרת הוראות פסקה 43.523 (א), תהיה חובת ההוכחה על המעסיק כי פעל שלא בניגוד להוראות הפסקה הנ"ל, אם טרם חלפה שנה מיום הגשת התלונה או הסיוע כאמור בפסקה הנ"ל, ואם הוכיח העובד את כל אלה:
1. כי המעסיק פגע בתנאי עבודתו או פיטר אותו;
2. שלא היתה בהתנהגותו או במעשיו סיבה לפגוע בתנאי עבודתו או לפטרו ולעניין פגיעה בתנאי עבודה שלגביהם קבע המעסיק תנאים או כישורים גם כי התקיימו בו התנאים או הכישורים האמורים.
(חוק הגנה על עובדים (חשיפת עבירות ופגיעה בטוהר המידות או במינהל התקין) (תיקון), התשס"ב-2002, ס' ב.)
(סב/20)

43.524
הגשת תלונת שווא וחובת תום לב

(א) הגשת תלונת שווא כאמור בפסקה 43.523 (ד), וכן הגשת תלונה שלא בתום לב או בקנטרנות הינה עבירת משמעת;

(ב) תלונה אשר לגביה קבעה הרשות המוסמכת כי לא נמצא בה ממש, או כי איננה מוצדקת, תועבר לממונה בכיר (משמעת) בנציבות שירות המדינה לשם בדיקת נסיבות הגשתה.
(עג/12)

43.53 - תעודת הוקרה

43.531
עובד שהגיש תלונה בתום לב ועל-פי נהלים תקינים כמפורט בפסקה 43.522, ונמצאה תלונתו מוצדקת על-ידי הרשות המוסמכת, תציין הרשות כאמור את ממצאי בדיקתה בכתב ותעבירם למנכ"ל המשרד או למנהל יחידת הסמך.

43.532
ראה נציב שירות המדינה שנסיבות המקרה מצדיקות זאת, רשאי הוא להעניק לעובד שתלונתו נמצאה מוצדקת, תעודת הוקרה על תרומתו לטוהר המידות ולחשיפת שחיתות בשירות המדינה; בתעודה יצוינו פרטי התלונה וממצאי הבדיקה, ובין היתר:

(א) זהותה של הרשות המוסמכת;

(ב) תמצית תלונה שהוגשה;

(ג) תיאור תמציתי של מהלך הבדיקה שנערכה;

(ד) המסקנות שנבעו ממצאי הבדיקה.

(חוק לעידוד טוהר המידות בשירות הציבורי, התשנ"ב-1992)
(תקנות לעידוד טוהר המידות בשירות הציבורי, התשנ"ד-1994)
(שס/21)

43.54 - בדיקות פוליגרף

43.541

(א) חל איסור על הפניית עובד לבדיקת פוליגרף, אלא באישור היועץ המשפטי לממשלה ובהתאם להנחיותיו כמפורט בהוראה מס' 3.1102;

(ב) חרף האמור לעיל, ניתן לערוך בדיקות פוליגרף, במסגרת חקירה, פלילית או משמעתית, במסגרת הליך בדיקה אחר לפי דין של עבירות חמורות,לשם הפרכה או לאימות של חשד קונקרטי, אם נתנה הסכמה מודעת ומרצון חופשי של הנבדק, ובתנאים נוספים שפורטו בהנחייה לעיל;

(ג) באשר לבדיקות פוליגרף למשרות סיכון בטחוני נושא זה מוסדר בהחלטת הממשלה מס' 2978 מיום ט"ו בכסלו התשנ"ח (14.12.1997).

(עא/4)

43.6 - הגבלות לאחר פרישה

43.61 כללי / 43.62 הגבלות המוטלות על עובד שפרש מן השירות / 43.63 נוהל הגשת בקשות למתן היתרים / 43.64 נוהל הגשת בקשות לגמול בשל הגבלות לאחר פרישה

43.61 - כללי

43.611

(א) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969 (להלן - "חוק הצינון") קובע את ההגבלות החלות על עובדי הציבור, ובכללם עובדי המדינה, לאחר הפרישה משירות הציבור, במטרה למנוע חשש לפגיעה בטוהר המידות ולהבטיח את אמון הציבור בשירות הציבורי ובעובדיו;

(ב) להלן עיקרי הוראות חוק הצינון, התקנות שהותקנו על-פיו והוראות נוהל ליישומו, לשם הכוונה כללית של עובדי המדינה הפורשים משירות המדינה ולאכיפת הוראות החוק. יובהר, כי אין בהוראות פרק משנה זה כדי למצות את כל הוראות חוק הצינון והתקנות שהותקנו לפיו ואין הן באות במקום ההוראות המפורטות שבחוק ובתקנות;

(ג) יודגש, כי האחריות על קיום הוראות חוק הצינון מוטלת, בראש ובראשונה, על העובד הפורש, והפרת הוראות החוק מהווה עבירה פלילית.

43.62 - הגבלות המוטלות על עובד שפרש מן השירות

43.621

איסור הייצוג בעניין שהיה בטיפול המייצג

(א) מי שטיפל, אגב מילוי תפקידו בשירות הציבור, בעניין פלוני של אדם פלוני, לא ייצג אחרי פרישתו מהשירות את האדם באותו עניין כלפי המוסד של שירות הציבור שבו שירת;

(ב) הגבלה זו חלה על עובדים שפרשו משירות המדינה, ללא מגבלת זמן.
(חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969, ס' 2)

43.622

איסור הייצוג לפני מי שהיה כפוף למייצג

(א) מי שפרש מהשירות וערב פרישתו היה נמנה עם סוג עובדים המפורטים בנסמן (ב) להלן, לא ייצג אדם לפני עובד בשירות שהיה כפוף לו ערב פרישתו ולא יבקש ממנו להעניק זכות לו עצמו ולצורך עסקו, בין בהסכם ובין כמעשה של רשות, כשההענקה מסורה לשיקול דעתו של אותו עובד; והוא, כל עוד לא עברה שנה אחת מהיום שבו פסקו יחסי הכפיפות;

(ב) הוראות פסקה זו חלות על מי שפרש מהשירות והיה מדורג באחת מחמש הדרגות העליונות של הדירוג המנהלי או של דירוג מקצועי אחר בשירות המדינה, או שמשכורתו אינה נמוכה מן הדרגה החמישית מבין הדרגות העליונות בדירוג המנהלי, והתקיים בו אחד מהתנאים הבאים:

1. היה מוסמך לתת החלטה - לבדו או עם אדם אחר - בקשר לעסקה, או לתת רישיון, היתר, פטור, מענק או זכות אחרת;
2. היה מוסמך ליתן המלצה או חוות דעת - לבדו או עם אדם אחר - בקשר לדבר האמור בנסמן 1 לעיל;
3. היה ממונה על עובד בשירות המוסמך לתת החלטה, המלצה או חוות דעת כאמור בנסמן 1 או 2 לעיל.

(החוק הנ"ל, ס' 3; תקנות שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה)(איסור יצוג), התשל"ה-1975, ת'1)

43.623

איסור עבודה או טובת הנאה בעסקים שהיו בטיפולו של עובד הציבור

(א) מי שפרש משירות הציבור ובתפקידו בשירות הציבור היה מוסמך להחליט על-פי שיקול דעתו על הענקת זכות לאחר, או להמליץ על הענקת זכות כאמור, או שהיה ממונה על עובד אחר בשירות הציבור המוסמך כאמור, לא יקבל זכות מאדם שנזקק במהלך עסקיו להחלטתו בתחום הסמכות האמורה;

(ב) לעניין פסקה זו, אין נפקא מינה -

1. אם העובד שפרש היה מוסמך לבדו או ביחד עם אחרים;
2. אם ההחלטה או ההמלצה היא על הענקת זכות או על קביעתה;
3. אם ההחלטה היתה דרך הסכם או כמעשה של רשות;
4. אם הזכות שקיבל העובד שפרש היא משרת שכיר בשירותו של האדם שהיה נזקק להחלטה או להמלצה, או שלא כשכיר אלא בדרך של התקשרות עם אותו אדם לשירות לתקופה מסוימת או בלתי מוגבלת, או אם היא זכות בעסק שנזקק להחלטתו או להמלצתו או שלטובתו החליט או המליץ;
5. אם הזכות נתקבלה כאמור בנסמן 4 לעיל על-ידי העובד עצמו שפרש או על-ידי קרובו.

(ג) פסקה זו לא תחול בכל אחד המקרים האלה:

1. עברה שנה מיום פרישתו של העובד;
2. הוועדה למתן היתרים לפי חוק הצינון אישרה שעברו שנתיים מיום גמר טיפולו של העובד בהחלטה או בהמלצה;
3. ניתן היתר מהוועדה למתן היתרים לקבלתה של הזכות.

(החוק הנ"ל, ס' 4)

43.624

הגבלות בפרישה משירות בחוץ לארץ

מי שמילא תפקיד בשירות הציבור בחוץ-לארץ, לא יעשה, ללא היתר מהוועדה למתן היתרים לפי חוק הצינון, אחד הדברים המנויים להלן בארצות שבהן מילא את תפקידו תוך שנתיים לפני שגמר אותו, אלא אם עברו שנתיים לאחר שגמר אותו, והם:

(א) קבלת משרה, תפקיד או עבודה כשכיר, או שלא כשכיר, אלא בדרך של התקשרות לתקופה מסוימת או בלתי מוגבלת מראש;

(ב) רכישת זכות בעסק או קבלתה בדרך אחרת.

(החוק הנ"ל, ס' 6)

43.625

ועדה למתן היתרים

(א) ועדה שהוקמה על-ידי שר המשפטים, בראשה מכהן שופט בית המשפט המחוזי בירושלים, רשאית להתיר לעובד שפרש משירות הציבור לקבל זכות ו/או לקצר את תקופת הצינון הקבועה בפסקאות 43.623 ו- 43.624, אם נוכחה שאין ברכישתה או בקבלתה של הזכות המבוקשת משום פגיעה בטוהר במידות;

(ב) סדרי הדין בפני הוועדה למתן היתרים נקבעו בתקנות שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה) (סדרי דין בוועדה), התשל"א-1971 (להלן - "התקנות").

(החוק הנ"ל, ס' 11, 12, 13, 14)

43.626

עבירה על הוראות חוק הצינון מהווה עבירה פלילית.

(החוק הנ"ל, ס' 8)

43.627

מניעת חשש לניגוד עניינים

(א) עובד אשר שוקל לקבל הצעת עבודה, תפקיד או כל זכות אחרת (להלן - "הזכות") מגורם מחוץ לשירות המדינה ו/או החל לנהל מגעים לקבלת זכות כאמור, ובמסגרת תפקידו בשירות המדינה הוא מוסמך להחליט או להמליץ על הענקת זכות לאותו גורם, או שהוא ממונה על עובד המוסמך כאמור, ידווח לאלתר לממונה עליו וליועץ המשפטי של המשרד אודות ההצעה שקיבל ויימנע מכל טיפול, במישרין או בעקיפין, בענייניו של אותו גורם, אלא אם קבע היועץ המשפטי אחרת, מטעמים שיירשמו;

(ב) עובד שדחה על הסף הצעת עבודה כאמור בנסמן (א) לעיל, ידווח על כך לממונה עליו, אשר ישקול אם יש צורך בקבלת חוות דעתו של היועץ המשפטי של המשרד.

43.628
התנהגות בתקופת הצינון
בתקופת הצינון, כאמור בפסקאות 43.623 ו-43.624, או בתקופת הצינון שנקבעה על-ידי הוועדה למתן היתרים, חל איסור על העובד הפורש לקיים קשרי עבודה כלשהם, בין בתמורה ובין שלא בתמורה, עם מקום עבודה שלגביו חלה עליו תקופת צינון כאמור, זולת אם קבעה הוועדה למתן היתרים אחרת.

43.629
התנהגות עובדי המשרד מול עובד שפרש מן השירות
(א) מבלי לפגוע באחריותו של העובד הפורש לקיום הוראות חוק הצינון, על עובדי המשרד ממנו פרש העובד להקפיד שלא לקיים קשרי עבודה עם העובד הפורש במצבים העומדים בניגוד להוראות חוק הצינון, כמפורט בסעיף זה, ובפרט להגבלות בדבר איסור הייצוג, כמפורט בפסקאות 43.621 ו-43.622;
(ב) בכל מקרה של ספק, יש להיוועץ ביועץ המשפטי של המשרד, אשר יתייעץ במידת הצורך, ביועץ המשפטי לנציבות שירות המדינה.

43.63 - נוהל הגשת בקשות למתן היתרים

43.631
הודעה לעובד הפורש
(א) עם תחילת הטיפול בפרישתו של עובד מהשירות, יביא האחראי לידיעתו את עיקרי הוראות חוק הצינון והתקנות, כמפורט בפרק משנה זה;
(ב) יודגש, כי אין באמור בפסקה זו כדי לגרוע מאחריותו של העובד הפורש מהשירות לקיום הוראות חוק הצינון, וחובתו של העובד הפורש לכלכל את המשך עיסוקיו לאחר הפרישה בכפוף להוראות חוק הצינון.

43.632
התייעצות בדבר תחולת הוראות חוק הצינון על עובד הפורש
(א) עובד המבקש לפרוש משירות המדינה או עובד שפרש מן השירות, רשאי לפנות לאחראי ו/או ליועץ המשפטי למשרד או ליחידת הסמך בה הוא מועסק, ובאמצעותם ליועץ המשפטי לנציבות שירות המדינה, לקבלת מידע אודות הוראות החוק וייעוץ בעניין תחולת הוראות החוק בעניינו;
(ב) ממונה על עובד שפורש משירות המדינה, אשר הובא לידיעתו כי העובד הפורש מתעתד לעבוד במקום עבודה לגביו מתעוררת שאלה בדבר קיומו של חשש לניגוד עניינים או שאלה בדבר תחולת הוראות חוק הצינון, כמפורט לעיל, יפנה את העובד לקבלת ייעוץ והנחיות מהיועץ המשפטי של המשרד, ויעדכן את האחראי והיועץ המשפטי;
(ג) על היועץ המשפטי של המשרד לבחון את נסיבות עניינו של העובד הפורש ולגבש את חוות דעתו בכתב לעניין תחולת הוראות החוק בעניינו, ובפרט ההגבלה שנקבעה בסעיף 4 לחוק;
(ד) במקרה שנמצא כי לעובד הפורש וכן לעובדים הכפופים לו לא הייתה כל סמכות החלטה או המלצה כלפי הגורם ממנו הוא מבקש לקבל זכות לאחר פרישתו, ואין כל ספק שסעיף 4 לחוק אינו חל בעניינו של העובד הפורש, ינחה היועץ המשפטי את העובד בהתאם ויפנה אותו לשאר ההגבלות שנקבעו בחוק;
(ה) בכל מקרה בו הייתה לעובד הפורש או לעובדים הכפופים לו סמכות החלטה או המלצה כלשהיא ביחס לגורם ממנו הוא מבקש לקבל זכות לאחר פרישתו, וכן בכל מקרה של ספק בדבר תחולת סעיף 4 לחוק על העובד הפורש, יש לפנות ליועץ המשפטי לנציבות שירות המדינה ולבקש את אישורו לחוות הדעת של המשרד. לגבי עובדים בכירים הנמנים על דרג בכיר א׳ ודרג בכיר ב׳ בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס׳ 1.1711 - יש לפנות בכל מקרה ליועץ המשפטי לנציבות שירות המדינה לצורך אישורו לחוות הדעת של המשרד. במקרים כאמור, חוות הדעת של היועץ המשפטי של המשרד לא תובא בפני העובד הפורש, אלא לאחר אישורה על ידי הייעוץ המשפטי בנציבות שירות המדינה.
(פ/22)

43.633
הגשת בקשה להיתר מהוועדה למתן היתרים
(א) במקרים בהם העובד הפורש מבקש לקבל היתר מהוועדה למתן היתרים לפי חוק הצינון, וכן במקרים בהם סבור היועץ המשפטי למשרד ו/או היועץ המשפטי לנציבות שירות המדינה כי חובה על העובד לפנות לוועדה למתן היתרים, ימציא היועץ המשפטי את חוות דעתו בעניין, ובכלל זה את עמדת המשרד לגופה של הבקשה למתן היתר, ליועץ המשפטי לנציבות שירות המדינה;

(ב) הגשת בקשה למתן היתר מהוועדה למתן היתרים, תיעשה על-פי הוראות חוק הצינון והתקנות. כתובת הוועדה למתן היתרים היא: בית המשפט המחוזי בירושלים, בשבתו כוועדה למתן היתרים לפי חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969;

(ג) בהתאם לתקנות, על העובד הפורש להגיש את הבקשה לוועדה למתן היתרים, בצירוף תצהיר בכתב והעתק מכל מסמך שברצונו להסתייע בו בהליכים בפני הוועדה, הכל בארבעה עותקים;

(ד) נציב שירות המדינה, או מי שיסמיך לכך, הוא נציג השירות, כמשמעותו בתקנות 3 ו-4 לתקנות, המוסמך להשיב לבקשה למתן היתר, והוא יגיש תשובה מטעם השירות לבקשה למתן היתר, לאחר קבלת חוות דעת המשרד כאמור לעיל.

(התקנות, ת' 1, 2)

43.634

קבלת עמדה מוקדמת של נציג השירות

(א) בטרם הגשת בקשה למתן היתר, רשאי העובד הפורש לפנות, באמצעות היועץ המשפטי למשרד או ליחידת הסמך, ליועץ המשפטי לנציבות שירות המדינה, בבקשה לקבלת עמדה מוקדמת (פרה-רולינג) של נציב שירות המדינה לבקשה למתן היתר, טרם הגשת הבקשה לוועדה למתן היתרים;

(ב) עובד המבקש לקבל עמדה מוקדמת כאמור, ימציא ליועץ המשפטי לנציבות שירות המדינה, באמצעות היועץ המשפטי למשרד או ליחידת הסמך, העתק מטיוטת הבקשה למתן היתר, על נספחיה, בצירוף תצהיר העובד כמתחייב בתקנות וחוות הדעת של המשרד באשר לבקשה;

(ג) במקרה כאמור, ניתן יהיה למסור לעובד, בטרם הגשת הבקשה למתן היתר לוועדה למתן היתרים, את תשובת נציב שירות המדינה, על מנת שתוגש לוועדה בד בבד עם הגשת הבקשה, ובכך לקצר ולייעל את הליכי ההמצאה והדיון לפי התקנות;

(ד) נציב שירות המדינה או נציגו, וכן היועץ המשפטי למשרד או ליחידת הסמך, רשאים, בכל עת, לבקש את חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, בכל הקשור לבקשה של עובד לפי חוק הצינון.

43.635

דיון בוועדה למתן היתרים

(א) הוועדה למתן היתרים (להלן - "הוועדה") רשאית לדון בבקשה ולהחליט בה על יסוד החומר בכתב שהובא בפניה ובהיעדרם של המבקש ונציג השירות, אם אחד מהם לא ביקש להתייצב בפניה כדי להשמיע טענותיו או לחקור את מי שהגיש לוועדה תצהיר;

(ב) נקבע דיון בפני הוועדה לשמיעת הבקשה, יופיעו העובד ו/או בא-כוחו, יחד עם נציג שירות המדינה או נציגו;

(ג) רצה המבקש או נציג השירות לחקור חקירה שכנגד אדם שמסר תצהיר בפני הוועדה, יודיע על כך למי שהגיש את התצהיר ארבעה ימים לפחות לפני מועד השמיעה וימסור העתק ההודעה ליושב-ראש הוועדה;

(ד) היועץ המשפטי לממשלה או נציגו רשאים בכל עת להופיע בדיוני הוועדה ולהשמיע את טענותיהם;

(ה) החלטת הוועדה ניתנת בכתב חתומה בידי יושב-ראש הוועדה והעתק מאושר ממנה יומצא לעובד המבקש ולנציג שירות המדינה.

(התקנות, ת' 6, 9, 16, 17)
(סט/21)

43.64 - נוהל הגשת בקשות לגמול בשל הגבלות לאחר פרישה

43.641

(א) מסלול זכאות אוטומטי לתגמול

1. בהתאם להחלטה מספר חכ/66 של ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה (קבינט חברתי-כלכלי) מיום כ"ב באייר התשע"ז (18.5.2017), אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקיבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום י"א בסיוון התשע"ז (5.6.2017) ומספרה 2715(חכ/66) (להלן - "החלטת הממשלה"), פורש משירות המדינה אשר בתפקידו האחרון כיהן באחת המשרות המפורטות ברשימת המשרות (להלן - "הרשימה"), יהיה זכאי לתגמול כמפורט בסעיף 9 לנספח אשר צורף להחלטת הממשלה ובהתאם לטבלה המופיעה בו, ללא צורך באישור נציב שירות המדינה והממונה על השכר במשרד האוצר או מי מטעמם (להלן - "הגורמים המוסמכים"). שינוי זה יחול על פורשים מיום ג' בטבת התשע"ז (1.1.2017);

2. ברשימה תיכללנה המשרות שלהלך:

א) משרות הנמנות על הסגל הבכיר המוביל בשירות המדינה לפי החלטת הממשלה מס׳ 2464 מיום י״ז באדר התשע״ה (8.3.2015);

ב) משרות הכלולות בדרג בכיר א לפי הנחיית היועץ המשפטי לממשלה שמספרה 1.1711 מיום כ״ו בתמוז התשע״ב (16.7.2012), כפי שעודכנה בחודש אוגוסט 2015 וכפי שתעודכן מעת לעת (להלן - ״הנחיית היועץ״);

ג) ראשי המטה של שרי הממשלה או מי שמכהן בתפקיד יועצו הבכיר של השר אף אם אינו מוגדר כראש מטה, וכן ראשי מטה של המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה, או מי שמכהן בתפקיד יועצו הבכיר של המנהל הכללי אף אם אינו מוגדר כראש מטה וכן של מוקבליהם של המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה או של ראשי יחידות סמך;

ד) בהתאם לסעיפים א4-2 להחלטת הממשלה, רשאים הגורמים שהוסכמו לכך לקבוע משרות נוספות אשר פורש משירות המדינה שכיהן באחת מהן בתפקידו האחרון יהיה זכאי לתגמול, ללא צורך באישור פרטני מאת הגורמים המוסמכים כהגדרתם בנספח להחלטת הממשלה, וכן לגרוע משרות מהרשימה בהתייחס למשרות אשר נוספו על ידם.

3. הרשימה תפורסם באתרי האינטרנט של נציבות שירות המדינה ואגף השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר;

4. הזכאות לתגמול ללא צורך באישור פרטני, כאמור לעיל, תהא מיום ג׳ בטבת התשע״ז (1.1.2017);

5. נודע לאחראי במשרד כי עובד אשר משרתו מנויה ברשימה פורש או עתיד לפרוש בקרוב משירות המדינה, יביא לידיעתו את האפשרות לפנות בבקשה לקבלת תגמול במסלול האוטומטי;

6. על פורש משירות המדינה, שמשרתו נמצאת ברשימת המנגנון האוטומטי, המעוניין לקבל תגמול כאמור בנסמן זה, להגיש בקשה לאחראי במשרדו בצירוף הנתונים כמפורט בחוזר נציבות שירות המדינה ואגף השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר מיום י״ד באב התשע״ז (6.8.2017) שכותרתו הסדר תגמול לפורשים משירות המדינה בשל הגבלות לאחר פרישה ובהתאם לו (להלן - ״החוזר״);

7. בהתקיים כל האמור לעיל, ישולם התגמול על בסיס חודשי, בעד התקופה שממועד סיום התפקיד בפועל, למשך התקופה המפורטת בחוזר, בהתאם לדרג משרתו של המבקש, בשיעורים אשר נקבעו בנספח להחלטת הממשלה ובקיזוז הסכומים אשר נקבע כי יש לקזזם מגובה התגמול, והכל כאמור בהחלטת הממשלה ובחוזר.

(ב) <u>מסלול זכאות לפורשים שמשרתם אינה נמצאת ברשימת המנגנון האוטומטי</u>

1. פורש שמשרתו אינה מנויה ברשימה כאמור בנסמן (א) לעיל, המעוניין כי תיבחן זכאותו לקבלת תגמול לפורשים בשל הגבלות לאחר פרישה בהתאם להחלטת הממשלה, יגיש בקשה לאחראי במשרדו על גבי טופס מדף 2309 באופן מפורט, ובצירוף כל המסמכים הנדרשים בטופס האמור, לא יאוחר מתום 45 ימים מיום הפרישה מהשירות.

2. האחראי במשרד או מי מטעמו -

א) יבדוק את נכונות הפרטים בטופס הבקשה, בצירוף תאריך תחילת העסקה וסיום העסקה;

ב) יצרף תיאור התפקיד העדכני ממנו פורש העובד;

ג) יצרף את עמדת המשרד על גבי טופס מדף 2309א בהתייחס לכל הסעיפים בטופס הבקשה;

ד) יפנה לקבלת חוות דעת היועץ המשפטי של המשרד שתפורט בחלק הרלוונטי שבטופס מדף 2309א , ביחס לשאלת תחולת מגבלות חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה) התשכ״ט-1969, בנוגע לגורמי חוץ אשר פורטו בטופס הבקשה. ככל שהיועץ המשפטי של המשרד סבור כי אין תחולה למגבלות האמורות, יפעל בהתאם לאמור בפסקה 43.632;

ה) המשרד יעביר את שני טפסי המדף הנ״ל בצירוף כל המסמכים הנדרשים כמפורט בסעיף ו לחוזר לגורמים המוסמכים אשר ידונו בבקשה.

3. על אף האמור לעיל, הגורמים המוסמכים רשאים שלא לאשר תגמול משיקולים שירשמו בהחלטתם, לרבות בשל נסיבות הפרישה משירות המדינה או מנסיבות אחרות שאינן נובעות מחוק הצינון;

4. הודעה בדבר החלטת הגורמים המוסמכים בעניין הבקשה לתגמול כאמור, תשלח למשרד הרלוונטי;

5. ככל שתאושר בקשת הפורש לתגמול, תצא הוראת ביצוע בהתאם להחלטה ולכללים הקבועים בהסדר התגמול.

(החלטת ממשלה מס׳ 2715 מיום י״א בסיוון התשע״ז, 5.6.2017)
(הסדר תגמול לפורשים משירות המדינה בשל הגבלות לאחר פרישה - הנחיה לסמנכ״לי משאבי אנוש מיום י״ד באב התשע״ז, 6.8.2017, שכ. 34062-2017)
(עח/18)

43.7 - אחריות עובדי המדינה בהליכים משפטיים

43.71 כללי / 43.72 חסינות מפני תביעות נזיקין
/ 43.73 מתן הגנה משפטית

43.71 - כללי

43.711

עובד המדינה עלול להיות חשוף לתביעות אישיות בסוגים שונים של הליכים משפטיים בשל מעשה שעשה (לרבות מחדל) במסגרת מילוי תפקידו.

43.712

מטרת הוראות ונהלים אלה היא לאפשר לעובדי המדינה לבצע משימותיהם מבלי שיירתעו מהחשש שייתבעו בגין פעולותיהם, ובלבד שמדובר במעשה שעשו תוך כדי תפקידם כעובדי ציבור.

43.72 - חסינות מפני תביעות נזיקין

43.721

תחולה

(א) עובדים הזכאים לחסינות מפני תביעות נזיקין, בכפוף לאמור בחוק ובהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, הם כל אחד מאלה:

1. עובדי המדינה המועסקים לפי חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 (להלן- "החוק"), לרבות עובדים המועסקים בחוזה לפי סעיף 40 לחוק;
2. עובדים שאינם מועסקים לפי חוק המינויים, אם הוכרה זכאותם על-ידי היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוסמך על-ידו, וביניהם - עובדים שגוייסו לשירות המדינה מכוח חוק שירות העבודה בשעת חירום, התשכ"ז-1967, וכן מתנדבים כהגדרתם בסעיפים קטנים, 287(ו) ו-(2) לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995, אם פעלו על-פי הנחייה מאת משרד ממשלתי;
3. ממלאי תפקידים מטעם המדינה, שניתן לראותם כזרועה הארוכה של המדינה ואשר פעלו מטעמה של המדינה ולמטרותיה, אם הוכרה זכאותם על-ידי היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוסמך על-ידו;
4. חברי ועדות שהוקמו על-פי חיקוק, המקנה סמכויות שלטוניות, בין שהם עובדי המדינה כהגדרתם לעיל ובין שלא, אם הוכרה זכאותם על-ידי היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוסמך על-ידו.

(ב) החסינות מפני תביעות נזיקין לא תחול על:

1. בעלי חוזים קבלניים למתן שירות, לרבות פרילנסרים, אלא אם הוכרה זכאותם על-פי האמור בנסמן (א) לעיל;
2. כל אחד מהגורמים המפורטים בנסמן (א) לעיל, אשר המעשה בגינו הוא נתבע בתביעה נזיקית לא נעשה במסגרת מילוי תפקידו השלטוני;
3. חברי ועדות שאינן סטטוטוריות - חברים, למעט עובדי המדינה ועובדי ציבור אחרים, כהגדרתם בחוק, בוועדות או במועצות אשר לא הוקמו מכוח דבר חקיקה שקבע את סמכויותיהם השלטוניות ואת הרכבם, כגון: ועדות שהוקמו מכוח החלטות ממשלה או בהחלטה של השר הממונה על המשרד הממשלתי או בהחלטה של מנכ"ל המשרד.
חברי ועדות שאינן סטטוטוריות יוכלו לקבל מן המדינה התחייבות לשיפוי בגין חבותם בנזיקין שתקום, אם תקום, עקב מילוי תפקידם כחברי ועדה.

43.722

הליך הענקת החסינות

(א) הוגשה תביעת נזיקין נגד העובד, והמדינה סבורה שיש להכיר בחסינותו, תמסור המדינה הודעה בדבר לבית המשפט ותעתור לדחיית התביעה כנגד העובד; המועד להגשת הודעת ההכרה הוא בתוך התקופה הקבועה בתקנות סדר הדין האזרחי להגשת כתב הגנה;

(ב) היה והמדינה לא מסרה הודעת הכרה בחסינותו של העובד, רשאי העובד לבקש, תוך 14 יום מהיום האחרון להגשת הודעת ההכרה על-ידי המדינה, כי בית המשפט יקבע שמתקיימים תנאי החסינות.

43.723
הוגשה תביעה כנגד המדינה בשל מעשה שהיה אחראי לו העובד אלמלא הוראת החסינות, רשאי העובד להצטרף כנתבע לתביעה או לבקש שיישמר מעמדו כנתבע בתובענה שהוגשה נגדו.

43.724
זכאות המדינה לפיצוי או לשיפוי מן העובד
מקום שעובד, כמשמעו בפסקה 43.721(א), סטה בהתנהגותו סטיה חמורה מהתנהגות ראויה, תחול אומנם החסינות, אך המדינה תהיה זכאית לפיצוי או שיפוי מן העובד, לפי העניין.
אין בכך כדי לגרוע מזכותה של המדינה, לפי הדין הכללי, לפיצוי או לשיפוי מן העובד, לפי העניין, גם במקרים שבהם פעל העובד במסגרת תפקיד שאינו שלטוני.

43.73 - מתן הגנה משפטית

43.731
כללי
מלבד תביעות נזיקין, עובד המדינה עלול להיות חשוף לתביעה אישית בסוגים שונים של הליכים משפטיים בשל מעשים שעשה במסגרת מילוי תפקידו, כגון: אישומים פליליים או משמעתיים, הליכי חקירה, הליכים מנהליים ותביעות אזרחיות שלגביהן אין העובד זכאי לחסינות לפי האמור בסעיף 43.72. במקרים אלה, העובד יהיה זכאי להגנה משפטית, או לחילופין להשתתפות בהוצאותיו המשפטיות, מטעם המדינה, בכפוף לאמור להלן, תוך קיומה של המטרה כמפורט בפסקה 43.712.
מובהר בזאת, כי בכל מקרה של ספק ו/או סתירה בין האמור בהוראות אלו לבין כתב הכיסוי ונהלי הקרן הפנימית להגנה משפטית לעובדי המדינה, האמור באחרונים הוא הקובע.
נוהל זה יחול על עובדי המדינה כהגדרתם בפסקה 43.721(א) ו-(ב), למעט כל מי שחל עליו הסדר אחר להגנה משפטית או להשתתפות בהוצאות משפטיות.
לפיכך, הנוהל למתן הגנה משפטית כמשמעותו בפרק משנה זה, לא יחול על:

(א) רופאים ועובדים פארה-רפואיים במוסדות רפואיים ממשלתיים;

(ב) עובדי הוראה - עובדי הוראה במוסדות חינוך רשמיים ומוסדות חינוך מוכרים כמשמעותם בחוק לימוד חובה, התשי"ט-1959, וכן עובדי הוראה במוסדות חינוך על-יסודיים של האגף להכשרה מקצועית של משרד התעשיה, המסחר והתעסוקה;

43.732
הגדרות
"הליך משפטי" - כל אחד מאלה:

(א) "הליך פלילי" - "חקירה פלילית"; העמדה לדין פלילי בפני בית משפט; הליכי מעצר ושחרור בערובה לפי חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996; התייצבות בפני שופט חוקר, כמשמעותו בחוק חקירת סיבות מוות, התשי"ח-1958; הליכי שימוע שקדמו לכל אחד מהליכים אלו, והליכי ערעור שלאחריהם;

(ב) ההתייצבות בפני ועדת חקירה על-פי סעיף 15 לחוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1968, למתן עדות או להבאת ראיות (להלן - "ועדת חקירה"), לרבות התייצבות שלא לפי סעיף 15 הנ"ל, אם הוועדה אישרה השתתפות בהוצאות משפטיות גם לגבי התייצבות כזו;

(ג) הליכים משמעתיים לפי דין, לרבות הליכים אחרים הכרוכים בהליכים אלו (להלן - "הליך משמעתי");

(ד) התגוננות מפני הליך מנהלי או הליך אזרחי בבית משפט, ובלבד שהמדינה אינה מיוצגת באותו עניין, או שבנסיבות העניין עובד המדינה נזקק לייצוג משפטי נפרד.

"הוועדה לעניין הגנה משפטית והשתתפות בהוצאות משפטיות"		ועדה במשרד המשפטים לעניין הגנה משפטית והשתתפות בהוצאות משפטיות לנושאי משרה ולעובדי המדינה (להלן - "הוועדה") בראשות מנכ"ל משרד המשפטים, ובהשתתפות החשב הכללי, נציב שירות המדינה, מנכ"ל חברת ענבל או נציגיהם שהם משנים או סגנים להם, ונציג ציבור שימנה מנכ"ל משרד המשפטים מתוך רשימה שתיקבע על-ידי מנכ"ל משרד המשפטים, בהתייעצות עם החשב הכללי;
"הגנה משפטית"	-	העמדת עורך דין לשם ייעוץ וייצוג, או השתתפות בהוצאות משפטיות;
"הוצאות משפטיות"	-	(א) שכר טרחת עורך דין; (ב) אגרות, דמי ביול מסמכים, העתקי פרוטוקולים, שכר עדים כפי שנקבע על-ידי בית המשפט או בהתאם לקבוע בכל חיקוק; (ג) כל הוצאה סבירה נוספת הנובעת במישרין מההליך ובכפוף לאישור מפורש מראש ובכתב של הקרן.
"ועדה משרדית"	-	ועדה שתמנה ארבעה חברים בראשות סמנכ"ל בכיר למינהל ומשאבי אנוש של היחידה ולצידו היועץ המשפטי של היחידה וחשב היחידה, או נציגיהם, ועובד בכיר מהיחידה, שימונה על-ידי המנכ"ל;
"יחידה"	-	משרד ממשלתי או יחידת סמך, לפי העניין;
"מעשה"	-	לרבות מחדל, שנעשה בעת מילוי תפקידו של עובד או נושא משרה תוך כדי מילוי תפקידו, לשם מילוי תפקידו, ובשל התנהגות שהייתה בתחום סמכותו כדין או שנהג בה בתום לב ובסבירות בהיותו סבור כי הוא נוהג בתחום סמכותו;
"מקרים דחופים"	-	מעצר וזימון העובד באופן מיידי (בו ביום או ביום שלמחרת) לחקירת המשטרה וסירוב לדחיית החקירה למרות בקשת העובד לייצוג בחקירה. (סח/2)

43.733

קרן פנימית - ענבל

מתוך מגמה להגן על עובדי המדינה כאמור, הוקמה קרן פנימית להגנה משפטית לעובדי המדינה (להלן - "הקרן"), בהנהלת ענבל חברה לביטוח בע"מ. תמורת תשלום פרמיה על-ידי היחידה לקרן, תעניק הקרן לכל אחד מעובדי המדינה המוגדרים לעיל הגנה משפטית בהליכים משפטיים, במידה שיינקטו כנגדם, או השתתפות בהוצאות משפטיות שהוצאו בגינם, הכל בכפוף לתנאים הקבועים בכתב הכיסוי של הקרן.

יובהר, כי כל התעריפים יהיו בהתאם לתעריף שכר הטרחה שנקבע על-ידי הקרן הפנימית להגנה משפטית לעובדי המדינה, באישור החשב הכללי.

כתב הכיסוי מצוי במשרדי הקרן, וכן אצל האחראים, החשבים והיועצים המשפטיים במשרדים וביחידות הסמך וניתן לעיין בו על-ידי פנייה מראש.

43.734

נוהל הטיפול בוועדה המשרדית ובקרן ענבל

(א) **כללי**

עובד המדינה יהיה זכאי להגנה משפטית או להשתתפות בהוצאות משפטיות, בגין הליך משפטי שיסודו במעשה או במחדל שעשה או שחדל בעת מילוי תפקידו, תוך כדי מילוי תפקידו, לשם מילוי תפקידו, ובשל התנהגות שהיתה בתחום סמכותו כדין או שנהג בה בתום לב ובסבירות בהיותו סבור כי הוא נוהג בתחום סמכותו.

מובהר בזה כי בכל מקרה העובד לא יהא זכאי לכפל מימון של הוצאותיו מאוצר המדינה ו/או הקרן.

(ב) **פניית העובד לוועדה המשרדית וקביעת המלצה לזכאות**

בקשת העובד להגנה משפטית תידון בוועדה המשרדית והעובד יהא זכאי להיות נוכח בוועדה בשלב העלאת נסיבות המקרה.

הוועדה תבחן את זכאותו של העובד להגנה משפטית ו/או בהשתתפות בהוצאות משפטיות ותעביר המלצותיה לקרן.

(ג) **העברת המלצת הוועדה המשרדית לטיפול הקרן**

המלצת הוועדה המשרדית תועבר לקרן, שתחליט על זכאות העובד לקבל הגנה משפטית ו/או השתתפות בהוצאות המשפט, הכל בכפוף לכתב הכיסוי של הקרן.

(ד) **השגה על החלטת הקרן**
העובד רשאי להשיג על החלטות הקרן בפני הוועדה לעניין הגנה משפטית והשתתפות בהוצאות משפטיות, הכל בכפוף לנהלי ההשגה הקבועים בקרן.
הוועדה תעביר החלטותיה לטיפול הקרן.

(ה) **טיפול הקרן במתן הגנה משפטית**
הקרן תטפל בבקשה בהתאם לכללים שנקבעו בנוהליה ובכתב הכיסוי של הקרן.

(ו) **טיפול במקרים דחופים**
במקרים דחופים כהגדרתם על-פי נהלי הקרן, תאפשר הקרן קבלת ייעוץ משפטי אד-הוק בהתאם לנוהלי הקרן.

(ז) **סייגים לזכאות**
1. הקרן לא תשא במימון הגנה משפטית ולא תשפה את העובד בהוצאות משפטיות במקרים המפורטים להלן:
   א) בתביעות ו/או בהליכים משפטיים שיינקטו ביוזמת העובד, למעט ערעור שיכוסה בהתאם למקרים המוגדרים בכתב הכיסוי של הקרן;
   ב) בגין הליך פלילי או משמעתי בו הורשע נושא המשרה או עובד המדינה בפסק דין סופי, למעט בעבירת רשלנות ו/או בעבירת אחריות קפידה;
   ג) בגין הליך פלילי לפי תקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן - "תקנות התעבורה").
2. הקרן לא תשפה את העובד בגין כל סכום שהינו קנס, ו/או פיצוי מכל סוג שהוא ו/או תשלום עונשין שהושת עליו על-ידי בית משפט.

(ח) **החזר הוצאות לקרן**
1. ניתנה לעובד הגנה משפטית ובסיום ההליך התברר כי לא היה העובד זכאי מלכתחילה להגנה משפטית או להשתתפות בהוצאות משפט, תעמוד לקרן הזכות לחזור לעובד בתביעת שיפוי/חזרה לעובד על כל סכום ששילמה או התחייבה לשלם כהוצאות משפטיות בגין הגנתו בהליכים הפליליים ו/או לממש הביטחונות שנתן לצורך כך וכן תעמוד לקרן הזכות לתבוע כל הוצאותיה, לרבות הוצאות משפטיות בגין אי החזר הסכומים דלעיל;
2. נפסקו לזכות העובד הוצאות בהליך הפלילי, יעמדו ההוצאות לזכות הקרן עד לגבול שיפוי הקרן על ההוצאות שנגרמו לה בגין התביעה ו/או ההליך.
(החלטת הממשלה מס' 2799 מיום כ"ג בכסלו התשס"ג (28.11.2002)
(סד/10)

43.8 - איסורים וחובות שונים

43.81 קבלת עיטורים ואזרחות כבוד / 43.82 שפיטה בהתחרויות / 43.83 הצגת מודעות במוסדות המדינה / 43.84 פרסומות במשרדי הממשלה / 43.85 שלילת רישיון לעסוק במקצוע / 43.86 פרסום שמות עובדים ברשימות בעלי מקצוע / 43.87 שימוש בתואר מקצועי

43.81 - קבלת עיטורים ואזרחות כבוד

43.811
לא יקבל עובד עיטור של מדינה זרה, פרט למקרים יוצאים מן הכלל בהם ניתן לו על כך אישור מוקדם של הממשלה.

43.812
הוצע לעובד לקבל עיטור של מדינה זרה, יודיע על כך בכתב לאחראי והוא יעביר את ההודעה למנהל הכללי ולשר של המשרד, לשם הבאת ההצעה בפני הממשלה.

43.813
לא יקבל עובד אזרחות כבוד של רשות מקומית.

43.82 - שפיטה בהתחרויות

43.821
לא ישתתף עובד בתפקיד שופט בהתחרות שעליה הכריזה הממשלה או שהוכרזה בשמה, אלא אם מונה העובד להיות נציג הממשלה בחבר השופטים.
מונה עובד להיות נציג הממשלה בחבר השופטים, לא יקבל שכר שפיטה, או כל שכר נוסף אחר, בעד מילוי נציגות זו.

43.822
לא יקבל עובד על עצמו תפקיד בתשלום של שופט בהתחרות שלא הכריזה עליה הממשלה או שלא הוכרזה בשמה, אלא אם קיבל היתר לעבודה פרטית לפי הוראות פרק משנה 42.4.

43.83 - הצגת מודעות במוסדות המדינה

43.831
לא ירשה האחראי, מנהל יחידה וכל עובד אחר המופקד על סדרי משרד שיוצגו בין כותלי מוסדות המדינה מודעות, כרוזים ופרסומים אחרים בעלי אופי מדיני או מפלגתי.

43.832
הצגת מודעות, כרוזים ופרסומים אחרים, שאינה אסורה לפי פסקה 43.831, מותרת רק באישור מוקדם של מנהל היחידה.

43.84 - פרסומות במשרדי הממשלה

43.840
פרסומת מסחרית הינה כל הודעה ברבים של מופע בתשלום, מכירת מוצר, או שירות, או כל נושא אחר, שאינם בתחום הטיפול הישיר של משרדי הממשלה. יוצאים מכלל זה אירועים או מוצרים או שירותים, שציבור עובדי המדינה עשויים להשתתף בהם, או לרכשם, בעקבות הסכם מוקדם עם הנציגות המוסמכת של עובדי המדינה, או ועד העובדים.

43.841
(א) פרסומת מסחרית כגון מודעות על קירות, בחוברות ומודעות פלקטים שמשרדי הממשלה מפרסמים מתן חסות, חלוקת אביזרי פרסומת באירועים שבארגון מלא של משרדי הממשלה, מותרת בתנאי שנתקבל אישור לכך מאת הוועדה הבין-משרדית לאישור פרסומת מסחרית.
(ב) הוועדה הבין-משרדית לאישור פרסומת מסחרית תפעל ליד החשב הכללי, בהרכב הבא:
עובד החשב הכללי - יושב ראש;
חברי הוועדה יהיו: נציג משרד החינוך והתרבות, נציג היועץ המשפטי לממשלה ונציג לשכת הפרסומים הממשלתית (להלן-"הוועדה").

43.842
(א) המנהל הכללי ימנה עובד לתפקיד מוסמך לפרסומת מסחרית לטיפול בנושא במשרד. (להלן- "המוסמך");
(ב) בקשה לאישור פרסומת מסחרית תוגש לוועדה על-ידי המוסמך.

43.843
(א) הוועדה תבחן את הבקשה על-פי העקרונות וההנחיות, המפורטים בפסקאות 43.846 עד 43.849;
(ב) הוועדה רשאית לדחות, או לאשר את הבקשה, ולקבוע את צורת הפרסומת, היקפה, משך זמן הפרסומת ואת מחיר הפרסומת;
(ג) הוועדה תעביר את החלטותיה בכתב למשרד המבקש;
(ד) הוועדה הבין-משרדית מוסמכת לעניין גורמים חיצוניים מתאימים באפשרויות הפרסומת המסחרית במשרדי הממשלה.

43.844
(א) פרסומת מסחרית בפרסום ממשלתי הכרוכה בהכנסה תתוקצב במסגרת הוצאות המותנות בהכנסה;
(ב) המוסמך יודיע את תוצאות ההחלטה של הוועדה לגורם החיצוני, המעונין בפרסומת. הפרסומת תחל רק לאחר קבלת התשלום שנקבע;
(ג) חשב המשרד, יחד עם המוסמך, יקבעו את תנאי התשלום, והוא יועבר למינהל הכנסות המדינה.

43.845
(א) המוסמך אחראי לכך שהפרסומת לא תחרוג מהחלטות הוועדה, כל חריגה, תגרום מיד לביטול המשך הפרסומת;
(ב) המוסמך במשרד יודיע לוועדה על פרסומים ואירועים עתידיים, היכולים להוות בסיס, או רקע לפרסומת מתאימה, בצירוף רשימת גורמים חיצוניים העשויים ליהנות מאפשרות זו.

43.846
עקרונות ונהלים לדיוני הוועדה
(א) בנושאי הפרסומת, פרסומים ממשלתיים, ומתן חסות לפרסום או אירוע, קיים שוני בין משרדי ממשלה, שהפרסום על סוגיו השונים הוא מעיקרי תפקידיהם, לבין משרדים אחרים, בהם הפרסום הוא אמצעי שולי לקידום תפקיד המשרד. לפיכך, שיקולי הוועדה - בבואה להחליט אם לאשר פרסומת או חסות מסוג מסוים - יהיו שונים לגבי כל אחד משני סוגי המשרדים. לגבי משרדים, שאין תפקידם העיקרי לפרסם לציבור, ייקבע העיקרון כי הכלל הוא איסור על קבלת פרסומת. רק במקרים חריגים תאושר קבלת הפרסומת, וזאת במקרים, בהם יש אינטרס ציבורי ברור בקבלתה;
(ב) משרד התיירות הוא משרד שהפרסום לציבור הוא אחד מתפקידיו העיקריים, לפיכך ובכפוף לתנאים, שהוועדה תקבע, תותר בדרך כלל פרסומת מסחרית בפרסומי משרד זה.

43.847

(א) הפרסום אותו מבקשים לממן בעזרת גורם מסחרי, יהיה פרסום חיוני וחשוב למשרד המפרסם;

(ב) הוועדה לא תקבל הצעה מאת גורם מסחרי, אם לאותו גורם יש אינטרס אישי, או מסחרי בתוכן הפרסום, או האירוע בו מדובר, ולדעת הוועדה עלול להיווצר רושם בציבור, כי המשרד המפרסם מעדיף את אותו גורם על פני אחרים העוסקים באותו תחום;

(ג) הפרסומת שתאושר תשאף, בדרך כלל, לפרסומת שהיא הודעה בדבר מתן חסותו של הגורם המסחרי, ותיאור תמציתי שלו.

43.848

(א) לא תותר פרסומת, או חסות, ממנה ניתן להסיק כי גוף ממשלתי, שבחסותו נעשה הפרסום נותן גושפנקה או אישור לטיבם של מוצר, או שירות מסוימים, או תומך בהם;

(ב) הוועדה תפעל למניעת אפשרות השפעה חיצונית על פעילותו של המשרד המפרסם וסדרי עדיפויותיו.

43.849

(א) ככלל, יונחו שיקולי הוועדה על-ידי עקרונות מינהל תקין, בראש ובראשונה איסור על הפלייה ומשוא פנים;

(ב) הוועדה לא תאשר פרסומת, או הצעת מימון, אם יש בהן טעם לפגם מבחינה מוסרית, ציבורית, או אחרת;

(ג) הסמכות לאשר פרסומי מודעות על מופעים במשרדי הממשלה - המתפרסמות גם על לוחות מודעות עירוניים - נתונה בידי הנהלת כל משרד;

(ד) כל אחראי יפרסם הוראות נוהל מיוחדות בנדון.

43.85 - שלילת רישיון לעסוק במקצוע

43.851

לצורכי סעיף זה:

"רישיון" - רישיון הדרוש למילוי משרה (ראה סעיף 13.74).

"שלילת רישיון" - לרבות התלייה זמנית של הרישיון.

43.852

נשלל רישיונו של עובד לתקופה שאינה עולה על חצי שנה, רשאי מנהל היחידה שבה מועסק העובד והאחראי להעביר את העובד למשרה אחרת אשר:

(א) לשם מילויה אינו דרוש הרישיון שנשלל מן העובד; וכן

(ב) אין מניעה להעסיק בה את העובד לפי החוק, החלטת בית המשפט או החלטת הרשות המוסמכת; וכן

(ג) אין הדרגה הצמודה לה בתקן גבוהה מדרגתו של העובד.
(סד/27)

43.853

לא נמצאה משרה אחרת מתאימה לעובד, שבה מתקיימים התנאים האמורים בפסקה 43.852, ורשיונו של העובד נשלל לתקופה שאינה ארוכה משישה חודשים, תופסק עבודתו לתקופת שלילת הרישיון והיא תיחשב כתקופת חופשה ללא משכורת; בתום תקופה זו יוחזר העובד למשרתו.

43.854

(א) לא נמצאה משרה אחרת מתאימה לעובד, שבה מתקיימים התנאים האמורים בפסקה 43.852, ורשיונו של העובד נשלל לתקופה של שישה חודשים או יותר, יפנה האחראי אל נציבות שירות המדינה לשם קבלת הוראות בדבר המשך שירותו של העובד; לפנייתו יצרף האחראי פירוט הנסיבות שהביאו לשלילת הרישיון, העתק ההחלטה בדבר שלילת הרישיון בציון המלצותיו בנדון;

(ב) עבודתו של העובד תופסק עד לקבלת תשובת נציבות שירות המדינה על פניית האחראי, ותקופת הפסקה זו תיחשב כתקופת חופשה ללא משכורת.

43.855

אין הוראות סעיף זה מונעות נקיטת אמצעים משמעתיים נגד העובד, אם רשיונו נשלל ממנו בנסיבות שיש לראות בהן עבירת משמעת.

43.856
עובד, שנשלל רשיונו, אינו זכאי לשכר כל עוד אינו עובד בפועל עקב שלילת הרישיון.
(סד/27)

43.86 - פרסום שמות עובדים ברשימות בעלי מקצוע

43.861
לא יפרסם עובד המדינה את שמו בפרסומים אשר נועדו לפרט את שמותיהם של בעלי מקצוע המציעים שירותיהם לקהל הרחב.

43.87 - שימוש בתואר מקצועי

43.871
(א) עובד אשר הינו בעל תואר מקצועי ו/או רישיון על-פי דין לעסוק במקצוע, ואשר במסגרת עבודתו בשירות אינו מועסק במשרה אשר למילויה דרוש התואר המקצועי ו/או הרישיון הנ"ל, לא יחתום במסגרת עבודתו על כל מסמך ולא יציג עצמו כבעל התואר/ הרישיון המקצועי, למעט במקרים חריגים כדלקמן:
1. לגבי עובדים בסגל הבכיר ועובדי לשכת שר, סגן שר, מנכ"ל ומקביליהם - באישור נציב שירות המדינה או מי מטעמו, לאחר שהתקבלה חוות דעת היועץ המשפטי של נציבות שירות המדינה, לפיה אין בשימוש בתואר משום אפשרות להטעיה;
2. לגבי יתר העובדים - באישור המנהל הכללי של המשרד או מנהל יחידת הסמך, לאחר שהתקבלה חוות דעת היועץ המשפטי של המשרד, לפיה אין בשימוש בתואר משום אפשרות להטעיה.

(ב) הוראה זו אינה חלה על שימוש בתואר אקדמאי בכפוף לפסקה 43.872 .
(פא/7)(סג/12)

43.872
עובד אשר הינו בעל תואר אקדמאי אשר נרכש במוסד שלא הוכר על-ידי המועצה להשכלה גבוהה ו/או שלא הוכר על-ידי הגורמים המקצועיים המוסמכים לפי דין, לא יציג עצמו ולא יישא בתואר הנ"ל במסגרת עבודתו.
(סג/12)

43.9 - הקלטה אסורה בשירות המדינה

43.91 חלות והגדרה / 43.92 איסור הקלטה בשירות המדינה

43.91 - חלות והגדרה

43.911

(ג) הוראות פרק משנה זה מגדירות את גבולות האיסור על ביצוע הקלטות של עובדים את עמיתיהם, מנהליהם או כפיפיהם בשירות המדינה, והן באות בנוסף להוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 וחוק האזנת סתר, התשל"ט-1979;

(ד) הוראות פרק משנה זה חלות על כל העובדים בשירות המדינה;

(ה) בפרק משנה זה:

"הקלטה" - תיעוד קולי במכשיר כלשהו, לרבות תמלול התיעוד הקולי שנעשה בכתב, למעט תיעוד הנצרך ממוגבלותו של עובד ונעשה כהתאמה לה, תוך יידוע העובד המוקלט.

(פב/6)

43.92 - איסור הקלטה בשירות המדינה

43.921

עובד מדינה לא יקליט עובד מדינה אחר, בין אם נתקיימו ביניהם יחסי כפיפות ובין אם לאו, אלא בהסכמת העובד המוקלט לכך, או בהתקיים אחת הנסיבות המנויות בפרק משנה זה.

43.922

האיסור הקבוע לפי פסקה 43.921, לא יחול אם לעובד המקליט היה בסיס סביר להניח כי ההקלטה מוצדקת משום שמתקיימת לפחות אחת מהנסיבות הרלוונטיות להלן:

(ד) לצורך חשיפת התנהגות פוגענית ביחסי עבודה, או לצורך הגשת תלונה לפי סעיף 03.45;

(ה) לצורך חשיפת עבירות או פגיעה בטוהר המידות.

43.923

על אף האמור לעיל, אין מניעה שאחראי יאשר הקלטת דיון במשרדו או ביחידתו, לפי העניין, לצורך תיעוד ותוך יידוע המשתתפים:

1. כנסים - ככל שהם פתוחים לקהל הרחב;
2. דיוני ועדות או כנסים סגורים - לבקשת יו"ר הוועדה או מארגן הכנס;
3. ישיבות - לבקשת מנהל הישיבה, בהתאם לכללים המקובלים לעניין תיעוד ישיבות ורישום פרוטוקולים.

43.924

הפרת הוראות פרק משנה זה, בעניין איסור הקלטה בשירות המדינה מהווה עבירת משמעת לפי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963.

(פב/4)

פרק 44 - היעדרויות מהעבודה

בפרק זה מובאות ההוראות בעניין היעדרויות עובדים מן העבודה, איסור ההיעדרויות מהעבודה, היעדרויות לסוגיהן וכן דרכי הטיפול בהיעדרויות ללא רשות. סדרי הנוהל בדבר נוכחות בעבודה ועריכת דו"חות על נוכחות בעבודה מובאים בפרק משנה 91.1.

44.1 - היעדרויות מהעבודה - איסור וסדרי נוהל

44.10 חלות / 44.11 איסור היעדר מהעבודה / 44.12 היעדרות ללא רשות / 44.13 היעדר לרגל שביתה / 44.14 היעדר ללא רשות בחלק של יום (לרבות איחור) / 44.15 היעדר בשל עניינים פרטיים דחופים / 44.16 נהלים והוראות בעניין סדרי נוכחות בעבודה / 44.17 היעדרות מן העבודה לשם אבטחת מוסדות חינוך / 44.18 פעולות התנדבות במשמר האזרחי/ 44.19 היעדרות מהעבודה ביום שבו מתקיימות בחירות מקדימות

44.10 - חלות

44.101

הוראות פרק זה חלות על כל סוגי העובדים בשירות.

44.11 - איסור היעדר מהעבודה

44.111

לא ייעדר עובד מעבודה אלא:

(א) למתן עדות או הופעה בפני בית משפט או בית דין (ראה סעיף 26.27);	(ו) שירות מילואים (ראה פרק משנה 34.3);
(ב) מסיבה מחלה (ראה פרק משנה 33.2);	(ז) לרגל פעילות ארגונית (ראה סעיף 06.23), על-פי אישור יציאה בתפקיד (ראה פסקה 91.174);
(ג) לידה (ראה פרק משנה 33.3);	(ח) אם קיבל רשות לצאת לחופשת מנוחה (ראה פרק משנה 33.1);
(ד) אבל (ראה פרק משנה (33.5);	(ט) חופשה ללא משכורת (ראה פרק משנה 33.4);
(ה) תאונה בעבודה (ראה פרק משנה 33.6);	(י) להשתלמות ראה פרק 52.

(פג/16)

44.112

(א) נאלץ עובד להיעדר מעבודתו יום שלם אחד או יותר, בנסיבות שונות מהמתוארות בפסקה 44.111, יודיע על כך לממונה עליו בכל ההקדם, ואם אפשר בשעות הבוקר של היום הראשון להיעדרו, ויסביר את הסיבות להיעדרו;

(ב) בחזרו לעבודה ימלא העובד את הטופס בקשה לחופשה/ הודעה על היעדרות (מדף 2450), ויציין בחלק הערות את סיבת היעדרו. את הטופס ימסור לממונה הישיר.

44.113

(א) קיבל הממונה הישיר את הטופס לפי הוראות פסקה 44.112, ירשום את הערותיו על היעדרו של העובד ויעביר את הטופס למנהל היחידה;

(ב) מנהל היחידה יקבע אם סיבת היעדרו של העובד מהעבודה מתקבלת על הדעת אם לא, וירשום את החלטתו בחלק הערות הממונה הישיר בטופס;

(ג) קבע מנהל היחידה, שסיבת היעדרו של העובד מתקבלת על הדעת, ייזקף זמן היעדרו של העובד על חשבון חופשת המנוחה שלו, ואם לא נותרו לרשות העובד ימי חופשת מנוחה, ייחשב זמן היעדרו כימי חופשה ללא משכורת. החלטת מנהל היחידה תירשם בטופס בחלק לשימוש המשרד, בפרט הימים נזקפו על חשבון;

(ד) קבע מנהל היחידה שסיבת היעדרו של העובד אינה מתקבלת על הדעת, יודיע על כך בכתב לעובד ולוועד העובדים, והעובד לא יהיה זכאי לקבל משכורת בעד הזמן שבו נעדר, וזמן זה ייחשב כחופשה ללא משכורת; יחד עם זאת יובא הדבר לידיעת האחראי במשרד.

44.114
אי זכאות למשכורת לפי פסקה 44.113 אינה מונעת מתן התראה, או נזיפה (ראה סעיף 45.22), הבאה בפני בית הדין למשמעת, על-פי הוראות פרק 47.(עג/12)

44.12 - היעדרות ללא רשות

44.120
עובד הנעדר ללא רשות תקופה ממושכת מן העבודה, יחשב כמי שנטש את מקום העבודה ובכך מתפטר מהשירות (ראה פסקה 82.122), זאת בהתאם לאמור להלן.
(פג/9)(נא/13)

44.121
(א) האחראי חייב לשלוח לעובד, כאמור לעיל, אזהרה בכתב לאחר 30 ימי לוח מיום ההיעדרות, או 60 ימי לוח לפני תום חופשה ללא משכורת הארוכה מ-6 חודשים. בהודעה זו יפנה האחראי את תשומת לבו של העובד להוראות פסקה 44.120 ולסידורים שעליו לבצע כדי לחזור לעבודה ולמשמרתו;
(ב) רק לאחר משלוח האזהרה במכתב רשום ינקוט האחראי בהליכים הנחוצים המנויים בפסקאות 44.122 עד 44.125 , בהתאם לתגובתו או אי-תגובתו של העובד הנעדר.
(פג/16)(פג/9)

44.122
(א) במשך 30 ימים ממועד היעדרו של העובד; או במהלך 60 ימי הלוח שלפני תום מועד תקופת החופשה ללא תשלום על האחראי לנקוט בכל האמצעים האפשריים ובהם - פנייה לעובד באמצעות הדוא"ל, שיחת טלפון, דואר רשום, פנייה לאיש קשר לשעת חירום - כאמור בשאלון האישי (מדף 2201) כדי לברר אם העובד מתכוון לחזור לעבודה ומה סיבת היעדרו. על האחראי לערוך תיעוד מלא ומפורט של כל הפניות שהפנה לעובד ולתייקן בתיק האישי. כמו כן, יתייק כל התייחסות שקיבל מטעם העובד או כל מענה אחר שקיבל בשמו;
(ב) כל עוד נמשכים מאמצים אלה ובמקרים שבהם לא התקבלה תשובת העובד לפניה כאמור בפסקה 44.121, אין למלא את המשרה במינוי סופי. אם יש צורך להעסיק עובד במקום העובד הנעדר, יש להסתפק במינוי בפועל, בהטלת תפקיד או בהעסקת ממלא מקום;
(ג) רק אם פעל האחראי בכל האמצעיים האפשריים לבירור מצבו של העובד עד תום התקופה המוזכרת בנסמן 44.122(א); ולא נענה למכתבו שבפסקה 44.121 תקופה העולה על 14 ימים מיום משלוח האזהרה, או אם מתברר למשרד שאין בדעת העובד לחזור לעבודתו, והמשרד חושב שיש למלא את המשרה במינוי של קבע, רשאי הוא להתחיל בתהליך לשם כך (ראה פרק 11).(פג/9)

44.123
(א) התייצב העובד לעבודה אחרי תקופה ממושכת של היעדרות כנ"ל וטען כי נעדר מן העבודה מסיבות שלא הייתה לו שליטה עליהן, ואף לא יכול היה להודיע לאחראי על היעדרו מסיבות כנ"ל, וקיבל האחראי את טענתו, יתקבל העובד בחזרה לעבודה, והתפטרותו לפי פסקה 44.121 תיראה כמבוטלת;
(ב) נתמנה עובד אחר בדרך מינוי בפועל, או הועסק עובד זמני במקום העובד הנעדר לפי פסקה 44.122, ינקוט האחראי צעדים לסיום המינוי בפועל או לפיטורי העובד הזמני, הכול לפי המקרה;
(ג) נתקבל עובד חדש בדרך מינוי של קבע במקום העובד שנעדר ואינה קיימת עוד בתקן המשרד משרה מתאימה לעובד שנתקבל חזרה לעבודה, ינקוט האחראי צעדים לפיטורי העובד שנתקבל במקומו או עובד אחר, כדי לפנות משרה מתאימה לעובד המוחזר.
(נא/22)

44.124
(א) לא קיבל האחראי את טענת העובד לפי האמור בפסקה 44.123, והעובד חולק על החלטה זו, יובא העניין, על-ידי העובד או על-ידי בא כוח המשרד, בפני נציבות שירות המדינה ;
פסקה נציבות שירות המדינה כי היעדרו של העובד מן העבודה נגרם מסיבות שלא הייתה לו שליטה עליהן, ואף שלא יכול היה להודיע לאחראי על היעדרו מסיבות כנ"ל, ינהגו בו לפי הוראות פסקה 44.123 ; האחראי חייב להודיע לעובד על זכותו לפנות לנציבות שירות המדינה כאמור בפסקה זו.(עג/9)

44.125
(א) הוחלט לקבל את העובד בחזרה לעבודה בהתאם לפסקאות 44.123 או 44.124, יהיה העובד זכאי לקבל משכורת מיום התייצבותו לעבודה, אף אם לא הועסק למעשה בעבודה מפני שלא הייתה משרה פנויה בתקן המאושר או עקב הבירור בנציבות שירות המדינה;
(ב) תקופת היעדרו מהעבודה עד לתאריך התייצבותו תיחשב כתקופת חופשה ללא משכורת, או תיזקף על חשבון חופשת המנוחה שעמדה לזכותו ערב התחלת היעדרו מהעבודה, הכול לפי בחירת העובד;
(ג) חלה העובד בתקופת היעדרו, והובאו תעודות מחלה להוכחת היעדרות זו, ייזקפו ימי ההיעדרות מסיבת מחלה לחשבון חופשת המחלה שלו;
(ד) אם סיבת ההיעדר הייתה שירות מילואים, תאונה בעבודה, או לידה, יש לזקוף את ההיעדרות בהתאם לכך.

44.13 - היעדר בזמן שביתה

44.131
עובד הנעדר מעבודתו לרגל שביתה, בין ליום עבודה שלם או יותר, בין לחלק של יום עבודה, לרבות השתתפות באסיפת עובדים שקוימה בשעות העבודה ללא אישור האחראי או מנהל היחידה (ראה פסקה 06.311), אינו זכאי למשכורת בעד הזמן שבו נעדר לרגל השביתה, אלא אם אישרה נציבות שירות המדינה שהוא זכאי לה.

44.132
לא שולמה לעובד משכורת בהתאם לפסקה 44.131, אין הוא זכאי בעד התקופה שבעדה לא שולמה המשכורת לזכויות המוענקות לעובדים (חופשות וקצובות למיניהן וכדומה), ואף אינו רוכש זכויות לעתיד (גמלאות, פיצויי פיטורים, חופשות וקצובות למיניהן וכדומה).

44.133
אי הזכאות למשכורת בהתאם לפסקה 44.131 אינה מונעת מתן התראה או נזיפה (ראה סעיף 45.22), הבאה בפני בית הדין למשמעת, על-פי הוראות פרק 47.
(עג/12)

44.134
(א) עובד שנעדר מהעבודה בימי שביתה מסיבת מחלה, והמציא תעודת מחלה על כך כאמור בפסקה 33.227, לא ינוכה שכר ממשכורתו בגין היעדרותו בימי שביתה ומכסת ימי המחלה הצבורה שלו תחויב בהתאם, בכפוף לאמור בנסמן (ה);

(ב) עובד שנעדר בשל אחת מהסיבות המפורטות להלן, והמציא תעודת מחלה מאת רופא, לא ינוכה שכר ממשכורתו בגין היעדרותו בימי שביתה, ומכסת ימי המחלה שלו תחויב בהתאם, בכפוף לאמור בנסמן (ה):
1. מחלת ילד - פסקה 33.253;
2. מחלת הורה - פסקה 33.255;
3. מחלת בן זוג - פסקה 33.256(א);
4. היריון ולידה של בת זוג - פסקה 33.256(ב).

(ג) עובד אשר שהה בחופשת מנוחה שאושרה לו כאמור בפסקה 33.158, או בהתאם לפסקה 33.252 על גבי הטופס המיועד לכך, לפני שנודע על קיום השביתה, לא ינוכה שכר ממשכורתו בגין היעדרותו בימי שביתה ומכסת ימי החופשה השנתית שלו תחויב בהתאם;

(ד) על אף האמור לעיל, עובד אשר נעדר מעבודתו לרגל השביתה כאמור בפסקה 44.131, לא יהיה זכאי לשכר בתקופת היעדרותו גם אם המציא תעודת מחלה מאת רופא עבור ימי היעדרותו, וכל עוד סיבת היעדרותו היא השביתה;

(ה) ההחלטה האם העובד נעדר בימי השביתה לרגל שביתה או מסיבת מחלה כאמור בנסמן (א), תתקבל לאחר בחינה שתיעשה על-ידי הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר ונציבות שירות המדינה, ובלבד שיתקיימו שני אלה:
1. העובד הודיע על היעדרות מסיבת מחלה למנהל היחידה באמצעות הממונה בתחילת היום הראשון להיעדרו או ביום המצאת תעודת המחלה, לפי המוקדם. עם מסירת ההודעה יודיע העובד גם את מקום הימצאו בתקופת היעדרו. נבצר מן העובד למסור את ההודעה בעצמו, ידאג למסירתה באמצעות קרוב משפחה או אדם אחר;
2. העובד הודיע שאינו משתתף בשביתה טרם תחילת השביתה - מוקדם ככל הניתן, באופן הקבוע בהנחיות הממונה על השכר והסכמי עבודה בעניין זה (כפי שיעודכנו מעת לעת).

למען הסר ספק, יובהר כי התנאים המפורטים לעיל מהווים תנאים הכרחיים לבחינה כאמור אך אין די בהתקיימותם כדי לקבוע שההיעדרות אינה לרגל השביתה.

(ו) מובהר כי אין באמור לעיל, כדי למנוע מהממונה על השכר והסכמי עבודה ונציבות שירות המדינה להחליט כי ההיעדרות בימי שביתה תוכר כהיעדרות מסיבת מחלה גם אם לא התקיימו התנאים 1 או 2, במקרים חריגים, ועל-פי שיקול דעתם.
(פג/7)

44.14 - היעדר ללא רשות בחלק של יום (לרבות איחור)

44.141
(א) נאלץ עובד להיעדר מהעבודה בחלק של יום בלבד (לרבות איחור), יודיע על כך מיד לממונה הישיר עליו ויסביר את הסיבות להיעדרו;

(ב) סבור הממונה הישיר שהייתה סיבה מספקת להיעדר העובד, רשאי הוא באישור מנהל היחידה להורות שינוכה מחופשת המנוחה של העובד מספר השעות בהן נעדר העובד;

(ג) אם לא נותרו לרשות העובד ימי חופשת מנוחה, ייחשב זמן היעדרו כחופשה ללא משכורת.

44.142

(א) נעדר עובד ללא רשות בחלק של יום (לרבות איחור), והממונה הישיר עליו סבור שלא הייתה לו סיבה מספקת לכך, יביא את הדבר לידיעת מנהל היחידה;

(ב) סבור מנהל היחידה שהייתה סיבה מספקת להיעדר העובד, רשאי הוא להורות שינוכה מחופשת המנוחה של העובד מספר השעות בהן נעדר;

(ג) אם לא נותרו לרשות העובד ימי חופשת מנוחה, ייחשב זמן היעדרו כחופשה ללא משכורת;

(ד) סבור גם מנהל היחידה שלא הייתה סיבה מספקת להיעדרות העובד, יודיע על כך בכתב לעובד ולוועד העובדים, והעובד לא יהיה זכאי לקבל משכורת בעד הזמן שנעדר, וזמן זה ייחשב כחופשה ללא משכורת;

(ה) הועסק עובד כזה באותו יום בו נעדר ללא רשות, בשעות נוספות, ינוכה משעות נוספות אלו (ולא ממשכורתו) מלוא הזמן שנעדר ללא רשות.

44.143

לצורכי סעיף זה, יש לראות כסיבה מספקת להיעדרות ללא בקשת רשות: טיפול רפואי, שיבושים בתחבורה או מאורעות דומים שאינם בשליטתו של העובד.

44.144

אי הזכאות למשכורת או ניכוי שעות היעדרות מהשעות הנוספות אותן ביצע העובד בהתאם לפסקה 44.142 אינה מונעת מתן התראה או נזיפה (ראה סעיף 45.22), הבאה בפני בית הדין למשמעת על-פי הוראות פרק 47.
(עג/12)

44.15 - היעדר בשל עניינים פרטיים דחופים

44.151

(א) רוצה עובד לצאת את מקום עבודתו, במשך שעות העבודה, בשל עניינים פרטיים דחופים, יבקש רשות לכך מאת הממונה עליו. הוא הדין בעובד היודע מראש שלמחרת יצטרך לאחר לעבודה בשל עניינים פרטיים דחופים;

(ב) הרשות לצאת בשעות העבודה או לאחר לעבודה תינתן כאמור רק במקרים דחופים וכאשר נסיבות ההיעדר או האיחור אינן תלויות בעובד;

(ג) הממונה רשאי להתיר לעובד להיעדר או לאחר לעבודה כאמור והוא רשאי להתנות את מתן הרשות להיעדרות או לאיחור, בכך שינוכה מחופשת המנוחה של העובד מספר השעות בהן ייעדר;

(ד) לא נותרו לרשות העובד ימי חופשת מנוחה, ייחשב זמן היעדרו כחופשה ללא משכורת;

(ה) חובת קבלת רשות הממונה, לצאת בשעות העבודה או לאחר, אינה חלה על עובד המוסמך לקבוע בעצמו את סדר עבודתו ועל עובד חוץ (כפי שמוגדר בפסקה 91.151(ה).
(על אפשרות לכלול היעדר לטיפול רפואי על חשבון חופשת המחלה - ראה פסקה 33.204).

44.16 - נהלים והוראות בעניין סדרי נוכחות בעבודה

44.161

הנהלים וההוראות בעניין סדרי נוכחות בעבודה (רישום נוכחות, דו"חות וכיוצא בזה) מפורטים בפרק 91.

44.17 - היעדרות מן העבודה לשם אבטחת מוסדות חינוך

44.171

נדרש עובד על-ידי האחראי לאבטחה, לאבטח מוסד חינוך בשעות העבודה, על-פי תקנות שעת חירום (אבטחת מוסדות חינוך), התשל"ד-1974, יהיה העובד רשאי להיעדר באותן שעות לפי ההסדר המפורט להלן בסעיף זה.

44.172

העובד יודיע מראש לממונה הישיר עליו את דבר היעדרו הצפוי בשל חובת אבטחת מוסד חינוך.

44.173

לאחר מילוי חובת האבטחה יגיש העובד לאחראי במשרד אישור בכתב מאת האחראי לאבטחה במוסד החינוך אותו אבטח. באישור יפורטו היום ושעות האבטחה של העובד.

44.174

לחישוב שעת היעדרות של עובד שאבטח מוסד חינוך, יווספו אם יהיה צורך בכך, גם שעות הנסיעה אל מוסד החינוך וממנו אל מקום העבודה, אם אותן שעות חלו בשעות בהן היה העובד אמור להימצא במקום עבודתו.

44.175

(א) אין לנכות משכרו או לזקוף על חשבון חופשה שנתית של עובד המקיים חובת אבטחת מוסדות חינוך;

(ב) על העובד להחזיר את שעות היעדרותו בשעות חלופות.
(תקנות שעת חירום (אבטחת מוסדות חינוך), התשל"ד)

44.176
(א) העובד יחזיר את תמורת שעות היעדרו כפי שחושבו לפי פסקה 44.174 בעבודה בשעות שמעבר לשעות העבודה הרגילות, אך לא יותר מאשר ארבע שעות כל שבוע. הייתה היעדרותו ממושכת יותר, תועבר היתרה לשבוע הבא;
(ב) החזיר עובד את שעות היעדרותו בעבודה בשעות כנ"ל לא יהיה זכאי לתשלום נוסף בעדן והשעות הללו תחושבנה לפי שעה תמורת שעה.

44.177
(א) רק באותם מקרים בהם יש מניעה עובדתית או חוקית מוחלטת או חוסר אפשרות פיזית להעסיק את העובד בשעות שהן בדרך כלל נוספות, ישוחרר העובד מחובת ההחזרה, כגון: במקרה של נעילת מקום העבודה בתום שעות העבודה או איסור העסקת עובדת בהריון מעל מכסת שעות עבודה הקבועה בחוק;
(ב) במקרים בהם יש מניעה להעסקת עובד בשעות חלופות, כאמור לעיל, ישולם לעובד מלוא שכרו, כאילו לא נעדר.

44.178
במקרים בהם אין מניעה מוחלטת להעסיק את העובד בשעות נוספות, אך העובד לא הועסק מכל סיבה שהיא או שהוא מסרב לעשות כן, בכל טיעון שהוא, יש לנכות משכרו או לזקוף על חשבון חופשת המנוחה הצבורה שלו את מספר השעות שנעדר בגלל קיום חובת אבטחת מוסדות חינוך.

44.179
האחראי יקבע עובד אשר יהיה ממונה על חישוב שעות ההיעדרות של עובדים שנדרשו לאבטח מוסדות חינוך ועל חישוב החזרת אותן שעות על-ידי העובדים.

44.18 - פעולות התנדבות במשמר האזרחי

44.181
(א) במגמה לעודד עובדי מדינה להתנדב לפעולות של המשמר האזרחי אשר מתבצעות בדרך כלל בשעות הלילה, יהיו העובדים רשאים להשתתף בפעולות אלו גם בתוך שעות העבודה הרגילות אם הפעולות הן מיוחדות ובעלות אופי בטחוני מובהק;
(ב) במקרים אלה יאשר האחראי או מי שהוסמך על ידיו היעדרויות בשעות העבודה הרגילות בתנאי שהעובדים יחזירו את השעות שנעדרו בשעות חלופות, כדוגמת הורה המאבטח מוסד חינוכי כאמור בסעיף 44.17;
(ג) האחראי או מי שהוסמך על ידיו יאשר היעדרות עקב פעולת התנדבות זו בתיאום מלא עם הממונה על העובד כדי לא לפגוע במהלך התקין של העבודה.

44.182
(א) עובדים אשר באופן קבוע עוסקים בפעולות התנדבות כנ"ל ואשר נדרשים על-ידי שלטונות המשמר האזרחי להשתתף בקורס, או השתלמות, יהיו רשאים להיעדר לצורך זה מהעבודה יום עד יומיים בשנה;
(ב) ימים אלה ייחשבו כימי עבודה, אולם הם לא יהיו זכאים לתשלום אש"ל והוצאות נסיעה בימים אלה.
(נד/23)

44.19 - היעדרות מהעבודה ביום שבו מתקיימות בחירות מקדימות

44.191
(א) עובד זכאי להיעדר מעבודתו ביום שבו מתקיימות בחירות מקדימות ("בחירות מקדימות" - בחירות לבחירת מועמדי המפלגה לתפקיד יו"ר המפלגה או חבר כנסת), שבהן הוא זכאי להצביע במפלגה שהוא חבר בה, ובלבד שמסר למנהל משאבי אנוש במשרדו/יחידת הסמך הודעה על כך ועל משך ההיעדרות הצפוי 14 ימים מראש לפחות;
(ב) ההיעדרות לפי פסקה זו לא תעלה במצטבר על שני ימי עבודה מלאים בשנה.

44.192

(א) נעדר עובד מעבודתו לפי פסקה 44.191 יום או חצי יום, דין ההיעדרות כדין חופשה שנתית; ואולם אם אין לזכות העובד ימי חופשה שנתית או שמשך ההיעדרות הוא קצר מחצי יום, לא ישולם שכר בעד ההיעדרות לפי פסקה 44.191;

(ב) היעדרות העובד כאמור לחצי יום, על חשבון חופשה שנתית, אינה גורעת מזכותו לניצול חצי יום החופשה הנותר לפי סעיף (6)א לחוק עבודה שנתית, התשי"א-1951.

44.193

מנהל משאבי אנוש במשרד/יחידת הסמך ישמור בסוד מידע שמסר לו העובד לגבי היעדרותו כאמור בסעיף זה, לא יגלה מידע כאמור ולא יעשה בו כל שימוש, ובכלל זה לא ירשום בדוח פירוש החופשה כל פרט לגבי המפלגה שבה נערכו הבחירות המקדימות.

(חוק המפלגות, התשנ"ב-19992, ס' 17ב)

(עז/15)

פרק 45 - נקיטת אמצעים משמעתיים ודיווח על עבירות פליליות

בפרק זה מובאות הוראות בעניין טיפול כללי בעבירות משמעתיות ודיווח על עבירות פליליות של עובדי המדינה, נקיטת אמצעים משמעתיים וטיהור שמו של עובד המדינה.

45.1 - כללי

45.11 חלות וסמכויות חוקר משמעת / 45.12 טיפול כללי בעבירות משמעת / 45.13 איסור הקמת ועדות פנימיות לבירור עניינים משמעתיים ופליליים / 45.14 הוראות מיוחדות ותיאומים לעניין תאגידים וגופים אחרים

45.11 - חלות וסמכויות חוקר משמעת

45.111
הוראות פרק זה חלות על כל סוגי העובדים בשירות, למעט הוראות פרק משנה 45.2 אשר אינן חלות על עובד ארעי (פרט לפסקה 45.221 החלה אף על עובד ארעי).

45.112
עובד ארעי, שהתנהג בצורה שהייתה מחייבת את הבאתו בפני בית הדין למשמעת לפי סעיף 45.24 אילו היה עובד על-פי כתב מינוי (עובד קבוע), מותר להפסיק את עבודתו במכתב שחלותו ממחרת יום מסירתו.

45.113
סמכויות חוקר משמעת

(א) אגף חקירות משמעת בנציבות שירות המדינה מופקד על חקירות משמעת בשירות המדינה ;

(ב) חוקר משמעת יעסוק בבירור תלונות המייחסות לעובד המדינה עבירת משמעת לפי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963 ;

(ג) חוקר משמעת יהיה, מי שהוסמך לכך על–ידי נציב שירות המדינה כאמור בסעיף 15 לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963. תוקף ההסמכה יהא לתקופה של שנתיים אשר תתחדש מעת לעת על-ידי נציב שירות המדינה או מי שהוא הסמיך לשם כך, לתקופה של שנתיים נוספות. נציב שירות המדינה רשאי לבטל הסמכה כאמור, לאחר שניתנה לחוקר הזדמנות להביא טענותיו בכתב בפניו ;

(ד) מי שנתמנה לחוקר משמעת במשרד, יפעל כאמור בפסקה 45.122 תוך תיאום מלא עם אגף החקירות בנציבות שירות המדינה ובכפוף להנחיותיו.
(סה/6)

45.12 - טיפול כללי בעבירות משמעת

45.121
הטיפול בעבירות משמעת של עובדים במשרד מרוכז בידי האחראי ובאחריותו.האחראי מופקד על הפעלת הוראות חלק זה בכדי לקיים את המשמעת במשרד ולטפל טיפול הולם בכל מקרה של הפרת משמעת.

45.122
אופן הטיפול של משרדי הממשלה בעבירות משמעת:

(א) נודע למשרד על חשד לביצוע עבירת משמעת שהתבצעה במשרד, ידווח האחראי באופן מיידי לאגף חקירות בנציבות שירות המדינה על פרטי העבירה והמעורבים בה, ויידע אודותיה את אגף התביעה בנציבות שירות המדינה;

(ב) התקבל דיווח באגף החקירות על תלונה או חשד לעבירה כאמור לעיל, יחליט מנהל אגף חקירות באם לפתוח בהליך של חקירה משמעתית כנגד העובד. סבר מנהל האגף כי יש מקום לפתוח בחקירה בחשד לעבירה כאמור לעיל, יחליט אם לבצע את החקירה באגף החקירות או אם יש מקום להעביר את החקירה לטיפול המשרד. מנהל אגף חקירות רשאי אף להורות על עריכת חקירה משולבת שתתנהל במקביל באגף חקירות משמעת ובמשרד הנוגע בדבר אם סבר כי בנסיבות העניין יש הצדק מקצועי לכך;

(ג) חקירת התלונה במשרדים השונים ,תיעשה על-ידי מי שמונה לחוקר משמעת במשרד, תוך תיאום מלא עם מנהל אגף חקירות בנציבות שירות המדינה ובכפוף להנחיותיו;

(ד) בסיום החקירה במשרד יועבר תיק החקירה ביחד עם מסמך סיכום חקירה, למנהל אגף חקירות לצורך בחינה מקצועית של התיק והעברתו להמשך טיפול באגף התביעה של נציבות שירות המדינה.

45.123
אופן הטיפול של אגף חקירות משמעת בנציבות שירות המדינה בעבירות משמעת:

(א) חקירה משמעתית באגף חקירות משמעת תפתח באחד או יותר משלושת המצבים הבאים:

1. נודע למנהל אגף חקירות משמעת על חשד לביצוע עבירת משמעת וסבר הוא כי בנסיבות העניין יש מקום להורות על פתיחת חקירה משמעתית;
2. נציב שירות המדינה או מי מטעמו הורו למנהל אגף חקירות משמעת לפתוח בחקירה משמעתית על חשד לביצוע עבירת משמעת שנודעה להם;
3. פרקליט המדינה או מי מטעמו רשאי להורות למנהל אגף חקירות משמעת לפתוח בחקירה משמעתית אם סבר בנסיבות העניין, כי החשד שהתגלה נגד עובד מדינה ראוי להתברר בהליך משמעתי ולא בהליך הפלילי.

(ב) חוקר משמעת של אגף חקירות בנציבות שירות המדינה, יפעל בהתאם להוראות מנהל אגף חקירות בנציבות שירות המדינה;

(ג) חוקר המשמעת רשאי לזמן לצורך חקירה, בירור או מתן עדות, כל עובד מדינה, אשר ימלא אחר ההזמנה בכל עת שיידרש. לחוקר משמעת כאמור בפרק זה מוענקות סמכויות חקירה בהתאם לסעיפים 4-2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות);

(ד) בסיום חקירת המשמעת, יועבר תיק החקירה בצרוף סיכום החקירה למנהל אגף חקירות לצורך בחינה מקצועית של התיק והעברתו להמשך טיפול לאגף התביעה בנציבות שירות המדינה;

(ה) נציב שירות המדינה או תובע כהגדרתו בסעיף 14 לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, רשאי להורות לאגף חקירות להמשיך ולחקור, אם מצא שיש צורך בכך לשם החלטה בדבר העמדה לדין או לשם ניהול יעיל של המשפט.
(סג/22)

45.124
למנהל כללי של משרד יהיו הסמכויות שבידי שר המשרד לפי הפסקאות: 45.222 (מתן התראה או נזיפה), 45.241 (הגשת קובלנה לתובע) ו- 46.216 (השעיה עד 30 יום).
(חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, ס' 31, ,32, 48)

45.125
השר רשאי, בהמלצת ועדת השירות, לאצול מסמכויותיו לפי הפסקאות הנזכרות בפסקה 45.124, גם לבעל משרה אחרת במשרדו; שר המבקש לעשות כך, יפנה אל נציב שירות המדינה על מנת שיביא את הבקשה בפני ועדת השירות. (החוק הנ"ל, ס' 71(ב))

45.126
נציב שירות המדינה רשאי לאצול לאחר את סמכויותיו הבאות, באישור ועדת שירות המדינה:
(א) נסמן מבוטל;
(ב) להגיש קובלנה נגד עובד לתובע (ראה פסקה 45.241);
(ג) לטהר שמו של עובד המדינה (ראה פסקה 45.421);
(ד) לתת הוראות והחלטות בדבר משכורתו של עובד מושעה (ראה פסקאות 46.342, 46.344 ו-46.345);
(ה) נסמן מבוטל;
(ו) נסמן מבוטל;
(ז) להורות על עריכת בדיקה רפואית חוזרת (ראה פסקה 47.393).
(החוק הנ"ל, ס' 73)

45.13 - איסור הקמת ועדות פנימיות לבירור עניינים משמעתיים ופליליים

45.131
(א) אין להקים במשרד ועדות פנימיות לבירור תלונות וחשדות בדבר עבירות משמעת ועבירות פליליות שעובדי המשרד נחשדו שעברו אותן;
(ב) האחראי רשאי להקים במשרד ועדה משרדית אשר עליה יוטל להציע מסקנות מינהליות או ארגוניות-כלליות מעבירות משמעת או מעבירות פליליות שביצעו עובדי המשרד, או שנתגלו תוך כדי דיון בבית הדין למשמעת.
(עג/12)

45.14 - הוראות מיוחדות ותיאומים לעניין תאגידים וגופים אחרים

45.141
הוראות חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, חלות גם על עובדי תאגידים וגופים אחרים, לפי הוראות מיוחדות ותיאומים שנקבעו בחוק, בצווים ובהחלטות הממשלה.

45.142
סמכויות של שר ושל נציב שירות המדינה לפי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, למעט הפרק השני (בעניין מינוי בית הדין למשמעת, תובע וחוקר), וכן הסמכויות לפי הסעיפים 19 ו-21 לחוק, יהיו נתונות -
(א) לגבי עובדי לשכת נשיא המדינה - למנהל הלשכה;
(ב) לגבי עובדי הכנסת - ליושב ראש הכנסת או למי שיתמנה לכך על ידיו;
(ג) לגבי עובדי משרד מבקר המדינה - למבקר המדינה או למי שיתמנה לכך על ידיו.
(החוק הנ"ל, ס' 72)

45.143
במסגרת סמכותה על-פי סעיף 74 לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, החילה הממשלה את הוראות חוק המשמעת גם על עובדי הוראה, בשינויים שפורטו בהחלטת הממשלה.
(י"פ 1882, התשל"ג, עמ' 678)

45.144
(א) במסגרת סמכותה על-פי סעיף 75 לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, החילה הממשלה את הוראות חוק המשמעת על עובדי תאגידים אלה, בשינויים שפורטו בהחלטות הממשלה:
1. המוסד לבטיחות ולגיהות;
(י"פ 1209, התשכ"ה, עמ' 2596)
2. המוסד לביטוח לאומי;
(י"פ 1213, התשכ"ה, עמ' 2666)
3. נסמן מבוטל;
(פו/2)
4. נסמן מבוטל;
5. נסמן מבוטל;
(פא/16)

6. רשות ניקוז כנרת;
(החלטת ממשלה 1555 מיום י"ז בניסן התשע"ד (17.4.2014))
7. שירות התעסוקה..
(י"פ 1145, התשכ"ה, עמ' 924; י"פ 2456, התשל"ח, עמ' 2290)

(ב) החלת חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, על עובדי תאגידים אלה מכוח החוקים הר"מ:

1. המועצה להסדר ההימורים בספורט;
(חוק להסדר ההימורים בספורט, ס' 6)
2. הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים;
(חוק הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, ס' 29)
3. נסמן מבוטל;
4. הרשות למלחמה בסמים;
(חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים, ס' 25(ב))
5. הרשות לניירות ערך;
(חוק ניירות ערך, ס' 10(א))
6. הרשות לפיתוח הנגב והגליל;
(חוק הרשות לפיתוח הנגב, ס' 22)
(חוק הרשות לפיתוח הגליל, ס' 22)
7. הרשות לשיקום האסיר;
(חוק הרשות לשיקום האסיר, ס' 20(ד))
8. נסמן מבוטל;
9. נסמן מבוטל;
10. רשות העתיקות;
(חוק רשות העתיקות, ס' 31(ב))
11. רשות לפיקוח חקלאי ;
(חוק הרשות לפיקוח חקלאי, ס' 25)
12. רשות מקרקעי ישראל;
(חוק רשות מקרקעי ישראל, ס' 2)
13. רשות נאות מרפא;
(חוק רשות נאות מרפא, ס' 12)
14. רשות שדות התעופה;
(חוק רשות שדות התעופה, ס' 52(א))(עד/15)(עד/12)
15. התאגיד לפיקוח וטרינרי;
(חוק הרופאים הווטרינרים, התשנ"א-1991, ס' 32 מו(7))
16. תאגידי הבריאות בבתי חולים הממשלתיים;
(תקנות יסודות התקציב (כללים לפעולת תאגיד הבריאות), התשס"ב-2002, תקנה 16(ב))
17. תאגיד השידור הציבורי;
(חוק השידור הציבורי הישראלי, התשע"ד-2014, ס' 56(7))
18. רשות הטבע והגנים.
(חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח, ס' 63 (פא/16)
19. הרשות לבינוי אזורי שיקום;
(חוק בינוי ופינוי של אזורי שיקום, התשכ"ה-1965, ס' 11(א))
20. הרשות הממשלתית למים ולביוב;
(חוק המים, התשי"ט-1959, ס' 150 כ"ג(ג))
21. המרכז למורשת מלחמת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת;
(חוק המרכז למורשת מלחמת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת, התשע"ז-2017, ס' 23(ג)(2))
22. הרשות השניה לטלויזיה ולרדיו;
(חוק הרשות השניה לטלויזיה ורדיו, התש"ן-1990, ס' 129(ב))
23. הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית;
(חוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגי בתעשיה, התשמ"ד-1984, ס' 15(כ"ח(7))
24. מועצת החלב;
(חוק תכנון משק החלב, התשע"א-2011, ס' 24(ב)(1))
25. המכון הלאומי למצוינות בספורט (מכון וינגייט).
(חוק המכון הלאומי למצוינות בספורט (מכון וינגייט), התשע"ז-2017, ס' 26(ג)((2))

45.145
בתוקף סמכותו על-פי סעיף 75א לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963 קבע ראש הממשלה בצו שירות המדינה (משמעת) (שירות הביטחון הכללי והמוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים), התשל"ט-1979, הוראות בדבר המשטר והמשמעת שיחולו בשירות הביטחון הכללי ובמוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים.
(קובץ התקנות 4018, התשל"ט, עמ' 1750)

45.146
במסגרת סמכותה על-פי סעיף 75 לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, ובתוקף סמכותה לפי סעיף 13(ג) לחוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], התשל"א-1971 (להלן - "חוק שירותי הדת היהודיים"), לאחר התייעצות עם ארגון העובדים ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, הורתה הממשלה כי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963 (להלן - "החוק"), והתקנות לפיו יחולו על עובדי המועצות הדתיות, בשינויים ובהתאמות שפורטים בהודעת השר לשירותי דת (חמ -3 4732) מיום כ"ב בטבת התשע"ד (25.12.2013).
(החלטת ממשלה מס' 5128 מיום ז' בתשרי התשע"ג (23.9.2012))
(י"פ 6735, מיום י"ב בשבט התשע"ד (13.1.2013))
(עד/9)

45.2 - נקיטת אמצעים נגד עובד שעבר על המשמעת

45.21 חלות והוראות כלליות / 45.22 הערות, התראות ונזיפות / 45.24 הבאה בפני בית הדין למשמעת

45.21 - חלות והוראות כלליות

45.211
הוראות פרק משנה זה חלות על כל העובדים בשירות.

45.212
נגד עובד אשר אשם בעבירת משמעת (ראה סעיף 40.21), מותר לנקוט אמצעי משמעת בהתאם להוראות פרק משנה זה.

45.213
עבר עובד עבירה על המשמעת, ישקול האחראי, אגב התייעצות עם ממונה בכיר (משמעת) בנציבות שירות המדינה, במקרים המתאימים, אילו הליכים משמעתיים מן הראוי לשקול נגד העובד, בהתחשבו בהוראות פרק זה.
בין השאר יבדוק האחראי אם יש מקום להציע להשעות את העובד על-פי הוראות פרק 46.

45.214
על-פי בקשת נציבות שירות המדינה, יעביר האחראי לנציבות שירות המדינה כל חומר הנוגע בעבירות משמעת שביצע עובד.

45.215
בדרך כלל אין לנקוט נגד עובד אמצעי משמעת יותר מפעם אחת על עבירת משמעת אחת. אולם בנסיבות האמורות בפסקה 45.223, כלומר, במקרים של מתן התראה או נזיפה, מותר לנקוט נגד עובד אמצעי משמעת על עבירה אחת יותר מפעם אחת.
(חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, ס' 31, 62)

45.216
פרישתו של עובד מהשירות אינה מפסיקה את ההליכים שהתחילו בהם נגדו לפני בית הדין למשמעת, ובית הדין רשאי להמשיך בדיון אם ראה צורך בכך.
(החוק הנ"ל, ס' 65)

45.217
מותר להתחיל בהליכים לפני בית הדין למשמעת אף לאחר שפרש העובד מהשירות, ובלבד שהתובענה תוגש תוך שנתיים מיום הפרישה או תוך שנה מיום סיום חקירת המשטרה או הדיון הפלילי, לפי המאוחר, על-פי הוראות היועץ המשפטי לממשלה, או נציב שירות המדינה, או לפי בקשת העובד.
(החוק הנ"ל, ס' 66)
(פ/23)

45.22 - הערות, התראות ונזיפות

45.221
הממונה על עובד יעיר לו בעל-פה או בכתב על ביצוע לקוי של העבודה או על משמעת לקויה (ראה גם פסקה 45.241).

45.222
השר, המנהל הכללי וכן בעל משרה שמונה לצורך זה על-ידי השר בהמלצת ועדת השירות, רשאים להתרות או לנזוף בעובד על מעשה או על מחדל שיש בו משום עבירת משמעת.
(החוק הנ"ל, ס' 31, 71)

45.223
מתן הערה, התראה או נזיפה לפי פסקאות 45.221 או 45.222 אינה מונעת מלהביא, נוסף על כך, את העובד בפני בית הדין למשמעת על אותו מעשה או מחדל.
(החוק הנ"ל, ס' 31)

45.224
(א) התראה או נזיפה לפי פסקה 45.222 תינתן לאחר שניתנה לעובד הנדון הזדמנות להשמיע או להסביר בעל- פה או בכתב את מעשיו;
(ב) התראה או נזיפה תינתן בכתב והעתק ממנה יישלח לנציבות שירות המדינה ולוועד העובדים המקומי, מחוץ למקרים שבהם נראה לנותן ההתראה או הנזיפה כי בלתי רצוי, לאור הנסיבות, לשלוח העתק מההתראה או מהנזיפה לוועד העובדים.

45.225
חבר ועד העובדים, שקיבל העתק התראה או נזיפה על-פי פסקה 45.224, יתייחס אליו כאל רשומה מסווגת (ראה סעיף 62.34).

45.23 - סעיף מבוטל
(עג/12)

45.24 - הבאה בפני בית הדין למשמעת

45.241
עבר עובד עבירת משמעת, רשאים השר, נציב שירות המדינה, היועץ המשפטי לממשלה, המנהל הכללי סגנו לענייני מינהל, מנהל יחידת סמך, או מי שהוסמך לכך על-ידי השר בהמלצת ועדת השירות - הן ביזמתם הם והן על-פי תלונה שהוגשה להם - להגיש לתובע קובלנה על כך. התובע הוא פרקליט המדינה או מי שהוסמך לכך על ידיו או על-ידי נציב שירות המדינה.
(החוק הנ"ל, ס' 14, 32, 71)

45.242
ראה התובע שיש בקובלנה ובחומר הראיות שלפניו כדי להעמיד את העובד לדין משמעתי רשאי הוא להגיש לבית הדין למשמעת תובענה, והוא חייב להגישה, אם מי שהסמיך אותו להיות תובע הורה לו לעשות כן.
(החוק הנ"ל, ס' 33)

45.243
הסמכות הנתונה לחוקר בדבר חקירה מוקדמת של עדים כמפורט בפסקה 45.242 נתונה גם לקצין משטרה לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות) כמפורט להלן:
"סעיף 2 (1) קצין משטרה בדרגת מפקח ומעלה, או כל קצין אחר או סוג אחר של קצינים המורשים בכתב, בדרך כלל או במיוחד, על-ידי שר המשפטים לערוך חקירות על ביצוע עבירות, רשאי לחקור בעל-פה כל אדם המכיר לפי הסברה, את עובדותיה, ונסיבותיה של כל עבירה שעליה חוקר אותו קצין-משטרה או אותו קצין מורשה אחר כנ"ל ורשאי לרשום בכתב כל הודעה, שמוסרה אדם הנחקר כך;
(2) אדם הנחקר כך יהיה חייב להשיב נכונה על כל השאלות, שיציג לו בשעת החקירה אותו קצין-משטרה, או קצין מורשה אחר כנ"ל, חוץ משאלות שהתשובות עליהן יהיה בהן כדי להעמידו בסכנת אשמה פלילית".

45.244
הפנייה של קצין המשטרה אל עובד המדינה כאמור בפסקה 45.246 תהיה בהתאם לנוהל התקין, באמצעות מנהל היחידה בה מועסק העובד הנדרש למסור עדות ופרטים אחרים בהתאם לצורך.

45.245
על בית הדין למשמעת והרכבו, על סדרי הגשת תובענה לבית הדין למשמעת ועל סדרי הדיון בבית הדין- ראה פרק משנה 47.3.

45.3 - דיווח על עובד שעבר עבירה פלילית

45.31 חלות והוראות כלליות / 45.32 דיווח על עבירות פליליות / 45.33 עובד שנאשם או שנעצר לרגל עבירה פלילית / 45.34 עובד שהשיג תשלומים על סמך הודעה כוזבת

45.31 - חלות והוראות כלליות

45.311
הוראות פרק משנה זה חלות על כל העובדים בשירות.

45.312
הטיפול בעבירות פליליות שעברו עובדי המדינה הוא בידי האחראי, לפי הוראות פרק משנה זה.

45.313
הורשע עובד בעבירה פלילית או התחילה חקירה פלילית של המשטרה או הוגש כתב אישום נגד עובד, חייב העובד להודיע על כך לאחראי. האחראי יבדוק אם יש מקום להציע להשעות את העובד, על-פי הוראות פרק 46.
(סט/28)

45.32 - דיווח על עבירות פליליות

45.321
(א) הגיעה לאחראי תלונה או ידיעה המעוררת חשש שעובד במשרד עבר עבירה פלילית הקשורה במילוי תפקידו או עבר עבירה פלילית שאינה קשורה במילוי תפקידו אך יש עימה קלון, יעביר מיד האחראי את התלונה או את הידיעה לאגף החקירות של המחוז או ללשכת החקירות במרחב של משטרת ישראל, שבהם נמצא מקום עבודתו של העובד;
(ב) נראה לאחראי כי העבירה היא חמורה במיוחד - תועבר התלונה או הידיעה לאגף החקירות במטה הארצי של משטרת ישראל.

45.322
האחראי יודיע לממונה בכיר (משמעת) בנציבות שירות המדינה, על כל פנייה למשטרה, בהתאם לפסקה 45.321.

45.323
האחראי ינקוט בכל הצעדים המתאימים כדי לשמור על סודיות מוחלטת בנוגע לכל עניין שהועבר למשטרה בהתאם לאמור לעיל.

45.324
אין האמור לעיל מונע נקיטת אמצעי משמעת נגד העובד באותו זמן על אותו מעשה, אם הוא גם עבירת משמעת, אולם במקרה זה תחולנה הוראות פסקה 40.222 בדבר אפשרות עיכוב הליכים משמעתיים עד לסיום ההליכים הפליליים.
(חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, ס' 61, 61א)

45.33 - עובד שנאשם או שנעצר לרגל עבירה פלילית

45.331
נודע לאחראי שעובד במשרדו נאשם או נעצר לרגל איזו עבירה פלילית שהיא, יודיע על כך מיד בכתב לממונה בכיר (משמעת) בנציבות שירות המדינה, ויציין בהודעתו:
(א) את שמו, את שם משפחתו ואת מספר הזהות של העובד;
(ב) את מהות העבירה, את פרטיה ואת נסיבות ביצועה;
(ג) אם העובד הושעה לפי פרק 46;
(ד) הערות הנוגעות לאופיו של העובד.

45.332
"תקופת ניתוק ממקום העבודה" - תקופה בה עובד שהה במעצר על-פי צו של בית המשפט או נאסר בעקבות פסק דין של בית המשפט לרבות בעבודת שירות כמשמעותה בסימן ב1 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 או עבודה צבאית כמשמעותה בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, או שהיה נתון בחלופת מעצר אשר מנעה ממנו להגיע למקום עבודתו או שנותק ממקום העבודה בנסיבות אחרות, שאינן בשליטת המעסיק.

45.333
עובד שנמצא בתקופת ניתוק ממקום העבודה לא תשולם לו משכורת בעד התקופה בה היה מנותק ממקום עבודתו.

45.334
(א) עובד רשאי לזקוף את תקופת הניתוק ממקום העבודה או חלק מאותה תקופה, על חשבון חופשת המנוחה שצבר לפי האמור בפסקה 33.112; לא ניתן לזקוף ימי מחלה בעבור תקופת הניתוק ממקום העבודה;
(ב) המשרד חייב לזקוף על חשבון חופשת המנוחה את מספר הימים שבהם חייב לצאת לחופשה בהתאם לחוק חופשה שנתית, התשי"א-1951;
(ג) דין ימי תקופת ניתוק ממקום העבודה שנזקפו כאמור על חשבון חופשת המנוחה, לענייני משכורת, פיצויים וגמלאות יהיה כדין תקופת שירות רגילה, והעובד יהיה זכאי לקבל בעדם את המשכורת המלאה המגיעה לו.

45.335
תקופת מעצר או מאסר, שבעדה לא שולמה לעובד משכורת ואשר לא נזקפה על חשבון חופשת המנוחה שלו, תיחשב כתקופת חופשה ללא משכורת.

45.336
(א) למרות האמור בפסקה 45.333, עובד שהיה בתקופת ניתוק ממקום העבודה והמעשה או המחדל שבגינם היה בניתוק ממקום העבודה אירעו אגב מילוי תפקידיו בשירות המדינה או בקשר עימהם, ולא הוגש נגדו כתב אישום לבית משפט או תובענה לבית הדין למשמעת או שזוכה בדין- תשולם לו משכורתו בעד תקופת הניתוק ממקום העבודה - אם לא שולמה;
(ב) התרחשו הנסיבות האמורות בנסמן (א) לאחר שתקופת הניתוק מהעבודה או חלקה נזקפה על חשבון ימי חופשת מנוחה כאמור בפסקה 45.334 - יוחזרו לעובד ימי המנוחה שנזקפו.
(פד/12)

45.34 - עובד שהשיג תשלומים על סמך הודעה כוזבת

45.341
מסר עובד הודעה כוזבת, ועל סמך הודעת זו תבע או קיבל בקשר לעבודתו תשלום שאינו מגיע לו (כגון: אש"ל או הוצאות נסיעה), יביא האחראי את הדבר בפני ממונה בכיר (משמעת) בנציבות שירות המדינה, והיא תעביר את העניין עם המלצותיה אל פרקליטות המדינה, להחלטה.
(עג/12)

45.342
ההודעה לנציבות שירות המדינה תימסר ללא כל השהייה; כן אין להאריך במקרים אלה בבירורים פנימיים, כדי שלא תטושטשנה העקבות, ויש לצמצם את הבירורים למזער הדרוש.

45.4 - טיהור שמו של עובד המדינה

45.41 בקשת טיהור שם / 45.42 נוהל טיפול בבקשה לטיהור שם

45.41 - בקשת טיהור שם

45.411
פורסמו ידיעות על עובד, המייחסות לו עבירת משמעת והיה בדרך הפרסום ובהיקפו כדי לפגוע בעובד, רשאי העובד לבקש בכתב, באמצעות האחראי, מנציב שירות המדינה להורות על עריכת חקירה בעבירה זו.
(חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, ס' 67)

45.42 - נוהל טיפול בבקשה לטיהור שם

45.421
ראה נציב שירות המדינה על-פי תוצאות החקירה שהתנהלה לפי הוראות פסקה 45.411, כי אין אמת בידיעות כאמור, יודיע על כך בכתב לעובד, באמצעות האחראי, והעובד רשאי לפרסם את הודעת נציב שירות המדינה אליו בדרך הנראית לו.
(החוק הנ"ל, הס' הנ"ל)

45.422
ראה נציב שירות המדינה, על-פי תוצאות החקירה, כי יש יסוד לידיעה, יורה לתובע להגיש תובענה לבית הדין למשמעת.
(החוק הנ"ל, הס' הנ"ל)

פרק 46 - השעיה

בפרק זה מובאות הוראות בעניין הטיפול והנוהל בהשעייתו של עובד שעבר עבירה משמעתית או פלילית או שהתחילה נגדו חקירה פלילית של המשטרה, וכן בעניין משכורת וזכויות של עובד בתקופת ההשעיה.

46.1 - חלות והוראות כלליות

46.11 חלות / 46.12 טיפול בהשעיה / 46.13 התליית סמכויות ומינויים

46.11 - חלות

46.111
הוראות פרק זה חלות על כל העובדים בשירות, למעט עובדים ארעיים.
(חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, ס' 1)

46.12 - טיפול בהשעיה

46.121
עבר עובד עבירה על המשמעת או עבירה פלילית או התחילה חקירה פלילית של המשטרה נגד עובד, יבדוק האחראי, בין השאר, אם יש מקום להציע להורות על השעייתו, של העובד, על-פי הוראות פרק זה (ראה פסקאות 45.212 ו-45.312).

46.13 - התליית סמכויות ומינויים

46.131
עובד שהושעה, כל סמכויות ומינוי שניתנו לו עקב היותו עובד המדינה, למעט מינוי על-פי חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, יותלו לתקופת ההשעיה; אולם מינויו כחבר בית הדין למשמעת לא יותלה אלא באישור שר המשפטים.
(החוק הנ"ל,ס' 70 (א))

46.2 - השעיה - סמכות ונהלים

46.21 סמכות להשעות / 46.22 נוהל השעיה או
העברה זמנית לעבודת אחרת / 46.23 השעיה

46.21 - סמכות להשעות

46.211
הסמכות להשעות עובד היא בידי נציב שירות המדינה, השר ועובדים אחרים במשרד, וכן בית המשפט, בהתאם למפורט בסעיף זה.

46.212
נציב שירות המדינה רשאי, ביזמתו או על-פי פניית האחראי, להורות על השעיה של עובד ממשרתו בשירות במקרים הבאים:

(א) הוגשה לתובע קובלנה על עבירת משמעת שעבר העובד;

(ב) התחילה חקירה פלילית של המשטרה נגד עובד בעבירה שיש עימה קלון, לדעת נציב שירות המדינה; במקרה זה יושעה העובד רק לאחר התייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, או עם בא כוחו.
(חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, ס' 47 (א))

46.213
נציב שירות המדינה לא ישעה עובד, אלא לאחר שניתנה לעובד הזדמנות להביא טענותיו לעניין ההשעיה תוך תקופה שיקצוב לו לפני נציב שירות המדינה או לפני מי שנציב השירות הסמיך לכך דרך קבע או לעניין פלוני, ואולם אם העובד כבר הביא טענותיו לעניין השעיה דחופה בהתאם לפסקה 46.216, רשאי נציב שירות המדינה להשעותו אף בטרם ניתנה לו הזדמנות כאמור, ובלבד שיתן לו הזדמנות סמוך לאחר מכן להביא טענותיו לעניין ההשעיה; והוא הדין לעניין העברתו הזמנית לעבודה אחרת לפי פסקה 46.215.
(החוק הנ"ל, ס' 47 (ב))

46.214
היה עובד מועסק במספר משרות בשירות, רשאי נציב שירות המדינה להשעותו כאמור מכולן או מחלק מהן.
(החוק הנ"ל, ס' 47 (ג))

46.215
בכל מקום שנציב שירות המדינה רשאי להשעות עובד לפי סעיף זה, רשאי הוא, במקום להשעותו, להעבירו זמנית לעבודה אחרת במשרה שאחת מדרגותיה אינה נמוכה מדרגת משרתו של העובד, ובלבד שדרגת העובד במשרה שאליה הוא מועבר לא תהיה נמוכה מדרגתו ערב העברתו, או - בהסכמת העובד - לעבודה במשרה שדרגתה נמוכה מדרגת משרתו.
(החוק הנ"ל, ס' 47 (ד))

46.216
(א) היה לשר יסוד סביר להניח כי עובד המדינה, ביודעין, מעל בתפקידו או השתמש בו לרעה, או שהפר את המשמעת הפרה זדונית וחמורה, או עבר עבירה פלילית שיש עמה קלון, והיה השר סבור כי המשך עבודתו של העובד יביא לפגיעה חמורה בשירות המדינה, רשאי הוא להשעותו לתקופה שלא תעלה על ארבעה - עשר ימים, לאחר שנתן לו, תוך תקופה שיקצוב לו, הזדמנות להביא טענותיו לעניין זה לפניו או לפני מי שהוא הסמיך לכך, דרך כלל או לעניין מסוים.
"שר" בפסקה זו וכן בפסקאות 46.217 ו-46.218 - לרבות המנהל הכללי ובעל משרה שהוסמך לצורכי פסקה זו על-ידי השר, בהמלצת ועדת השירות;
(החוק הנ"ל, ס' 48א', 71)

(ב) טענות העובד יכולות להיות בכתב או בעל-פה, ובלבד שתירשם תרשומת על-ידי מי שבפניו נטענו הטענות.

46.217
במקום להשעותו, רשאי השר להעביר את העובד לעבודה אחרת באותו משרד, במשרה שאליה רשאי נציב השירות להעבירו לפי פסקה 46.215 בתנאים ולתקופה האמורים בפסקה 46.216.
(החוק הנ"ל, ס' 48 (ב))

46.218
(א) השר רשאי להאריך את תקופת ההשעיה או ההעברה כאמור, לתקופה שלא תעלה בסיכום על שלושים ימים.
(החוק הנ"ל, ס' 48 (ג))

(ב) סמכויות השר לפי סעיף זה נתונות גם למנהל הכללי של משרדו ואינן גורעות מסמכות נציב שירות המדינה לפי פרק משנה זה.
(החוק הנ"ל, ס' 48 (ד))
(סו/9)

46.219
בית משפט מוסמך להורות על השעיית עובד, כיוון שעבר על הוראות פסקה 42.332 בעניין סייגים לתעמולת בחירות לכנסת ולרשויות מקומיות. הורה בית המשפט כאמור, יבצע האחראי את הוראת בית המשפט.
(החוק הנ"ל, ס' 69 ; חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, ס' 130 (ג))

46.22 - נוהל השעיה או העברה זמנית לעבודת אחרת

46.221
החליט השר על השעיית עובד לפי פסקה 46.216, יודיע האחראי לעובד הנדון על ההחלטה ועל הנימוקים לה, ויציין בהודעתו כי בדבר המשך ההשעיה יחליט נציב שירות המדינה לפי הוראות פסקה 46.212. כן יביא לידיעת העובד את הוראות פרק משנה 46.3 בעניין משכורת וזכויות בתקופת ההשעיה. העתקים מהודעת האחראי לעובד יישלחו לנציבות שירות המדינה ולחשב המשרד או יחידת הסמך; הודעת האחראי לעובד תובא לידיעת ועד העובדים במקום עבודתו של העובד, בכתב או בעל-פה, לפי החלטת האחראי.

46.222
מבקש האחראי מנציב שירות המדינה להשעות עובד לפי פסקה 46.212, יפנה אל נציב שירות המדינה בכתב ויפרט בפנייתו את הנימוקים להשעיה בהתאם לפסקה האמורה.

46.223
החליט נציב שירות המדינה על השעיית עובד לפי הוראות פסקה 46.212, תודיע על כך נציבות שירות המדינה בכתב לאחראי ולחשב המשרד או יחידת הסמך, בהם מועסק העובד. האחראי יודיע לעובד על החלטת נציב שירות המדינה ויביא לידיעתו את הוראות פרק משנה 46.3 בעניין משכורת וזכויות בתקופת ההשעיה; הודעת האחראי לעובד תובא לידיעת ועד העובדים במקום עבודתו של העובד, בכתב או בעל- פה, לפי החלטת האחראי.

46.224
הורה בית המשפט על השעיית עובד לפי הוראות פסקה 46.214, יודיע האחראי על כך לעובד ויביא לידיעתו את הוראות פרק משנה 46.3 בעניין משכורת וזכויות בתקופת ההשעיה. העתקים מהודעת האחראי לעובד יישלחו לנציבות שירות המדינה ולחשב המשרד או יחידת הסמך; הודעת האחראי לעובד תובא לידיעת ועד העובדים במקום עבודתו של העובד, בכתב או בעל-פה, לפי החלטת האחראי.

46.225
החליט השר או נציב שירות המדינה על העברת עובד לעבודה אחרת, על-פי פסקאות 46.215 או 46.218, יודיע על כך האחראי בכתב לעובד והעתקים מההודעה יישלחו לנציבות שירות המדינה ולחשב המשרד או יחידת הסמך; הודעת האחראי לעובד תובא לידיעת ועד העובדים במקום עבודתו של העובד, בכתב או בעל-פה, לפי החלטת האחראי.

46.23 - השעיה

46.231
תמה החקירה של החוקר או של המשטרה ולא הוחלט להגיש קובלנה לתובע (ראה פסקה 45.211) או לפתוח בהליכים פליליים נגד העובד, יורה מי שהחליט על השעיית העובד, על ביטול ההשעיה.

46.232
השעיית עובד תסתיים בקרות אחד מאלה:
(א) בוטלה ההשעיה על-ידי מי שהחליט עליה;
(ב) בוטלה הקובלנה המשמעתית שהוגשה נגד העובד.

46.233
הושעה עובד, תימשך ההשעיה עד שיחליט המוסמך לכך שלא להעמידו לדין פלילי או משמעתי, ואם הועמד לדין פלילי או משמעתי - עד למתן פסק הדין הסופי באותם הליכים; ואולם רשאי נציב שירות המדינה להורות על הפסקת ההשעיה במועד מוקדם יותר.
(החוק הנ"ל, ס' 47 (ה))

46.234
פסקה מבוטלת

46.235
פסקה מבוטלת
(פא/16)

46.236
(א) האחראי יודיע לעובד על סיום ההשעיה. העתקים מהודעת האחראי לעובד יישלחו לנציבות שירות המדינה ולחשב המשרד או יחידת הסמך;
(ב) הודעת האחראי לעובד תובא לידיעת ועד העובדים במקום עבודתו של העובד, בכתב או בעל-פה, לפי החלטת האחראי.

46.3 - משכורת וזכויות של העובד בתקופת ההשעיה

46.30 הגדרות / 46.31 משכורת בתקופת ההשעיה / 46.32 מבחנים וסדרי דין לעניין שינוי משכורת בתקופת ההשעיה / 46.33 עבודה פרטית בתקופת ההשעיה / 46.34 השלמת משכורת בעד תקופת השעיה / 46.35 זכויות בעת תקופת ההשעיה / 46.36 זכויות עובד מושעה שהוחזר לשירות

46.30 - הגדרות

46.301

לצורך פרק משנה זה -

(א) תהא הכנסתו של עובד שהושעה מעבודות חוץ - הכנסתו מעבודה, בין כשכיר ובין שלא כשכיר, חוץ מהכנסה מעבודה כאמור שעבד בה בקביעות ערב השעייתו, או - אם המשרה שעליה חלה ההשעיה הייתה חלקית - אותו חלק מהכנסתו מחוץ למשרה כאמור שביחד עם משכורתו הקובעת מאותה משרה עודף על המשכורת הקובעת שהייתה מגיעה לו אילו היה מועסק במשרה מלאה, והכל - שלא מעבודתו במשרה שעליה חלה ההשעיה;

(ב)

1. "משכורת קובעת", בזמן פלוני - המשכורת הקובעת שלפיה הייתה משתלמת אותו זמן קצבתו של העובד המושעה, אילו יצא לקצבה ביום השעייתו;
(חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, ס' 46 א))

2. "משכורת קובעת" לעובד המועסק בחוזה מיוחד - תחושב כשכר עבודה שיובא בחשבון לעניין פיצויי פיטורין, לפי חוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963, והתקנות על פיו, כלומר, משכורתו האחרונה של העובד.
(סה/14)

46.31 - משכורת בתקופת ההשעיה

46.311

הושעה עובד על-פי הוראת בית המשפט לפי פסקה 46.219, לא תשולם לו כל משכורת בתקופת השעייתו.

46.312

(א) עובד שהושעה על-ידי נציב שירות המדינה לפי פסקה 46.212 או על-ידי שופט לפי פסקה 47.421, תשולם לו במשך שלושת חודשי ההשעיה הראשונים, לרבות תקופת השעייתו הקודמת על-ידי השר לפי פסקה 46.216, מחצית ממשכורתו הקובעת, וממועד זה ואילך תשולם לו משכורתו הקובעת המלאה;
(חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, ס' 49(א)) (תוקף מיום כ' בשבט התשע"ט 26.1.2019)
(עט/4)

(ב) לא ישולמו לעובד המושעה הרכיבים הבאים:

1. עבודה נוספת - שעות נוספות, כוננויות ופרמיות. למעט עובד אשר רכיבי העבודה הנוספת, כלולים בתוך השכר הבסיסי והרגיל שלו ואינם מותנים בשום תנאי נוסף;
2. החזר הוצאות - אחזקת רכב (רמת ניידות) לרבות החזר הוצאות בגין אגרת רישוי וביטוח; מכשיר רט"ן שהמשרד סיפק לעובד;
3. זכויות נלוות - קצובת הבראה (העובד יהיה זכאי לקצובת הבראה בתנאי שישהה בחופשה עשרה ימים במהלך שנת העבודה); קצובת ביגוד; מתנות - המשרד לא ישתתף בעלות מתנה לעובד מושעה (לרבות חלקו בתשלום מתנת הוועד). אולם הוועד רשאי להעניק לעובד מושעה, הממשיך לשלם את מס הוועד, מתנת ועד על חשבון חלק הוועד בלבד;

4. תשלומים אחרים -

א) מענק יובל כמפורט בפסקאות 25.545 ו-25.546;

ב) קרן השתלמות - המשרד לא יפריש כספים לקרן;

ג) קופת גמל - המשרד לא יפריש כספים לקופה.

(עא/3)

(ג) בתקופת השעיה בשכר, יופרשו לעובד הפרשות פנסיוניות בהתאם לביטוח הפנסיוני שבחר העובד, בכפוף לגובה שכרו בתקופת ההשעיה, והכל בהתאם לכללים המקובלים. המדינה תפריש את חלקה ואת חלקו של העובד ממשכורתו.

(שע/17)

46.313

(א) אב בית הדין למשמעת, ממלא מקומו, או חבר בית הדין הכשיר להתמנות שופט בית משפט שלום שאב בית הדין למשמעת הסמיך אותו לכך, רשאי, לפי בקשת התובע או העובד, לפי העניין, להקטין או להפסיק את התשלום לתקופת ההשעיה, כולה או מקצתה, ובתקופה של ששת חודשי ההשעיה הראשונים - גם להגדיל את התשלום, הכל בתנאים שייראו לו;

(ב) לאחר שקיבל הודעה בכתב על השעיית עובד על-ידי נציב שירות המדינה כאמור בפסקה 46.212, יערוך האחראי, בירור על מצבו הכלכלי של העובד (עבודת בן הזוג, בעלות על רכוש וכדומה), ויעביר את תוצאות הבירור לנציבות שירות המדינה תוך חודש ימים מיום קבלת ההודעה על ההשעיה; אם יראה מקום לכך, יצרף לתוצאות הבירור המלצה על הפסקה או על הקטנה של התשלום הזמני;

(ג) מצא האחראי שלאור מצבו הכלכלי של העובד, יש מקום להגדיל את התשלום הזמני, יציע לעובד לבקש את הגדלתו.

(על המבחנים, סדרי דין והוראות מיוחדות בדבר ראיות בהליכי בקשה לפי פסקה זו, ראה סעיף 46.32).

(החוק הנ"ל, ס' 49 (א))

46.314

על אף האמור בפסקאות 46.312 ו-46.313 לא יעלה בחודש פלוני התשלום הזמני המשתלם למושעה על הסכום שבו עודפת משכורתו הקובעת על הכנסותיו מעבודות חוץ באותו חודש.

(החוק הנ"ל, ס' 49 (ד))

46.315

התשלום על-פי פסקאות 46.312 ו-46.313 יהיה זמני וכפוף להחלטה הסופית של בית הדין למשמעת או של נציב שירות המדינה, הכל לפי העניין; היה התשלום חלק ממשכורתו הקובעת של העובד, תעוכב היתרה באוצר המדינה למשך כל תקופת השעייתו.

(החוק הנ"ל, ס' 49 (ב))

46.32 - מבחנים וסדרי דין לעניין שינוי משכורת בתקופת ההשעיה

46.320

הוראות סעיף זה נקבעו בתקנות על-ידי שר המשפטים על-פי סעיף 49(ג) לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963.

46.321

החלטה בדבר שינוי משכורת בתקופת ההשעיה, לפי פסקה 46.313, יכולה להיות מוגבלת בזמן מראש, ומותר יהא לבטלה או לשנותה לפי העניין, אם התנאים ששימשו עילה למתן ההחלטה אינם קיימים עוד או נשתנו.

(תקנות שירות המדינה (משמעת) (בקשות לשינוי שיעור המשכורת המשתלמת לעובד מושעה),התשל"ח-1978, ת'1)

46.322

בהכרעה בבקשה לפי פסקאות 46.313 או 46.321 מותר להביא בחשבון, בין השאר, כל אחד מאלה:

(א) ההכנסה הכוללת של המושעה ושל בני משפחתו הסמוכים על שולחנו ביחד אינה מגיעה ל-75% מהשכר הממוצע במשק כמשמעותו בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995;

(ג) המושעה התחייב אחרי השעייתו בהוצאות בעד טיפול רפואי שלו או של בני משפחתו הסמוכים על שולחנו;

(ג) חובותיו של המושעה שהתחייב בהם לפני השעייתו מקורם וטיבם;
(ד) המושעה היה חדל לקבל את משכורתו אפילו בוטלה השעייתו;
(ה) המושעה לא הגיש במועדם מסמכים או תצהירים שעליו להגישם לתשלום משכורתו בשעת ההשעיה, בין מכוח חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, והתקנות על פיו ובין מכוח החלטה בדיון על-פי סעיף זה;
(ו) המושעה לא התייצב לבדיקה רפואית, או התייצב, אך סירב להיבדק כשנדרש לעשות כן על-פי תקנות לפי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, או בהחלטה בדיון לפי סעיף זה;
(ז) העובד הושעה לאחר שלא קיים החלטה להעבירו לעבודה אחרת בהתאם לאמור בפסקאות 46.215 או 46.218;
(ח) המושעה סירב לקבל הצעה להחליף את השעייתו בהעברה לעבודה אחרת בהתאם לאמור בפסקאות 46.215 או 46.218;
(ט) המושעה הורשע בעבירה בפסק דין שאין עליו עוד ערעור, ובעקבות ההרשעה הוגשה נגדו תובענה לבית הדין לפי סעיף 17(6) לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963.
(התקנות הנ"ל, ת' 2)

46.323
(א) בקשת תובע או מושעה לפי פסקאות 46.313 או 46.321 (להלן - "הבקשה") תוגש בכתב לאב בית הדין למשמעת בשני עותקים, מהם אחד להמצאה למשיב;
(ב) בבקשת התובע יהא המושעה המשיב; בבקשת המושעה יהא התובע המשיב;
(ג) המצאה לעניין הליכי הבקשה יכול שתהא בדואר רשום.
(התקנות הנ"ל, ת' 3)

46.324
הבקשה תפרט את הסעד המבוקש ואת הנימוקים למתן הסעד, ויכול שתלווה תצהיר או תעודות שיש בהם ראיות לקיום מבחנים המצדיקים את מתן הסעד.
(התקנות הנ"ל, ת' 4)

46.325
לא יוכרע בבקשה אלא לאחר שניתנה למבקש ולמשיב הזדמנות לטעון את טענותיהם ולהביא את ראיותיהם בכתב או בעל-פה, הכל כפי שיחליט מי שדן בבקשה.
(התקנות הנ"ל, ת' 5)

46.326
(א) דיני הראיות אינם מחייבים בדיונים לפי סעיף זה; אולם –
1. לא יוכחו הכנסותיו, נכסיו, הוצאותיו וחובותיו של פלוני על-ידי תצהיר בלבד שיוגש על-ידי המבקש או מטעמו;
2. לא יוכח אי-כושרו של המושעה לעבודה מתאימה מחמת מצב בריאותו אלא על-ידי תעודה רפואית או חוות דעת של רופא כמשמעותם בסעיף 20 לפקודת הראיות (נוסח חדש), התשל"א-1971, או על-ידי עדות רופא הניתנת בפני מי שדן בבקשה.
(ב) מי שדן בבקשה רשאי בכל עת לדרוש מבעל דין להמציא לו ראיות נוספות להוכחת טענותיו כפי שיפרט בדרישתו, ובין השאר רשאי הוא לצוות על המושעה להתייצב לבדיקה רפואית בפני רופא בשירות המדינה ולהיבדק על ידיו כשיש חשיבות בדיון למצב בריאותו של המושעה, ורשאי הוא לעכב את הדיון בבקשת המושעה כל עוד לא התייצב ונבדק כאמור.
(התקנות הנ"ל, ת' 6)

46.327
לא נתקיימו בבקשה הוראות פסקאות 46.323 ו-46.324, כולן או מקצתן, ניתן לעכב את הדיון בה עד שהמבקש ישלים את החסר.
(התקנות הנ"ל, ת' 7)

46.328
אב בית הדין למשמעת יביא לידיעת האחראי ולידיעת חשב המשרד או יחידת הסמך את החלטתו בדבר הגדלה, הקטנה או הפסקה של התשלום הזמני בהתאם לסעיף 46.32.

46.33 - עבודה פרטית בתקופת ההשעיה

46.331
עובד אשר הושעה, רשאי לעבוד עבודה פרטית כאמור בפסקה 42.402, ואין הוא חייב לקבל היתר לכך (ראה פסקה 42.452).
(החוק הנ"ל, ס' 50)

46.332
האמור בפסקה 46.331 מותנה בכך שהעובד לא ייצג אדם או תאגיד אחר כלפי המדינה או מוסד ממוסדותיה (למעט בתי המשפט) ולא יעסוק בעבודה שיש בה כדי ליצור התקשרות בינו ובין מי שיש לו מגע כספי או מסחרי או ענייני עם היחידה בה הועסק לאחרונה.
(החוק הנ"ל, ס' 50)

46.333
(א) עובד אשר הושעה, חייב להודיע לחשב המשרד או לחשב יחידת הסמך בכל חודש, תוך חמישה ימים מסוף החודש הנדון, אם השתכר או לא השתכר באותו חודש;
(ב) השתכר העובד - עליו למסור בהודעתו כמה השתכר. ההודעה תימסר בטופס "השתכרויות בתקופת ההשעיה מן העבודה" (מדף 2770).
(החוק הנ"ל, ס' 50 ; תקנות שירות המדינה (משמעת) (השתכרויות בתקופה השעיה), התשכ"ד-1963, ת'1)
(שע/19)

46.34 - השלמת משכורת בעד תקופת השעיה

46.341
עובד שהושעה והורשע בבית המשפט ופוטר עקב ההרשעה, לא יהיה זכאי להשלמת משכורתו בעד תקופת ההשעיה, אולם לא יהיה חייב להחזיר את המשכורת הזמנית ששולמה לו לפי סעיף 46.31.
(החוק הנ"ל, ס' 51)

46.342
עובד שהושעה והורשע בבית המשפט ולא פוטר עקב ההרשעה, אך פרש מן השירות לפני שהובא בפני בית הדין למשמעת עקב ההרשעה, רשאי נציב שירות המדינה, על-פי בקשתו של העובד, להחליט על תשלום המשכורת כולה או מקצתה, לתקופת ההשעיה, בתנאים ולתקופה שייראו לו.
(החוק הנ"ל, ס' 52)

46.343
(א) עובד שהושעה והורשע בבית הדין, רשאי בית הדין להחליט על-פי בקשת העובד - אם תשולם לו משכורת לתקופת ההשעיה, ובאיזו מידה, בהתחשבו בין השאר בהכנסתו של העובד לפי סעיף 46.31 ומעבודה פרטית;
(ב) החליט בית הדין על תשלום משכורת לפי פסקה זו, יחושבו הסכומים להם הוא זכאי על -פי גובה המשכורת הקובעת בחודש האחרון של תקופת ההשעיה של העובד.
(החוק הנ"ל, ס' 54 ; החלטת ועדת השרים לענייני שכר מיום 26.6.1978)

46.344
(א) עובד שהושעה, זוכה בבית המשפט מן האשמה שגרמה את השעייתו ולא הועמד עליה לדין משמעתי או על עובדות שפורטו בכתב האישום או שעלו במהלך הדיון בבית המשפט, וכן עובד שהושעה ויצא זכאי בבית הדין או בערעור לפי פרק משנה 47.4, תשולם להם משכורת לתקופת ההשעיה אם לא שולמה, להם לפי סעיף 46.31 ובניכוי הכנסתם מעבודה פרטית במשך תקופת ההשעיה;
(ב) אולם רשאים נציב שירות המדינה או בית הדין, על-פי בקשת העובד - במקרה של זיכוי על-ידי בית הדין או בערעור - להורות שלא לנכות ממשכורתו של העובד את השתכרויותיו מעבודה פרטית בתקופת ההשעיה;
(ג) הסכומים להם זכאי העובד על-פי הוראות פסקה זו, יחושבו על-פי גובה המשכורת הקובעת בחודש האחרון של תקופת ההשעיה של העובד.
(החוק הנ"ל, ס' 53 ; החלטת ועדת השרים לענייני שכר מיום 9.5.1978)

46.345

(א) חזר עובד מושעה לעבודה, לאחר שהופסקו ההליכים נגדו, תשולם לו משכורתו לתקופת ההשעיה שלא שולמה לו לפי סעיף 46.31;

(ב) חזר לעבודה לאחר שנציב שירות המדינה ביטל את ההשעיה ולא הופסקו ההליכים נגדו, תשולם לו משכורתו כאמור זולת אם החליט הנציב אחרת;

(ג) הסכומים להם זכאי העובד יחושבו לפי המשכורת הקובעת בחודש האחרון של השעייתו;
(ההחלטה הנ"ל)

(ד) מהמשכורת לפי נסמנים (א)-(ג) ינוכו השתכרויותיו של העובד מעבודה פרטית; אולם נציב שירות המדינה רשאי להורות שלא לנכות ממשכורת העובד בעד תקופת ההשעיה את השתכרויותיו מעבודה פרטית;

(ה) הופסקו ההליכים נגד עובד לאחר שפרש מן השירות, רשאי נציב שירות המדינה להחליט על תשלום המשכורת, כולה או מקצתה, לתקופת ההשעיה, בתנאים ולתקופה שייראו לו.
(החוק הנ"ל, ס' 55)
(סז/16)

46.35 - זכויות בעת תקופת ההשעיה

46.351

בתקופת ההשעיה, אין העובד זכאי לזכויות המוענקות לעובדים, לרבות הפרשות המעסיק על-פי הסכמי העבודה הקיימים ואין הוא רוכש זכויות הקשורות בוותק בעבודה בעד התקופה הנדונה, אלא אם נקבע דבר אחר במפורש בתקשי"ר.

46.352

עובד שהושעה מתפקידו לפי סעיף 47 ו/או סעיף 48 לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, לא יהיה רשאי בתקופת ההשעיה להציג מועמדות לתפקיד בשירות המדינה ולא יהיה זכאי לזכויות הקשורות לקידום בדרגה או תפקיד כאמור בפסקאות: 13.524, 14.321 , 15.112, 21.212.
(סג/23)

46.36 - זכויות עובד מושעה שהוחזר לשירות

46.361

עובד מושעה שהוחזר לשירות ינהגו בעניין תשלום משכורתו בהתאם להוראות פסקאות 46.343 עד 46.345 הכל לפי העניין.

46.362

(א) עובד מושעה, שההליכים הפליליים ו/או המשמעתיים נגדו הסתיימו, בין בזיכוי ובין עקב הפסקת הליכים והוחזר לשירות, תיחשב תקופת השעייתו כתקופת שירות לכל דבר לרבות כל הזכויות התלויות כוותק כגון: תשלום תוספת ותק, קידום בדרגה, תוספת שהייה בדרגה, שיעור מכסת ימי חופשת מנוחה, קצובת הבראה ונופש. לעובד תוחזרנה זכויותיו למפרע מיום השעייתו;

(ב) תקופת ההשעיה תיחשב כתקופת שירות לעניין חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970 ולעניין חישוב פיצויי פיטורים;

(ג) תקופת ההשעיה לא תזכה את העובד בימי חופשת מנוחה וכן לא תזכה את העובד בימי מחלה.

46.363

(א) עובד מושעה שההליכים הפליליים ו/או המשמעתיים נגדו הסתיימו בהרשעה והוחזר לשירות, תיחשב תקופת השעייתו כתקופת שירות לצורך חישוב זכויות הוותק, לצורך שיעור מכסת ימי חופשת המנוחה המגיעה לעובד וקצובת הבראה ונופש אלא אם נקבע אחרת בפסק דין סופי של בית משפט או של בית דין;

(ב) תקופת ההשעיה תיחשב כתקופת שירות לעניין חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970 ולעניין חישוב פיצויי פיטורים;

(ג) תקופת ההשעיה לא תובא בחשבון לצורך קידום בדרגה או לצורך חישוב פז"מ, אלא אם נקבע אחרת בפסק דין סופי. נציבות שירות המדינה רשאית כאשר לא נקבע דבר בפסק דין סופי במקרים מיוחדים ובהתחשב בנסיבות מיוחדות להביא בחשבון את תקופת ההשעיה לצורך קידום בדרגה או לצורך חישוב פז"מ;

(ד) תקופת ההשעיה לא תזכה את העובד בימי חופשת מנוחה וכן לא תזכה את העובד בימי מחלה.

פרק 47 - שיפוט משמעתי

בפרק זה מובאות הוראות בעניין בית הדין למשמעת, סדרי הדין בבית הדין למשמעת, ערעורים, דיון חוזר וביצוע החלטות בית הדין למשמעת. הוראות אלו מבוססות על חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963 והתקנות לפיו.

47.1 - פרק משנה ועדת משמעת - בוטל

7.2 - פרק משנה ערעור על החלטת ועדת משמעת - בוטל (עב/12)

47.2147.3 - בית הדין למשמעת

47.30 בית הדין והרכבו / 47.31 סדרי הגשת תובענה, הליכים לפני דיון, פתיחת הדיון, פרשת התביעה וההגנה, שמיעת עדים וראיות, פסק הדין, גזר הדין ואמצעי המשמעת לבית הדין / 47.39 הוראות כלליות

47.30 - בית הדין והרכבו

47.301
בית הדין למשמעת מוסמך לשפוט על עבירות משמעת של עובדים, לפי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג -1963, או לפי חוק אחר.
(חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, ס' 9,3,2)

47.308 - 47.302
פסקאות מבוטלות

47.31 - סדרי הגשת תובענה, הליכים לפני דיון, פתיחת הדיון, פרשת התביעה וההגנה, שמיעת עדים וראיות, פסק הדין, גזר הדין ואמצעי המשמעת לבית הדין

47.311
סדרי הגשת תובענה, הליכים לפני הדיון, פתיחת הדיון, פרשת התביעה וההגנה, שמיעת עדים וראיות, פסק הדין, גזר הדין ואמצעי המשמעת, ראה תקנות שירות המדינה (משמעת) (סדרי הדין של בית הדין), התשכ"ד-1963.

47.319 - 47.312
פסקאות מבוטלות

47.38 - 47.32
סעיפים מבוטלים

47.39 - הוראות כלליות

47.391
עובד, אשר מונה להיות חבר בית הדין לרבות יו"ר הרכב בית הדין, או להיות סניגור שלא על מנת לקבל שכר, ייחשב עיסוקו זה כעבודה לכל דבר ועניין, לרבות החזר הוצאות נסיעה, אש"ל ושעות נוספות. כמו כן, רשאי הוא לעסוק בכל פעולה הדרושה לצורך מילוי תפקידו גם במשרדו ובשעות העבודה הרגילות שלו.
(סא/45)

47.399 - 47.392
פסקאות מבוטלות (עב/19)

47.4 - ערעור על החלטת בית הדין למשמעת

47.41 ערעור / 47.42 עיכוב ביצוע החלטה /
47.43 סדרי הגשת ערעור על החלטת בית הדין
וסדרי הדין בערעור על החלטת בית הדין /
47.44 סעיף מבוטל

47.41 - ערעור

47.411
פסק דין של בית הדין למשמעת בתובענה ניתן לערעור, של העובד ושל התובע, לפני שופט בית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו מצוי מקום מושבו של בית הדין כדן יחיד, לא יאוחר מהיום השלושים לאחר שניתן פסק הדין, אם ניתן בפני המערער, או לאחר שהומצא לו העתק ממנו, אם ניתן שלא בפניו.
(חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג - 1963, ס' 43 (א))

47.42 - עיכוב ביצוע החלטה

47.421
(א) החליט בית הדין על ביצוע מיידי של פיטורים או על העברה מיידית למשרה אחרת או למקום עבודה אחר (ראה פסקה 47.622), רשאי השופט, על-פי בקשת העובד, לעכב את הביצוע עד להחלטה בערעור, ואם כבר פוטר העובד או הועבר כאמור לפי החלטה - להורות על החזרתו למשרתו; החליט השופט לעכב הביצוע, רשאי הוא לצוות על השעיית העובד מתפקידו;

(ב) החלט השופט לבטל החלטה בדבר פיטורי עובד או בדבר העברתו למשרה אחרת או למקום עבודה, יהיה הביטול, לכל דבר, בר-תוקף למפרע מיום ביצוע הפיטורים או ההעברה.
(החוק הנ"ל, ס' 43(ב)(ג))
(סא/2)

47.43 - סדרי הגשת ערעור על החלטת בית הדין וסדרי הדין בערעור על החלטת בית הדין

47.431
סדרי הגשת ערעור על החלטת בית הדין וסדרי הדין בערעור על החלטת בית הדין, ראה תקנות שירות המדינה (משמעת) (סדרי הדין בערעור או בבקשה לשופט בית המשפט העליון), התשכ"ד-1963.

47.437 - 47.432
פסקאות מבוטלות

47.44 - סעיף מבוטל

47.447 - 47.441
פסקאות מבוטלות
(עב/19)

47.5 - דיון חוזר

47.51 בקשה לקיום דיון חוזר וסדרי הדין בדיון חוזר

47.51 - בקשה לקיום דיון חוזר וסדרי הדין בדיון חוזר

47.511
בקשה לקיום דיון חוזר וסדרי הדין בדיון חוזר, ראה תקנות שירות המדינה (משמעת) (סדרי הדין של בית הדין), התשכ"ד-1963.

47.513 - 47.512
פסקאות מבוטלות

47.53 - 47.52
סעיפים מבוטלים
(עב/19)

47.6 - ביצוע החלטות בית הדין למשמעת

47.62 הוראות ביצוע החלטות בית הדין למשמעת / 47.63 נוהל ביצוע ההחלטות

47.62 - הוראות ביצוע החלטות בית הדין למשמעת

47.621
אמצעי משמעת שהחליט עליו בית הדין למשמעת לא יבוצע אלא לאחר שנמסר לידי העובד העתק מאושר של ההחלטה ולאחר שעברה תקופת הערעור (ראה סעיף 47.41); הוגש ערעור, לא תבוצע ההחלטה אלא לאחר שנמסר לעובד העתק מאושר של פסק הדין בערעור.
(החוק הנ"ל, ס' 40 (א))

47.622
החליט בית הדין למשמעת לפטר עובד מהשירות או להעבירו למשרה אחרת או למקום עבודה אחר, רשאי הוא להורות בהחלטתו על ביצוע מיידי, אם ראה שחומרת העבירה מצדיקה זאת.
(החוק הנ"ל, ס' 40 (ב))

47.623
(א) החלטת בית הדין למשמעת, (היינו, פרסום החלטת בית הדין) וכן למעט החלטה בדבר עובד שפרש מן השירות, תבוצע על-ידי המנהל הכללי או מי שהוסמך על ידיו, על-פי הוראת נציב שירות המדינה;
(ב) החלטות בית הדין למשמעת בעניין פרסום החלטת בית הדין וכן בדבר עובד שפרש מן השירות תבוצענה על-ידי נציב שירות המדינה (בפסקה זו - "המנהל הכללי" לגבי עובדי בתי המשפט, משרדי ההוצאה לפועל והנוטריון הציבורי, הוא מנהל בתי המשפט או מי שהוסמך על ידיו);
(ג) החלטה של שופט בית המשפט המחוזי, תבוצע באותה דרך שבה מבוצעת החלטת בית הדין למשמעת.
(התקנות הנ"ל, ת' 3)

47.63 - נוהל ביצוע ההחלטות

47.631
הודעה בדבר ביצוע החלטה לפי הוראות סעיף 47.62 תישלח בכתב לעובד הנידון, באמצעות הממונה הישיר על העובד, כמפורט להלן בסעיף זה. במקרים המחייבים זאת אפשר לסטות מנסחים אלה, באישור מראש של נציבות שירות המדינה.

47.632
הודעה בדבר ביצוע החלטת בית הדין למשמעת תהיה בנוסח הבא:
משרד_____ תאריך_____
אל: _____
(באמצעות מר_____ הממונה הישיר על העובד).

הנדון: <u>ביצוע החלטת בית הדין למשמעת</u>

בהתאם לגזר הדין של בית הדין למשמעת של עובדי המדינה מיום_____ בתיק מס'_____, שהעתק מאושר ממנו נמסר לך ביום_____, על-פי הוראת נציב שירות המדינה ובתוקף סמכותי לפי תקנות שירות המדינה (משמעת) (ביצוע החלטות ועדת משמעת ובית הדין), התשכ"ד-1963, הנני_____*.

_____
המנהל הכללי
העתקים: נציב שירות המדינה
3.1.2013

חשב המשרד (במקרים שבהם החליט בית הדין על שלילת זכויות ותק, הורדה בדרגה או הקפאתה, הפקעת חלק מהמשכורת או פיטורים).

* כאן יש לכתוב אחד יותר מהנסחים הבאים, בהתאם לגזר הדין.

(א) מודיע לך כי בית הדין למשמעת החליט להתרות בך;

(ב) מודיע לך כי בית הדין למשמעת החליט לנזוף בך;

(ג) מורה על שלילת זכויות הוותק שלך המפורטות להלן, לתקופה של_____ החל מיום _____ ואלו הן זכויות הוותק שנשללו ממך _____;

(ד) מורה על הורדתך לדרגה_____ לתקופה של _____, החל מיום _____;

(ה) מורה על הקפאת עלייתך בדרגה, לתקופה של_____, החל מיום_____;

(ו) מורה על הפקעת _____ ש"ח ממשכורתך בכל חודש החל מחודש _____ ועד לחודש _____;

(ז) מורה על העברתך למשרת _____ החל מיום _____ לתקופה של _____ / ללא הגבלת זמן;

(ח) מורה על העברתך למקום עבודה _____ החל מיום _____ לתקופה של_____/ ללא הגבלת זמן;

(ט) מורה על פסילתך למילוי תפקיד _____ לתקופה של _____ החל מיום _____;

(י) מורה על פיטוריך משירות המדינה החל מיום _____ (אם החליט בית הדין על ביצוע הפיטורים מיד, ייכתב כאן תאריך כתיבת ההוראה לעובד, המצוין בראש המכתב; אם לא החליט בית הדין על ביצוע הפיטורים מיד, ייכתב כאן תאריך היום ה-30 לאחר נתינת ההחלטה בבית הדין או מסירתה לעובד), אגב תשלום פיצויי פיטורים בשיעור _____/ ללא תשלום פיצויי פיטורים;

(יא) מורה על פסילתך למילוי תפקידים אלה _____, לצמיתות / לתקופה של _____ החל מיום _____;

(יב) מורה על פסילתך לשירות המדינה לצמיתות / לתקופה של _____ החל מיום _____.

47.633

החליט בית הדין למשמעת על פיטורים מידיים של העובד או על העברה מיידית של העובד למשרה אחרת או למקום עבודה אחר, יש לבצע פיטורים אלה או את ההעברה מיד, אפילו הוגש ערעור על פסק הדין, במקרה כזה תיווסף בנוסח המובא בפסקה 47.632 פסקה 2 כלהלן:

"2. אם תגיש ערעור על ההחלטה של בית הדין למשמעת, רשאי שופט בית המשפט המחוזי, על-פי בקשתך, להורות על עיכוב ביצוע פיטוריך או העברתך, ואם כבר פוטרת או הועברת-להורות על החזרתך למשרתך.עוכבו פיטוריך או העברתך, או הוחזרת לעבודה בהתאם להוראות השופט,ולאחר מכן נדחה ערעורך על החלטת בית הדין למשמעת, תבוצע ההחלטה ותיכנס לתוקף ביום מתן ההחלטה בערעור".

47.634

פסקה מבוטלת

47.635

העתקים מהודעות שנשלחו לפי הוראות פסקאות 47.632 עד 47.633, יישלחו רק למי שמפורט בנסחים המובאים באותן פסקאות, ולא לשום אדם או גוף אחר.

(עג/12)